

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS MUNICIPALITY OF PEJA OPŠTINA PEĆ

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJËS

Nr. Protokolit: 060/01-74821

Data: 17 Shtator 2025

Për: Anëtarët të Kuvendit të Komunës së Pejës

Të nderuar anëtar/e

Në bazë të nenit 43, paragrafi 43.1. të Ligjit për Vetëqeverisje Lokale, nenit 28, paragrafi 1 i Statutit nr. 01-2020 të Komunës së Pejës dhe në bazë të nenit 11, paragrafi 1.2, neni 15, paragrafi 1 të Rregullorës nr.02-2021 për Punën e Kuvendit të Komunës së Pejës, Kryesuesi i Kuvendit të Komunës, ju:

THËRRET

Të merrni pjesë në mbledhjen e VII të rregullore për vitin 2025, të Kuvendit të Komunës së Pejës. Mbledhja do të mbahet me dt. 29.09.2025 (Hënë), ora: 10:00, në sallën e Kuvendit të Komunës së Pejës.

Vërejtje: Kuvendi i Komunës mbanë të drejtën për ta aplikuar nenin 45. paragrafin 3. të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale nëse kjo gjë shihet e nevojshme.

RENDI I DITËS

1. Aprovimi i rendit të ditës.
2. Shqyrtimi dhe miratimi i Procesverbalit të Kuvendit të Komunës së Pejës dt. 29.07.2025.
3. Rishqyrtimi dhe miratimi i Planit Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMIM) 2025-2035, sipas kërkesës së MMPHI, me nr. prot. 5809/2/25, dt. 14.08.2025.
4. Shqyrtimi dhe miratimi i Buxhetit të Komunës së Pejës 2026-2028.
5. Shqyrtimi dhe miratimi pas diskutimit publik i Draft Planit të Punës së Kuvendit të Komunës së Pejës – 2026.
6. Shqyrtimi dhe miratimi i Kalendarit të takimeve të Komitetit për Politikë e Financa dhe Kuvendit të Komunës së Pejës për vitin 2026.
7. Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit të Drejtorisë së Administratës dhe Kryetarit të Komunës së Pejës për kompensimin e kryesuesve të Këshillave Lokale për vitin 2025.
8. Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit të Kryesuesit të Kuvendit të Komunës së Pejës për kompensimin e Komiteteve Konsultative për vitin 2025.
9. Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit të Kryetarit të Komunës së Pejës për kompensimin e anëtareve të KKS-së për vitin 2025.
10. Shqyrtimi dhe miratimi i komunikatës mbështetëse për deklaratën mbi eliminimin e të gjitha formave të dhunës ndaj grave në politikë dhe jetën publike në Kosovë.

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJËS

Adresa: Rr. Hasan Prishtina

Tel: 03820043433

11. Shqyrtimi i informatës nga DKA për fillimin e vitit shkollor.
12. Pytjet dhe propozimet lidhur me punën e Komunës, të ngritura nga anëtarët, në atë rënditje siç janë pranuar. *(Për tu dorëzuar të Sekretari jo më vonë se të Premten, me dt. 26 Shtator 2025).*
13. Çështje të ngritura në mbledhje nga udhëheqësi apo nga anëtarët e Kuvendit.

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJËS
Adresa: Rr. Hasan Prishtina
Tel: 03820043433

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJËS

Nr. Protokolit: 060/01-74821

Data: 17 Shtator 2025

Për: Anëtarët të Kuvendit të Komunës së Pejës

Të nderuar anëtar/e

Në bazë të nenit 43, paragrafi 43.1. të Ligjit për Vetëqeverisje Lokale, nenit 28, paragrafi 1 i Statutit nr. 01-2020 të Komunës së Pejës dhe në bazë të nenit 11, paragrafi 1.2, neni 15, paragrafi 1 të Rregullorës nr.02-2021 për Punën e Kuvendit të Komunës së Pejës, Kryesuesi i Kuvendit të Komunës, ju:

THËRRET

Të merrni pjesë në mbledhjen e VII të rregullte për vitin 2025, të Kuvendit të Komunës së Pejës. Mbledhja do të mbahet me dt. 29.09.2025 (Hënë), ora: 10:00, në sallën e Kuvendit të Komunës së Pejës.

Vërejtje: Kuvendi i Komunës mbanë të drejtën për ta aplikuar nenin 45. paragrafin 3. të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale nëse kjo gjë shihet e nevojshme.

RENDI I DITËS

1. Aprovimi i rendit të ditës.
2. Shqyrtimi dhe miratimi i Procesverbalit të Kuvendit të Komunës së Pejës dt. 29.07.2025.
3. Rishqyrtimi dhe miratimi i Planit Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMIM) 2025-2035, sipas kërkesës së MMPHI, me nr. prot. 5809/2/25, dt. 14.08.2025.
4. Shqyrtimi dhe miratimi i Buxhetit të Komunës së Pejës 2026-2028.
5. Shqyrtimi dhe miratimi pas diskutimit publik i Draft Planit të Punës së Kuvendit të Komunës së Pejës – 2026.
6. Shqyrtimi dhe miratimi i Kalendarit të takimeve të Komitetit për Politikë e Financa dhe Kuvendit të Komunës së Pejës për vitin 2026.
7. Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit të Drejtorisë së Administratës dhe Kryetarit të Komunës së Pejës për kompensimin e kryesuesve të Këshillave Lokale për vitin 2025.
8. Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit të Kryesuesit të Kuvendit të Komunës së Pejës për kompensimin e Komiteteve Konsultative për vitin 2025.
9. Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit të Kryetarit të Komunës së Pejës për kompensimin e anëtareve të KKSB-së për vitin 2025.
10. Shqyrtimi dhe miratimi i komunikatës mbështetëse për deklaratën mbi eliminimin e të gjitha formave të dhunës ndaj grave në politikë dhe jetën publike në Kosovë.

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJËS

Adresa: Rr. Hasan Prishtina

Tel: 03820043433

11. Shqyrtimi i informatës nga DKA për fillimin e vitit shkollor.
12. Pytjet dhe propozimet lidhur me punën e Komunës, të ngritura nga anëtarët, në atë rënditje siç jan pranuar. *(Për tu dorëzuar të Sekretari jo më vonë se të Premten, me dt. 26 Shtator 2025).*
13. Çështje të ngritura në mbledhje nga udhëheqësi apo nga anëtarët e Kuvendit.

KRYESUES I KUVENDIT
z. Rexhep Kurtbogaj

REPUBLIKA E KOSOVES, REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO	
MINISTRIA E MJEDISIT, PLANIFIKIMIT HAPËSINOR DHE INFRASTRUKTURËS MINISTARSTVO ŽIVOTNE SREDINE, PROSTORNOG PLANIRANJA I INFRASTRUKTURE MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE	
Nr. i orig. Org. Idranica Org. Unit	DL
Nr. i Faqëve Dr. Stranica No. Pages	3
Nr. i Prot. Broj Prot. Prot. No.	5805-2/25
Datë Datum Date	14.08.25
PRISHTINË / A	
No. 1	

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Për:	Gazmend Muhaxheri, Kryetar i Komunës së Pejës Rexhep Kurtbogaj, Kryesues i Kuvendit të Komunës së Pejës
Kopje:	Elbert Krasniqi, Ministër në detyrë i MAPL Jeton Qela, UD. Sekretar i Përgjithshëm në MAPL Njësia për Administrimin e Dokumenteve në MAPL
Përmes:	Liburn Aliu, Ministër në detyrë i MMPHI Izedin Bytyqi, UD. Sekretar i Përgjithshëm në MMPHI
Nga:	Florije Kika, Drejtore e Departamentit Ligjor
Zyrtarët përgjegjës:	NR/VL 158/25 Datë: 13.08.2025
1. Zyrtari konfirmues vlerësimit ligjor	Shendrita Latifi - Zyrtare e Lartë Ligjore në Divizionin për Mbikëqyrjen e Zbatimit të Legjislacionit dhe
2. Zyrtari hartues vlerësimit ligjor	Mbështetjes Ligjore
Lënda:	Vlerësimi i ligjshmërisë së aktit
Lloji i aktit:	Vendimi Nr. 58/2025 Plani Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMM) 2025-2035 për pesë komunat e rajonit të Dukagjinit (Pejë Klinë, Istog, Deçan, Junik), miratuar nga Kuvendi Komunal i Pejës, datë 29.07.2025

I nderuar kryetar Muhaxheri,
I nderuar kryesues Kurtbogaj

Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës (MMPHI), në pajtim me nenin 9 paragrafi 3 të Ligjit Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave dhe Rregullores (QRK) Nr.10/2019 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave e ndryshuar dhe plotësuar me Rregulloren (QRK) Nr. 06/2021 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Rregullores (QRK) Nr.10/2019 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave, me datë 04.08.2025 ka pranuar nga Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal (MAPL), Vendimin Nr. 58/2025 Plani Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMM) 2025-2035 për pesë komunat e rajonit të Dukagjinit (Pejë Klinë, Istog, Deçan, Junik), miratuar nga Kuvendi Komunal i Pejës, datë 29.07.2025.

MMPHI pas shqyrtimit të ligjshmërisë së aktit në fjalë, dhe në pajtim me nenin 8, 9 dhe 10 të Ligjit Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave kërkon nga Kuvendi Komunal i Pejës:

RISHQYRTIMIN E LIGJSHMËRISË SË AKTIT

Vendimin Nr.58/2025 Plani Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMM) 2025-2035 për pesë komunat e rajonit të Dukagjinit (Pejë Klinë, Istog, Deçan, Junik), miratuar nga Kuvendi Komunal i Pejës, datë 29.07.2025.

ARSYETIMI

MMPHI pas shqyrtimit të vendimit të lartcekur konstatoi se:

Dokumenti duhet të përmirësohet. Plani ka gabime të disa fushave si: teknike dhe profesionale dhe gjithashtu kërkon shtimin e informacionit të nevojshëm. Ja disa vërejtje dhe sugjerime:

Legjislacioni primar dhe ai sekondar për mbeturina: Nuk korrespondojnë me aktet e ndryshuara që do të thotë se kjo pjesë duhet të përmirësohet dhe të largohen aktet ligjore që janë shfuqizuar dhe të përshkruhen ato që janë ndryshuar dhe plotësuar;

Afati kohor i planit: Ky plan duhet të ketë afatin kohor të përcaktuar, respektivisht sa vite do të jetë i vleshëm, pra kohën kur fillon dhe kur mbaron;

Plani ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave për Rajonin e Dukagjinit: Është i stërngarkuar me çështje që konsiderohen se nuk janë të nevojshme të përsëriten me përshkrim në këtë dokument, shembull: faqe 13-16; 17; 23-27; për shkak se transpozimi përshkruhet në proceset e hartimit të legjislacionit primar dhe sekondar për mbeturina dhe si i tillë vetëm se e ngarkon këtë dokument;

Ngarkimi me tekst jo të nevojshëm: Çështja e ngarkimit me tekst jo shumë relevant është evidente edhe në pjesë tjera të dokumentit si faqe: 11, 30-32, 33-40, 81;

Përshkrimi i gjendjes aktuale: Pjesa apo kapitujt e përshkrimit të gjendjes aktuale në draft plan ka përshkrim për të gjitha llojet dhe aktivitete për menaxhim të mbeturinave, mirëpo në Planin e Veprimtërisë nuk janë të paraqitur apo përshkruar aktivitetet/projektet që do të duhet të jenë të përshkruar për realizim shprehur në vite, kostot dhe informatat tjera të nevojshme për të gjitha llojet e mbeturinave dhe aktivitetet të përshkruara në këtë draft plan, shembull oborret ricikluese, qendrat për trajtim dhe deponit për mbeturinat e konstruktiv demolimit apo siq përshkruhet në këto plane mbeturinat e rrenimit dhe ndërtimit, qendra për ndarje dhe klasifikim të mbeturinave, stacionet transfer etj;

Plani i veprimit: Në Planin e Veprimit, në tabelat e kësaj pike duhet të ketë përshkrim të qartë në tabela ku pasqyrohen aktivitetet/projekte që i përfshin komunat në menaxhim të mbeturinave, me të dhëna për çdo aktivitet repsketivisht projekt, vitin e fillimit dhe të mbarimit, koston shprehur në euro te shpërndarë për vite, burimin e financimit, komuna apo komunat që do t'i zhvillojnë këto aktivitete/projekte të përbashkëta dhe informata tjera të nevojshme. Gjithashtu mbeturinat e veçanta (speciale) nuk është e nevojshme të jenë pjesë e planit të veprimit për shkak se nuk është përgjegjësi direkte e komunave dhe se komunat nuk janë bartëse të këtyre aktiviteteve apo projekteve;

Studimet e fizibilitetit: Duhet të dihet saktë se cilat studime fizibiliteti kur planifikohen të bëhen sa do të kushtojn, në cilat vite fillojnë dhe mbarojnë, cila komunë apo komuna do t'i zhvillojnë këto studime fizibiliteti;

Përveç komenteve të dhëna në këtë përgjigje, bashkëngjitur në draft plan janë dhënë komente në mënyrë specifike (me track change) për pika dhe nënpika të draft Planit Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMM) 2025-2035 për pesë komunat e rajonit të Dukagjinit (Pejë, Klinë, Istog, Deçan, Junik).

Poashtu, duhet të plotësohet seksioni 1.2.2.1 që ndërlidhet me legjislacionin primar. Në këtë pikë, kërkohet të përfshihet Ligji Nr. 08/L-116 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 04/L-197 për Kimikate.

Nga ajo që u tha më lartë, të veprohet sipas vlerësimit të ligjshmërisë së aktit komunal nga MMPHI, të merret vendim i drejtë dhe i ligjshëm në pajtim me dispozitat ligjore në fuqi, jo më vonë se afati i paraparë me dispozitat e Ligjit Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave dhe Rregullores (QRK) Nr.10/2019 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave e ndryshuar dhe plotësuar me Rregulloren (QRK) Nr. 06/2021 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Rregullores (QRK) Nr.10/2019 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave.

REPUBLIKA E KOSOVËS – REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVA

KOMUNA PEJË – OPŠTINA PEĆ – MUNICIPALITY PEJA

KOMUNA ISTOG – OPŠTINA ISTOG – MUNICIPALITY ISTOG

KOMUNA KLINË – OPŠTINA KLINA – MUNICIPALITY KLINA

KOMUNA DEÇAN – OPŠTINA DEĆANE – MUNICIPALITY DECAN

KOMUNA JUNIK – OPŠTINA JUNIK – MUNICIPALITY JUNIK

PLANI NDËRKOMUNAL PËR MENAXHIMIN E INTEGRUAR TË MBETURINAVE (PNMIM) PËR PESË KOMUNAT E RAJONIT TË DUKAGJINIT¹ (ZMM 3): PEJË, ISTOG, KLINË, DEÇAN DHE JUNIK 2025 – 2035

Ky plan është hartuar në bashkëpunim me komunat e Pejë, Klinë, Istog, Deçan dhe Junik, me mbështetje të Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, financuar nga qeveria gjermane.

Hartues:

Numri i projektit : 22.2123.2-001.00

TN: 81305796

¹ Termi "Rajoni i Dukagjinit" në këtë dokument i referohet Zonës së Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM) 3 – Pejë, të përcaktuar me Strategjinë për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave në Kosovë (SMIMK) 2024-2035. ZMM 3 i përfshin qytetet Pejë, Istog, Klinë, Deçan dhe Junik.

TABELA E PËRMBAJTJES

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE	1
1 SFONDI	13
1.1 Objektivi i Përgjithshëm i Planit Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave	13
1.2 Kuadri ligjor dhe rregullator	13
1.2.1 Politikat dhe Direktivat e BE-së	13
1.2.2 Legjislacioni Nacional për Menaxhimin e Mbeturinave	17
1.2.2.1 Legjislacioni primar	17
1.2.2.2 Aktet Nënligjore	19
1.2.2.3 Transpozimi i kornizës ligjore të BE-së për menaxhimin e mbeturinave në kornizën ligjore të Kosovës	22
1.3 Korniza institucionale dhe organizative	24
1.3.1 Niveli nacional	24
1.3.2 Niveli lokal	27
1.4 Strategjia e Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave	28
1.4.1 Planet për Menaxhimin e Mbeturinave Komunale Inerte	29
2 PËRSHKRIMI I RAJONEVE	32
2.1 Karakteristikat fiziko-gjeografike	32
2.1.1 Vendndodhja Gjeografike	32
2.1.2 Klima	32
2.1.3 Kushtet Fizike	32
2.1.4 Rreziqet Natyrore	32
2.1.5 Përdorimi i Tokës	33
2.1.6 Zonat e Mbrojtura	33
2.2 Popullsia	34
2.3 Përshkrimi socio-ekonomik	34
2.3.1 Të dhëna për të ardhurat dhe shpenzimet për frymë/familje	34
2.3.2 Biznesi dhe industria	37
2.3.3 Turizmi	38
2.3.4 Bujqësia	38
3 BAZA PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE	39
3.1 Gjenerimi aktual i mbeturinave komunale	39
3.1.1 Amvisëritë	39
3.1.2 Burime komerciale dhe institucionale	40
3.1.3 Mbeturinat e gjelbra nga zonat publike	43
3.1.4 Mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimit	43
3.2 Përbërja e mbeturinave	44
3.3 Ofrimi aktual i shërbimeve komunale për menaxhimin e mbeturinave	45
3.3.1 Grumbullimi i mbeturinave	45
3.3.2 Grumbullimi ndaras i mbeturinave	46
3.3.3 Transferimi i mbeturinave	46
3.3.4 Rikuperimi i mbeturinave	47
3.3.5 Deponimi i mbeturinave	47
3.3.6 Lëvizja e mbeturinave	49
3.3.7 Stafi për menaxhimin e mbeturinave	49
3.3.8 Tarifat e mbeturinave	49
3.3.9 Roli i sektorit jo-formal	50
3.4 Menaxhimi i mbeturinave tjera	50
3.4.1 Fraksionet e veçanta të mbeturinave	50
3.4.2 Mbeturinat e rrezikshme të amvisërisë	51
3.4.3 Mbeturinat medicinale	51
3.4.4 Mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimit	52
3.4.5 Mbeturinat e vëllimshme	52
3.4.6 Mbeturinat bujqësore	53
3.4.7 Mbeturinat industriale	53

PNMIM, Zona e Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM 3)

3.4.8	Mbeturinat nga ITUZ	53
3.5	Ndërgjegjësimi publik	53
3.6	Analiza e mangësive të situatës ekzistuese për menaxhimin e mbeturinave	53
4	OBJEKTIVAT DHE SYNIMET	55
5	PARASHIKIMI I POPULLSISË DHE GJENERIMIT TË MBETURINAVE	57
6	ANALIZA E OPSIONEVE	59
6.1	Supozimet dhe metodologjia	59
6.2	Parandalimi i mbeturinave	60
6.3	Grumbullimi i mbeturinave	61
6.3.1	Gjendja aktuale	61
6.3.2	Opsionet për grumbullimin e mbeturinave	61
6.3.3	Vlerësimet e kostos	68
6.4	Transporti dhe transferimi i mbeturinave	71
6.4.1	Situata aktuale	71
6.4.2	Llojet e stacioneve të transferit	71
6.4.3	Opsionet për transportin e mbeturinave	72
6.4.4	Krahasimi i kostos së opsioneve	73
6.5	Grumbullimi ndaras e mbeturinave	75
6.5.1	Gjendja aktuale	75
6.5.2	Pajisjet për magazinimin e mbeturinave dhe sistemet për grumbullimin ndaras të mbeturinave	75
6.5.3	Opsionet për grumbullimin ndaras të mbeturinave	76
6.5.4	Krahasimi i kostos së opsioneve	78
6.6	Riciklimi dhe rikuperimi i mbeturinave	81
6.6.1	Gjendja aktuale	81
6.6.2	Teknologjitë për klasifikimin e mbeturinave	81
6.6.3	Teknologjitë për trajtimin dhe rikuperimin e mbeturinave komunale	83
6.6.4	Kompostimi i mbeturinave të gjelbra	86
6.6.5	Grumbullimi ndaras dhe trajtimi i mbeturinave ushqimore (mbeturinave tjera organike)	91
6.7	Deponimi i mbeturinave	92
6.7.1	Gjendja aktuale	92
6.7.2	Zhvillimi i sistemit të deponimit të mbeturinave	92
6.7.3	Kostot e ndërlidhura	93
6.7.4	Mbyllja e deponive të vjetra	93
6.8	Skenarët për zhvillimin e një sistemi të integruar të menaxhimit të mbeturinave	93
6.8.1	Formulimi i skenarëve për sistemin e ardhshëm të menaxhimit të mbeturinave komunale	94
6.8.2	Krahasimi i kostove të skenarëve	95
6.9	Menaxhimi i fraksioneve tjera të mbeturinave	98
6.9.1	Mbeturinat e ndërtimit dhe rrënit	98
6.9.2	Mbeturinat e vëllimshme	101
6.9.3	Fraksionet e veçanta të mbeturinave	102
6.9.4	Mbeturinat bujqësore	102
6.10	Opsionet për ndritjen institucionale dhe organizative	104
6.10.1	Grumbullimi i mbeturinave	104
6.10.2	Transferimi i mbeturinave	105
6.10.3	Kompostimi i mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras	106
6.10.4	Grumbullimi ndaras dhe klasifikimi i mbeturinave të ambalazhit	107
6.10.5	Operacionet e rikuperimit të mbeturinave	107
6.11	Qëndrueshmëria financiare dhe përballueshmëria e shërbimeve	108
6.12	Integrimi gjinor dhe përfshirja e grupeve të cënueshme	112
7	ZHVILLIMI I SISTEMIT TË REKOMANDUAR	114
7.1	Konfigurimi i sistemit	114
7.2	Kostot e investive dhe operacionale	116
7.3	Rrjedhat e mbeturinave dhe balanca e përgjithshme/masës i sistemit të rekomanduar	121
8	PLANI I VEPRIMIT	123
8.1	Aktivitetet kryesore	123

PNMIM, Zona e Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM 3)

8.1.1	Aktivitetet dhe përgjegjësitë kryesore	123
8.1.2	Ndërlidhjet ndërmjet detyrave	123
8.2	Orari për zbatim	126
8.2.1	Aktivitete afatshkurtra për zbatim	126
8.2.2	Aktivitete afatmesme dhe afatgjata për zbatim	135
8.3	Kostot dhe burimet	141
8.3.1	Grumbullimi ndaras i materialeve të riciklueshme dhe klasifikimi	141
8.3.2	Kompostimi i mbeturinave të gjelbra	144
8.3.3	Kompostimi shtëpiak	146
8.3.4	Grumbullimi dhe transferimi i mbeturinave të përziera	147
8.3.5	Deponia	150
8.3.6	Rikuperimi i mbeturinave	152
8.3.7	Plani i financimit	155
8.3.8	Implikimet tarifore dhe përballueshmëria	155
8.4	Konsultimi publik, ndërgjegjësimi dhe masat edukative	161
8.4.1	Konsultimi publik	161
8.4.2	Masat e ndërgjegjësimi dhe edukimit	161
8.5	Monitorimi, vlerësimi dhe rishikimi i planit	162
SHTOJCA 1. BALANCAT E PËRGJITHSHME/MASËS SIPAS KOMUNAVE		163

LISTA E TABELAVE

Tabela 1. Objektivat dhe synimet për sistemin rajonal	1
Tabela 2. Prezantimi i sistemit të preferuar	5
Tabela 3. Përmbledhje e planit të investimeve afatgjatë, mijë euro	9
Tabela 4. Tarifat mujore të amvisërisë në vitin 2027	10
Tabela 5. Transpozimi i kornizës ligjore të BE-së për menaxhimin e mbeturinave në kornizën ligjore të Kosovës	22
Tabela 6. Përgatitja për objektivat e ripërdorimit dhe riciklimit të mbeturinave komunale	29
Tabela 7. Objektivat për fraksionet e veçanta të mbeturinave	29
Tabela 8. Objektivat e riciklimit për mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimt	29
Tabela 9. Masat e parapara në planet komunale për menaxhimin e mbeturinave	29
Tabela 10. Zonat e mbrojtura në rajon	33
Tabela 11. Popullsia e rajonit, 2011 dhe 2020	34
Tabela 12. Numri i familjeve në secilën komunë	34
Tabela 13. Numri i familjeve të angazhuara në aktivitete bujqësore	38
Tabela 14. Numri i bagëtive (krerë)	39
Tabela 15. Sipërfaqet e të korrave në hektarë (ha)	39
Tabela 16. Sipërfaqet e pemishteve, në ha	39
Tabela 17. Gjenerimi i mbeturinave nga amvisëritë (të mbledhura), 2021 dhe 2022	39
Tabela 18 . Gjenerimi i mbeturinave në rajonin e Pejës, 2023	40
Tabela 19. Normat e gjenerimit të mbeturinave, 2023	40
Tabela 20. Numri i bizneseve që marrin shërbimin e grumbullimit të mbeturinave komunale, 2021	40
Tabela 21. Numri dhe lloji i bizneseve në rajon, 2024	41
Tabela 22. Numri dhe lloji i institucioneve kryesore në rajon , 2024	41
Tabela 23 . Gjenerimi i MNRr-ve në Rajonin e Pejës, 2024	43
Tabela 24 . Përbërja e mbeturinave në Pejë	44
Tabela 25. Pronësia e pajisjeve dhe përgjegjësia për të investuar në pajisje	45
Tabela 26. Kontejnerët e grumbullimit të mbeturinave për amvisëri	45
Tabela 27. Kontejnerët e grumbullimit të mbeturinave për biznese dhe institucione	46
Tabela 28. Trendi i numrit të deponive të egra	48
Tabela 29. Numri dhe Karakteristikat e Venddeponive të Paligjshme, 2021	48
Tabela 30. Efikasiteti i stafit për menaxhimin të mbeturinave, 2021	49
Tabela 31. Tarifa mujore e mbeturinave të amvisërisë, EUR	49
Tabela 32. Tarifat mujore të mbeturinave për personat juridikë, EUR	49
Tabela 33. Tarifat e hyrjes në deponi, EUR	49
Tabela 34. Të hyrat aktuale vjetore nga tarifa e mbeturinave nga amvisëritë, EUR	50
Tabela 35. Të hyrat aktuale nga tarifa e mbeturinave nga personat juridikë	50

PNMIM, Zona e Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM 3)

Tabela 36. Lista e kompanive të licencuara që merren me mbeturina të veçanta	51
Tabela 37. Mbeturinat medicinale të gjeneruara në spitalin rajonal në Pejë	51
Tabela 38. Sasitë e MM të gjeneruara nga ISH primare	52
Tabela 39. Sasitë e mbeturinave të trajtuara, 2015-2021, kg	52
Tabela 40. Aktivitete dhe fushata ndërgjegjësimi në lidhje me menaxhimin e mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)	53
Tabela 41. Analiza e mangësive të situatës ekzistuese për menaxhimin e mbeturinave	54
Tabela 42. Objektivat dhe synimet për sistemin rajonal	55
Tabela 43. Krahاسimi i sistemeve të ndryshme të para-grumbullimit	62
Tabela 44. Kostot për njësi për kontejnerët dhe automjetet për grumbullimin e mbeturinave	69
Tabela 45. Numri i nevojshëm i kontejnerëve dhe automjeteve grumbulluese	70
Tabela 46. Vlerësimet e kostos për grumbullimin e mbeturinave të përziera komunale	70
Tabela 47. Krahاسimi i alternativave për transferimin e mbeturinave	73
Tabela 48. Krahاسimi i kostove të zbritura për njësi për grumbullimin dhe transferimin e mbeturinave për ton të mbeturinave të gjeneruara, €/ton	74
Tabela 49. Normat e supozuara të arritjes për fraksione të ndryshme të mbeturinave të riciklueshme	77
Tabela 50. Krahاسimi i alternativave për grumbullimin ndaras të mbeturinave të riciklueshme	79
Tabela 51. Avantazhet dhe disavantazhet e alternativave të klasifikimit	81
Tabela 52. Çmimet e supozuara të tregut për mbeturinat e artikuve të riciklueshëm	82
Tabela 53. Vlerësimet e kostos për alternativa të ndryshme për klasifikimin e mbeturinave të riciklueshme të grumbulluara ndaras	82
Tabela 54. Teknologjitë e shndërrimit të mbeturinave në energji	83
Tabela 55. Vlerësimet e kostos së investimit TMB	86
Tabela 56. Vlerësimet e kostove operacionale të instalimit të TMB	86
Tabela 57. Krahاسimi i skemave të ndryshme të grumbullimit të mbeturinave të kopshtit	88
Tabela 58. Karakteristikat kryesore dhe vlerësimet e kostove nëpër për kompostimin e mbeturinave të gjelbra në shtresa	90
Tabela 59. Krahاسimi i kostos së alternativave për trajtimin e mbeturinave ushqimore të mbledhura ndaras	91
Tabela 60. Vlerësimet e kostove të investimeve në deponi	93
Tabela 61. Dispozitat për mbylljen e deponive ilegale, në EUR	93
Tabela 62. Opsionet për sistemin e integruar të menaxhimit të mbeturinave komunale	94
Tabela 63. Vlera aktuale e kostove të investimit për skenarë të ndryshëm, mijë €	95
Tabela 64. Kostot operative në vitin 2035 për skenarë të ndryshëm, mijë €	96
Tabela 65. Krahاسimi i kostove të zbritura për njësi për ton mbeturinash të gjeneruara, për opsionet e ndryshme	96
Tabela 66. Sasitë e MNRr-ve në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3- Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)	98
Tabela 67. Pajisjet për grumbullim dhe transport të MNRr-ve	99
Tabela 68. Rrjeti i pikave të hedhjes	99
Tabela 69. Kostot e investimit për menaxhimin e MNRr-ve	100
Tabela 70. Avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve për grumbullimin e mbeturinave	104
Tabela 71. Avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve për transferimin e mbeturinave	105
Tabela 72. Avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve për kompostimin e mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras	106
Tabela 73. Avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve për rikuperimin e mbeturinave	107
Tabela 74. Shpenzimet mesatare vjetore të familjeve, 2022	109
Tabela 75. Parashikimi i përballueshmërisë së tarifave të mbeturinave, çmimet e vitit 2024	109
Tabela 76. Tarifa e kostos mesatare të rikuperimit drejt vitit 2035, çmimet e vitit 2024	109
Tabela 77. 2022, Pagesa aktuale për person	110
Tabela 78. Tarifa e rikuperimit të kostos për mbeturinat e përziera, sipas komunave drejt vitit 2034	111
Tabela 79. Kostoja e rikuperimit për mbeturinat e përziera me stacion transferi me ngjeshje, 2035	111
Tabela 80. Vlerësimi i ndikimeve të mundshme tek personat e cënueshëm dhe masat specifike për integrimin gjinor dhe përfshirjen sociale	113
Tabela 81. Prezantimi i sistemit të preferuar	114
Tabela 82. Arranzhimet e rekomanduara operative	116
Tabela 83. Kostot e zbritura për njësi për sistemin e integruar të menaxhimit të mbeturinave për ton mbeturina të gjeneruara, €/ton	120
Tabela 84. Transporti dhe transferimi i mbeturinave	126
Tabela 85. Aktivitetet për zbatimin afatmesëm dhe afatgjatë, 2028-2035	136
Tabela 86. Materialet e riciklueshme të grumbulluara ndaras nga komunat, ton, 2027-2035	141

PNMIM, Zona e Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM 3)

Tabela 87. Sasitë vjetore të mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras	145
Tabela 88. Kostot investimit fillestar për kompostimin e mbeturinave të gjelbra	145
Tabela 89. Kostot e vlerësuara operationale dhe të mirëmbajtjes për kompostimin e hapur palë palë (mijë euro)	145
Tabela 90. Të hyrat potenciale nga shitja e kompostit	146
Tabela 91. Kostot vjetore që do të mbulohen nga tarifa e mbeturinave, mijë euro	146
Tabela 92. Kostot komunale dhe mbeturinat e gjelbra dhe ushqimore të kompostuara në shtëpi në zonat rurale	147
Tabela 93. Pajisjet e nevojshme për grumbullimin e mbeturinave të përziera 2027	148
Tabela 94. Kostot investive në stacionet e transferit, mijë euro	149
Tabela 95. Kostot e grumbullimit të mbeturinave të përziera në Pejë, mijë euro	149
Tabela 96. Kostot e grumbullimit dhe transferimit të mbeturinave të përziera në Istog, mijë euro	149
Tabela 97. Kostot e grumbullimit të mbeturinave të përziera në Klinë, mijë euro	149
Tabela 98. Kostot e grumbullimit dhe transferit të mbeturinave të përziera në Deçan, mijë euro	150
Tabela 99. Kostot e grumbullimit dhe transferimit të mbeturinave të përziera në Junik, mijë euro	150
Tabela 100. Sasitë e parashikuara të mbeturinave për deponi	150
Tabela 101. Vlerësimet e kostove fillestare të investimit në deponi	150
Tabela 102. Rrjedha e parasë në deponi, mijë euro	152
Tabela 103. Mbeturinat e pranuar për trajtim dhe rikuperim	152
Tabela 104. Vlerësimet e kostos së investimit në TMB dhe në kontejnerë të specializuar	153
Tabela 105. Kostot operationale për TMB-së dhe kompostimit në kontejnerë të specializuar, 2032	153
Tabela 106. Balanca e përgjithshme/masës e impiantit TMB	154
Tabela 107. Përmbljedhja e kostove të rikuperimit dhe deponimit përfundimtar të mbeturinave, mijë euro	154
Tabela 108. Përmbljedhje e planit afatgjatë të investimit, mijë euro	155
Tabela 109. Parashikimi i përballueshmërisë së tarifave të mbeturinave, çmimet e vitit 2025	156
Tabela 110. Llogaritja e tarifës, komuna e Pejës, mijë euro	156
Tabela 111. Llogaritja e tarifës, komuna e Istogut, mijë euro	157
Tabela 112. Llogaritja e tarifës, komuna e Klinës, mijë euro	158
Tabela 113. Llogaritja e tarifës, komuna e Deçanit, mijë euro	159
Tabela 114. Llogaritja e tarifës, komuna e Junikut, mijë euro	160
Tabela 115. Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Pejës	163
Tabela 116. Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Istogut	163
Tabela 117. Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Klinës	164
Tabela 118. Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Deçanit	165
Tabela 119. Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Junikut	165

LISTA E FIGURAVE

Figura 1 . Parashikimi i popullsisë për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku), 2024-2035	3
Figura 2. Parashikimi i gjenerimit të mbeturinave komunale, 2024-2035	4
Figura 3. Vendndodhja e objekteve të parashikuara për menaxhimin e mbeturinave në ZMM	7
Figura 4. Kostot e investimit për operacionalizimin e menaxhimit të mbeturinave	8
Figura 5. Kostot vjetore operationale për operationet e menaxhimit të mbeturinave	9
Figura 6. Balanca e përgjithshme/masës e sistemit të propozuar të menaxhimit të mbeturinave	10
Figura 7. Bilanca e përgjithshme/masës e sistemit në vitin 2035	11
Figura 9. Korniza institucionale për menaxhimin e mbeturinave në nivel nacional	26
Figura 10. BPV për kokë banori sipas rajoneve dhe nivelit nacional, €, 2020 dhe 2021	35
Figura 11. Struktura ekonomike e rajonit të Pejës, vlera bruto e shtuar sipas aktiviteteve kryesore ekonomike, 2021, burimi ASK	36
Figura 12. Shkalla e punësimit dhe papunësisë në Kosovë, 2018-2023, Burimi ASK	37
Figura 13. Numri i vizitorëve vendas dhe ndërkombëtarë dhe netët e kaluara	38
Figura 14. Përbërja e MKI-ve sa i përket potencialit për riciklim/rikuperim	44
Figura 15. Pamje e deponisë në Sverkë	48
Figura 16 . Parashikimi i popullsisë për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku), 2024-2035	57
Figura 17. Parashikimi i gjenerimit të mbeturinave komunale, 2024-2035	58
Figura 18. Përbërja e mbeturinave komunale	58

PNMIM, Zona e Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM 3)

Figura 19. Stacioni i transferi me ngjeshje	72
Figura 20. Stacione transferi pa ngjeshje	72
Figura 21. Ringarkimi nga automjeti mobil/satelitor (majtas) dhe ringarkimi në kontejnerin me ngjeshje (djathtas)	75
Figure 23. Lloje të ndryshme të sistemeve për sjelljen e mbeturinave	76
Figura 24. Banorët të cilëve u ofrohen shërbime të grumbullimit ndaras të mbeturinave	77
Figura 25. Shembuj të TMB	85
Figura 26. Sistemet e kompostimit	87
Figure 27. Shembull i një komposterit jo të kushtueshëm	90
Figure 28. Thërmuesi për MNRR	100
Figure 29. Pikë grumbullimi për mbeturinat e vëllimshme	101
Figure 30. Oborr tipik riciklimi	102
Figura 31. Vendndodhja e objekteve të parashikuara për menaxhimin e mbeturinave në WMZ	116
Figura 32. Kostot e investimit për operacionalizimin e menaxhimit të mbeturinave	117
Figura 33. Kostot vjetore operacionale për operacionet të menaxhimit të mbeturinave	118
Figura 34. Kostot vjetore për operacione të menaxhimit të mbeturinave	119
Figura 35. Kostot vjetore për llojin e kostos	119
Figura 36. Kostot vjetore për njësi për ton mbeturina të gjeneruara	120
Figura 37. Bilanca e përgjithshme/masës e sistemit të propozuar të menaxhimit të mbeturinave gjatë periudhës së planifikimit.	122
Figura 38. Balanca e përgjithshme/masës e sistemit në vitin 2035	122
Figura 39. Kostot e investimeve për grumbullimin ndaras të mbeturinave	142
Figura 40. Kostot vjetore për grumbullimin ndaras, klasifikimin e materialeve të riciklueshme të grumbulluara ndaras dhe të hyrat nga shitjet e materialeve të riciklueshme	144
Figure 41. Impiant tipik kompostimi palë palë	145
Figura 42. Kostot vjetore operacionale në deponinë rajonale	151
Figura 43. Të hyrat e Pejës të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë	157
Figura 44. Të hyrat e Istogut të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë	158
Figura 45. Të hyrat e Klinës të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë	159
Figura 46. Të hyrat e Deçanit të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë	160
Figura 47. Të hyrat e Junikut të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë	161

LISTA E SHKURTESAVE

AMMK	Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit në Kosovë
ASK	Agjencia e Statistikave të Kosovës
BE	Bashkimi Evropian
BNK	Bashkëpunimi Ndërkomunal
BPV	Bruto Produkti Vendor
DIMNUNI	Departamenti për Inspektimin e Mjedisit, Natyrës, Ujërave, Ndërtimit dhe Infrastrukturës
EQ	Ekonomia Qarkore
IKMM	Inspektoriati i Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit
IKSh	Institucionet e Kujdesit Shëndetësor
ITUZ	Impiant për Trajtimin e Ujërave të Zeza
KDM/RDF	Karburante të Derivuara nga Mbeturinat
KRM	Kompania Rajonale e Mbeturinave
MAPL	Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
ME	Ministria e Ekonomisë
MFPT	Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve
MKI/MSW	Mbeturina Komunale Inerte
MKSh	Mbeturinat e Kujdesit Shëndetësor
MIM	Menaxhim i Integruar i Mbeturinave
MMI	Menaxhimi i Mbeturinave Inerte
MMPHI	Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
MNR/CDW	Mbeturina të Ndërtimit dhe Rrënim
MpE/WfE	Mbeturina për Energji

PNMIM, Zona e Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM 3)

NB/SAS	Ndarje në Burim
NP	Ndërmarrje Publike
OPP/PRO	Organizata me Përgjegjësi të Zgjeruar
OR/CAC	Oborr Riciklimi
ORM/MRF	Objekte për Rikuperimin e Mbeturinave
PNj	Plastikë Njëpërdorimëshe
PKMMNR	Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbeturinave të Ndërtimit dhe Rrënimit
PNMIM	Plani Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave
SKMIM	Strategjia e Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave
ST	Stacion Transferi
TMB/MBT	Trajtimi Mekanik Biologjik
ZMM	Zona e Menaxhimit të Mbeturinave (Zona e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku))

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Plani Ndërkomunal i Menaxhimit të Integruar të Mbeturinave për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)¹, i hartuar për periudhën kohore 2025 – 2035, synon të përmirësojë kushtet për ofrimin e shërbimeve publike dhe zhvillimin e ekonomive lokale në përputhje me kërkesat e BE-së, përmes promovimit të bashkëpunimit rajonal ndërkomunal dhe transferimit të njohurive midis sektorit publik, sektorit privat dhe shoqërisë civile. Ky plan synon gjithashtu t'u mundësojë autoriteteve lokale të përmirësojnë shërbimet komunale në përputhje me Agjendën e Gjellbër të BE-së për Ballkanin Perëndimor, duke kontribuar në arritjen e Agjendës 2030 dhe Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm.

Më konkretisht, objektivi kryesor i planit është të sigurojë krijimin e praktikave më të mira mjedisore për menaxhimin e integruar të mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)¹. Megjithatë, transformimi drejt një sistemi të integruar dhe qarkor të menaxhimit të mbeturinave është sfidues për komunitet individual si në aspektin financiar ashtu edhe teknik dhe kërkon një përpjekje të koordinuar midis komunave për të zhvilluar një sistem rajonal të menaxhimit të mbeturinave me kosto efektive dhe të përballueshme.

Procesi i përgatitjes së këtij Plani Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMIM) është mbikëqyrur në mënyrë aktive nga një Grup Teknik Pune, i përbërë nga përfaqësuesit e komunave të këtij rajoni. Procesi ka përfshirë një sërë prezantimesh nga një ekip konsulentësh, në fazat kryesore të procesit, duke përfshirë Studimin Bazë, Analizën e Opsioneve, Planin e Veprimit dhe PNMIM përfundimtar. Diskutimet e zhvilluara dhe refleksionet e marra në proces mbi draft dokumentet kanë qenë shumë të çmueshme në sigurimin që ky PNMIM të përfshijë masa që janë si tekniksht të pranueshme ashtu edhe të mbështetura nga komunitet partneret.

Strategjia për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave në Kosovë (SKMIM) është marrë plotësisht në konsideratë, veçanërisht pasi ajo lidhet me përgjegjësitë e komunave në menaxhimin e integruar të mbeturinave (MIM), nevojën për të përmbushur në të ardhmen objektivat e riciklimit dhe shkarkimit të deponive, si dhe nevojën për të orientuar investimet në objektet dhe shërbimet e menaxhimit në burim të mbeturinave, duke mbështetur një tranzicion drejt një ekonomie qarkore.

Objektivat dhe synimet e PNMIM

Tabela më poshtë paraqet objektivat dhe synimet për sistemin e menaxhimit të mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku), në përputhje me dispozitat e SKMIM 2024-2035.

Tabela 1 Objektivat dhe synimet për sistemin rajonal

Objekti	Treguesi	Baza	Objekti	Viti
Rritja e shërbimit të grumbullimit të mbeturinave	Përqindja e popullsisë së përgjithshme me qasje adekuate dhe të rregullt në shërbimet komunale të mbledhjes së mbeturinave	99%	100%	2026
Rritja e riciklimit dhe rikuperimit të burimeve	Mbeturinat komunale të gatshme për ripërdorim dhe riciklim	< 5%	20%	2030
			50%	2035
			60%	2045
	Popullsia që i ofrohen shërbime të grumbullimit të ndarë të mbeturinave	0%	80%	2030
			90%	2035
			100%	2045
	Rikuperimi i të gjitha mbeturinave të	< 5%	45%	2028

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Objekti	Treguesi	Baza	Objekti	Viti
	ambalazhit		60%	2030
			70%	2035
	Riciklimi i të gjitha mbeturinave të ambalazhit, përfshirë:			
	Plastikë	< 5%	22.5%	2028
			30%	2030
			50%	2035
	Letër dhe karton	< 5%	60%	2028
			70%	2030
			75%	2035
	Qelqi	< 5%	30%	2028
			50%	2030
			70%	2035
	Metalet me ngjyra	< 5%	30%	2028
			50%	2030
			70%	2035
	Alumin	< 5%	30%	2028
			40%	2030
			50%	2035
	Dru	< 5%	10%	2028
			15%	2030
			25%	2035
Të zvogëlohet varshmëria nga deponimi i mbeturinave	Deponimi i mbeturinave komunale	> 95%	< 30%	2035
			< 10%	2045
	Mbyllja e deponive ilegale komunale	70	0	2028
Rritja e riciklimit dhe rikuperimit të mbeturinave të ndërtimit dhe rrënit	Ripërdorimi dhe riciklimi i MNRR-ve	0%	40%	2030
			50%	2035
	Ripërdorimi, riciklimi dhe rikuperimi i materialeve të tjera të MNRR-ve	0%	60%	2030
			70%	2035

Parashikimi i popullsisë dhe gjenerimit të mbeturinave

Analiza e opsioneve është zhvilluar sipas parashikimeve të popullsisë dhe parashikimeve të gjenerimit të mbeturinave siç paraqitet në figurat e mëposhtme. Të dhënat e popullsisë bazohen në regjistrimin e fundit të popullsisë, publikuar në vitin 2024.

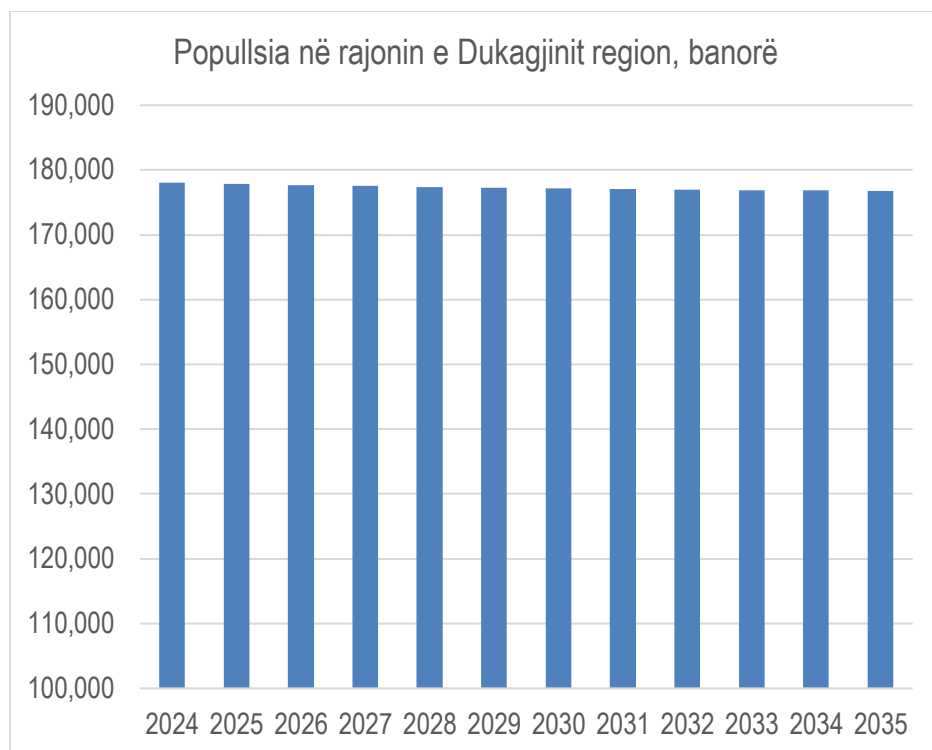

Figura 1. Parashikimi i popullsisë për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku), 2024-2035

Siç shihet nga diagrami i mësipërm, popullsia e Zonës së Menaxhimit të Mbeturinave 2 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)¹ pritet të zvogëlohet në mënyrë të pandjeshme në periudhën e planifikimit dhe të mbetet pak nën 180 mijë banorë.

Figura më poshtë tregon një parashikim për sasi të mbeturinave gjatë periudhës së planifikimit.

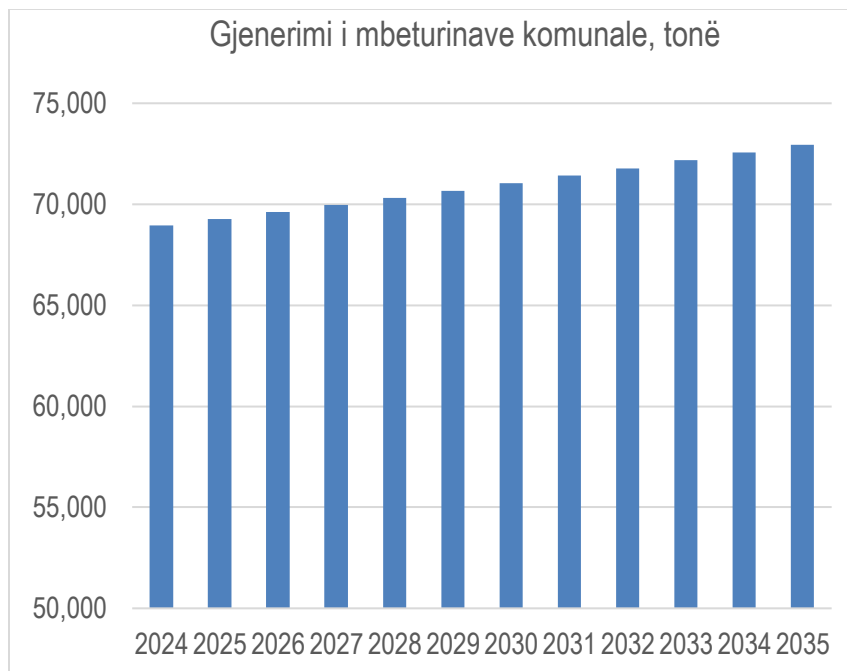

Figura 2 Parashikimi i gjenerimit të mbeturinave komunale, 2024-2035

Megjithëse popullsia e rajonit pritet të mbetet mjaft konstante, sasia e mbeturinave pritet të rritet me 7% në fund të periudhës së planifikimit dhe të arrijë në rreth 73,000 tonë në vitin 2035. Kjo vjen si pasojë e rritjes së prishme të BPV-së gjatë kësaj periudhe.

Analiza e opsioneve dhe zhvillimi i sistemit të rekomanduar

Janë vlerësuar opsionet, të cilat mbulojnë komponentët e mëposhtëm të sistemit:

- Parandalimi i mbeturinave
- Mbledhja e mbeturinave
- Transporti dhe transferimi i mbeturinave
- Mbledhja ndaras e mbeturinave
- Riciklimi dhe rikuperimi i mbeturinave
- Deponimi i mbeturinave
- Marrëveshjet institucionale dhe organizative

Analiza e opsioneve krahasoi skenarë të ndryshëm me qëllim të identifikimit të shkallës së mundshme të kostove dhe përfitimeve që mund të vijnë nga këta skenarë të ndryshëm të riciklimit dhe trajtimit më intensiv në zonën e menaxhimit të mbeturinave (ZMM).

Tabela më poshtë paraqet një përmbledhje të detajuar të sistemit të preferuar për sistemin e integruar të menaxhimit të mbeturinave inerte.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Tabela 2 Prezantimi i sistemit të preferuar

Elementi i sistemit	Përshkrimi	Kapaciteti	Viti/periudha
Parandalimi i mbeturinave	Zhvillimi dhe zbatimi i programeve të kompostimit shtëpiak Miratimi i udhëzimeve për prokurimin e gjelbër publik Mbështetja e bizneseve lokale në zbatimin e masave për parandalimin e mbeturinave ushqimore Pjesëmarrja në nismat kombëtare për reduktimin e plastikës njëpërdorimshe	• n/a	Vazhdimisht
Grumbullimi i mbeturinave të përziera	Shporta individuale plastike 120/240 l për shtëpi familjare Shporta plastike individuale 120/240 l ose kontejnerë 1.1 m³ për ndërtesa shumëkatëshe në zonat urbane	• 54,234 tonë mbeturina të përziera të mbledhura në vitin 2026 • 37,644 ton të mbledhura në vitin 2035	Ndërimi gradual i kontejnerëve dhe automjeteve grumbulluese
Mbledhja ndaras e mbeturinave	Shporta individuale plastike 120/240 l për grumbullimin e materialeve të riciklueshme, Kontejnerë 1.1 - 1.5 m³ për grumbullimin e veçantë të qelqit	• 100% e banorëve në zonat urbane dhe 80% e banorëve në zonat rurale • 19,000 tonë mbeturina të mbledhura ndaras më 2035	2026 në zonat urbane 2030 për zonat rurale
Oborret e Riciklimit (OR)	Do të krijohen 5 OR, një në secilën komunë	Fraksionet e mbeturinave që do të grumbullohen: • Mbeturinat e vëllimshme • Mbeturinat e rrezikshme shtëpiake • Fraksionet e veçanta të mbeturinave	2025
Transporti dhe transferimi	Stacionet e transferit do të ngriten në Istog dhe Deçan	• Istog – kapacitet prej 9,700 tonë/vit • Deçan – kapacitet prej 6,700 tonë/vit	2026
Klasifikimi i mbeturinave	Një qendër klasifikimi për materialet e grumbulluara do të ngritet në deponinë rajonale në Sferkë	• Kapaciteti i objektit ORM – 21,000 tonë/vit të lëndëve të riciklueshme të mbledhura ndaras	2026
Kompostimi	Katër objekte kompostimi për mbeturinat e gjelbra të grumbulluara veçmas do të ngriten në komunat Pejë, Istog, Klinë dhe Deçan. Kompostimi në Pejë do të organizohet në lokacion të përhershëm, ndërsa në komunat tjera do të zbatohet kompostimi i decentralizuar duke përdorur pajisje mobile.	• Objekti i kompostimit në Pejë – kapacitet prej 2,400 tonë/vit • Objekti i kompostimit në Istog – kapacitet 600 tonë/vit • Objekti i kompostimit në Klinë – kapacitet 600 tonë/vit • Objekti i kompostimit në Deçan – kapacitet 550 tonë/vit	2026

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Elementi i sistemit	Përshkrimi	Kapaciteti	Viti/periudha
	Filiimi me kompostimin shtëpiak në zonat rurale	• n/a	I perhershëm
Rikuperimi i mbeturinave	Do të ngritet 1 impiant TMB / për rikuperim të mbeturinave i cili do të trajtojë mbeturinat e përziera komunale nga të pesë komunat Një studim i detajuar i fizibilitetit do të përcaktojë nëse dhe çfarë teknologjie është e nevojshme për rikuperimin e mbeturinave, si dhe cilat zona të menaxhimit të mbeturinave do t'i shërbejë.	• Kapaciteti prej 40,000 tonë/ vit • Prodhimi prej 12,000 tonë/vit KDM	2031
	1 impiant kompostimi brenda kontonjerëve të specializuar do të ngritet ² në hapësirën e impiantit TMB / për rikuperim të mbeturinave ose në objektin e kompostimit në Pejë	• Kapaciteti prej 3,500 tonë/vit	2031
Deponimi i mbeturinave	Përmirësimi i deponisë sanitare rajonale ekzistues për të gjithë ZMM	• Kapaciteti i deponisë prej rreth 475 mijë tonë ³ për një periudhë 20 vjeçare	2026 për qelinë e parë dhe infrastrukturën e përbashkët
MNRr	Rrjeti i pikave të hedhjes	• Pejë (që shërben edhe Deçanin dhe Junikun) me kapacitet prej 5,400 m ³ /vit	2025-2027
		• Istog - kapaciteti 2,900 m ³ /vit	2025-2027
		• Klinë - kapaciteti 2,400 m ³ /vit	2025-2027
		• Deçan (që shërben edhe Junikun) me kapacitet 2,400 m ³ /vit	2025-2027
	Një objekt riciklimi me një thërmues mobil	• Kapaciteti 12,800 m ³ /vit	2027
	Një objekt deponimi	• Kapaciteti 19,300 m ³ /vit	2027

Shifrat e mëposhtme paraqesin vendndodhjen e objekteve të parashikuara për menaxhimin e mbeturinave në ZMM

²Përndryshe, mund të ngritet një strukturë e tretjes anaerobe në vendin e impiantit TMB, në varësi të gjetjeve të studimit përkatës të fizibilitetit.

³ Nuk përfshihen mbeturinat industriale jo të rrezikshme

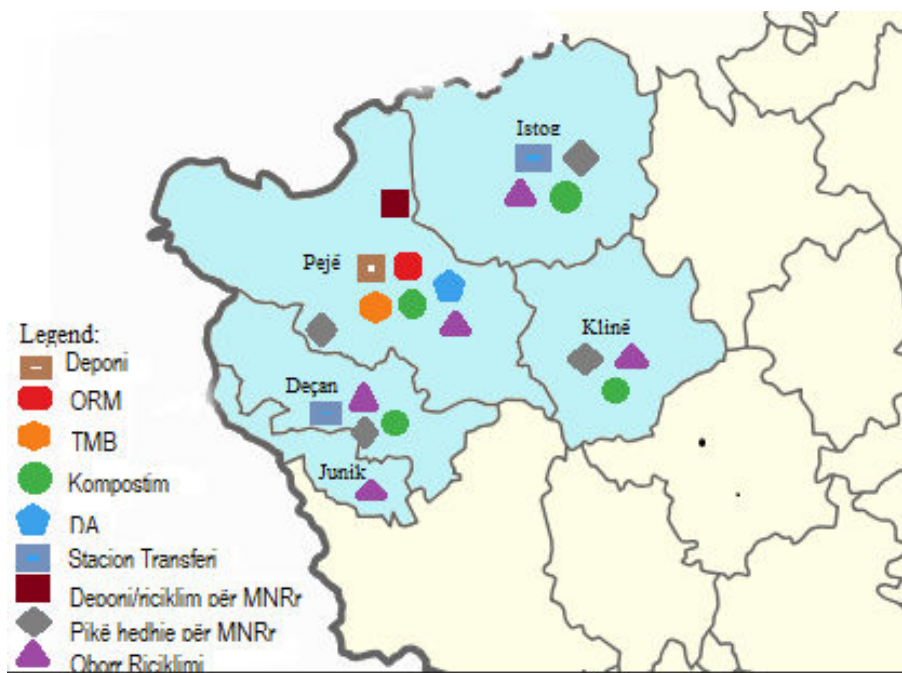

Figura 3 Vendndodhja e objekteve të parashikuara për menaxhimin e mbeturinave në ZMM

PNMIM gjithashtu identifikon menaxhimin e preferuar të fraksioneve tjera të mbeturinave, si mbeturinat e vëllimshme, mbeturinat bujqësore dhe fraksionet e veçanta të mbeturinave, Masat fillestare për mbeturinat e vëllimshme do të përqendrohen në shërbimin e grumbullimit të planifikuar të organizuar nga komunat. Përveç kësaj, familjeve do t'u ofrohet gjithashtu mundësia që mbeturinat e tyre të vëllimshme t'i dërgojnë në oborret e centralizuara të riciklimit. Lidhur me mbeturinat bujqësore, do të zhvillohen udhëzuesit për ruajtjen e plehut organik në fermë, kompostimin e mbeturinave bujqësore dhe rikuperimin e energjisë nga biomasa.

Pasi skemat e Përgjegjësisë së Zgjeruar të Prodhuesit (PZP) të funksionalizohen plotësisht në vend, komunat në ZMM do të lidhin kontrata me operatorët e PZP-së për mbledhjen ndaras të fraksioneve specifike të mbeturinave, si mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike, vajrat e përdorura, automjetet e hedhura dhe mbeturinat e tyre, bateritë dhe akumulatorët e harxhuar dhe gomat e shpenzuara. Amvisëritë do të lejohen të hedhin në oborret e riciklimit fraksione të ndryshme të grumbulluara ndaras, si lloje të ndryshme të mbeturinave të riciklueshme, mbeturina të gjelbra, mbeturina të vëllimshme, vajra të përdorura, lloje specifike të mbeturinave të ndërtimit dhe rrënit. Oborret e riciklimit do të jenë gjithashtu të pajisura për të mbledhur mbeturinat e rrezikshme shtëpiake.

Çdo komunë do të jetë përgjegjëse për rritjen e ndërgjegjësimit të banorëve të saj në lidhje me kërkesat dhe detyrimet e menaxhimit të mbeturinave dhe për rritjen e pjesëmarrjes së publikut në programet e ardhshme të grumbullimit ndaras dhe të kompostimit shtëpiak.

Kostot dhe financimi i menaxhimit të mbeturinave

Kostot e investimit gjatë periudhës së planifikimit vlerësohen në 54.6 milionë €, duke përfshirë kostot për zëvendësimin e aseteve.

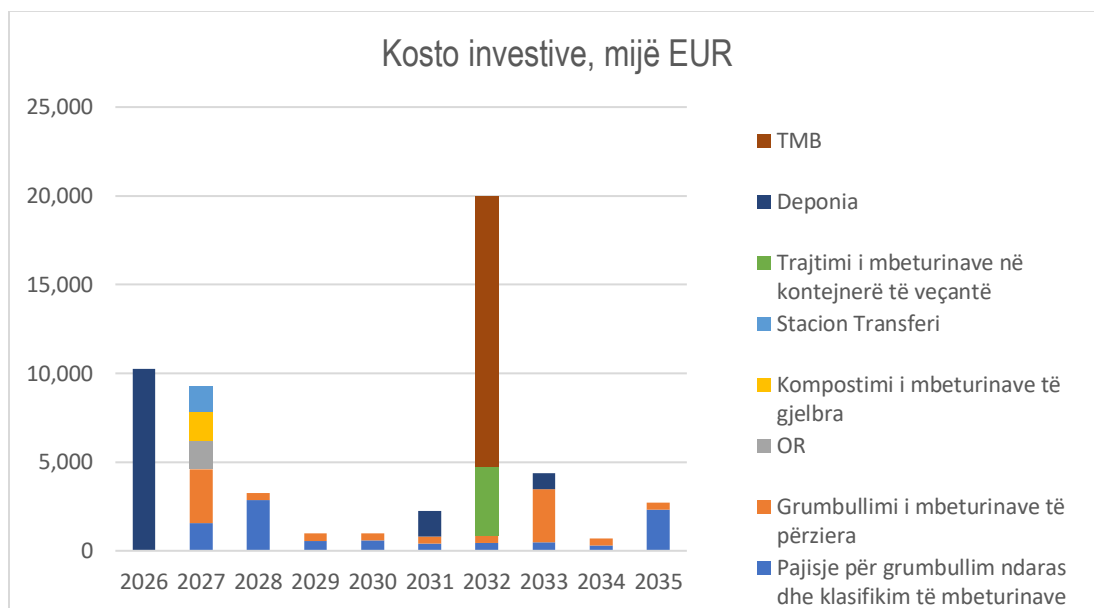

Figura 4 Kostot e investimit për operacionalizimin e menaxhimit të mbeturinave

Kostot vjetore të operacionale priten të rriten me ndërtimin e deponisë së re dhe me filimin e grumbullimit ndaras të mbeturinave të riciklueshme dhe kompostimit të mbeturinave të gjelbra, nga 5.3 milionë € në 2026 në 7.8 milionë € në 2031 kur priten të funksionalizohen impianti TMB / për rikuperim të mbeturinave si dhe grumbullimi ndaras i mbeturinave ushqimore.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

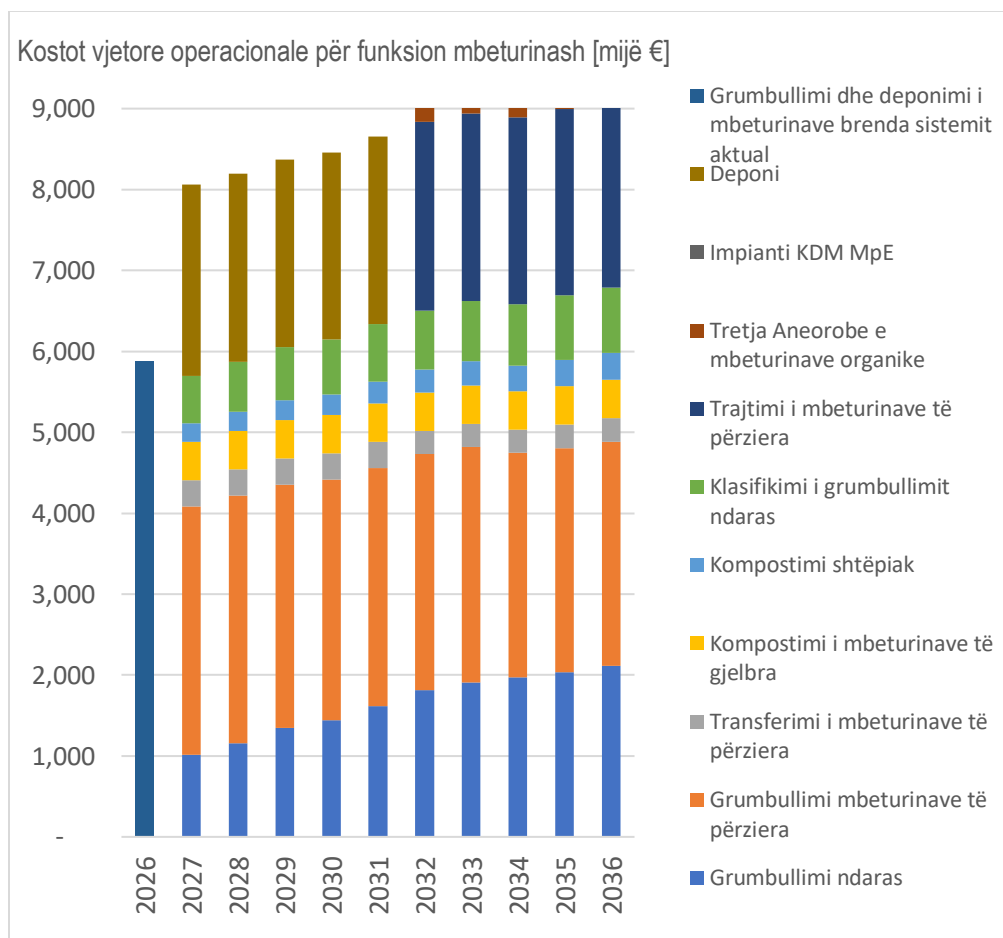

Figura 5 Kostot vjetore operacionale për operacionet e menaxhimit të mbeturinave

Tabela më poshtë përmbledh investimet e vlerësuara për masat e planifikuara për periudhën 2026-2031 në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM):

Tabela 3Përmbledhje e planit të investimeve afatgjatë, mijë euro

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Burimi
	Faza I					Faza II	
Pajisjet e grumbullimit ndaras të mbeturinave & objekti i klasifikimit	1,575	2,855	567	570	397	444	PZP
OR-të	800						grant
Objekti i kompostimit në Pejë	912						grant
Pajisjet për kompostim në Istog, Klinë, Deçan	702						grant
Stacioni i Transferit Istog	575	119					grant
Stacioni i Transferit Deçan	607	119					grant
Deponia rajonale	10,248					1,458	grant/hua
TMB / impiant për rikuperim të mbeturinave rajonal						15,254	grant
Objekti rajonal i trajtimit në kontejnerë të specializuar						3,897	grant
Gjithsej	15,419	3,093	567	570	397	21,053	

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Burimi
Totali, pa investimet nga skema PZP	13,844	238	0	0	0	20,609	

Investimi total për periudhën arrin në 41 milionë euro, 6.4 milionë euro do të sigurohen nga skema PZP. Kredia është konsideruar për ndërtimin e qelisë së dytë të deponisë. Për pjesën tjetër të investimit do të kërkohet financim me grante, nga të cilat 14 milionë euro për fazën e parë dhe 19 milionë euro për fazën e dytë.

Masat e planifikuara janë të përballueshme nën supozimin se financimi fillestar i grantit të kapitalit për të gjitha komunat do të sigurohet. Tarifa mesatare mujore në secilën komunë për një familje prej 4 personash është vlerësuar për vitin 2027 (me çmimet e vitit 2025) dhe paraqitet në tabelën vijuese.

Tabela 4 Tarifat mujore të amvisërisë në vitin 2027

Komuna	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik
Tarifa mesatare mujore për amvisëri	8 €	8 €	7.6 €	6.6 €	5.7 €

Rrjedha e mbeturinave dhe bilanca e përgjithshme/masive e sistemit të rekomanduar

Shifrat e mëposhtme tregojnë balancën e përgjithshme/masës të sasive të mbeturinave për periudhën e planifikimit dhe për referencën e vitit të kaluar (2035).

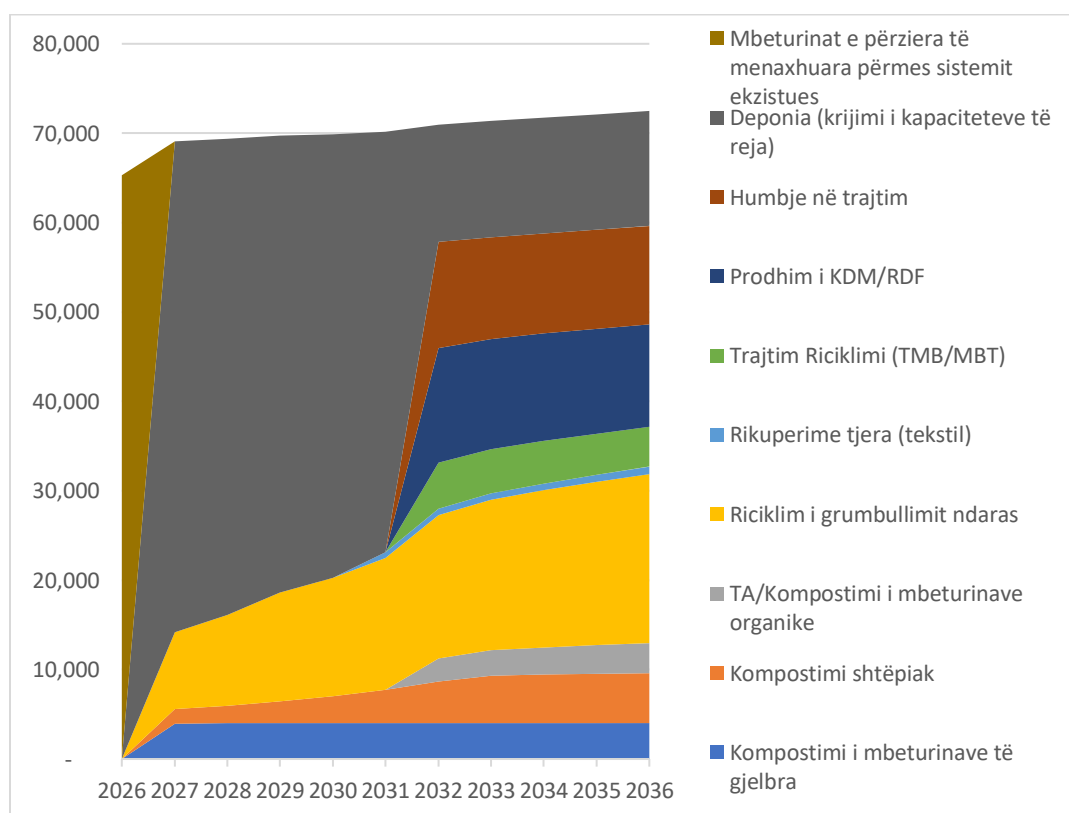

Figura 6 Balanca e përgjithshme/masës e sistemit të propozuar të menaxhimit të mbeturinave gjatë periudhës së planifikimit

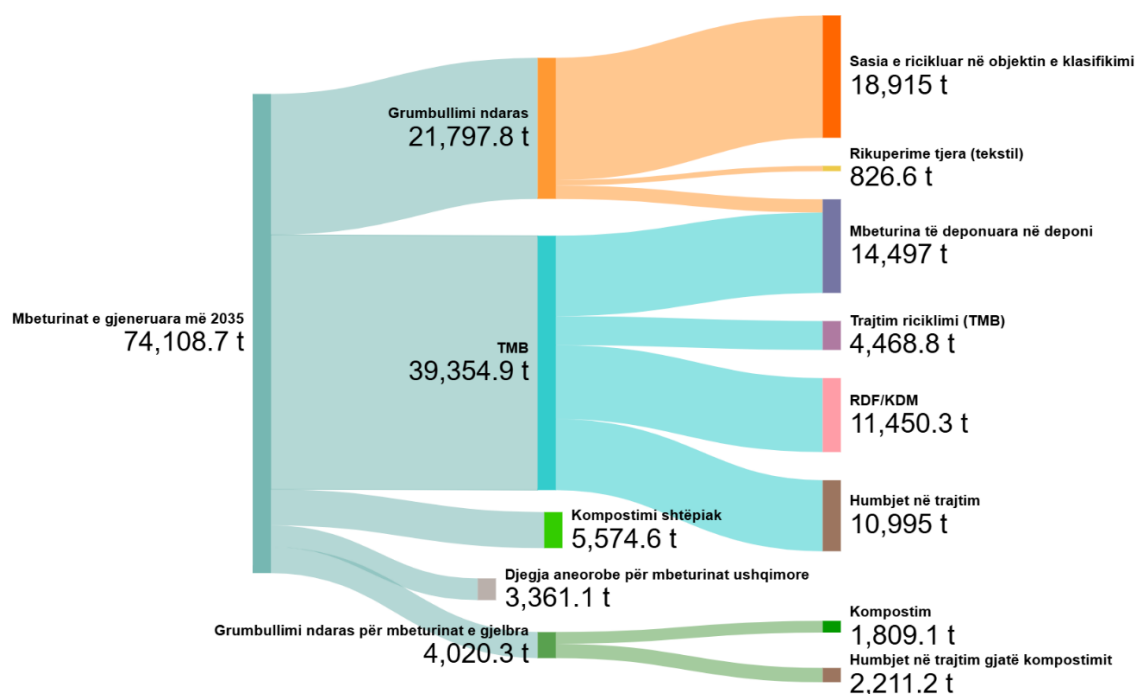

Figura 7Bilanca e përgjithshme/masës e sistemit në vitin 2035

Bilancia e përgjithshme/masës tregon se në vitin 2035 do të arrihet një shkallë riciklimi 50.1% për peshën e mbeturinave të gjeneruara komunale ndërsa sasia e mbeturinave komunale të deponuara do të reduktohet në 17.8%.

Plani i Veprimit

Një Plan Veprimi përcakton veprimet prioritare të nevojshme për zbatimin e masave të parashikuara, duke mbuluar të gjitha fraksionet me prioritet të mbeturinave, buxhetin e nevojshëm për secilin aktivitet, burimin e financimit, përgjegjësitë për zbatim dhe treguesit e performancës. Plani i Veprimit do të përditësohet sipas nevojës dhe në varësi të progresit të zbatimit të aktiviteteve.

Plani i Veprimit përmban aktivitete të cilat do të jenë përgjegjësi individuale e komunave dhe si të tilla të ndërlidhen me ngritjen e objekteve rajonale për menaxhimin e mbeturinave dhe rrjedhimisht do të jenë përgjegjësi e të gjitha komunave.

Më poshtë janë renditur aktivitetet kryesore të cilat do të jenë përgjegjësi e komunave individuale :

- Masat për parandalimin e mbeturinave (të 5 komunat)
- Të fillohet me grumbullimin ndaras të mbeturinave të riciklueshme të thata (të 5 komunat)
- Ngritja e oborreve të riciklimit (të 5 komunat)
- Krijimi i dy stacioneve të transferit (për komunën e Istogut dhe Deçanit)
- Krijimi i një objekti kompostimi për mbeturinat e gjelbra të grumbulluara ndaras (në komunën e Pejës) dhe zbatimi i kompostimit të decentralizuar të mbeturinave të gjelbra duke përdorur pajisje mobile në komunat Istog, Klinë, Deçan dhe Junik.
- Të fillohet me kompostimin shtëpiak në zonat rurale (të 5 komunat)

- Krijimi i katër pikave të hedhjes së mbeturinave nga ndërtimi dhe rrënimi (në komunat Pejë, Istog, Klinë dhe Deçan)

Lista e mëposhtme tregon aktivitetet kryesore që do të zbatohen në nivel rajonal:

- Përmirësimi i deponisë sanitare rajonale ekzistuese
- Krijimi i një objekti klasifikimi për mbeturinave të riciklueshme të grumbulluara ndaras
- Ngritja e një impianti TMB / për rikuperim të mbeturinave për trajtimin e mbeturinave të përziera komunale
- Ngritja e një impianti për trajtimin e mbeturinave organike (kompostimi në kontenjerë të specializuar ose impiant të tretjes anaerobe)
- Ngritja e një objekti riciklimi për mbeturinat e ndërtimit dhe rrënitimit
- Ngritja e një venddeponimi për mbeturinat e ndërtimit dhe rrënitimit

Aktivitetet e parashikuara për vitet e para të zbatimit synojnë adresimin e problemeve dhe mangësive më urgjente për periudhën 2025-2027. Aktivitetet e parashikuara për zbatim afatmesëm (për periudhën 2028-2035) synohet të ngriten mbi veprimet afatshkurtra me qëllim të krijimit të një sistemi të integruar ndërkomunal të menaxhimit të mbeturinave, duke i mundur komunave të arrijnë objektivat e vendosura për vitin 2035.

1 SFONDI

1.1 Objektivi i Përgjithshëm i Planit Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave

Plani Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku), i hartuar për periudhën kohore 2025 – 2035, synon të përmirësojë kushtet për ofrimin e shërbimeve publike dhe zhvillimin e ekonomive lokale në përputhje me kërkesat e BE-së, përmes promovimit të bashkëpunimit ndërkomunal rajonal dhe transferimit të njohurive ndërmjet sektorit publik, sektorit privat dhe shoqërisë civile. Ky plan synon gjithashtu të mundësojë që autoritetet lokale të përmirësojnë shërbimet komunale në përputhje me Agjendën e Gjellbër të BE-së për Ballkanin Perëndimor, duke kontribuar në arritjen e Agjendës 2030 dhe të Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm.

Më konkretisht, objektivi primar i planit është të sigurojë vendosjen e praktikave më të mira mjedisore për menaxhimin e integruar të mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku). Transformimi drejt sistemit qarkor dhe të integruar të menaxhimit të mbeturinave, megjithatë, është financiarisht dhe teknikisht sfidues për komunat veç e veç dhe kërkon një përpjekje të koordinuar ndërmjet komunave për të zhvilluar një sistem rajonal të menaxhimit të mbeturinave me kosto efikase dhe të përballueshme.

Qëllimi i Planit Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave është të përcaktojë status quo-në e menaxhimit të mbeturinave dhe të identifikojë masat për përmirësimin e menaxhimit të mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku). Objektivi i këtij PNMIM/IWMP është të paraqesë një vizion të menaxhimit të mbeturinave për vitet në vijim.

Plani Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMIM/IWMP) për rajonin është zhvilluar në përputhje me objektivat shtetërore për menaxhimin e mbeturinave dhe i udhëhequr nga masat e parapara për rajonin në Strategjinë e Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave 2024-2035 dhe Planin e Veprimit 2024-2026 (SKMIM/KIWMS).

1.2 Kuadri ligjor dhe rregullator

1.2.1 Politikat dhe Direktivat e BE-së

Legjislacioni i BE-së për menaxhimin e mbeturinave përbëhet nga aktet kryesore të mëposhtme:

- Direktiva Kuadër për Mbeturinat (Direktiva 2008/98/KE)
- Direktiva 94/62/KE për paketimin dhe mbeturinat e paketimit
- Direktiva 1999/31/KE për vendgrumbullimin e mbeturinave
- Direktiva (BE) 2019/904 për reduktimin e ndikimit të disa produkteve plastike në mjedis
- Direktiva 2012/19/BE për mbeturinat nga pajisjeve elektrike dhe elektronike (MPEE/WEEE)
- Direktiva 2011/65/BE për kufizimin e përdorimit të substancave të caktuara të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike
- Direktiva 2006/66/KE për bateritë dhe akumulatorët dhe mbeturinat e baterive dhe akumulatorët
- Direktiva 2000/53/KE për automjetet mbeturinë
- Direktiva 2010/75/BE mbi emetimet industriale
- Direktiva 96/59/KE deponimi i bifenileve të poliklorinuara dhe terfenileve të poliklorinuara (PCB/PCTs)
- Rregullorja (KE) Nr. 2150/2002 për statistikat e mbeturinave të BE-së
- Rregullorja No 1013/2006 për dërgesat e mbeturinave

Direktiva 2008/98/KE për mbeturinat (Direktiva Kuadër për Mbeturinat). Kjo krijon kuadrin ligjor për menaxhimin e mbeturinave në Bashkimin Evropian. Direktiva përcakton hierarkinë e mëposhtme të aktiviteteve për menaxhimin e mbeturinave:

Figura 8. Hierarkia e mbeturinave siç përshkruhet në DKM/WFD

Ai konfirmon parimin 'ndotësi paguan', sipas të cilit prodhuesi fillestar i mbeturinave duhet të paguajë për kostot e menaxhimit të mbeturinave. Ai prezanton konceptin e 'përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit', sipas të cilit prodhuesit e produkteve mbajnë përgjegjësi financiare ose përgjegjësi financiare dhe organizative për menaxhimin e fazës së mbeturinave të ciklit jetësor të një produkti.

Direktiva përmban gjithashtu dispozitat kryesore të mëposhtme:

- Menaxhimi i mbeturinave duhet të kryhet pa asnjë rrezik për ujin, ajrin, tokën, bimët ose kafshët, pa shkaktuar shqetësime përmes zhurmës ose aromave, ose pa dëmtuar fshatin ose vendet me interes të veçantë.
- Prodhuesit ose mbajtësit e mbeturinave duhet t'i trajtojnë ato vetë ose t'ia lënë ato një operatori të njohur zyrtarisht. Të dyja kërkojnë leje dhe inspektohen periodikisht.
- Autoritetet kombëtare kompetente duhet të hartojnë plane për menaxhimin e mbeturinave dhe programe për parandalimin e mbeturinave.
- Kushte të veçanta zbatohen për mbeturinat e rrezikshme, vajrat e përdorur dhe mbeturina organike.
- Ai prezanton objektivat e riciklimit dhe rikuperimit që duhen arritur deri në vitin 2020 për mbeturinat shtëpiake (50%) dhe mbeturinat e ndërtimit dhe prishjes (70%).

Si pjesë e një pakete masash mbi ekonominë rrethore, Direktiva (BE) 2018/851 ndryshon Direktivën 2008/98/KE. Ajo përcakton kërkesat minimale operative për skemat e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit. Këto mund të përfshijnë gjithashtu përgjegjësinë organizative dhe një përgjegjësi për të kontribuar në parandalimin e mbeturinave dhe në ripërdorshmërinë dhe riciklueshmërinë e produkteve. Ajo forcon rregullat mbi parandalimin e mbeturinave.

Direktiva gjithashtu vendos objektiva të reja për riciklimin e mbeturinave komunale:

- Deri në vitin 2025, të paktën 55% e mbeturinave urbane sipas peshës do të duhet të riciklohen. Ky objektivi do të rritet në 60% deri në vitin 2030 dhe në 65% deri në vitin 2035.

- Shtetet Anëtare duhet:
 - të vendosin, deri më 1 janar 2025, një grumbullim të veçantë të tekstileve dhe mbeturinave të rrezikshme të krijuara nga familjet;
 - të sigurojnë që deri më 31 dhjetor 2023, mbeturinat biologjike të mblidhen veçmas ose të riciklohen në burim (për shembull, përmes kompostimit).

Direktiva thekson gjithashtu shembuj të stimujve për të aplikuar hierarkinë e mbeturinave, të tilla si tarifat e deponimit dhe asgjësimit me djegie si dhe skemat e pagesës sipas sasisë së hedhur.

Direktiva 94/62/EC për paketimin dhe mbeturinat e paketimit. Ajo përcakton rregullat e BE-së për menaxhimin e paketimit dhe mbeturinat e paketimit. Synon harmonizimin e masave kombëtare në lidhje me menaxhimin e ambalazheve dhe mbeturinave të paketimit dhe përmirësimin e cilësisë së mjedisit duke parandaluar dhe reduktuar ndikimin e ambalazheve dhe mbeturinave të paketimit në mjedis.

Vendet e BE-së duhet gjithashtu të marrin masat e nevojshme për të përmbushur objektivat e riciklimit, të cilat ndryshojnë në varësi të materialit të paketimit. Për këtë qëllim, ata duhet të zbatojnë rregullat e reja të llogaritjes për raportimin mbi objektivat e reja të riciklimit që duhet të arrihen deri në vitin 2025 dhe 2030.

Deri më 31 dhjetor 2025, të paktën 65% e sasisë së të gjitha mbeturinave të paketimit duhet të riciklohen. Deri më 31 dhjetor 2030, të paktën 70% e sasisë së të gjitha mbeturinave të paketimit duhet të riciklohen.

Direktiva 1999/31/EC për vendgrumbullimin e mbeturinave. Direktiva synon të parandalojë, ose të zvogëlojë sa më shumë që të jetë e mundur, çdo ndikim negativ nga deponia në ujërat sipërfaqësore, ujërat nëntokësore, tokën, ajrin ose shëndetin e njerëzve. Ajo e bën këtë duke futur kërkesa të rrepta teknike. Deponitë ndahen në 3 kategori: deponi për mbeturina të rrezikshme; deponi për mbeturina jo të rrezikshme; dhe deponi për mbeturina inerte (mbeturinat të cilat nuk do të dekompozohen apo digjen, si zhavorri, rëra dhe gurët).

Vendet e BE-së duhet të zbatojnë strategji kombëtare për të reduktuar në mënyrë progresive sasinë e mbeturinave të biodegradueshme të dërguara në deponi. Objektet e deponive nuk mund të pranojnë goma të përdorura ose mbeturina të lëngshme, të ndezshme, shpërthyes ose gërryese, ose ato nga spitalet dhe praktikët mjekësore dhe veterinarë. Vetëm mbeturinat që janë trajtuar mund të deponohen.

Direktiva (BE) 2019/904 për reduktimin e ndikimit të disa produkteve plastike në mjedis. Direktiva synon të parandalojë dhe zvogëlojë ndikimin e produkteve të caktuara plastike në mjedis dhe të promovojë një tranzicion drejt një ekonomie qarkore në të gjithë Bashkimin Evropian (BE) duke futur një kombinim masash të përshtatura për produktet e mbuluara nga direktiva, në veçanti duke siguruar që produktet plastike njëpërdorimshme (PNjP/SUP), për të cilat ekzistojnë alternativa më të qëndrueshme dhe të përballueshme, nuk mund të vendosen në treg. Ajo ofron strategjinë e BE-së për plastikën, një element i rëndësishëm në lëvizjen e BE-së drejt një ekonomie qarkore.

Direktiva 2012/19/BE për mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike (MPEE/WEEE). Direktiva synon të mbrojë mjedisin dhe shëndetin e njeriut duke inkurajuar prodhimin dhe konsumin e qëndrueshëm. Kjo bëhet duke parandaluar krijimin e mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike (MPEE/WEEE), duke promovuar ripërdorimin, riciklimin dhe mënyra tjera të rikuperimit të mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike (PEE/EEE), dhe duke mbështetur përdorimin efikas të burimeve dhe rikuperimin e lëndëve të para të vlefshme dytësore.

Direktiva 2011/65/BE — kufizim i përdorimit të substancave të caktuara të rrezikshme nga pajisjet elektrike dhe elektronike. Direktiva forcon rregullat ekzistuese për përdorimin e substancave të rrezikshme, si plumbi, zhiva dhe kadmiumi, në pajisjet elektrike dhe elektronike (PEE/EEE) për të mbrojtur shëndetin e njeriut dhe mjedisin, në veçanti

duke mundësuar rikuperimin dhe trajtimin e mbeturinave nga PEE/EEE. Kjo përditëson Direktivën 2002/95/KE e cila kufizoi përdorimin e substancave të caktuara të rrezikshme nga PEE/EEE, ndër të tjera, duke zgjeruar kufizimet në përdorimin e substancave të rrezikshme në një gamë më të gjerë të PEE/EEE.

Direktiva 2006/66/KE për bateritë dhe akumulatorët dhe mbeturinat e baterive dhe akumulatorëve. Direktiva ndalon vendosjen në treg të disa baterive (ose akumulatorëve) me përmbajtje merkuri ose kadmiumi mbi një prag të dakorduar. Ajo promovon një shkallë të lartë të grumbullimit dhe riciklimit të baterive mbeturinë dhe përmirësimin e performancës mjedisore të të gjithë të përfshirëve në ciklin e jetës së baterive, duke përfshirë riciklimin dhe deponimin e tyre. Qëllimi është të zvogëlohet sasia e substancave të rrezikshme – në veçanti, merkurit, kadmiumit dhe plumbit – të hedhura në mjedis; kjo duhet bërë duke reduktuar përdorimin e këtyre substancave në bateri dhe duke trajtuar dhe ripërdorur sasitë që përdoren.

Direktiva 2000/53/KE për automjetet e hedhura dhe mbeturinat e tyre. Direktiva përcakton masat për të parandaluar dhe kufizuar mbeturinat nga automjetet mbeturinë (AM/ELV) dhe përbërësit e tyre duke siguruar ripërdorimin, riciklimin dhe rikuperimin e tyre. Ajo synon gjithashtu të përmirësojë performancën mjedisore të të gjithë operatorëve ekonomikë të përfshirë në ciklin e jetës së automjeteve. Gjatë projektimit dhe prodhimit të produkteve të tyre, prodhuesit e automjeteve dhe pajisjeve përcjellëse duhet të marrin parasysh çmontimin, ripërdorimin dhe rikuperimin e automjeteve. Ata duhet të sigurojnë që automjetet e reja janë:

- të ripërdorshme dhe/ose të riciklueshme në një minimum prej 85% të peshës për automjet
- të ripërdorshme dhe/ose të rikuperueshme në një minimum prej 95% të peshës për automjet.

Direktiva 2010/75/BE mbi emetimet industriale. Direktiva përcakton rregulla për të parandaluar ose, kur kjo nuk është praktike, për të reduktuar emetimet industriale në ajër, ujë dhe tokë dhe për të parandaluar gjenerimin e mbeturinave, në mënyrë që të arrihet një nivel i lartë i mbrojtjes së mjedisit. Të gjitha instalimet e mbuluara nga direktiva duhet të parandalojnë dhe zvogëlojnë ndotjen duke aplikuar teknikat më të mira të disponueshme (AMD/BAT) dhe të adresojnë përdorimin efikas të energjisë, parandalimin dhe menaxhimin e mbeturinave dhe masat për të parandaluar aksidentet dhe për të kufizuar pasojat e tyre.

Direktiva 96/59/KE - asgjësimi i bifenileve të poliklorinuara dhe terfenileve të poliklorinuara (PCB/PCTs). Direktiva harmonizon ligjin për deponimin/asgjësimin e bifenileve të poliklorinuara dhe terfenileve të poliklorinuara (PCB/PCTs) dhe dekontaminimin ose deponimin/asgjësimin e pajisjeve që i përmbajnë ato.

Rregullorja (KE) Nr. 2150/2002 mbi statistikën të BE për mbeturinat. Ky ligj i Bashkimit Evropian (BE) lejon mbledhjen e të dhënave të rregullta dhe të krahasueshme për mbeturinat në vendet e BE-së dhe transmetimin e tyre në Eurostat, zyrën e statistikave të BE-së. Statistikat e mbledhura mundësojnë monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit të politikave të BE-së.

Rregullorja (KE) Nr. 1013/2006 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 14 qershor 2006 mbi dërgesat e mbeturinave. Rregullorja përcakton rregullat për kontrollin e dërgesave të mbeturinave në mënyrë që të përmirësohet mbrojtja e mjedisit. Ajo gjithashtu përfshin dispozitat e Konventës së Bazelit dhe rishikimin e vendimit të OECD-së të vitit 2001 për kontrollin e lëvizjeve ndërkufitare të mbeturinave të destinuara për operacione rikuperimi (d.m.th. kur një mbeturinë përpunohet për të rikuperuar një produkt të përdorshëm ose konvertohet në lëndë djegëse) në ligjin e BE-së.

1.2.2 Legjislacioni Nacional për Menaxhimin e Mbeturinave

Në Kosovë, korniza ligjore për menaxhimin e mbeturinave është ndërtuar në mënyrë të strukturuar dhe të qëndrueshme. Në nivelin më të lartë juridik, Kushtetuta e Republikës së Kosovës parashikon parimet themelore për mbrojtjen e mjedisit, të cilat konkretizohen më tej përmes ligjeve dhe akteve nënligjore përkatëse.

Në këtë kontekst, Ligji Nr. 04/L-060 për Mbeturinat (Ligji për Mbeturinat) përbën bazën kryesore ligjore për rregullimin e këtij sektori. Ky ligj është ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin Nr. 08/L-071, duke e bërë atë më të përshtatshëm me kërkesat aktuale dhe standardet ndërkombëtare, përfshirë ato të Bashkimit Evropian. Kjo kornizë ligjore është gjithëpërfshirëse dhe përcakton qartë parimet, përgjegjësitë institucionale dhe mekanizmat për menaxhimin e mbeturinave.

Përveç legjislacionit primar, janë miratuar edhe një sërë aktesh nënligjore (legjislacioni dytësor), të cilat ndihmojnë në zbatimin praktik të ligjit dhe mbulimin e aspekteve specifike të menaxhimit të mbeturinave. Seksionet në vijim do të ofrojnë një përmbledhje të legjislacionit primar dhe sekondar, si dhe një pasqyrë të procesit të transpozimit të direktivave të Bashkimit Evropian në kornizën ligjore të Kosovës për menaxhimin e mbeturinave.

1.2.2.1 Legjislacioni primar

Kushtetuta e Republikës së Kosovës. Kushtetuta⁴, në nenin 7 [Vlerat], paragrafi 1, përcakton se: “Rendi kushtetues i Republikës së Kosovës bazohet në parimet e lirisë, paqes, demokracisë, barazisë, respektimit të të drejtave dhe lirive të njeriut dhe sundimit të ligjit, mosdiskriminimit, të drejtës së pronës, **mbrojtjes së mjedisit**, drejtësisë sociale, pluralizmit, ndarjes së pushteteve shtetërore dhe ekonomisë së tregut”. Gjithashtu, Kushtetuta në nenin 52 [Përgjegjësia për Mjedisin e Jetës], përcakton se:

- “1. **Natyra dhe biodiversiteti, mjedisi dhe trashëgimia kombëtare** janë përgjegjësi e të gjithëve.
- 2. Secilit duhet t’i jepet mundësia për t’u dëgjuar nga institucionet publike dhe për t’u marrë parasysh mendimet e tyre për çështje që ndikojnë në **mjedisin** ku ai jeton.
- 3. Ndikimi në mjedis merret parasysh nga institucionet publike në proceset e tyre vendimmarrëse”.

Ligji nr. 04/L-060 për mbeturinat. Ligji për Mbeturinat⁵ parashikon dhe përcakton parimet për mbrojtjen e mjedisit dhe përcakton rolet dhe përgjegjësitë e organeve të administratës shtetërore në nivel qendror dhe lokal, si dhe licencimin e operatorëve, personave juridikë dhe fizikë, për menaxhimin e mbeturinave. Ligji për Mbeturinat përcakton dhe rregullon parimet dhe objektivat për menaxhimin e mbeturinave, strategjitë, planet dhe programet për menaxhimin e mbeturinave, të drejtat dhe detyrimet e personave juridikë dhe fizikë në lidhje me menaxhimin e mbeturinave, mënyrën dhe kushtet në të cilat mund të bëhet grumbullimi, transporti, ripërdorimi, trajtimi, ruajtja, përpunimi dhe asgjësimi i mbeturinave, importin, eksportin dhe tranzitin e mbeturinave, krijimin e sistemit të informacionit, si dhe financimin dhe mbikëqyrjen e menaxhimit të mbeturinave.

Ligji përcakton menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, dispozitat për menaxhimin e mbeturinave të baterive dhe akumulatorëve, si dhe ka dispozitat që lidhen me përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesve për menaxhimin e mbeturinave të produkteve të tyre. Ligji për Mbeturinat prezanton dispozita për mbeturinat e vajrave dhe fraksioneve tjera të mbeturinave në lidhje me sistemin e zgjeruar të përgjegjësisë së prodhuesit, si dhe zgjidhje të reja ligjore për katër fushat e reja. Megjithatë, kushtet e kërkuara minimale për skemat e përgjegjësisë së zgjeruar të

⁴ Kushtetuta e Republikës së Kosovës e vitit 2008, e ndryshuar më vonë, e disponueshme në: <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=3702>

⁵ Ligji Nr. 04/L-060 për Mbeturinat, Gazeta Zartare e Republikës së Kosovës nr. 17/29, Qershor 2012; Ligji nr. 08/L-071 për plotësim ndryshim e Ligjit për Mbeturinat Ligji Nr. 04/L-060e, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës nr. 29 / 1 Shtator 1, 2022; Ligji Nr. 08/L-262 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjeve që përmbajnë Procedura të veçanta Administrative dhe Harmonizimin e tyre me Ligjin Nr. 05/L-031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative Faza e Dytë, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës nr. 15/08 Gusht 2024.

prodhuesit ende nuk janë përcaktuar. Gjithashtu, procedura e lejes për organizatat që zbatojnë obligimet e zgjeruara të përgjegjësisë së prodhuesit në emër të prodhuesve të produkteve nuk janë të përcaktuara me ligj.

Një koncept dokument është përgatitur nga Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës (MMPHIP). Qëllimi i këtij Koncept Dokumenti është të ofrojë një analizë gjithëpërfshirëse të politikave dhe legjislacionit në fushën e menaxhimit të mbeturinave si dhe të analizojë opsionet për përmirësimin e legjislacionit dhe të rekomandojë opsionin e preferuar. Për më tepër, Koncept Dokumenti përshkruan objektivat dhe veprimet konkrete për të përmirësuar sistemin e menaxhimit të mbeturinave. Një nga rekomandimet kryesore të Koncept Dokumentit është që kuadri ligjor në fushën e menaxhimit të mbeturinave të përmirësohet dhe të miratohet një ligj i ri për mbetuirna. Koncept Dokumenti është në pritje të miratimit nga Qeveria.

Ligje tjera që kanë efekt në rregullimin e sektorit të menaxhimit të mbeturinave përfshijnë:

Ligji Nr. 03/L-025 për Mbrojtjen e Mjedisit⁶. Ligji parashikon që objektet e trajtimit dhe depozitimit të mbetuirnave të vendosen në vende që sigurojnë mbrojtje të plotë të mjedisit. Ligji kërkon që funksionimi i impianteve dhe aktiviteteve që mund të kenë ndikim negativ në shëndetin e njeriut dhe mjedisin duhet të kërkojnë licencë të integruar. Ligji parashikon gjithashtu kërkesat për lejet mjedisore për të gjitha objektet, instalimet dhe makineritë e ndërtuara që i janë nënshtruar Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis. Komunat janë gjithashtu të autorizuar të lëshojnë leje mjedisore komunale.

Ligji Nr. 08/L-181 për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis. Qëllimi i këtij ligji është: (i) të sigurojë një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit nëpërmjet parandalimit të dëmeve dhe efekteve negative në mjedis të projekteve publike ose private; (ii) të përcaktojë rregullat dhe procedurat për identifikimin dhe vlerësimin e ndikimeve të projekteve dhe aktiviteteve në mjedis, për të siguruar parandalimin ose reduktimin e ndikimeve negative të projekteve të propozuara publike dhe private; dhe (iii) garantimin e procesit gjithëpërfshirës dhe të hapur të vendimmarrjes nëpërmjet përcaktimit të rregullave dhe procedurave administrative, gjatë procesit të vendimmarrjes për marrjen e pëlqimit mjedisor.

Ligji është pjesërisht në përputhje me Direktivën 2014/52/BE të Parlamentit Evropian dhe Këshillit të datës 16 prill 2014 e cila ndryshon Direktivën 2011/92/BE për vlerësimin e ndikimit mjedisor të projekteve të caktuara publike dhe private.

Ligji Nr. 08/L-145 për Parandalimin dhe Kontrollin e Integruar të Ndotjes⁷. Ky ligj synon të përcaktojë kompetencat, procedurat dhe përgjegjësitë e institucioneve për pajisjen me leje të impianteve, mbikëqyrjen inspektuese, si dhe detyrimet e operatorëve, në lidhje me parandalimin dhe kontrollin e integruar të ndotjes nga aktivitete të ndryshme industriale, për të arritur një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit. Ky ligj është pjesërisht në përputhje me Direktivën 2010/75/BE, për shkarkimet industriale (parandalimi dhe kontrolli i integruar i ndotjes).

Ligji nr.03/L-233 për Mbrojtjen e Natyrës⁸. Ligji përcakton një sistem për mbrojtjen dhe ruajtjen e përgjithshme të natyrës dhe vlerave të saj. Natyra në kuptimin e Ligjit përfaqëson të gjithë diversitetin biologjik dhe peizazhor. Natyra dhe trashëgimia natyrore janë me interes për Republikën e Kosovës dhe kanë mbrojtje të veçantë.

Ligji № 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale. Ligji vendos bazën ligjore për një sistem të qëndrueshëm të vetëqeverisjes lokale në Kosovë. Ligji gjithashtu përcakton statusin juridik të komunave, kompetencat e tyre dhe parimet e përgjithshme të financave komunale, organizimin dhe funksionimin e organeve komunale, aranzhimet ndërkomunale dhe bashkëpunimin ndërkomunal duke përfshirë bashkëpunimin ndërkufitar dhe marrëdhëniet midis komunave dhe ndërmjet komunave dhe pushtetit qendror. Për më tepër, neni 17, kompetencat vetanake, paragrafi

⁶ Siç është Ndryshuar dhe Plotësuar me Ligjin Nr. 08/L-276 dhe me Ligjin Nr. 08/L283

⁷ Siç është Ndryshuar dhe Plotësuar me Ligjin Nr. 08/L-262

⁸ Siç është Ndryshuar dhe Plotësuar me Ligjin Nr. 08/L-176, Ligjin Nr. 08/L-276, si dhe Ligjin Nr. 08/L-283.

17.1, përcakton se: “Komunat kanë kompetenca të plota dhe ekskluzive, për atë që kanë të bëjnë me interesin lokal, duke respektuar standardet e përcaktuara në legjislacionin në fuqi në fushat e mëposhtme:

- e) mbrojtjen lokale të mjedisit;
- f) ofrimin dhe mirëmbajtjen e shërbimeve publike, duke përfshirë furnizimin me ujë, kanalizimet dhe, trajtimin e ujërave të zeza, menaxhimin e mbeturinave, rrugëve lokale, transportin lokal dhe skemat e ngrohjes lokale”.

Ligji № 03/L-087 për Ndërmarrjet Publike⁹. Ligji ofron një kornizë ligjore për pronësinë e Ndërmarrjeve Publike (NP) dhe për qeverisjen e tyre në përputhje me parimet e njohura ndërkombëtare të qeverisjes korporative për ndërmarrjet në pronësi publike. Për sa i përket pronësisë, Ligji bën dallimin ndërmjet NP-ve qendrore (në pronësi të qeverisë qendrore) dhe NP-ve lokale (në pronësi të komunave). Nëse një ndërmarrje ofron shërbime të grumbullimit të mbeturinave për më pak se tre komuna, ajo do të jetë NP Lokale, përndryshe do të jetë NP Qendrore.

Ligji № 04/L-042 për Prokurimin Publik në Republikën e Kosovës¹⁰. Qëllimi i ligjit është të sigurojë përdorimin sa më efikas, me kosto efektive, transparente dhe të drejtë të fondeve publike. Blerja e çdo malli apo shërbimi për menaxhimin e mbeturinave duhet të ndjekë procedurat e përcaktuara në këtë ligj.

Ligji № 04/L-045 për Partneritetin Publiko-Privat. Dispozitat në ligj rregullojnë Partneritetin Publiko-Privat për ofrimin e shërbimeve publike dhe/ose infrastrukturës publike në të gjithë sektorët ekonomikë dhe socialë, duke përfshirë, por pa u kufizuar, në: “...**grumbullimin, deponimin, riciklimin dhe menaxhimin e mbeturinave**”.

Ligji № 04/L-197 për Kimikatat¹¹. Qëllimi i ligjit është të përcaktojë kushtet për vendosjen në treg të substancave të rrezikshme, procedurën për marrjen e lejes së kimikateve, kushtet për klasifikimin, etiketimin, paketimin, importin e kimikateve të rrezikshme, përgjegjësitë e autoritetit kompetent për zbatimin, kontrollin, raportimin dhe monitorimin e ligjit si dhe administrimin, mbikëqyrjen dhe kontrollin e detergjentëve.

1.2.2.2 Aktet Nënligjore

Udhëzimi Administrativ (QRK) № 08/2017 për menaxhimin e deponisë së mbeturinave. UA rregullon llojin e mbeturinave të pranuar në deponi dhe menaxhimin e tyre. Ndër dispozitat e tjera, ai përcakton gjithashtu:

- Klasa të ndryshme të deponive
- Detyrimet e operatorit të deponive
- Kushtin që deponitë duhet të operojnë në bazë të planeve të menaxhimit të deponive dhe dispozitave se çfarë duhet të përfshijë një implant i menaxhimit të deponive
- Procedurat e pranimin të mbeturinave të mbeturinave në deponi
- Masat e kontrollit të mjedisit
- Masat për mbylljen e deponisë dhe kujdesin pasues

Udhëzimi Administrativ MMPHI Nr.02/2024 Për përcaktimin e kushteve, kritereve dhe procedurave për dhënien e lejeve për import, eksport dhe tranzit të mbeturinave. Qëllimi i këtij Udhëzimi Administrativ është përcaktimi i kushteve, kritereve dhe procedurave për dhënien e lejeve për eksport, import dhe tranzit të mbeturinave në Republikën e Kosovës, si dhe mbikëqyrjen e lëvizjes ndërkufitare të mbeturinave. Ky Udhëzim Administrativ është pjesërisht në

⁹ Siç është Ndryshuar dhe Plotësuar me Ligjin Nr. 04/L-111, Ligjin Nr. 05/L-009 dhe Ligjin Nr. 08/L-276.

¹⁰ Siç është Ndryshuar dhe Plotësuar me Ligjin Nr. 04/L-237, Ligjin Nr. 05/L-068 dhe Ligjin Nr. 05/L-092.

¹¹ Siç është Ndryshuar dhe Plotësuar me Ligjin Nr. 08/L-116 dhe Ligjin Nr.08/L-262.

përputhje me Rregulloren (KE) Nr. 1013/2006 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit të datës 14 qershor 2006, për lëvizjen ndërkufitare të mbeturinave.

Udhëzimi Administrativ MMPHI Nr.03/2024 Për Kriteret e Përzgjedhjes së Lokacioneve të Deponive dhe Kushtet Teknike të tyre sipas destinacionit të tyre. Ky Udhëzim Administrativ synon të përcaktojë kriteret për përzgjedhjen e vendndodhjes së deponisë dhe kushtet teknike sipas destinacionit të tyre, qofshin ato të rrezikshme, jo të rrezikshme apo inerte. Ky Udhëzim Administrativ është pjesërisht në përputhje me Direktivën e Këshillit 1999/31/EC e datës 26 prill 1999 për deponinë e mbeturinave.

Udhëzimi Administrativ (QRK) Nr. 07/2023 për Ambalazhin dhe Mbeturinat nga Paketimi, siç është plotësuar dhe ndryshuar me Udhëzimin Administrativ (QRK) Nr. 04/2024. Ky Udhëzim Administrativ synon të përcaktojë kushtet, procedurat, përgjegjësitë dhe detyrimet për prodhuesit, importuesit, shitësit dhe palët e tjera, për menaxhimin e ambalazhit dhe mbeturinave të paketimit.

Udhëzimi Administrativ MMPH - Nr. 07/2015 për Menaxhimin e Mbeturinave nga Ndërtimi dhe Demolimi i Objekteve Ndërtimore. Udhëzimi Administrativ përcakton kushtet dhe masat për mbrojtjen e mjedisit nga ndotja, nga mbeturinat ndërtimore dhe rrënimi i objekteve ndërtimore, si dhe përcakton kushtet dhe mënyrën e largimit të tyre brenda territorit të komunës.

Udhëzimi Administrativ Nr. 01/2020 për Menaxhimin e Mbeturinave që Përmbajnë Azbest. Udhëzimi Administrativ përcakton masat e nevojshme për menaxhimin dhe zvogëlimin e ndikimit negativ të mbeturinave që përmbajnë azbest, duke përfshirë: mbledhjen, paketimin, grumbullimin, ruajtjen, transportimin, përpunimin, trajtimin dhe deponimin e mbeturinave që përmbajnë azbest.

Udhëzimi Administrativ MMPH - Nr. 15/2015 për Menaxhimin e Mbeturinave nga Gypat fluoreshent që përmbajnë merkur. Ky Udhëzim Administrativ përcakton rregullat, kushtet dhe kërkesat për menaxhimin dhe kontrollin e aktivitetëve që kanë të bëjnë me grumbullimin, trajtimin, ruajtjen dhe transportimin e tubave fluoreshente që përmbajnë merkur.

Udhëzimi Administrativ MMPH – Nr. 25/2014 për menaxhimin e mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike dhe kufizimin e përdorimit të substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike. Udhëzimi Administrativ synon të përcaktojë detyrimet dhe kushtet për mbledhjen, grumbullimin, ruajtjen, përpunimin, transportimin, ripërdorimin, trajtimin, ruajtjen dhe mënyrën e menaxhimit të mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike, lista e pajisjeve elektrike dhe elektronike (Shtojca I, II, III dhe IV). Gjithashtu, ky UA përcakton masat për ndalimin ose kufizimin e përdorimit të produkteve që përmbajnë përbërës të dëmshëm për të parandaluar ose reduktuar efektet negative në mjedis dhe shëndetin e njeriut nga mbeturinat nga pajisjeve elektrike dhe elektronike, si dhe kufizimin e përdorimit të substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike.

Udhëzimi Administrativ MMPH -Nr.26/2014 për Menaxhimin e Mbeturinave nga Bateritë dhe Akumulatorët. Udhëzimi Administrativ përcakton vendosjen në treg, grumbullimin, ruajtjen, përpunimin, riciklimin, trajtimin dhe deponimin e baterive dhe akumulatorëve mbeturinë. Gjithashtu, kjo UA përcakton masat për ndalimin ose kufizimin e përdorimit të produkteve që përmbajnë përbërës të dëmshëm, si dhe kufizimin e vendosjes në treg të baterive dhe akumulatorëve që përmbajnë lëndë të rrezikshme.

Udhëzimi Administrativ Nr. 05/2013 për Menaxhimin e Vajrave të Përdorura dhe Vajrave Mbeturinë. Udhëzimi Administrativ përcakton ngritjen dhe funksionimin e sistemit të përshtatshëm dhe të sigurt për mjedisin për menaxhimin dhe kontrollin e vajrave të përdorur dhe vajrave mbeturinë, duke parandaluar reduktimin dhe kufizimin e ndotjes së ujit, tokës dhe ajrit, nëpërmjet përcaktimit të kushteve për grumbullimin, transportimin, ripërdorimin dhe ruajtjen e vajrave të përdorura dhe vajrave mbeturinë.

Udhëzimi Administrativ Nr. 19/2012 për Menaxhimin e Automjeteve Mbeturinë dhe Komponentet e tyre. Udhëzimi Administrativ përcakton sistemin e grumbullimit, transportit dhe trajtimit të automjeteve mbeturinë, si dhe operatorëve ekonomikë që merren me këtë aktivitet me qëllim të mbrojtjes së mjedisit.

Udhëzimi Administrativ Nr. 23/2012 për Menaxhimin e Gomave jashtë përdorimit dhe Mbeturinave të Gomës.

Udhëzimi Administrativ ka për qëllim:

- parandalimi dhe reduktimi i ndotjes së mjedisit nga gomat e përdorura dhe mbeturinat e gomave
- rritja e nivelit të ripërdorimit të gomave dhe mbeturinave të gomave jashtë përdotimit; riciklimi i gomave të përdorura dhe mbeturinave të gomës
- krijimi i sistemit të informacionit për grumbullimin, transportimin dhe trajtimin e gomave jashtë përdorimit dhe mbeturinave të gomave.

Udhëzimi Administrativ MMPH - Nr. 20/2014 për Menaxhimin e Mbeturinave Biodegraduese. Udhëzimi Administrativ synon të merret me mbrojtjen e mjedisit nga mbeturinat e biodegradueshme, të krijojë një sistem për grumbullimin dhe trajtimin e tyre, si dhe të përcaktojë të drejtat dhe detyrimet e operatorëve dhe personave që merren me trajtimin e këtyre mbeturinave.

Udhëzimi Administrativ (QRK) - Nr. 03/2021 për Menaxhimin e Mbeturinave të Rrezikshme. Udhëzimi Administrativ përcakton rregullat për grumbullimin, klasifikimin, ruajtjen, transportimin, si dhe ruajtjen dhe paketimin e mbeturinave të rrezikshme.

Udhëzimi Administrativ MMPH - Nr. 10/2015 për trajtimin e mbeturinave nga produktet medicinale. Udhëzimi Administrativ përcakton kushtet për dhënien e këshillave dhe udhëzimeve për trajtimin e sigurt të këtyre mbeturinave, si dhe përcakton kompetencat dhe përgjegjësitë për menaxhimin e tyre.

Udhëzimi Administrativ nr. 07/2014 për kompetencat e zotëruesit të mbeturinave, prodhuesit dhe importuesit të produktit. Udhëzimi Administrativ përcakton detyrimet, kushtet dhe masat për trajtimin e mbeturinave dhe shfrytëzimin sa më të mirë të lëndëve të para, zvogëlimin e sasisë së mbeturinave, kursimin e burimeve natyrore dhe shfrytëzimin e energjisë. Gjithashtu, ky Udhëzim Administrativ përcakton të drejtat dhe detyrimet e të gjithë aktorëve që merren me trajtimin e mbeturinave, qofshin prodhuesë, importuesë, operatorë ekonomikë, persona fizikë apo juridikë, si dhe mbikëqyrjen dhe monitorimin e trajtimit të mbeturinave.

Udhëzimi Administrativ MMPH - Nr. 21/2014 për Menaxhimin e Mbeturinave nga Industria Ekstraktive dhe Minerare. Udhëzimi Administrativ synon të përcaktojë masat, procedurat dhe udhëzimet, si dhe menaxhimin e mbeturinave që rrjedhin nga kërkimi, shfrytëzimi, trajtimi, ruajtja e burimeve minerale të krijuara nga puna në grup në objekte dhe pajisje si dhe të parandalojë ose reduktojë efektet negative në mjedis, veçanërisht mbi ujin, ajrin, tokën, florën, faunën dhe peizazhin, si dhe çdo gjë që rrezikon shëndetin e njeriut, si rezultat i administrimit të mbeturinave nga industria ekstraktive dhe minerare.

Udhëzimi Administrativ MMPH - Nr. 29/2014 për Menaxhimin e Lymit nga Trajtimi i Ujërave të Ndotura. Udhëzimi Administrativ ka për qëllim menaxhimin e mbeturinave të lymit nga trajtimi i ujërave, duke përcaktuar kushtet dhe kriteret për përdorimin e mbeturinave nga lymit i ujërave të trajtuar, metodat e shqyrtimit të tyre, kushtet për lejimin e përdorimit të tyre, kushtet që duhet plot[soj] toka në të cilën përdoret uji (vetëm në bujqësi brenda vlerave të caktuara), si dhe kushtet në të cilat duhet të trajtohen dhe depozitohen këto mbeturina. Gjithashtu, ky UA përcakton masat për ndalimin ose kufizimin e përdorimit të lymit përtej kufijve të caktuar, për të parandaluar ose reduktuar efektet negative në mjedis dhe në shëndetin e njeriut nga mbeturinat e lymit gjatë përdorimit bujqësor.

Udhëzimi Administrativ MMPH NR.02/2024 për përcaktimin e kushteve, kriterëve dhe procedurave për lëshimin e lejes për import, eksport dhe kalim tranzit të mbeturinave. Ai përcakton kushtet dhe procedurat për dhënien e lejeve për import, eksport dhe tranzit të mbeturinave në Republikën e Kosovës. Gjithashtu, ky Udhëzim Administrativ rregullon procedurat për mbikëqyrjen e lëvizjes ndërkufitare të mbeturinave në vendkalimet kufitare që kanë të bëjnë me lëvizjen e mbeturinave në Republikën e Kosovës.

Udhëzimi Administrativ (MMPH) - Nr. 02/2017 për Listën e Kategorive të Mbeturinave të Rrezikshme sipas Origjinës. Udhëzimi Administrativ përcakton dhe udhëzon personat juridikë dhe fizikë për mënyrën e Listës së kategorisë së mbeturinave të rrezikshme sipas origjinës, e cila është pjesë përbërëse e Konventës së Bazelit dhe Ligjit për Mbeturina të Republikës së Kosovës.

Udhëzimi Administrativ (MMPH) - Nr. 14/2017 për Mbeturinat që përmbajnë Materie me Ndotës Organik të Qëndrueshëm. Udhëzimi Administrativ synon të mbrojë mjedisin dhe shëndetin e njerëzve nga mbeturinat që përmbajnë Materie me Ndotës Organik të Qëndrueshëm (MNOQ), duke kufizuar dhe ndaluar prodhimin, vendosjen në treg dhe përdorimin e materialeve që përmbajnë NOQ me qëllim minimizimin dhe eliminimin e këtyre çështjeve. Gjithashtu, ky Udhëzim Administrativ rregullon mënyrat dhe procedurat e menaxhimit të mbeturinave me NOQ, vlerat kufitare dhe përqendrimet e NOQ-ve, në lidhje me mbeturinat që përmbajnë ose janë të kontaminuara me NOQ.

Udhëzimi Administrativ MMPHI - Nr. 01/2015 për Listën e OECD për Mbeturina. Udhëzimi Administrativ merr parasysh dhe udhëzon përdorimin e Listës e OECD-së për Mbeturinat, Listat e Legjislacionit të BE-së për Mbeturinat, si dhe Listën e Konventës së Bazelit për Mbeturinat, të cilat janë pjesë përbërëse e Ligjit për Mbeturina dhe akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të tij.

Udhëzim Administrativ MMPH - Nr. 05/2015 për Menaxhimin e Bifenileve dhe Trefenileve të Polikloruara dhe Mbeturinave me PCB dhe PCT. Udhëzimi Administrativ përcakton kushtet e nevojshme për mbledhjen, ruajtjen, trajtimin dhe kontrollin e bifenileve të polikloruara (PCB) dhe trifenileve të polikloruara (PCT) në materialet dhe mbeturinat e pajisjeve, në mënyrë që të mos rrezikohet shëndeti i njeriut dhe mjedisi.

Udhëzimi Administrativ Nr. 13/2013 për Katalogun Shtetëror të Mbeturinave. Udhëzimi Administrativ synon të udhëzojë personat fizikë dhe juridikë për përdorimin e Katalogut Shtetëror të Mbeturinave, harmonizimin e tij me Katalogun Evropian të Mbeturinave dhe kategorizimin e mbeturinave sipas llojeve në Shtojcën I të këtij UA. Katalogu i mbeturinave është një listë që përfshin të gjitha mbeturinat e rrezikshme, jo të rrezikshme dhe inerte, sipas të cilave mbeturinat klasifikohen duke i shënuar me numra të caktuar.

Udhëzimi Administrativ Nr. 16/2013 për vlerat kufitare të përqendrimeve për komponentet e rrezikshme në mbeturina. Udhëzimi Administrativ synon klasifikimin e mbeturinave dhe vlerat kufitare të përqendrimit për komponentët e rrezikshëm në mbeturina, në bazë të të cilave përcaktohen karakteristikat e mbeturinave, sipas shtojcave të përcaktuara në këtë UA.

Udhëzimi Administrativ (MMPH) Nr. 22/2013 për Menaxhimin e Mbeturinave Medicinale, Humanitare dhe Veterinare. Udhëzimi Administrativ përcakton kompetencat dhe përgjegjësitë si dhe ngritjen e sistemit të duhur për grumbullimin, trajtimin, paketimin, ruajtjen, deponimin dhe transportimin e mbeturinave Medicinale, humane dhe veterinare me qëllim të mbrojtjes së shëndetit publik dhe mjedisit.

1.2.2.3 Transpozimi i kornizës ligjore të BE-së për menaxhimin e mbeturinave në kornizën ligjore të Kosovës

Tabela e mëposhtme tregon direktivat kryesore për menaxhimin e mbeturinave në nivel të BE-së dhe aktet përkatëse legjislative primare dhe sekondare të miratuara në nivel nacional.

Tabela 5 Transpozimi i kornizës ligjore të BE-së për menaxhimin e mbeturinave në kornizën ligjore të Kosovës

Aktet ligjore të BE-së në menaxhimin e mbeturinave	Transpozimi në kornizën ligjore të Kosovës
Direktiva 2008/98/KE për mbeturinat dhe shfuqizimi i disa direktivave Ndryshuar me Direktivën (BE) 2018/851	Ligji nr. 04/L-060 për mbeturinat Ligji nr. 08/L-071 që ndryshon dhe plotëson Ligjin nr. 04/L-060 për mbeturinat Ligji nr. 03/L-025 për mbrojtjen e mjedisit

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Aktet ligjore të BE-së në menaxhimin e mbeturinave	Transpozimi në kornizën ligjore të Kosovës
Direktiva 1999/31/KE për deponinë e mbeturinave	Ligji nr. 04/L-060 për mbeturinat Ligji nr. 08/L-071 që ndryshon dhe plotëson Ligjin nr. 04/L-060 për mbeturinat Udhëzimi Administrativ Nr. 08/2017 për menaxhimin e deponive të mbeturinave
Direktiva 2010/75/BE për emetimet industriale	Ligji nr. 03/L-025 për mbrojtjen e mjedisit Udhëzim Administrativ Nr. 11/2018 për vlerat kufitare të emetimeve të ndotësve në tokë Udhëzimi Administrativ (QRK) Nr. 11/2018 për Vlerat Kufitare të Emisioneve të Materieve Ndotëse në Tokë Udhëzimi Administrativ Nr. 04/2022 për leje mjedisore Udhëzimi Administrativ Nr. 03/2022 për ndryshimin dhe plotësimin e udhëzimit administrativ (mea) Nr. 01/2021 për autorizimin mjedisor Udhëzimi Administrativ Nr. 04/2018 për pengimin e aksidenteve të mëdha që përfshihen substancat e rrezikshme Udhëzimi Administrativ Nr. 01/2017 për dhënien e lejes mjedisore komunale Udhëzimi Administrativ Nr. 17/2013 për kadastrin e shkarkimeve të ndotësve në mjedis;
Direktiva 94/62/KE për ambalazhin dhe mbeturinat e ambalazhit	Udhëzim Administrativ (QRK) Nr. 07/2023 për ambalazhin dhe mbeturinat e ambalazhit
Direktiva (BE) 2019/904 për reduktimin e ndikimit të produkteve të caktuara plastike në mjedis	Ligji nr. 04/L-060 për mbeturinat dhe Ligji nr. 08/L-071 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 04/L-060 për mbeturinat Udhëzim Administrativ (QRK) Nr. 07/2023 për ambalazhin dhe mbeturinat e ambalazhit (Nenet 6, 7, 8 dhe 42).
Direktiva 96/59/KE - asgjësimi i bifenileve të poliklorinuara dhe terfenileve të poliklorinuara (PCB/PCTs)	Udhëzimi Administrativ №. 05/2015 Për menaxhimin e bifenileve dhe trifenileve të poliklorinuara dhe mbeturinave me PCB dhe PCT
Direktiva 2006/66/EC për bateritë dhe akumulatorët dhe menaxhimin e mbeturinave nga bateritë dhe akumulatorët	Udhëzimi Administrativ №. 26/2014 për mbeturinat nga bateritë dhe akumulatorët e shpenzuar;
Direktiva 2012/19/BE për mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike	Udhëzimi Administrativ №. 25/2014 për menaxhimin e mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike dhe kufizimin e përdorimit të substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike
Direktiva 2000/53/EC për automjetet mbeturinë	Udhëzimi Administrativ №. 19/2012 për menaxhimin e automjeteve mbeturinë dhe komponentet e tyre. Udhëzimi Administrativ №. 05/2013 për menaxhimin e vajrave të përdorura dhe mbeturinave me vajra
Direktiva 91/271/EEC – Trajtimi i ujërave të zeza urbane	LIGJI №. 04/L-147 për ujërat e Kosovës. Udhëzimi Administrativ №. 02/2022 për kushtet, mënyrat, parametrat dhe vlerat kufizuese të shkarkimit të ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit publik dhe në trupin ujor.
Rregullorja Nr. 1013/2006 për dërgesat e mbeturinave	Udhëzimi Administrativ MMPHI Nr.02/2024 për përcaktimin e kushteve, kriterëve dhe procedurave për lëshimin e lejes për import, eksport dhe kalim tranzit të mbeturinave.

Harmonizimi i kornizës ligjore të Republikës së Kosovës me acquis të BE-së ka qenë synim i vazhdueshëm i politikës së Qeverisë së Kosovës. Megjithatë, ka ende boshllëqe të rëndësishme në kuadrin ligjor ekzistues, të cilat duhet të adresohen për zbatimin e politikës nacionale të menaxhimit të mbeturinave, siç përshkruhet në SKMIM e rishikuar.

1.3 Korniza institucionale dhe organizative

1.3.1 Niveli nacional

MMPHI

Sipas Ligjit për Mbeturina, institucioni kryesor nacional përgjegjës për mbeturinat është Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës. Neni 14 i Ligjit për Mbeturina përcakton kompetencat e MMPHI-së. Disa nga kompetencat kryesore janë:

- Përcaktimi i politikave të përgjithshme, hartimi i Strategjisë, ligjet që rregullojnë menaxhimin e mbeturinave.
- Rregullimi i sektorit të mbeturinave.
- Hartimi i planit të veprimit për menaxhimin e mbeturinave.
- Zbatimi strategjisë dhe planit.
- Lëshimi i lejeve përkatëse dhe mbajtja e dëshmive në regjistrin e lejeve.
- Lëshimi i lejeve për import, eksport dhe tranzit të mbeturinave.
- Krijimi i bazave të të dhënave dhe sistemit të informacionit për menaxhimin e mbeturinave nga Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit.
- Përpilimi i raporteve për menaxhimin e mbeturinave në Republikën e Kosovës nga Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit.
- Zbatimi i marrëveshjeve në sferën e bashkëpunimit ndërkombëtar për menaxhimin e mbeturinave.
- Zbatimi i masave të nevojshme për të siguruar menaxhimin e mbeturinave në objektet e pajisura me lejet përkatëse mjedisore.
- Mbulimi i shpenzimeve administrative dhe shpenzimeve për menaxhimin e mbeturinave të rrezikshme dhe mbeturinave tjera që nuk janë nën juridiksionin e komunës dhe pronari i të cilave nuk dihet.
- Të marrë pjesë në hartimin e dispozitave ligjore për ruajtjen dhe deponimin e mbeturinave të bimëve narkotike dhe substancave narkotike të sekuestruara, në bashkëpunim me institucionet kompetente.

Strategjia e Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave 2024-2035 dhe Plani i Veprimit 2024-2026 është dokumenti kryesor i planifikimit i hartuar nga MMPHI, i cili ofron udhëzim strategjik për zhvillimin e sektorit të menaxhimit të mbeturinave, duke përfshirë investimet prioritare dhe caktimin e përgjegjësive.

MMPHI ka autoritetin të zbatojë parimin ndotësi paguan për prodhuesit dhe mbajtësit e mbeturinave, si dhe për të zbatuar politikat dhe instrumentet ekonomike si ndalimin e ambalazhit për një përdorim, kufizimet në depozitimin e mbeturinave, taksat për ambalazhin etj. MMPHI është autoriteti përgjegjës për të krijuar fondin mjedisor, taksat e produkteve dhe burimeve etj.

MMPHI është institucioni përgjegjës për zbatimin e skemave të përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit (PZP) për të siguruar që prodhuesit e produkteve të mbajnë përgjegjësi financiare ose përgjegjësi financiare dhe organizative për menaxhimin e fazës së mbeturinave të ciklit jetësor të një produkti.

MMPHI është gjithashtu autoriteti licencues dhe lejues për operatorët e mbeturinave që merren me menaxhimin e mbeturinave komunale. MMPHI gjithashtu lëshon licenca për operatorët që merren me mbeturinat e ndërtimit dhe demolimit (MND) të objekteve ndërtimore, automjetet mbeturinë, vajrat e përdorura, gomat e hedhura, mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike, azbestin, bateritë dhe llambat fluoreshente. MMPHI lëshon licenca edhe për importuesit dhe eksportuesit e mbeturinave.

Përveç këtyre funksioneve, MMPHI koordinon menaxhimin e llojeve specifike të mbeturinave me ministritë e tjera: mbeturinat medicinale me Ministrinë e Shëndetësisë, mbeturinat bujqësore me Ministrinë e Bujqësisë, mbeturinat industriale me Ministrinë e Tregtisë, deponimin e mbeturinave – me Ministrinë e Zhvillimit Ekonomik.

MMPHI përbëhet nga gjashtë departamente kryesore. Menaxhimi i mbeturinave bie në përgjegjësinë e Departamentit të Mbrojtjes së Mjedisit. Vetë Departamenti përbëhet nga 4 Divizione; Divizioni i Mbeturinave dhe Kimikateve (DMK) është Divizioni përgjegjës direkt për funksionet e mandatuara.

AMMK dhe IMMK

Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit në Kosovës (AMMK), e themeluar brenda MMPHI siguron monitorimin dhe raportimin e ligjit për mbeturinat. Inspektorati për Mbrojtjen e Mjedisit në Kosovë (IMMK) është organi ekzekutiv vartës i MMPHI që siguron mbikëqyrjen dhe kontrollin e operacioneve të mbeturinave dhe ndotjes mjedisore. AMMK është organi kombëtar për mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave për mbeturinat dhe është përgjegjës për krijimin dhe mirëmbajtjen e bazës së të dhënave për menaxhimin e mbeturinave dhe për përpilimin e raporteve mbi mbeturinat.

Inspektorati për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës është organ ekzekutiv vartës i MMPHI që, si i vetëm dhe/ose në bashkëpunim me inspektoriatet komunale, siguron mbikëqyrjen dhe kontrollin e operimit të mbeturinave dhe ndotjes së mjedisit, dhe mbikëqyrë zbatimin e ligjit dhe akteve nënligjore për mbeturinat dhe aktivitetet e menaxhimit të mbeturinave.

Ministritë tjera

Ministria e Ekonomisë (ME) është përgjegjëse për Ndërmarrjet Publike Qendrore, siç është Kompania për Menaxhimin e Deponive në Kosovë (KMDK), duke emëruar bordin e saj të drejtorëve, duke miratuar planin e saj të biznesit dhe duke kontrolluar performancën e përgjithshme të KMDK-së. Gjithashtu, ME cakton tarifën e portës për deponimin e mbeturinave komunale në deponitë e menaxhuara nga KMDK.

Ministria e Financave është ministria e linjës përgjegjëse për procesin e planifikimit dhe buxhetimit të Kosovës. Në kontekstin e vendit, buxheti qendror siguron një pjesë të konsiderueshme të buxhetit të komunave të Kosovës.

Roli i Ministrisë së Adminjstrimit të Pushtetit Lokal (MAPL) është të rrisë autonominë lokale dhe të forcojë aftësinë e komunave për të ofruar shërbime me kosto efektive për qytetarët. MAPL mbështet komunat në forma të ndryshme duke përfshirë grantin për garën për mjedis të pastër.

Sipas dispozitave të Ligjit për Mbeturina, Dogana e Republikës së Kosovës kryen kontrole, regjistron dhe mbikëqyrë importin, eksportin dhe tranzitin e mbeturinave, mban evidencë të shkëlqeve doganore dhe bashkëpunon me MMPHI.

Objektet e trajtimit të mbeturinave, stacionet e transferit dhe deponitë/venddepozitimet e mbeturinave menaxhohen në nivel qendror.

- Kompania për Menaxhimin e Deponive në Kosovës (KMDK) menaxhon deponitë rajonale dhe stacionet e transferit
- Agjencia e Ushqimit dhe Veterinarisë e Kosovës (AUVK) menaxhon objektin e trajtimit të mbeturinave nga përpunimi i kafshëve.
- Ministria e Shëndetësisë menaxhon objektet e trajtimit të mbeturinave të rrezikshme të kujdesit shëndetësor në spitalet rajonale.

Institucionet kryesore publike të përfshira në menaxhimin e mbeturinave në nivel nacional paraqiten në Figurën 1 më poshtë:

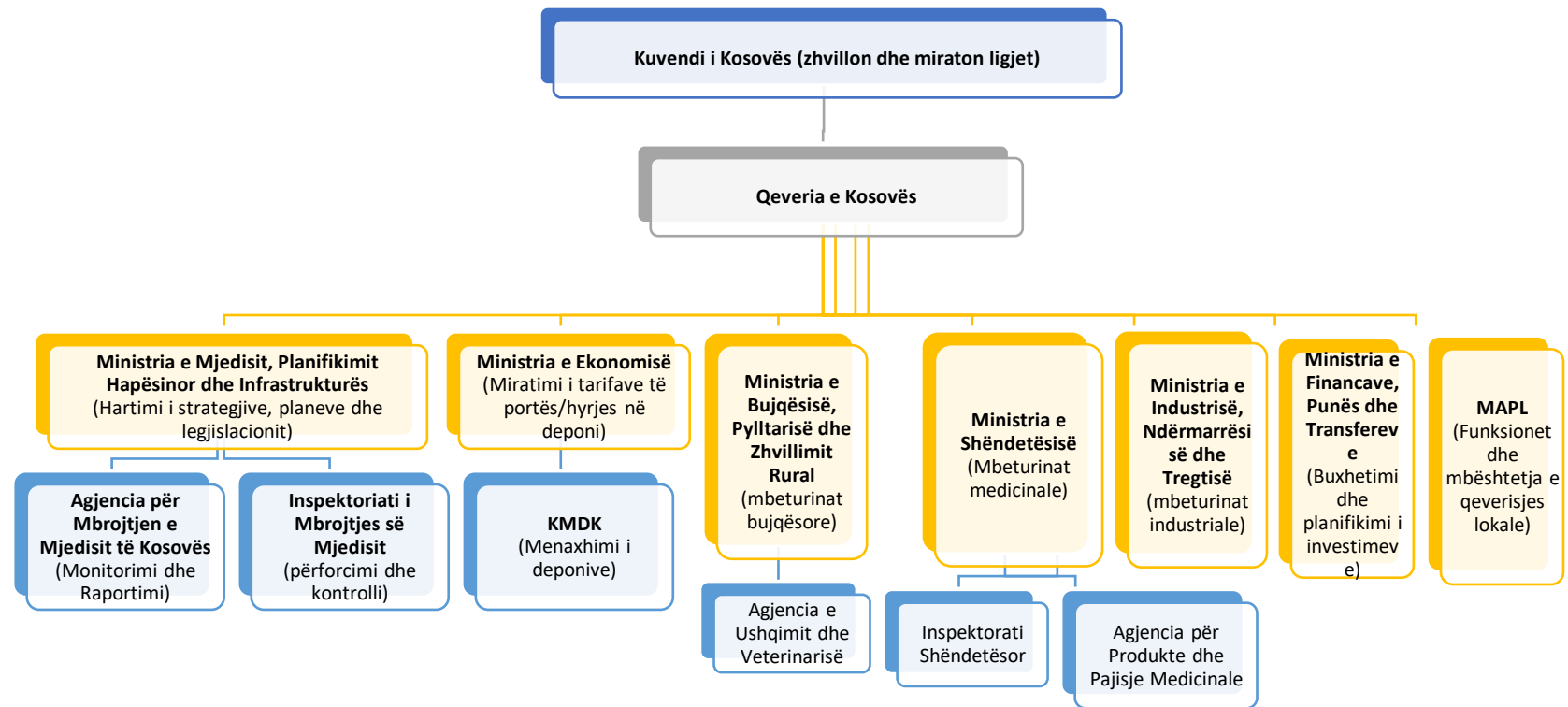

Figura 8 Korniza institucionale për menaxhimin e mbeturinave në nivel nacional

1.3.2 Niveli lokal

Përgjegjësitë komunale

Në përputhje me nenin 17 të LIGJIT NR. 03/L-040 PËR VETËQEVERISJEN LOKALE, cikli i plotë i menaxhimit të mbeturinave komunale është përgjegjësi e Komunave.

Sipas Ligjit për mbeturina, komunat janë përgjegjëse për ngritjen e sistemit të menaxhimit të mbeturinave në përputhje me parimin e hierarkisë së menaxhimit të mbeturinave në territorin e tyre dhe për zhvillimin e planeve komunale për menaxhimin e mbeturinave të harmonizuara me planin nacional për menaxhimin e mbeturinave. Për sa i përket fraksioneve të mbeturinave, ato janë përgjegjëse për mbeturinat e ngurta komunale (përfshirë mbeturinat shtëpiake, komerciale dhe ato të vëllimshme) dhe MND.

Nga komunat kërkohet të përcaktojnë tarifat për mbeturina dhe mënyrën e grumbullimit të të hyrave për shërbimet komunale; për të mbledhur, dokumentuar dhe raportuar të dhëna për sasi të mbeturinave; të inspektojnë zbatimin e ligjit në bashkëpunim me inspektoriatin e mjedisit; për të monitoruar dhe pastruar mbeturinat historike dhe për të parandaluar hedhjen e paligjshme të mbeturinave. Komunat caktojnë edhe tarifat për deponimin e mbeturinave në ato objekte që janë pasuri e komunës.

Komunat mund të ofrojnë shërbime të grumbullimit të mbeturinave përmes një sërë modelesh operative, duke përfshirë kontraktimin e brendshëm, kontraktimin e ndërmarrjeve publike, kontraktimin e kompanive private nëpërmjet Tenderëve të hapur, partneritet publik privat (PPP) ose mënyra të tjera.

Udhëzimet specifike administrative vendosin obligime specifike ndaj Komunave për të organizuar grumbullimin, ruajtjen dhe transferimin e mbeturinave, vetëm ose në bashkëpunim me sektorin e biznesit. Udhëzimet administrative që u delegojnë më shumë kompetenca komunave janë:

- Udhëzim Administrativ (MEA) nr. 01/2020 për menaxhimin e mbeturinave që përmbajnë azbest.
- Udhëzim Administrativ MMPH - nr. 06/2018 për ndëshkimet me gjoba mandate,
- Udhëzim Administrativ MEPH - nr. 07/2015 për menaxhimin e mbeturinave nga ndërtimi dhe rrënimi i objekteve ndërtimore.

Gjithashtu, udhëzime të tjera administrative u delegojnë përgjegjësi të caktuara komunave.

Për qëllime të përmirësimit të menaxhimit të mbeturinave, dy ose më shumë komuna mund të hyjnë në marrëveshje dhe të krijojnë një bashkëpunim ndërkomunal, Duke marrë parasysh që Ligji Nr. 04/L-060 për Mbeturinat, i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin Nr. 08/L-071, Ligjin Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale dhe Ligjin Nr. 04/L-010 për Bashkëpunimin Ndërkomunal ofrojnë bazën ligjore për zhvillimin e planeve të përbashkëta komunale dhe për bashkëpunimin ndërkomunal, duke përfshirë marrëveshjen për bashkëpunimin ndërkomunal (Neni 8 i Ligjit për Bashkëpunimin Ndërkomunal);

Kompetencat e komunave në përputhje me Ligjin për Mbeturinat përfshijnë:

- Krijimi i një sistemi për menaxhimin e mbeturinave bazuar në parimin e hierarkisë për menaxhimin e mbeturinave për territorin e tyre, hartimi i një plani të veprimit lokal për menaxhimin e mbeturinave dhe krijimi i kushteve për zbatimin e tij;
- Përgjegjësi për Planin Komunal për Menaxhimin e Mbeturinave (5 vjet), i cili parashikon masa konkrete për sektorin së bashku me burimet financiare dhe zbatimin e tij;
- Nxjerr Rregulloren Komunale për Menaxhimin e Mbeturinave (akte nënligjore që e kanë shumica e komunave), me këtë rregullore, përcaktohen tarifat dhe shërbimet për familjet rezidente, jorezidentët (turistët), bizneset, institucionet dhe kontratat e veçanta për shërbimet. Kjo rregullore përcakton mënyrën e shërbimit, itineraret, shërbimin sipas zonave, përcakton tarifën e deponimit (në ato depo ku pronare është komuna), rregullon procedurën për përzgjedhjen e mosmarrëveshjeve midis ofruesve të shërbimeve dhe klientëve, etj.

- Hartimi i raportit vjetor për menaxhimin e mbeturinave. Raporti vjetor duhet t'i dorëzohet Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor;
- Rregullimi i përgjegjësi dhe detyrimeve për kryerjen e shërbimeve për menaxhimin e mbeturinave, zbatimin e tyre, organizimin dhe menaxhimin e mbeturinave në territorin e tyre;
- Mirëmbajtja dhe kujdesi për sistemin e informimit dhe raportimit publik për kryerjen e punëve të përcaktuara me këtë ligj, si dhe aktet tjera ligjore për menaxhimin e mbeturinave;
- Zbatimi i procedurave të prokurimit, përzgjedhja e personave të licencuar për mbledhjen, grumbullimin, ruajtjen dhe transportimin e mbeturinave: inerte, komunale, komerciale, të vëllimshme, si dhe mbeturinat nga ndërtimi dhe rrënimi i objekteve ndërtimore brenda territorit të tyre;
- Përcaktimi i tarifave dhe mënyrës së mbledhjes së mjeteve financiare për shërbimet komunale;
- Identifikimi i vendeve të ndotura në territorin e tyre, hartimi i projekteve për sanimin e tyre me shënime mbi vendndodhjen, karakteristikat gjeometrike hapësinore, llojin e ndotjes, sasinë e mbeturinave, afatet për përmirësimin e gjendjes dhe shënime të tjera të rëndësishme për realizimin e projekteve.
- Ligji për Mbeturinat, si 'lex specialis', parashikon shprehimisht se komunat kanë përgjegjësi dhe detyra për të zbatuar dispozitat e ligjit, duke përfshirë, ndër të tjera, zbatimin e procedurave të prokurimit, përzgjedhjen e personave të licencuar për mbledhjen, ruajtjen dhe transportimin e mbeturinave: inerte, komunale, komerciale, të vëllimshme dhe mbeturinat nga ndërtimi dhe rrënimi i objekteve ndërtimore brenda territorit të tyre. 1 Neni 17.
- Përcaktimi i lokacioneve për deponimin e mbeturinave, vendndodhjet e pikave të grumbullimit të mbeturinave, llojin e shërbimit, harton Planin Operacional të shërbimeve.
- Përcaktimi i mënyrës së menaxhimit të mbeturinave inerte, demolimi i konstruksioneve ndërtimore dhe përcakton vendndodhjen për deponim.
- Janë përgjegjëse për trajtimin sekondar të mbeturinave (ndarja e mbeturinave në burim dhe procesi i riciklimit).

Rolet dhe përgjegjësitë e organeve komunale në menaxhimin e mbeturinave paraqiten si më poshtë:

- Drejtoria për Shërbime Publike, Mbrojtje dhe Shpëtim - është përgjegjëse për menaxhimin e mbeturinave.
- Drejtoria për Buxhet dhe Financa - është përgjegjëse për propozimin e taksave, tarifave dhe ngarkesave tjera komunale, si dhe për përfshirjen e tyre.

Çdo komunë ka personelin e vet të caktuar për menaxhimin e mbeturinave.

1.4 Strategjia e Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave

Dokumenti kryesor strategjik i zhvilluar nga MMPHI është Strategjia e Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave 2024-2035 dhe Plani i Veprimit 2024-2026. Ai përcakton objektiva strategjike, objektiva specifike, objektiva dhe tregues për menaxhimin e mbeturinave të fraksioneve të ndryshme të mbeturinave. Strategjia synon të çojë përpara përmirësimin e mëdha në sektorin e menaxhimit të mbeturinave duke vendosur dhe realizuar katër objektiva strategjike.

Ndërsa Ligji për Mbeturina përcakton kornizën për krijimin e një Përgjegjësie të Zgjeruar të Prodhuesit (PZP/EPR)¹², SKMIM identifikon katër produkte/materiale prioritare për të cilat duhet të organizohen skema të ndryshme të PZP-së. Në Strategji është vendosur një objektivi që deri në vitin 2024, mbeturinat nga pajisjeve elektrike dhe elektronike (MPEE), bateritë, automjetet mbeturinë (AM) dhe mbeturinat e vajrave të mbulohen nga skemat PZP.

¹² Përgjegjësia e zgjeruar e prodhuesit është një qasje ndaj politikës së menaxhimit të mbeturinave, përmes së cilës prodhuesi i një produkti është përgjegjës për menaxhimin e mbeturinave të produktit pasi ai të ketë arritur fundin e jetëgjatësisë së përdorimit

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Kosova ka objektiv që të arrijë një pajtueshmëri afatgjate me kërkesat e BE-së në sektorin e menaxhimit të mbeturinave. Përkatësisht, objektivat për përgatitjen për ripërdorim dhe riciklim të mbeturinave komunale, devijimin e deponive dhe objektivat për fraksionet specifike të mbeturinave të përcaktuara në SKMIM janë formuluar në përputhje me Direktivën Kornizë të Mbeturinave. Objektivat e vendosura në nivel nacional duhet të transpozohen në planet ndërkomunale për menaxhimin e integruar të mbeturinave. Disa nga objektivat shkojnë përtej afatit kohor të këtij PNMIM/IIWMP, por që atë të arrihen kërkohet ndërmarrjs e masave në periudhën deri në vitin 2030.

Objektivat e menaxhimit të mbeturinave, siç janë identifikuar në SKMIMI, paraqiten në tabelat më poshtë.

Tabela 6 Përgatitja për objektivat e ripërdorimit dhe riciklimit të mbeturinave komunale

Objektivi	Deri në vitin 2030	Deri në vitin 2035	Deri në vitin 2045
Mbeturinat komunale të përgatitura për ripërdorim dhe riciklim	20%	50%	60%
Deponimi i mbeturinave komunale		< 30%	< 10%
Popullata pajiset me shërbime të veçanta të grumbullimit të mbeturinave	80%	90%	100%

Tabela 7 Objektivat për fraksionet e veçanta të mbeturinave

Lloji i mbeturinave të ambalazhit	Deri në vitin 2028	Deri në vitin 2030	Deri në vitin 2035
Rikuperimi i të gjitha mbeturinave të ambalazhit	45%	60%	70%
Riciklimi i të gjitha mbeturinave të ambalazhit, duke përfshirë	40%	55%	65%
Plastikë	22.5%	30%	50%
Letër dhe karton	60%	70%	75%
Xham	30%	50%	70%
Metalet me ngjyra	30%	50%	70%
Alumin	30%	40%	50%
Dru	10%	15%	25%

Tabela 8 Objektivat e riciklimit për mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimin

Objektivi	Deri në vitin 2030	Deri në vitin 2035
Ripërdorimi dhe riciklimi i MNRr-ve	40%	50%
Ripërdorimi, riciklimi dhe rikuperimi i materialeve të tjera të MNRr-ve	60%	70%

1.4.1 Planet për Menaxhimin e Mbeturinave Komunale

Tabela më poshtë paraqet masat kryesore të parashikuara në planet komunale për menaxhimin e mbeturinave.

Tabela 9 Masat e parapara në planet komunale për menaxhimin e mbeturinave

Komuna	Statusi i planit dhe afati kohor	Parandalimi	Riciklim dhe Rimëkëmbje	Masa të tjera
Pejë	Adoptuar 2023-2027	Aplikimi i tarifave të pagesës në vitin 2025 Futja e stimujve financiarë për bizneset Shpërndarja e 250 kompostatorëve shtëpiak çdo vit për familjet dhe bizneset (në varësi të interesit)	Futja e sistemit të ndarjes së burimit Riciklimi i mbeturinave të biodegradueshme Krijimi i qendrës së ripërdorimit për mbeturinat e vëllimshme dhe fraksionet specifike. Ngritja e qendrës së riciklimit të mbeturinave	Digjitalizimi i shërbimit të grumbullimit të mbeturinave. Përmirësimi i deponisë ekzistuese. Forcimi i kapaciteteve institucionale të komunës

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	Statusi i planit dhe afati kohor	Parandalimi	Riciklim dhe Rimëkëmbje	Masa të tjera
		Fushata ndërgjegjësuere publike për parandalimin e mbeturinave	të ndërtimit dhe demolimit. Aktivitete ndërgjegjësuere për ripërdorimin dhe riciklimin	
Istog	Adoptuar 2023-2027	Ndërgjegjësimi i qytetarëve për parandalimin e mbeturinave. Riorganizimi i shërbimit për të mundësuar matjen e mbeturinave të grumbulluara Shpërndarja e 120 kompostatorëve shtëpiak për familjet dhe bizneset, çdo vit për periudhën 2024-2027,	Zgjerimi i mbulimit me shërbimin e ndarjes së mbeturinave në burim Riciklimi i mbeturinave të riciklueshme jo të degradueshme Riciklimi i mbeturinave të bio-degradueshme.	Zgjerimi i mbulimit me shërbimin e ndarjes së mbeturinave në burim Riciklimi i mbeturinave të riciklueshme jo të degradueshme Riciklimi i mbeturinave të bio-degradueshme.
Klinë	Adoptuar 2023-2027	Fokusimi në reduktimin dhe minimizimin e gjenerimit të mbeturinave. Promovimi i ripërdorimit të materialeve përpara se të hudhen. Zbatimi i nismave dhe programeve të riciklimit për të rritur normat e riciklimit dhe rikuperimin e burimeve. Shpërndarja e kompostatorëve nëpër amvisëri dhe restorante.	Futja e sistemit të ndarjes në burim Ndërtimi i oborrit të riciklimit për klasifikimin dhe ngjeshjen e mbeturinave që do t'u shiten ricikluesve përfundimtarë. Kontraktimi i operatorëve të licencuar për grumbullimin dhe transportimin e mbeturinave të riciklueshme.	Rritja e ndërgjegjësimit të publikut për ndarjen e mbeturinave përmes programeve. Promovimi i Ripërdorimit të materialeve përpara hudhjes/deponimit. Përmirësimi i deponisë ekzistuese. Forcimi i kapaciteteve institucionale të komunës
Deçan	Adoptuar 2023-2027	Ristrukturimi i grumbullimit të mbeturinave për të përmirësuar efikasitetin dhe efektivitetin në menaxhimin e mbeturinave Vendosja e tarifave bazuar në vëllimin e mbeturinave të gjeneruara për të inkurajuar reduktimin e mbeturinave.	Futja e sistemit të ndarjes në burim. Krijimi i objekteve për klasifikimin e materialeve të riciklueshme Përmirësimi i infrastrukturës për grumbullimin dhe transportin e lëndëve të riciklueshme Zbatimi i fushatave ndërgjegjësuere për rritjen e pjesëmarrjes së publikut në programet e riciklimit.	Krijimi i një fondi të dedikuar për të mbështetur projektet e vazhdueshme të menaxhimit të mbeturinave. Rritja e inspektimeve dhe gjobave për mosrespektim të rregulloreve për menaxhimin e mbeturinave. Shtrirja e shërbimeve të grumbullimit të mbeturinave në zonat

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	Statusi i planit dhe afati kohor	Parandalimi	Riciklim dhe Rimëkëmbje	Masa të tjera
		Sigurimi i kompostuesve për familjet për të promovuar kompostimin dhe reduktimin e mbeturinave organike	Krijimi i partneriteteve me kompanitë e riciklimit për të lehtësuar ripërdorimin e materialeve	rurale të pashërbyera për të siguruar mbulim gjithëpërfshirës në të gjithë komunën.
Junik	Adoptuar 2020-2025	Edukimi nëpër shkolla dhe qendra komunitare mbi teknikat e reduktimit të mbeturinave. Reduktimi i gjenerimit të mbeturinave në burim duke imponuar rregulloret për bizneset dhe institucionet publike Shpërndarja e 100 kompostuesve shtëpiak	Kontraktimi i operatorëve të licencuar për grumbullimin dhe transportin e materialeve të riciklueshme. Zbatimi i sistemeve të grumbullimit të veçantë për lloje të ndryshme të materialeve të riciklueshme. Sigurimi i stimujve për familjet dhe bizneset që marrin pjesë aktive në programet e riciklimit	Pastrimi dhe rregullimi i venddepozitimeve të paligjshme për të reduktuar rreziqet mjedisore. Zbatimi i strategjive për optimizimin e kostos së shërbimeve dhe rritjen e të hyrave përmes tarifave të menaxhimit të mbeturinave.

2 PËRSHKRIMI I RAJONIT

2.1 Karakteristikat fiziko-gjeografike

2.1.1 Vendndodhja Gjeografike

Rajoni i Pejës ndodhet në pjesën veriperëndimore të Kosovës, në kufi me Malin e Zi dhe Shqipërinë. Përfshin një sipërfaqe të përgjithshme prej 1,808.67 km² dhe përfshin 5 komuna: Pejën, Deçanin, Istogun, Klinën dhe Junikun. Rajoni shtrihet përgjatë fushës aluviale të lumit Lumbardhi në Pejë, në hyrje të grykës së Rugovës, një zonë malore, majat e së cilës formojnë një kurorë të lartë, duke përfshirë Kopranikun (2460m), Zhlebin (2352m), Hajllën (2460m), Mokrën (1932m), Guri i Verdhë (2522m), e të tjera.

Pozita gjeografike e Pejës, së bashku me pasuritë e saj të pasura natyrore dhe trashëgiminë kulturore, e bën atë një zonë jetike jo vetëm brenda Kosovës, por edhe si një lidhje me Ballkanin Perëndimor dhe kontekstin më të gjerë evropian.

2.1.2 Klima

Klima në rajonin e Pejës është kontinentale, e karakterizuar nga një ndryshim i klimës në komunat e saj për shkak të veçorive të ndryshme gjeografike. Rajoni përjeton katër stinë të dallueshme, me verë të ngrohtë ku temperaturat mesatare janë rreth 19.7°C në gusht dhe dimra të ftohtë me një mesatare prej -1.9°C në janar. Komunitat si Deçani dhe Istogu ndajnë modele të ngjashme të motit me reshje pak më të larta vjetore, përkatësisht rreth 1100 mm dhe 950 mm, për shkak të afërsisë së tyre me malet. Klina dhe Juniku përjetojnë klimë të moderuar me verë pak më të ngrohtë. Në përgjithësi, rajoni ka rreth 1,000 mm reshje në vit, ku muaji nëntor është muaji më i lagësht dhe gushti më i thati. Peja dhe zonat përreth gëzojnë rreth 85 orë diell në muaj, duke mbështetur një sërë aktivitete në natyrë dhe biodiversitet të pasur.

2.1.3 Kushtet Fizike

Rajoni i Pejës karakterizohet nga formacione të ndryshme gjeologjike dhe llojllojshmëri të përdorimit të tokës. Formacione të spikatura shkëmbore gjenden veçanërisht në pjesët veriore dhe perëndimore pranë zonave malore. Luginat pjellore, veçanërisht ato përgjatë lumenjve Bistrica e Pejës dhe Drinit të Bardhë, mbështesin një sërë aktivitete bujqësore, duke përfshirë kultivimin e kulturave të ndryshme. Rajoni është gjithashtu i pasur me burime ujore, me lumenj të shumtë e të rrjedhshëm, burime natyrore dhe liqene artificiale. Kanioni i Rugovës, një tipar i rëndësishëm gjeografik, është i njohur për bukurinë e tij piktoreske dhe ujërat e rrjedhshëm. Pellgjet kryesore të ujit që ushqejnë lumenjtë Bistrica e Pejës dhe Drini i Bardhë kontribuojnë në mënyrë të konsiderueshme në rezervat ujore të zonës, duke mbështetur nevojat për ujë të pijshëm dhe ujë.

Diversiteti gjeologjik i Pejës shtrihet në peizazhet e tij të larmishme, nga luginat pjellore të lumenjve deri te terrenet e thyera malore. Ky variacion mbështet lloje të ndryshme të vegjetacionit dhe përdorimit të tokës, me zonat e pyllëzuara, tokat bujqësore dhe vendbanimet urbane që bashkëjetojnë. Prania e veçorive të rëndësishme natyrore si burimi i Drinit në Radavc dhe shpellat dhe kanionet e ndryshme në Luginën e Rugovës rrit vlerën ekologjike dhe turistike të rajonit. Vendndodhja strategjike e Pejës, pranë kufijve me Malin e Zi dhe Shqipërinë, së bashku me pasuritë e mëdha natyrore, e bëjnë atë një rajon me rëndësi ekonomike dhe ekologjike.

2.1.4 Rreziqet Natyrore

Rajoni i Pejës përballlet me disa rreziqe natyrore për shkak të terrenit malor dhe kushteve gjeologjike. Tërmetet janë një rrezik i madh, pasi Kosova shtrihet në një zonë aktive sizmike (tektonike), duke rritur mundësinë e aktiviteteve sizmike që mund të dëmtojnë infrastrukturën dhe të paraqesin rreziqe sigurie. Për më tepër, zona është e prirur ndaj rrëshqitjeve të dheut, veçanërisht gjatë reshjeve të dendura ose shkrirjes së shpejtë të borës, të cilat mund të pengojnë transportin dhe të kërcënojnë vendbanimet. Përmytjet janë një tjetër rrezik, veçanërisht në luginat pjellore përgjatë lumenjve Bistrica e Pejës dhe Drinit të Bardhë, ku reshjet e tepërta mund të çojnë në

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

derdhje të lumenjve, duke prekur tokat bujqësore dhe zonat e banuara. Këto rreziqe natyrore kërkojnë strategji efektive të menaxhimit dhe zvogëlimit të fatkeqësive për të mbrojtur rajonin dhe banorët e tij.

2.1.5 Përdorimi i Tokës

Bujqësia luan një rol vendimtar në zhvillimin lokal të rajonit të Pejës. Luginat pjellore, veçanërisht përgjatë lumenjve Bistrica e Pejës dhe Drinit të Bardhë, përdoren kryesisht për rritjen e të korrave dhe blegtorinë. Të lashtat e zakonshme përfshijnë grurin, misrin dhe perime të ndryshme. Blegtoria, veçanërisht gjedhët dhe dhentë, është domethënëse, ku bletaria gjithashtu shfaqet si një aktivitet i rëndësishëm, duke kontribuar në prodhimin e mjaltit dhe produkteve të tjera të lidhura me bletët. Peizazhi i larmishëm i rajonit mbështet aktivitete të shumta ekonomike, ku turizmi është një kontribuues i madh për shkak të atraksioneve si Lugina e Rugovës, e cila ofron shëtitje, skijim dhe aktivitete të tjera në natyrë. Resurset e pasura natyrore të Pejës plotësohen nga prodhimet bujqësore, duke e bërë atë një zonë jetike për zhvillimin lokal.

Peja është gjithashtu e njohur për pylltarinë dhe pasuritë e saj minerale. Zonat e gjera të pyllëzuara ofrojnë lëndë drusore dhe dru zjarri, ndërsa pasuria minerale e rajonit përfshin depozita plumbi, zinku dhe argjendi, megjithëse aktivitetet minerare kanë ndikuar historikisht në mjedis. Përveç kësaj, zona është e njohur për pikat e saj turistike kulturore dhe natyrore, si burimi i Drinit në Radavc dhe kanioni i Rugovës. Përafërsisht 60% e popullsisë së Pejës jeton në zonat rurale, duke u angazhuar në bujqësi, pylltari dhe aktivitete të ngjashme. Ky angazhim rural, i kombinuar me florën e pasur dhe klimën e favorshme të rajonit, mbështet kultivimin e frutave të malit dhe bimëve mjekësore, duke i dhënë dimensione të mëtejshme ekonomisë lokale. Peizazhi i larmishëm, nga luginat pjellore deri te terrenet e thyera malore, gjithashtu mbështet lloje të ndryshme të vegjetacionit dhe përdorimit të tokës, duke rritur vlerën ekologjike dhe turistike të Pejës.

2.1.6 Zonat e Mbrojtura

Tabela më poshtë paraqet zonat e mbrojtura në territorin e pesë komunave.

Tabela 10 Zonat e mbrojtura në rajon

Kodi	Emri i zonës/objektit	Komuna/zona	Sipërfaqja / ha	Kategoria sipas IUCN	Vitet e Mbrojtjes	Përshkrim i shkurtër i vlerave
PARKU KOMBËTAR (gjithsej 50,000 ha)						
NP_001	Parku Kombëtar 'Bjeshkët e Nemuna'	Pejë, Deçan	50,000	II	2012	I pasur me specie endemike të florës dhe faunës, me veçori të theksuara gjeologjike dhe hidrologjike.
MONUMENTE NATYRORE (10,085 ha, gjithsej)						
MN_201	Kanioni i Rugovës	Pejë	450	III	1985	Kanion spektakolar me rëndësi gjeomorfologjike dhe hidrologjike.
MN_202	Burimi i Drinit të Bardhë	Pejë	20	III	1985	Vend i rëndësishëm hidrologjik me vlerë të konsiderueshme ekologjike.
MN_203	Shpella e Radavcit	Pejë	10	III	2000	Monument i shquar speleologjik me formacione unike shpellore.
MN_204	Gryka e Istogut	Istog	15	III	2010	Vend i rëndësishëm gjeologjik dhe hidrologjik me florë dhe faunë të larmishme.
MN_205	Gryka e Deçanit	Deçan	5	III	2015	Monument gjeologjik me biodiversitet të spikatur.
MN_206	Malet e Junikut	Junik	100	III	2000	Vargmal me biodiversitet të pasur dhe bukuri piktoreske.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Kodi	Emri i zonës/objektit	Komuna/zona	Sipërfaqja / ha	Kategoria sipas IUCN	Vitet e Mbrojtjes	Përshkrim i shkurtër i vlerave
MN_207	Ujëvarat e Mirushës	Klinë	200	III	1983	Ujëvara me vlerë të konsiderueshme ekologjike dhe turistike.
MN_208	Kanioni i Deçanit	Deçan	50	III	1985	Kanion me formacione gjeologjike dhe biodiversitet unik.
MN_209	Bifurkacioni i Pejës	Pejë	25	III	1975	Pikë bifurkacioni me rëndësi hidrologjike dhe ekologjike.
MN_210	Mokna Gora (Mali i Lagësht)	Pejë	200	III	2000	I pasur me florë dhe faunë me karakteristika të rëndësishme gjeologjike.
MN_213	Patriarkana e Pejës	Pejë	10	III	1979	Monument kulturor dhe historik me një mjedis natyror të rëndësishëm.

2.2 Popullsia

Në vitin 2024, nga data 5 prill deri më 24 maj, Kosova ka realizuar Regjistrimin e Popullsisë, Ekonomive Familjare dhe Banesave. Rezultatet e para përfundimtare janë publikuar në dhjetor 2024

Tabela 11 Popullsia e rajonit, 2011 dhe 2020

Komuna	2020
Pejë	82,745
Istog	33,008
Klinë	30,503
Deçan	27,775
Junik	3,943
Totali	177,947

Burimi: Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK)

Tabela më poshtë tregon numrin e familjeve në secilën komunë, sipas të dhënave të Regjistrimit të Popullsisë të vitit 2024.

Tabela 12 Numri i familjeve në secilën komunë

Komuna	Numri i familjeve	Madhësia e familjeve
Deçan	5,790	4.8
Istog	7,374	4.3
Junik	860	4.6
Klinë	6,541	4.7
Pejë	19,112	4.3
Totali	39,677	4.5

Sipas këtyre të dhënave, madhësia mesatare e një familjeje ishte 4.5 persona për familje.

2.3 Përshkrimi socio-ekonomik

2.3.1 Të dhëna për të ardhurat dhe shpenzimet për frymë/familje

Bruto-produkti i vendor për kokë banori

ASK publikoi në dhjetor 2023 të dhënat statistikore rajonale për periudhën 2018/2021¹³. Figura më poshtë përmbledh BPV-në për frymë sipas rajoneve dhe mesatares kombëtare për vitet 2020-2021:

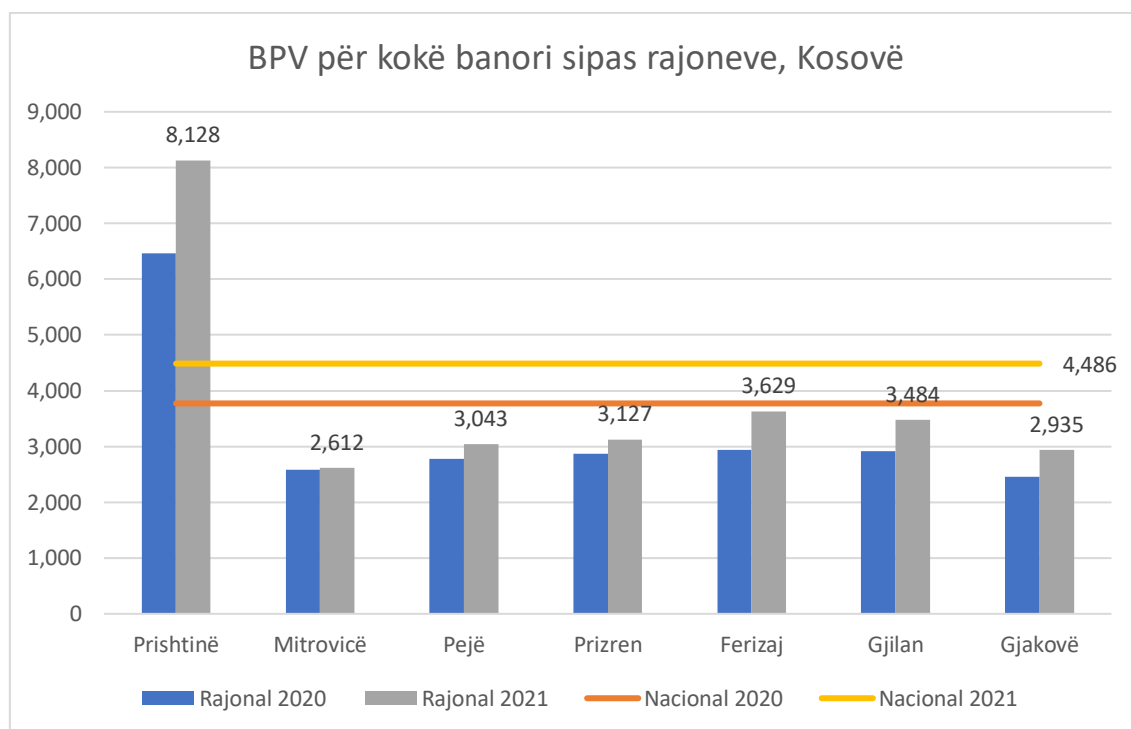

Figura 9BPV për kokë banori sipas rajoneve dhe nivelit nacional, €, 2020 dhe 2021

BPV për kokë banori të rajonit të Pejës përfaqëson 68% të BPV-së nacional (mesatarja) për frymë në vitin 2021. BPV-ja nacionale për kokë banori u rrit me 19% në vitin 2021, në terma nominalë, me rritje prej 26% në Prishtinë dhe 9% në rajonin e Pejës. Sipas të dhënave në publikim, BPV për kokë banori në rajonin e Pejës është rritur me normë mesatare vjetore prej 4.4% në periudhën 2018-2021, përkundër rënies prej 5% në vitin 2020, për shkak të krizës së COVID.

Vlera rajonale e shtuar bruto për rajonin e Pejës arrin në 540 milionë euro në vitin 2021 dhe struktura e tij sipas aktiviteteve ekonomike është paraqitur në grafikun e mëposhtëm:

¹³ <https://askapi.rks-gov.net/Custom/54ab93a9-061e-4b12-b850-dff45dd32637.pdf> - Llogaritë Rajonale të Produktit të Brendshëm Bruto sipas Rajoneve Statistikore 2018/2021 - vlerësime eksperimentale

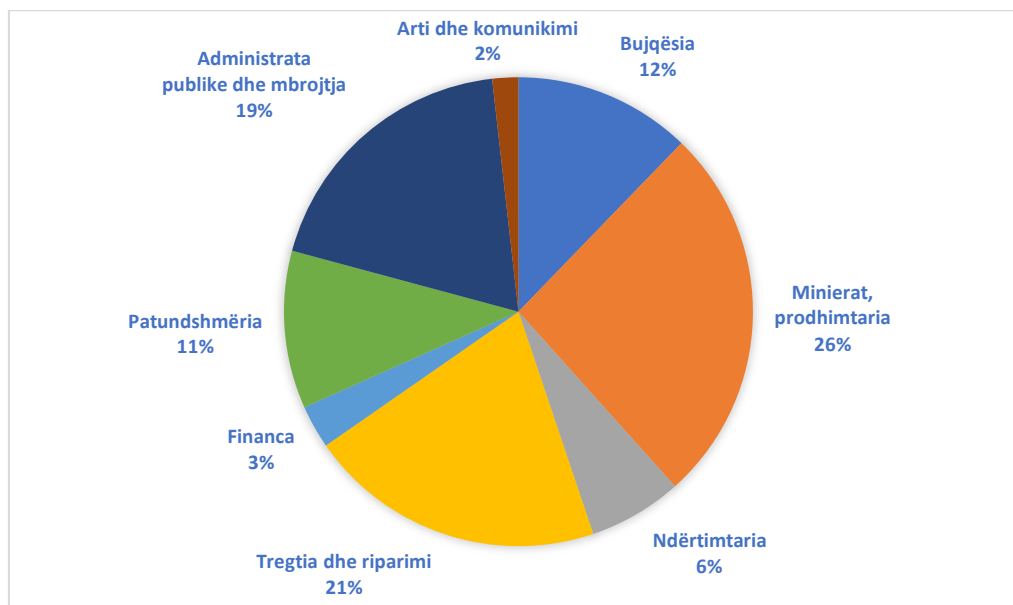

Figura 10 Struktura ekonomike e rajonit të Pejës, vlera bruto e shtuar sipas aktiviteteve kryesore ekonomike, 2021, burimi ASK

Prodhimi, tregtia dhe bujqësia janë aktivitetet kryesore ekonomike në rajon.

Shpenzimet e familjeve/për frymë

Të dhënat për shpenzimet e familjeve për kokë banori janë të disponueshme vetëm në nivel nacional, të ofruara nga Anketimi i buxheteve të familjeve.

I fundit i publikuar është ai i qershorit 2023¹⁴ për vitin 2022 dhe përcakton shpenzimet mesatare vjetore për person prej 1,903 €. Në zonat urbane është pak më e lartë - 2,004 €, derisa në zonat rurale është 1,817 €. Të dhënat për shpenzimet e ekonomive familjare janë gjithashtu të disponueshme, por meqenëse madhësia e ekonomisë familjare ndryshon nuk citohen këtu. ASK nuk publikon të dhëna për të ardhurat familjare.

Anketa e publikuar më parë është për vitin 2017.

Punësimi

Shkalla e punësimit pasqyron përqindjen e popullsisë në moshë pune (15-64 vjeç) që është e punësuar. Shkalla e përgjithshme e punësimit në Kosovë po rritet vazhdimisht në 5 vitet e fundit, përveç në vitin 2020, për shkak të krizës Covid, siç shihet në grafikun e mëposhtëm dhe në anën tjetër paraqitet trendi i shkallës së papunësisë:

¹⁴ <https://askapi.rks-gov.net/Custom/05ec40da-61a2-4ace-ae25-241e2c38c050.pdf> Rezultatet e Anketës së Buxhetit të Ekonomive Familjare 2022

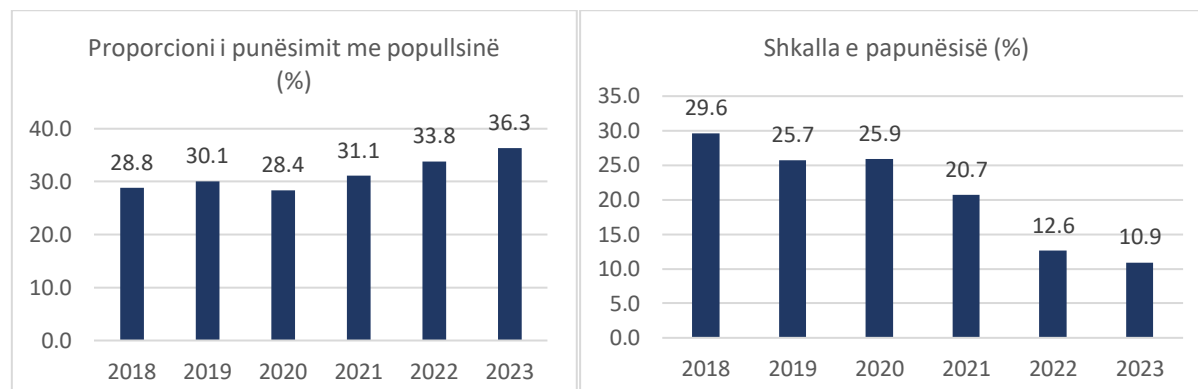

Figura 11 Shkalla e punësimit dhe papunësisë në Kosovë, 2018-2023, Burimi ASK

Në rajonin e Pejës, punësimi është përqendruar kryesisht në sektorët e mëposhtëm:

- Bujqësia: Shumë banorë merren me bujqësi, blegtori dhe pylltari.
- Shërbimet: Përfshirë shitjen me pakicë, mikpritjen (veçanërisht shërbimet që lidhen me turizmin) dhe administratën publike.
- Industria: Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (NVM) të përfshira në prodhim, veçanërisht në tekstil, mobilje dhe përpunimin e ushqimit.
- Sektori Publik: Punë në arsim, kujdes shëndetësor dhe shërbime të qeverisjes lokale.

Shkalla e papunësisë në Kosovë, përfshirë Pejën, është relativisht e lartë, veçanërisht në mesin e të rinjve dhe grave. Çështjet strukturore të tilla si mospërputhja e aftësive, mundësitë e kufizuara të punësimit jashtë qendrave urbane dhe varësia ekonomike nga remitancat kontribuojnë në këto sfida.

Sfidat socio-ekonomike

Shumë familje në rajonin e Pejës përballen me varfëri ose janë të ndjeshme ndaj goditjeve ekonomike, pavarësisht përpjekjeve për të përmirësuar standardin e jetesës. Ekziston një hendek i rëndësishëm midis familjeve me të ardhura të larta dhe me të ardhura të ulëta, duke kontribuar në pabarazitë sociale. Ekonomia lokale mbështetet shumë në remitancat nga diaspora, duke e bërë atë të pambrojtur ndaj kushteve të jashtme ekonomike. Sfidat në zhvillimin e infrastrukturës, veçanërisht në transport dhe shërbime komunale, pengojnë rritjen ekonomike dhe aksesin në shërbime.

Mundësitë për Zhvillim Ekonomik

Modernizimi i bujqësisë, promovimi i praktikave të qëndrueshme dhe rritja e produktivitetit mund të rrisin të ardhurat rurale. Zhvillimi i infrastrukturës turistike dhe promovimi i eko-turizmit në zonat natyrore si kanioni i Rugovës dhe vendet kulturore mund të krijojnë vende pune dhe të stimulojnë bizneset lokale. Ofrimi i mbështetjes për bizneset e vogla dhe bizneset fillestare përmes trajnimeve, financimit dhe programeve të inkubacionit të biznesit. Investimi në arsim, trajnim profesional dhe programe për ndërtimin e aftësive për t'u përshtatur me nevojat e tregut dhe për të rritur mundësitë e punësimit. Përmirësimi i rrugëve, shërbimeve komunale dhe telekomunikacionit për të tërhequr investime, për të lehtësuar tregtinë dhe për të përmirësuar standardet e jetesës.

Duke adresuar këto sfida socio-ekonomike dhe duke shfrytëzuar mundësitë në dispozicion, rajoni i Pejës mund të nxisë rritje të qëndrueshme ekonomike, të ulë varfërinë dhe të përmirësojë cilësinë e jetës për banorët e saj.

2.3.2 Biznesi dhe industria

Seksioni 3.1.2 paraqet informacion për numrin dhe llojin e subjekteve tregtare në rajon. Lloji i mbeturinave të prodhuara nga këto biznese është kryesisht i ngjashëm me mbeturinat e anvisërisë.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Industritë në rajonin e Pejës mund të gjenerojnë disa lloje të mbeturinave që mund të kategorizohen kryesisht në dy kryesore: mbeturina industriale jo të rrezikshme dhe të rrezikshme.

2.3.3 Turizmi

Në nivel rajonal janë zhvilluar shtigje për ecje malore dhe çiklizëm që lidhin 3 komuna (Pejë, Deçan dhe Junik) duke përfshirë Parkun Kombëtar Bjeshkët e Nemuna, ndërsa janë zhvilluar oferta për çiklizëm rekreativ që lidhin 6 komuna të fushës së Dukagjinit.

Në nivel ndërkufitar janë zhvilluar shtigje ecjeje që lidhin Kosovën me Shqipërinë dhe Malin e Zi. Shtegu 'Balkan Peaks', i cili është 192 km i gjatë dhe kalon nëpër Bjeshkëve të Nemuna në tre shtete, nga Këshilli Botëror i Udhëtimit dhe Turizmit¹⁵ ka fituar çmimin e parë në botë për menaxhim të suksesshëm. Përveç kësaj, 300 km shtigje për ecje dhe çiklizëm janë zhvilluar ndërmjet Kosovës dhe Malit të Zi përmes Bjeshkëve të Nemuna.

Grafiku i mëposhtëm tregon numrin e vizitorëve dhe qëndrimeve vendase dhe ndërkombëtare në rajon për periudhën 2008 – 2017.

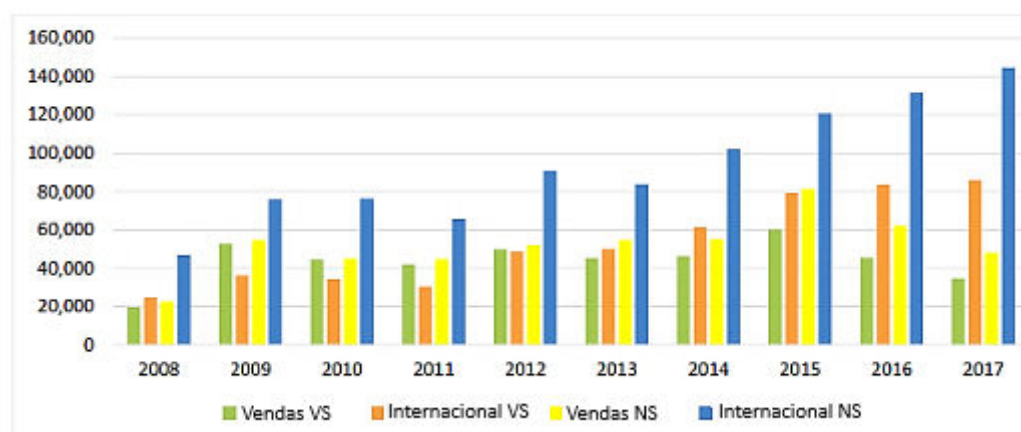

Figura 12 Numri i vizitorëve vendas dhe ndërkombëtarë dhe netët e kaluara

Burimi: përshtatur nga ASK, 2018

Sipas të dhënave të ASK-së, numri i vizitorëve vendas dhe të huaj ishte: 65.099 në vitin 2019, 42.521 në vitin 2020 dhe 76.013 në vitin 2021. Numri i njësive akomoduese është 93, me 1.235 dhoma dhe 2.327 shtretër.

2.3.4 Bujqësia

Të dhënat e fundit të Regjistrimit treguan se bujqësia ishte profesioni kryesor në rajon me rreth 20,000 amvisëri të angazhuara në bujqësi, që ishte mbi 50% e familjeve në rajon.

Tabela 13 Numri i familjeve të angazhuara në aktivitete bujqësore

Komuna	Numri i familjeve të angazhuara në aktivitete bujqësore
Deçan	3,936
Istog	5,063
Junik	343
Klinë	4,442
Pejë	6,038

Burimi: Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK), 2014 (të dhënat e regjistrimit të popullsisë)

Tabela më poshtë tregon të dhënat e Regjistrimit për numrin e bagëtive në rajon.

¹⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=xAl7B-vrodc>.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Tabela 14 Numri i bagëtime (krerë)

Komuna	Lopë	Dele	Dhi	Pula	Derra
Deçan	11,367	3,139	216	9,874	36
Istog	15,817	10,055	1,153	41,957	607
Junik	1,113	1,000	23	1,619	-
Klinë	10,474	2,345	606	41,546	4,160
Pejë	18,199	8,599	1,420	61,411	829

Burimi: Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK), 2014 (të dhënat e regjistrimit të popullsisë)

Tabela më poshtë paraqet të dhënat për sipërfaqet në rajon të mbjellura me kultura bujqësore.

Tabela 15 Sipërfaqet e të korrave në hektarë (ha)

Komuna	Grurë	Misër	Elb	Të tjera
Deçan	1,685	823	7	2,481
Istog	6,038	2,137	71	9,052
Junik	325	111	-	278
Klinë	7,586	1,767	48	10,214
Pejë	4,096	1,825	21	7,419

Burimi: Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK), 2014

Tabela më poshtë paraqet të dhënat për sipërfaqet në rajon të mbjellura nga pemishtet.

Tabela 16 Sipërfaqet e pemishteve, në ha

Komuna	Mollë	Kumbull	Dardhë	Qersh	Qersh e thartë	Të tjera
Deçan	68.22	4.59	8.72	0.49	0.57	8.89
Istog	272.63	4.79	27.51	0.09	0.21	9.88
Junik	18.00	0.19	0.42	k	9.09	0.25
Klinë	73.67	18.81	50.00	0.66	1.69	25.27
Pejë	176.70	8.92	28.52	0.31	0.30	16.74

Burimi: Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK), 2014 (të dhënat e regjistrimit të popullsisë)

3 BAZA PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE

3.1 Gjenerimi aktual i mbeturinave komunale

Mbeturinat e menaxhuara nga komunat gjenerohen kryesisht nga 3 kategori kryesore përdoruesish: i) amvisëritë, ii) institucionet dhe iii) bizneset. Ky seksion synon të vlerësojë sasinë e mbeturinave komunale të gjeneruara nga secila komunë për të ofruar një vlerësim të përgjithshëm për mbeturinat e prodhuara në rajonin e Pejës, të cilat do të duhet të menaxhohen në objektet e caktuara.

3.1.1 Amvisëritë

Tabela më poshtë paraqet sasinë e mbeturinave të brumbulluara nga secila komunë në vitin 2021 dhe 2022.

Tabela 17 Gjenerimi i mbeturinave nga amvisëritë (të mbledhura), 2021 dhe 2022

Komuna	Mbeturinat e mbledhura, 2021	Mbeturinat e mbledhura, 2022	kg/kokë banori/vit, 2022
Pejë	36,063	36,113	436
Istog	16,256	11,892	360
Klinë	9,758	9,173	300
Deçan	8,298	8,289	300

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	Mbeturinat e mbledhura, 2021	Mbeturinat e mbledhura, 2022	kg/kokë banori/vit, 2022
Junik	818	920	233
Totali	71,193	66,396	436

Burimi: Raporti i Gjendjes së Mjedisit, i AMMK, 2021 dhe 2022

Në raportimin ekzistues të AMMK-së, të dhënat e gjenerimit të mbeturinave nuk janë të ndara për kategori të ndryshme të prodhuesve kryesorë të mbeturinave. Prandaj, numrat e paraqitur janë shifra të përmbledhura për mbeturinat e përziera nga secila komunë.

Tabela më poshtë paraqet mbeturinat e gjeneruara në vitin 2023 sipas kategorive të ndryshme (aty ku ka) në secilën komunë.

Tabela 18. Gjenerimi i mbeturinave në rajonin e Pejës, 2023

Burimi	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik	Totali
Amvisëritë	30,500	11,569	7,738	3,913	860	54,580
Entitetet komerciale	5,150			2,134		7,284
Institucionet	1,650			712		2,362
Industritë				356		356
Totali	37,300	11,569	7,738	7,115	860	64,582

Burimi: të dhëna nga komunat, 2024

Shënim: Sasitë e mbeturinave të raportuara nga komunat e Istogut, Klinës dhe Junikut përbëjnë totalin e mbeturinave komunale (nga familjet dhe burime të ngjashme me familjet)

Siç shihet nga Tabelat e mësipërme, vetëm në Pejë prodhimi i mbeturinave ka shënuar rritje të lehtë. Në të gjitha komunat e tjera, gjenerimi i mbeturinave ka shënuar rënie në vitet e fundit.

Tabela më poshtë tregon normat e përlogaritura të gjenerimit të mbeturinave në secilën komunë bazuar në sasitë e raportuara të mbeturinave të gjeneruara në vitin 2023.

Tabela 19 Normat e gjenerimit të mbeturinave, 2023

Komuna	Popullsia, 2024	Mbeturinat e gjeneruara, 2023	kg/kokë banori/vit	kg/kokë banori/ditë
Pejë	82,745	451	374	1.24
Istog	33,008	350	278	0.96
Klinë	30,503	254	189	0.70
Deçan	27,775	256	166	0.70
Junik	3,943	218	133	0.60

Burimi: bazuar në të dhënat nga komunat dhe ASK-ja

Gjenerimi mesatar i mbeturinave për kokë banori ndryshon midis komunave nga 218 (Junik) në 451 (Pejë) kg/vit me një **mesatare të përgjithshme për rajonin prej 363 kg/kokë banori/vit ose 0.99 kg/kokë banori/ditë**.

3.1.2 Burime komerciale dhe institucionale

Të dhënat nga AMKM tregojnë numrin e bizneseve aktive në rajon dhe ato kanë marrë shërbimin komunal për grumbullimin e mbeturinave komunale në vitin 2022.

Tabela 20 Numri i bizneseve që marrin shërbimin e grumbullimit të mbeturinave komunale, 2021

Komuna	Numri i bizneseve aktive në komunë	Numri i institucioneve në komunë	Numri i bizneseve që marrin shërbimin	Numri i institucioneve që marrin shërbimin
Pejë	2,737	91	2,737	91
Istog	1,484	69	742	69

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	Numri i bizneseve aktive në komunë	Numri i institucioneve në komunë	Numri i bizneseve që marrin shërbimin	Numri i institucioneve që marrin shërbimin
Klinë	1.211	64	744	64
Deçan	1,3053	50	590	50
Junik	120	8	107	8

Burimi: AMMK 2022

Tabela më poshtë tregon numrin dhe llojin e bizneseve në rajon.

Tabela 21 Numri dhe lloji i bizneseve në rajon, 2024

Komuna	Me shumicë	Restorante	Kasapë	Të tjera
Pejë	1942	743	n/a	n/a
Istog	2	30	5	753
Klinë	n/a	n/a	n/a	n/a
Deçan	597	19	3	-
Junik	-	7	1	112

Burimi: të dhëna komunale, 2024

Numri i institucioneve për secilën komunë është renditur në tabelën më poshtë. Institucionet kryesore në rajon janë objektet e kujdesit shëndetësor dhe shkollat/institucionet arsimore.

Institucionet kryesore në secilën komunë janë renditur në Tabelën më poshtë.

Tabela 22 Numri dhe lloji i institucioneve kryesore në rajon, 2024

Komuna	Kujdes Shëndetësor	Shkolla	Institucione kulturore	Të tjera
Pejë	24 23 Qendra të Kujdesit Primar 1 Kujdesi Sekondar SPITAL	54 46 objekte shkollore 4 Kopshte fëmijësh 1 universitet publik 1 Kolegj Privat 2 Shkolla private	11 "Jusuf Gërvalla" Kinema-Teatër Kompleksi Rinor (Zum) Qendra Rinore Shtëpia e Kulturës Istref Begolli Teatri i Qytetit Muzeu Etnografik Stadiumi Shahin Haxhi Islami	48 Ndërmarrje publike: Stacioni i autobusëve Ambienti Eko-Sig Hidrodrini Drini i Bardhë Infrakos Zyra Postare Institucione të tjera: Zyra për ndihmë juridike Ministria e Punëve të Brendshme - ish ndërtesa e Bankosit (pasaporta) Qendra e regjistrimit të automjeteve Gjykata Themelore në Pejë Divizioni për Kundërvajtje Prokuroria Themelore Agjencia e Ushqimit dhe Veterinarisë Stacioni veterinar Qendra Rajonale e Punësimit Administrata Tatimore e Kosovës ATK

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	Kujdes Shëndetësor	Shkolla	Institucione kulturore	Të tjera
			Qendër shumëprofesionale Shtëpia e Kulturës Halla e Sportit Qendra Sportive "Tahir Vokshi"	Kryqi i Kuq i Kosovës Spitali i Përgjithshëm Q.Sh. Qendra e Ministrisë së Punëve të Brendshme për regjistrimin e automjeteve Qendra e Mirëqenies së Gruas "Perandori Justinian" Agjencia Kosovare për Krahësimin dhe Verifikimin e Pasurisë Ministria e Arsimit Qendra për aftësi profesionale Qendra për mirëqenie sociale Instituti Bujqësor i Kosovës MBPHR Instituti i Pyjeve Agjencia Pyjore Njësia e fishekzjarrëve UNMIK-u Universiteti Publik "Haxhi Zeka" Gjykata Themelore-Pejë Inspektorati i Arsimit Agjencia shtetërore e arkivave të Kosovës Arkivi ndërkomunal - Pejë Instituti për mbrojtjen e monumentit "Kulla e Gjokajve" Kisha Katolike Subjekti Hidromed "Ali Kelmendi" INFRAKOS SH.A. Hekurudha HEKURUDHA E KOSOVËS Hendikos Qendra e Bashkësisë Islame Qendra e shëndetit mendor Ministria e Mirëqenies Sociale e Shërbimit Sprovues të Republikës së Kosovës Life-Pharm Ministria e Shëndetësisë Pema - Qendra e Kujdesit Ditor Ent Higjienik Burgu i Qarkut Doganat Ministria e MTPT-së Shoqatat e dala nga lufta
Istog	1 CCMF 8 QMF	13 shkolla fillore 2 shkolla të mesme 8 institucione 10 institucione parashkollore	1 Bibliotekë	3 zyra postare 1 stacion zjarrfikës
Klinë	13 QKMF 3 QMF 11 AMF – Spitali rajonal	26 shkolla fillore 2 shkolla të mesme	1 Bibliotekë 1 shtëpi e kulturës	1 Zyrë Postare 1 stacion zjarrfikësish 13 zyra të gjendjes civile 1 QKRA

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	Kujdes Shëndetësor	Shkolla	Institucione kulturore	Të tjera
				1CRC
Deçan	1 QKMF, QMF, spital rajonal, klinika, klinikë private	19 shkolla fillore 2 shkollë e mesme institucionet parashkollore Universiteti	1 Muze 1 Bibliotekë	1 Zyrë Postare 1 stacion zjarrfikësish
Junik	1 Qendër Kryesore e Mjekësisë Familjare	1 Shkollë e Mesme e Ulët 1 Gjymnaz		Komuna Zyra postare Stacion zjarrfikësish Stacion i Policisë Qendra për Regjistrimin Civil dhe të Automjeteve QPS

Burimi: të dhëna komunale, 2024

Sasia e saktë e mbeturinave komerciale është e vështirë të përcaktohet për shkak të mungesës së të dhënave të besueshme. Për bizneset e vogla dhe të mesme, shërbimi ofrohet në të njëjtën mënyrë si për amvisëritë, që do të thotë në bazë të shpeshtësisë së caktuar të inkasimit. Bizneset më të mëdha janë të pajisura me kontejnerë dhe tarifohen ose për zbrazje ose sipas kërkesës.

Në mungesë të të dhënave të besueshme, vlerësimi i mbeturinave të gjeneruara nga institucionet dhe institucionet komerciale, zakonisht të referuara si të ngjashme me ato të amvisërisë, zakonisht bazohet në dy supozimet e mëposhtme:

- Në zonat urbane, mbeturinat e ngjashme me ato të amvisërisë përbëjnë 15% të totalit të mbeturinave të amvisërisë.
- Në zonat rurale, mbeturinat e ngjashme me ato të amvisërisë përbëjnë 5% të totalit të mbeturinave të amvisërisë.

3.1.3 Mbeturinat e gjelbra nga zonat publike

Përveç familjeve, bizneseve dhe institucioneve, një burim tjetër i gjenerimit të mbeturinave komunale janë sipërfaqet e gjelbra publike. Sipërfaqet e gjelbra publike përfshijnë: parqet, varrezat, mirëmbajtjen e rrugëve, hotelet, pronat komerciale, etj. Si pritjet, sasitë e mbeturinave të gjelbra nga sipërfaqet e gjelbra publike nuk janë të regjistruara, për faktin se mbeturinat e gjelbra pasi që mbledhen, në vend që të kompostohen në një objekt të caktuar, përfundojnë në deponinë rajonale.

Në mungesë të të dhënave të besueshme, vlerësimi i mbeturinave të gjelbra të gjeneruara në zonat publike të gjelbra zakonisht bazohet në dy supozimet e mëposhtme:

- Në zonat urbane, mbeturinat e gjelbra nga zonat publike përbëjnë 30 kg për person në vit.
- Në zonat rurale, mbeturinat e gjelbra nga zonat publike përbëjnë 10 kg për person në vit.

3.1.4 Mbeturinat e ndërtimit dhe rrënit

Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbeturinave nga Ndërtimi dhe Rrëni (PKMMNRr) ofron një vlerësim të sasive të mbeturinave të ndërtimit dhe rrënit (MNRr) të gjeneruara në rajon. Këto paraqiten në tabelën më poshtë.

Tabela 23. Gjenerimi i MNRr-ve në Rajonin e Pejës, 2024

Burimi	Rajoni i Pejës, m ³ /vit	Rajoni i Pejës, ton/vit
Mbeturinat e ndërtimit	37,731	31,339
Mbeturinat e rrënit	15,092	12,536
MNRr nga familjet	1,580	1,313

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Burimi	Rajoni i Pejës, m ³ /vit	Rajoni i Pejës, ton/vit
Totali i MNRr-ve	54,404	45,188

Burimi: PKMMNRr

Tonelatat janë vlerësuar me supozimin se dendësia e MNRr-ve është 830.6 ton/m³. Sipas PMMNRr, familjet kontribuojnë në gjenerimin e përgjithshëm të MNRr-ve me vetëm 3%. Burimi më i rëndësishëm i gjenerimit të MNRr-ve është sektori i ndërtimit - rreth 70%.

3.2 Përbërja e mbeturinave

Analiza e përbërjes së mbeturinave komunale është bërë për 1 vit, nga tetori 2021 deri në nëntor 2022, në 7 regjionet e Kosovës, në komunat e Prishtinës, Prizrenit, Ferizajt, Gjakovës, Mitrovicës Jugore, Gjilanit dhe Pejës. Mostrat janë marrë në 4 zona të qyteteve, duke përfshirë ambiente banimi kolektive, individual, biznese dhe kategori të përziera (kompani kolektive, individuale dhe afariste).

Rezultatet mesatare të kombinuara të tre anketave në Pejë janë paraqitur në tabelën më poshtë.

Tabela 24. Përbërja e mbeturinave në Pejë

Kategoria e mbeturinave	Rezultati mesatar
Mbeturinat organike	29.7%
Mbeturinat e gjelbra	3.3%
Tetrapak	1.9%
Plastikë	18.5%
Letër/karton	16.8%
Tekstil	6.8%
Metal	1.8%
Qelq	7.1%
Dru	1.8%
MNRr	2.4%
Mbeturina të rrezikshme	0.1%
Pelena	2.4%
Mbeturina të imëta	7.4%
Totali	100.0%

Sa i përket potencialit për riciklimin dhe rikuperimin e mbeturinave, figura më poshtë tregon përbajtjen e mbeturinave të biodegradueshme dhe të riciklueshme të thata në totalin e MKI-ve.

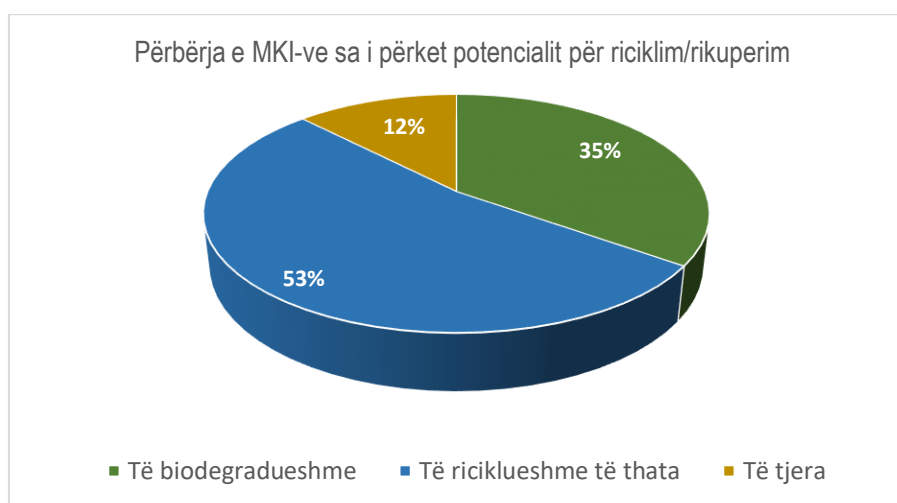

Figura 13 Përbërja e MKI-ve sa i përket potencialit për riciklim/rikuperim

Siç shihet nga figura më sipër, 88% e MKI-ve kanë potencial për një formë riciklimi dhe rikuperimi.

3.3 Ofrimi aktual i shërbimeve komunale për menaxhimin e mbeturinave

3.3.1 Grumbullimi i mbeturinave

Komuna e Pejës. Shërbimi i grumbullimit të mbeturinave ofrohet nga KRU Ambienti. Shërbimi ofrohet nga 17 kamionë grumbullues mbeturinash me kapacitet nga 1 deri në 8 tonë. Pesë nga ata kamionë janë të rinj (të prodhuar në vitin 2022), ndërsa pjesa tjetër janë kryesisht të vjetër (prodhuar midis viteve 1985 dhe 2012).

Komuna e Istogut. Shërbimi i grumbullimit të mbeturinave ofrohet nga KRU Ambienti. Shërbimi ofrohet nga 10 kamionë grumbullues mbeturinash me kapacitet nga 1 deri në 11 tonë. Vetëm një nga këta kamionë është i ri (prodhuar në vitin 2022), ndërsa pjesa tjetër janë kryesisht të vjetër (prodhuar midis viteve 2000 dhe 2011). Të gjithë kamionët janë të pajisur me kompakt; vetëm një është një kamion i hapur, i prodhuar në vitin 1987.

Komuna e Klinës. Shërbimi i grumbullimit të mbeturinave ofrohet nga KRU Ambienti. Shërbimi ofrohet nga 6 kamionë grumbullues mbeturinash me kapacitet nga 4 deri në 10 tonë. Tre nga këta kamionë janë të rinj (prodhuar në vitin 2022), ndërsa tre të tjerët janë të vjetër (prodhuar midis viteve 1997 dhe 2001). Të gjithë kamionët janë të pajisur me sistemin kompakt.

Komuna e Deçanit. Shërbimi i grumbullimit të mbeturinave ofrohet nga një kompani komunale. Kompania përdor 10 kamionë për grumbullimin e mbeturinave. Vetëm 1 është i ri (prodhuar në vitin 2023); pjesa tjetër është mjaft e vjetër (prodhuar midis viteve 1996 dhe 2007).

Komuna e Junikut. Shërbimi i grumbullimit të mbeturinave ofrohet nga një kompani private – Euro Steel LLC. Grumbullimi i mbeturinave organizohet me një kamion grumbullues mbeturinash me kapacitet 8 m³ dhe prodhuar në vitin 2005.

Tabela më poshtë paraqet pronësinë e aseteve në secilën komunë dhe përgjegjësinë për investimin në pajisjet e grumbullimit të mbeturinave.

Tabela 25Pronësia e pajisjeve dhe përgjegjësia për të investuar në pajisje

Komuna	Kontejnerët, amvisëritë	Kontejnerët, bizneset	Kamionët	Përgjegjësia për investimin në pajisje
Pejë	KRM Ambienti	KRM Ambienti	KRM Ambienti	Komuna dhe KRM-ja
Istog	KRM Ambienti	KRM Ambienti	KRM Ambienti	Komuna dhe KRM-ja
Klinë	Komuna	Komuna	Komuna	Komuna dhe kompania komunale
Deçan	Kompania komunale	Kompania komunale	Kompania komunale	Komuna dhe KRM-ja
Junik	Komuna/përdoruesit	Komuna/përdoruesit	Operator privat	Operatori privat (automjete), komuna (kontejnerë)

Burimi: të dhënat nga komunat (2024)

Tabelat më poshtë paraqesin numrin dhe llojin e kontejnerëve në përdorim për grumbullimin e mbeturinave nga amvisëritë dhe bizneset/institucionet, si dhe frekuencën e grumbullimit të mbeturinave.

Tabela 26Kontejnerët e grumbullimit të mbeturinave për amvisëri

Komuna	Masa	1.1 m³	120 litra
Pejë	numri	-	22,000
	frekuenca e grumbullimit	-	1 herë në javë
Istog	numri	50	870
	frekuenca e grumbullimit	1 herë në javë	1 herë në javë
Klinë	numri	180	4,825

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	Masa	1.1 m ³	120 litra
	frekuenca e grumbullimit	1 herë në javë	1 herë në javë
Deçan	numri	-	7,853
	frekuenca e grumbullimit	-	1 herë në javë
Junik	numri	-	1,000
	frekuenca e grumbullimit	-	një herë në javë

Burimi: të dhënat nga komunat (2024)

Tabela 27Kontejnerët e grumbullimit të mbeturinave për biznese dhe institucione

Komuna	Masa	1.1 m ³	240 litra	120 litra	> 4 m ³
Pejë	numri	390	850	-	45
	frekuenca e grumbullimit	me kontratë	1 herë në javë	-	sipas kërkesës
Istog	numri	150	-	-	-
	frekuenca e grumbullimit	1-3 herë në javë	-	-	-
Klinë	numri	133	-	30	-
	frekuenca e grumbullimit	sipas kërkesës	-	1 herë në javë	-
Deçan	numri	171	-	-	-
	frekuenca e grumbullimit	1-3 herë në javë (biznese); me kërkesë (institucione)	-	-	-
Junik	numri	26	-	6	-
	frekuenca e grumbullimit	1 herë në javë	-	1 herë në javë	-

Burimi: të dhënat nga komunat (2024)

Siç shihet nga tabelat e mësipërme, lloji mbizotërues i kontejnerit që përdoret për grumbullimin e mbeturinave nga amvisëritë është 120 litërsh, për shkak të llojit të banimit të përhapur në rajon (shtëpi individuale). Kontejnerët më të mëdhenj 1.1 m³ janë zgjedhja e preferuar për grumbullimin e mbeturinave nga bizneset dhe institucionet. Komuna e Pejës përdorë edhe një numër të madh të kontejnerëve 240 litërsh për grumbullimin e mbeturinave nga bizneset.

Shërbimi i grumbullimit të mbeturinave u ofrohet 100% të banorëve të përhershëm në 4 nga 5 komunat. Në Klinë raportohet se grumbullimi i mbeturinave i ofrohet 98% të popullsisë me plane për të rritur mbulimin e shërbimeve në 100%.

3.3.2 Grumbullimi ndaras i mbeturinave

Grumbullimi ndaras i mbeturinave të materialeve të riciklueshme nuk është organizuar në asnjë nga pesë Komunat. Është planifikuar nga Komunat që kjo të fillojë nga viti 2025 e në vazhdim. Komuna e Pejës ka përvorë të mëparshme me nisma pilot, rezultatet e të cilave treguan se përpjekjet e tilla sporadike nuk janë të suksesshme nëse nuk mbështeten nga kushtet e tjera të nevojshme dhe nëse nuk ekziston infrastruktura e nevojshme.

Të 5 komunat kanë lokacione të caktuara për ngritjen e oborreve të riciklimit (OR).

3.3.3 Transferimi i mbeturinave

Asnjë stacion transferi nuk është në përdorim në Zonat e Menaxhimit të Mbeturinave (ZMM). Një lokacion në Istog fillimisht ishte paraparë të shfrytëzohej si stacion transferi nga ku mbeturinat do të transportoheshin në deponinë rajonale të Pejës. Mirëpo, për shkak të problemeve fillestare të pajisjeve dhe kostove të larta të transportit deri në deponinë e Pejës, lokacioni në Istog përfundoi duke u përdorur si deponi. Ky i fundit tani nuk shfrytëzohet dhe mbeturinat nga Istogu transportohen direkt në deponinë rajonale në Pejë.

3.3.4 Rikuperimi i mbeturinave

Në ZMM-të mungojnë objektet formale të trajtimit për fraksionet e ndryshme të mbeturinave që gjenerohen në rajon. Ky është një nga faktorët kryesorë kufizues për trajtimin e duhur të mbeturinave në ZMM.

Një rol aktiv në grumbullimin e veçantë të shumëllojshmërisë së materialeve të riciklueshme ka Euro Steel Nushi Ltd, kompania për ndërtim dhe riciklim, me seli në qytetin e Pejës. Kompania mbledh materiale të riciklueshme kryesisht nga bizneset në të gjithë rajonin dhe ka vendosur kontakte me ricikluesit në tregun ndërkombëtar. Kompania aktualisht është duke ofruar shërbimin e grumbullimit të mbeturinave edhe për Komunën e Junikut.

SKMIM e përditësuar parashikon infrastrukturën e mëposhtme të riciklimit dhe rikuperimit të mbeturinave për të gjithë ZMM-në:

- Objekti për rikuperimin e materialeve (ORM/MRF) në Pejë për materialet e riciklueshme të grumbulluara ndaras
- Impianti i kompostimit për mbeturinat e gjelbra të grumbulluara ndaras në ZMM.
- Impianti i trajtimi mekaniko-biologjik (TMB/MBT) për mbeturinat e përziera komunale për prodhimin e karburantit të derivuar nga mbeturinat (KDM/RDF) për të gjithë ZMM-në
- Tretje anaerobe për mbeturinat ushqimore të grumbulluara ndaras në zonat urbane për të gjithë ZMM-në.

KDM-ja e prodhuar nga të gjitha ZMM-të në vend do të trajtohet në një objekt qendror nacional të caktuar për djegien e KDM-së me rikuperim energjie.

Një studim fizibiliteti për krijimin e një ORM-je në Pejë është kryer tashmë.

3.3.5 Deponimi i mbeturinave

Deponia e Pejës

Të gjitha komunat e rajonit i deponojnë mbeturinat e tyre komunale në deponinë e Pejës. Deponia e Pejës është ndërtuar në vitin 2001. Është projektuar në sipërfaqe prej 3.6 ha, me gjeomembranë të vendosur në sipërfaqe prej 3 ha. Është projektuar me një kapacitet prej 1.5 milion m³. Fillimisht, stacioni i pompës së riqarkullimit të kullimit është jashtë funksionit duke çuar në rrjedhjet dhe ujërat sipërfaqësore të kontaminuara që rrjedhin nga zona e deponisë. Vetëm procedura të kufizuara operacionale zbatoheshin në baza ditore – profilizimi dhe ngjeshja e mbeturinave. Aktualisht, trupi i deponisë është shumë i lartë dhe pothuajse nuk zbatohen procedura operacionale. Kapaciteti i deponisë është varfëruar për një kohë të gjatë.

Figura 14 Pamje e deponisë në Sverkö

Projektimi i detajuar dhe dokumentet e tenderit për mbylljen e lokacionit ekzistues dhe ndërtimin e deponisë të re janë në përgatitje dhe rishikim tash e disa vite. Plani parashikon mbylljen dhe rehabilitimin e zonës ekzistuese të depozitimit; dhe ndërtimi i një qelie deponie, si një zgjatim i deponisë aktuale, e cila do të plotësojë kriteret e përcaktuara në Direktivën e BE-së për Deponitë¹⁶.

Deponitë ilegale

Numri i deponive ilegale u rrit ndjeshëm në vitin 2019 krahasuar me vitin 2017. Pas kësaj, numri i tyre ka shënuar rënie të ndjeshme, siç paraqitet në tabelën më poshtë. Në përgjithësi, numri i përgjithshëm i deponive ilegale është ulur me 57% nga 162 në 2019 në 70 deponi ilegale në 2022.

Tabela 28 Trendi i numrit të deponive të egra

Komuna	Numri i deponive ilegale		
	2017	2019	2022
Pejë	19	73	13
Istog	22	22	10
Klinë	9	46	33
Deçan	31	21	8
Junik	22	0	3
Totali	103	162	67

Burimi: AMMK

35% e deponive ilegale klasifikohen si mbeturina komunale të përziera (MKP), 28% si mbeturina nga ndërtimi dhe rrënimi (MNRr) dhe 38% si mbeturina tjera. Në Pejë, 1% e deponive ilegale janë klasifikuar Mbeturina të Rrezikshme Industriale (MRrl). Asnjë nga venddeponitë nuk u klasifikua për mbeturinat e vëllimshme (MV).

Tabela 29 Numri dhe Karakteristikat e Venddeponive të Paligjshme, 2021

Komuna	Shpërndarja e mbeturinave					
	Totali	MKP	MNRr	MRrl	MV	Të tjera
Pejë	21	41.0%	5.0%	1.0%	0.0%	53.0%
Istog	16	55.0%	18.0%	0.0%	0.0%	27.0%
Klinë	31	43.0%	35.0%	0.0%	0.0%	22.0%

¹⁶ Direktiva e Këshillit 1999/31/EC e datës 26 prill 1999 për deponimin e mbeturinave

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	Shpërndarja e mbeturinave					
	Totali	MKP	MNRr	MRrl	MV	Të tjera
Deçan	2	0.0%	52.0%	0.0%	0.0%	48.0%
Junik	0	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Totali	70	34.8%	27.5%	0.3%	0.0%	37.5%

Burimi: AMMK

3.3.6 Lëvizja e mbeturinave

Informacioni i kufizuar është i disponueshëm për lëvizjen e mbeturinave brenda dhe jashtë ZMM-ve. Komuna e Pejës ka vlerësuar se 12,176 tonë mbeturina të riciklueshme janë eksportuar në vitin 2023. Fraksionet e mbeturinave të riciklueshme dhe PZP transportohen brenda dhe jashtë rajonit në varësi të vendndodhjes së objekteve të licencuara të grumbullimit, magazinimit, përpunimit/riciklimit/trajtitimit. Siç është përmendur tashmë në Seksionin 0, rol udhëheqës në eksportin e materialeve të riciklueshme ka kompania Euro Steel, me seli në Pejë.

3.3.7 Stafi për menaxhimin e mbeturinave

Situata ekzistuese e punonjësve në menaxhimin e mbeturinave në ZMM është renditur në tabelën vijuese. Ndryshimet e stafit për klient janë mjaft të ngjashme ndërmjet komunave. Përgjatë bën vetëm Komuna e Junikut, ku efikasiteti i stafit për 1,000 konsumatorë të shërbyer është më i lartë në krahasim me 4 komunat tjera.

Tabela 30Efikasiteti i stafit për menaxhimin të mbeturinave, 2021

Komuna	Stafi i Ofruesit të Shërbimeve	Klientët e shërbyer	Efikasiteti i stafit për 1,000 klientët e shërbyer
Pejë	110	20,455	5
Istog	33	7,746	4
Klinë	46	7,219	6
Deçan	55	8,242	6
Junik	11	1,033	10

Burimi: AMMK 2021

3.3.8 Tarifat e mbeturinave

Të dhënat mbi tarifat e fundit të mbeturinave për amvisëritë janë përmbledhur në tabelën e mëposhtme:

Tabela 31Tarifa mujore e mbeturinave të amvisërisë, EUR

Viti	Deçan	Istog	Klinë	Pejë	Junik
2023	6.85	6	6	6	6
2024	6.85	7	6	6	6

Burimi: të dhëna komunale, 2024

Tabela më poshtë përmbledh gamën e tarifave të mbeturinave të aplikuara për personat juridikë:

Tabela 32Tarifat mujore të mbeturinave për personat juridikë, EUR

Viti	Deçan	Istog	Klinë	Pejë
2023	11.95	5.40 -50	7.5-40	5.4-24
2024	14.52	5.94 – 100	14	7.6-26

Burimi: të dhëna komunale, 2024

Tarifat e portës së deponisë për ton mbeturina të aplikuara për personat juridikë janë paraqitur në tabelën më poshtë:

Tabela 33Tarifat e hyrjes në deponi, EUR

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Viti	Deçan	Istog	Klinë	Pejë	Junik
2023	8	9	9	5	14
2024	9	9	9	5	15

Burimi: të dhënat komunale, 2024

Të dhënat për të hyrat aktuale nga tarifat e mbeturinave janë paraqitur në tabelën në vijim. Tarifa për kokë banori paraqet matjet e popullsisë nga ASK për vitin 2022.

Tabela 34 Të hyrat aktuale vjetore nga tarifa e mbeturinave nga amvisëritë, EUR

Viti	Deçan	Istog	Klinë	Pejë	Junik
2021	322,086	324,264	266,360	893,282	54,720
2022	294,457	351,352	316,528	875,587	41,100
2022 për kokë banori ¹⁷	10.6	10.6	10.4	10.6	10.4

Burimi: AMMK, 2021 dhe 2022

Tabela e mëposhtme përmbledh të hyrat aktuale nga tarifat e mbeturinave nga personat juridikë:

Tabela 35 Të hyrat aktuale nga tarifa e mbeturinave nga personat juridikë

Viti	Deçan	Istog	Klinë	Pejë	Junik
2021	123,588	154,710	122,286	381,654	15,767
2022	281,585	169,957	115,196	372,018	15,560

Burimi: AMMK, 2021 dhe 2022

Shkalla e grumbullimit të tarifave të mbeturinave (pagesat e faturuara/arkëtuara) është më e lartë se 90% si për amvisëritë ashtu edhe për personat juridikë. Pagesat e amvisëritë përfaqësojnë 50 deri në 72% të të hyrave totale nga tarifa e mbeturinave. Pjesa tjetër mbulohet nga persona juridikë.

3.3.9 Roli i sektorit jo-formal

Sektori jo-formal është i përfshirë në mënyrë aktive në aktivitetet e riciklimit në të gjithë vendin si dhe në ZMM kryesisht në ndarjen e materialeve të riciklueshme. Sektori jo-formal mbledh të gjitha llojet e materialeve të riciklueshme me vlerë pozitive tregu, të cilat më pas u dërgohen operatorëve të riciklimit.

Nuk ka të dhëna të disponueshme për sasi të materialeve të riciklueshme të mbledhura veçmas në ZMM.

3.4 Menaxhimi i mbeturinave tjera

3.4.1 Fraksionet e veçanta të mbeturinave

Kuadri rregullator kombëtar përcakton që fraksionet e veçanta të mbeturinave duhet të menaxhohen përmes mekanizmit të Përgjegjësisë së Zgjeruar të Prodhuesit (PZP). Fraksionet e tilla të mbeturinave përfshijnë:

- Automjetet mbeturinë (AM)
- Vajrat e përdorura
- Mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike (MPEE)
- Gomat e harxhuara
- Bateritë e shpenzuara

¹⁷ 2024 Census data applied for population applied

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Kuadri rregullator, megjithatë, nuk përcakton kërkesat minimale për krijimin e skemave PZP, siç përshkruhet në Direktivën Kuadër të Mbeturinave. Si rezultat, skemat PZP nuk janë krijuar ende për fraksionet e sipërpërmendura të mbeturinave.

Në mungesë të skemave PZP, në të dy rajonet ka operatorë të cilët janë të licencuar për të kryer grumbullimin dhe aktivitete tjera të menaxhimit të mbeturinave për mbeturinat e veçanta. Lista e kompanive të licencuara që merren me mbeturinat PZP është paraqitur në Tabelën më poshtë:

Tabela 36 Lista e kompanive të licencuara që merren me mbeturina të veçanta

Emri i kompanisë	Vendndodhja	Fraksioni i mbeturinave	Aktiviteti i licensuar
Riciklimi MOS HARRO "Euro Steel" Sh.P.K. Riciklimi – ED Vemor	Pejë	Automjetet Mbeturinë dhe mbeturinat metalike, grumbullimi i plastikës, metaleve, etj. Rikuperimi i materialeve të klasifikuara	Grumbullimi, përpunimi, trajtimi, presimi dhe riciklimi i automjeteve skrap, grumbullimi i plastikës dhe metalit
VALKOS SH.P.K. N.B.S. SH.P.K. N.P.T. "Vellezërit Sadrija Te Aleni SH.P.K. N.T.P. " Niti -Com"	Istog	Automjetet Mbeturinë dhe mbeturinat metalike, grumbullimi i plastikës, metaleve, etj.	Grumbullimi, përpunimi, trajtimi, presimi dhe riciklimi i automjeteve skrap, grumbullimi i plastikës dhe metalit
EVOLVE SRL S L.L.C. Eli SH.P.K.	Klinë	Automjetet Mbeturinë dhe mbeturinat metalike, grumbullimi i plastikës, metaleve, etj.	Grumbullimi, përpunimi, trajtimi, presimi dhe riciklimi i automjeteve skrap, grumbullimi i plastikës dhe metalit
DEKOR SH.P.K. Valmir Zogaj B.I.	Deçan	Grumbullimi i mbeturinave jo të rrezikshme (veprimtari dytësore)	Grumbullimi, përpunimi, trajtimi, presimi dhe riciklimi i automjeteve skrap, grumbullimi i plastikës dhe metalit
N/A	Junik	N/A	N/A

3.4.2 Mbeturinat e rrezikshme të amvisërisë

Asnjë nga komunat në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3- Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku) nuk zbaton një sistem për grumbullimin ndaras të mbeturinave të rrezikshme amvisërisë (MRrA).

3.4.3 Mbeturinat medicinale

Ligji nr. 04/L-125 për Shëndetësinë organizon shërbimet shëndetësore për institucionet shëndetësore të tri niveleve: primar, sekondar dhe terciar, dhe bën dallimin ndërmjet shërbimeve shëndetësore të ofruara nga institucionet publike, private dhe publike-private.

Sa i përket institucioneve të kujdesit parësor shëndetësor (IKPSH), në çdo komunë ekziston Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare (QKMF) si njësi parësore me njësitë e saj përbërëse përkatëse: Qendrat e Mjekësisë Familjare (QMF) dhe Ambulantat e Mjekësisë Familjare (AMF). Një pjesë e shërbimeve të kujdesit shëndetësor sekondar dhe terciar organizohen përmes 7 spitaleve rajonale, duke përfshirë një në Pejë.

Tabela 37 Mbeturinat medicinale të gjeneruara në spitalin rajonal në Pejë

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr. i shtretërve			Shkalla e zënies %			Gjenerimi i MM (kg/shtretër të zënë/vit)		
2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
376	387	390	53.95	40.20	44.65	101524	77853	87144

Burimi: Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Mbeturinave Medicinale

Në vitin 2021, sasia e Mbeturinave Medicinale (MM) të gjeneruara në spitalin rajonal në Pejë ishte rreth 87 tonë.

Tabela më poshtë tregon sasitë e MM të gjeneruara nga Institucionet Shëndetësore (ISh) në ZMM.

Tabela 38 Sasitë e MM të gjeneruara nga ISh primare

Komunat	Vizitat e mjekësisë familjare 2019	Vizitat e mjekësisë familjare 2020	Mbeturinat e gjeneruara/pacientët ambulatorë (2019), kg	Mbeturinat e gjeneruara/pacientët ambulatorë (2020), kg
Pejë	139,061	134,189	2,086	2,013
Istog	41,945	233,941	629	3,509
Klinë	79,610	59,252	1,194	889
Deçan	42,482	73,041	637	1,096
Junik	17,731	13,626	266	204
Totali në ZMM	320,829	514,049	4,812	7,711

Burimi: Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Mbeturinave Medicinale

Në vitin 2020, më pak se 8 tonë të MM u gjeneruan nga ISh parësore në ZMM.

Mbeturinat infektive dhe të mprehta trajtohen në autoklava hibride në spitalin rajonal në Pejë. Autoklava është instaluar në vitin 2012 dhe ka kapacitet prej 350 litra për cikël.

Tabela më poshtë paraqet sasitë e MM të rrezikshme të trajtuara në autoklava të vendosura në spitalin rajonal në Pejë për periudhën 2015-2021.

Tabela 39 Sasitë e mbeturinave të trajtuara, 2015-2021, kg

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
44,418	49,403	49,351	49,215	45,720	50,480	47,560

Burimi: AMMK

3.4.4 Mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimit

Mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimit aktualisht trajtohen vetëm në Komunën e Junikut, e cila ka marrëveshje me operatorë privat në ZMM. Disa komuna, si Peja dhe Klina, kanë ndarë lokacione specifike për deponim të përkohshëm.

Nga raporti më i fundit nacional për deponitë e egra, u vlerësua se 27.5% e mbeturinave në deponitë ilegale janë në të vërtetë MNRR.

3.4.5 Mbeturinat e vëllimshme

Sipas Ligjit për mbeturina, komunat janë përgjegjëse për organizimin e menaxhimit të mbeturinave të vëllimshme. Nuk ka të dhëna të disponueshme për sasinë e mbeturinave të vëllimshme në mbeturinat e përziera komunale dhe raportohet se këto mbeturina shpesh përfundojnë në deponitë e egra. Megjithatë, mbeturinat e vëllimshme nuk u hasën në deponitë e egra në vitin 2022 (AMMK).

Vetëm Komuna e Pejës ofron shërbimin e grumbullimit të mbeturinave të vëllimshme edhe pse ende nuk ka një sistem për trajtimin e tyre.

3.4.6 Mbeturinat bujqësore

Nuk ka informacion se si menaxhohen aktualisht mbeturinat nga aktivitetet bujqësore. Siç tregohet në Seksionin 2.3, bujqësia është një aktivitet i rëndësishëm ekonomik në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku). Çdo vit, ga aktivitetet bujqësore në rajon gjenerohen sasi të konsiderueshme mbeturinash. Menaxhimi i mbeturinave bujqësore duhet të ndjekë parimin “ndotësi-paguan”, që do të thotë se gjeneruesit e mbeturinave bujqësore duhet të jenë përgjegjës për menaxhimin e tyre dhe duhet të mbulojnë kostot e menaxhimit.

3.4.7 Mbeturinat industriale

Në rajon nuk funksionon asnjë minierë aktive. Gjithashtu, 35% e deponive ilegale klasifikohen si mbeturina komunale të përziera (MKP), 28% si mbeturina nga ndërtimi dhe rrënimi (MNRr) dhe 38% si mbeturina tjera. Në Pejë, 1% e deponive ilegale janë klasifikuar Mbeturina të Rrezikshme Industriale (MRrI). Asnjë nga venddeponitë nuk u klasifikua për mbeturinat e vëllimshme(MV).

Tabela 29 e këtij Plani tregon se mbeturinat e rrezikshme industriale janë hasur vetëm në Komunën e Pejës, duke përbërë 1% të mbeturinave të deponuara në deponitë ilegale. Ndryshe, mbeturinat jo të rrezikshme industriale po deponohen në deponinë rajonale të Pejës – rreth 8,500 tonë në vitin 2023.

Industritë e mëdha janë të detyruara të operojnë sipas lejeve të Kontrollit të Integruar të Parandalimit të Ndotjes, të cilat lëshohen nga autoritetet, vetëm nëse industritë kanë plane për menaxhimin e mbeturinave.

3.4.8 Mbeturinat nga ITUZ

Në rajon ekziston vetëm një impiant për trajtimin e ujërave të zeza (ITUZ), në qytetin e Pejës, i ndërtuar në vitin 2022. Proceset e trajtimit që përdoren në impiant janë stacionet e pompimit, trajtimi mekanik dhe biologjik i kanalizimeve, tretja anaerobe e lymit, prodhimi dhe shfrytëzimi i biogazit dhe prodhimi i energjisë elektrike dhe nxehtësisë që mbulojnë shumicën e kërkesave të impiantit për furnizim me energji elektrike.

Prodhimi vjetor i lymit nga trajtimi vlerësohet të jetë 2.9 tonë në vit. Lymi hiqet dhe depozitohet në ambientet e fabrikës sipas metodave dhe proceseve të përcaktuara në projekt. Supozohet se pas stabilizimit lymi mund të përdoret si pleh organik.

3.5 Ndërgjegjësimi publik

Numri i aktiviteteve ndërgjegjësuere të publikut për menaxhimin e mbeturinave dhe për ekonominë qarkore në 3 vitet e fundit është renditur në tabelën më poshtë.

Tabela 40 Aktivitete dhe fushata ndërgjegjësimi në lidhje me menaxhimin e mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)

Komuna	Numri i aktiviteteve me popullatën për rritjen e ndërgjegjësimi		
	2021	2022	2023
Pejë	Kalendari i ditëve mjedisore	Kalendari i ditëve mjedisore	Kalendari i ditëve mjedisore
Istogu	n/a	n/a	n/a
Klinë	Kalendari i ditëve mjedisore (22 prill, 24 maj, 5 qershor)	Kalendari i ditëve mjedisore (22 prill, 24 maj, 5 qershor)	Kalendari i ditëve mjedisore (22 prill, 24 maj, 5 qershor)
Deçan	E kryer, nuk specifikohet	E kryer, nuk specifikohet	E kryer, nuk specifikohet
Junik	Fushata ndërgjegjësimi në shkollë, fushata “Pastroni Kosovën”	Fushata ndërgjegjësimi në shkollë, fushata “Pastroni Kosovën”	Fushata ndërgjegjësimi në shkollë, fushata “Pastroni Kosovën”

3.6 Analiza e mangësive të situatës ekzistuese për menaxhimin e mbeturinave

Analiza e mangësive të situatës ekzistuese për menaxhimin e mbeturinave paraqitet në tabelën më poshtë.

Tabela 41 Analiza e mangësive të situatës ekzistuese për menaxhimin e mbeturinave

Kategoria	Situata ekzistuese	Masat për përmirësim	Qëllimi
Parandalimi i mbeturinave	Nuk ka strategji për parandalimin e mbeturinave dhe synëhen vetëm disa fushata ndërgjegjësuere	Plani për parandalimin e mbeturinave dhe fushata ndërgjegjësuere	Ulja e niveleve aktuale të gjenerimit të mbeturinave
	Deri më tani kompostuesit shtëpiak u janë shpërndarë amvisërive vetëm në Komunën e Pejës	Rritja e përqindjes së shtëpive me kompostuesne zonat e rezidenciale dhe rurale	Reduktimi i prodhimit të mbeturinave biologjike në zonat rurale
Grumbullimi i Mbeturinave	Shërbimet e grumbullimit të mbeturinave i ofrohen 100% të popullsisë në 4 prej 5 komunave. Në Klinë grumbullimi i mbeturinave u sigurohet 98% të popullsisë	Ruajtja e përqindjes së popullsisë së lidhur me shërbimet bazë (amvisëritë, biznese dhe institucione)	Arritja 100% dhe mirëmbajtja e shërbimeve të mbuluara
Grumbullimi ndaras i mbeturinave	Nuk ka sisteme të drejtuara nga komunat për ndarjen në burim (NB)	Zhvillimi i sistemit NB dhe rritja e përqindjes së popullsisë me qasje në sistemin me 2 ose 3 shporta për grumbullim (amvisëritë, bizneset dhe institucionet)	Futja e sistemit të NB në të gjitha zonat urbane dhe fshatrat e mëdha dhe arritja e normave të përcaktuara të riciklimit
	Nuk ka Oborr Riciklimi (OR) për grumbullimin ndaras të mbeturinave të fraksioneve të veçanta të mbeturinave	Zhvillimi i sistemit rajonal të OR-ve	Rritja e përqindjes së popullsisë me qasje në OR
	Nuk ka sistem formal për grumbullimin e fraksioneve prioritare të mbeturinave (PZP)	Futja e sistemit formal për grumbullimin dhe trajtimin ndaras të fraksioneve të mbeturinave PZP në përputhje me zhvillimet në nivelin nacional	Fraksionet kryesore të PZP mbulohen nga sektori privat
Riciklimi dhe trajtimi i mbeturinave	Nuk ka objekte riciklimi dhe rikuperimi të drejtuara nga komunat në ZMM. Sektori privat është i pranishëm dhe aktiv në organizimin e aktiviteteve të riciklimit	Zhvillimi i objekteve rajonale për rikuperimin dhe riciklimin e materialeve	Arritja e normave të përcaktuara të riciklimit dhe zvogëlimi i sasisë së mbeturinave të dërguara në deponi
Deponimi i mbeturinave	100% e mbeturinave komunale të grumbulluara hidhen në një deponi, e cila duhej të ishte mbyllur dhe rehabilituar vite më parë. Deponia rajonale në Pejë nuk i plotëson standardet moderne mjedisore.	Përmirësimi i deponimit aktual të mbeturinave duke ndërtuar një kapacitet të ri deponie që plotëson të gjitha standardet mjedisore	Zgjerimi i deponisë rajonale me qelja sanitare dhe rritja e rikuperimit të mbeturinave për të zvogëluar përqindjen e mbeturinave që deponohen

Kategoria	Situata ekzistuese	Masat për përmirësim	Qëllimi
Qëndrueshmëri financiare	Shkalla e arkëtimit nga klientët e faturuar për shërbimet bazë të grumbullimit të mbeturinave komunale është mbi 90% Kostot e deponimit të mbeturinave nuk janë të mjaftueshme për të mbuluar kostot e plotë për funksionimin, rehabilitimin dhe ri-investimet në një deponi sanitare Mbledhja e tarifave është e mjaftueshme për të mbuluar kostot e grumbullimit, trajtimit dhe deponimit të mbeturinave	Efikasiteti, planifikimi financiar dhe mbulimi i kostove u përmirësuan për të mbuluar kostot e investimeve të planifikuara, kostot operacionale dhe kostot e riinvestimit, mirëmbajtjes dhe rehabilitimit Kostot e deponive të rishikuara dhe të harmonizuara me kostot e rehabilitimit dhe investimeve	Krijimi i një sistemi të deponimit të mbeturinave në bazë të mbulimit të plotë të kostos
Ndërgjegjësimi i publikut	Pak fushata sporadike janë zhvilluar për të rritur ndërgjegjësimin publik.	Fushata të synuara për rritjen e ndërgjegjësimit mbi NB dhe parandalimin e mbeturinave	Rritja e ndërgjegjësimit mbi parandalimin e mbeturinave dhe ekonominë qarkore

4 OBJEKTIVAT DHE SYNIMET

Tabela e mëposhtme paraqet objektivat dhe synimet për sistemin e menaxhimit të mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku) , në përputhje me dispozitat e Strategjisë së Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave 2024-2035 (SKMIM).

Tabela 42 Objektivat dhe synimet për sistemin rajonal

Objekti	Treguesi	Baza	Synimi	Viti
Rritja e shërbimit të grumbullimit të mbeturinave	Përqindja e popullsisë së përgjithshme me qasje adekuate dhe të rregullt në shërbimet komunale të mbledhjes së mbeturinave	99%	100%	2026
Rritja e riciklimit dhe rikuperimit të burimeve	Mbeturinat komunale të gatshme për ripërdorim dhe riciklim	< 5%	20%	2030
			50%	2035
			60%	2045
	Popullsia që i ofrohen shërbime të grumbullimit të ndarë të mbeturinave	0%	80%	2030
			90%	2035
			100%	2045
	Rikuperimi i të gjitha mbeturinave të ambalazhit	< 5%	45%	2028
			60%	2030
			70%	2035

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Objekti	Treguesi	Baza	Synimi	Viti
	Riciklimi i të gjitha mbeturinave të ambalazhit, përfshirë:			
	Plastikë	< 5%	22.5%	2028
			30%	2030
			50%	2035
	Letër dhe karton	< 5%	60%	2028
			70%	2030
			75%	2035
	Qelq	< 5%	30%	2028
			50%	2030
			70%	2035
	Metale me ngjyra	< 5%	30%	2028
			50%	2030
			70%	2035
	Alumin	< 5%	30%	2028
			40%	2030
			50%	2035
	Dru	< 5%	10%	2028
			15%	2030
			25%	2035
Të zvogëlohet varshmëria nga deponimi i mbeturinave	Deponimi i mbeturinave komunale	> 95%	< 30%	2035
			< 10%	2045
	Mbyllja e deponive komunale	70	0	2028
Rritja e riciklimit dhe rikuperimit të mbeturinave të ndërtimit dhe rrënit	Ripërdorimi dhe riciklimi i MNRr-ve	0%	40%	2030
			50%	2035
	Ripërdorimi, riciklimi dhe rikuperimi i materialeve tjera të MNRr-ve	0%	60%	2030
			70%	2035

5 PARASHIKIMI I POPULLSISË DHE GJENERIMIT TË MBETURINAVE

Analiza e opsioneve është zhvilluar sipas parashikimeve të popullsisë dhe parashikimeve të gjenerimit të mbeturinave siç paraqitet në figurat e mëposhtme. Të dhënat e popullsisë bazohen në regjistrimin e fundit të popullsisë, publikuar në vitin 2024.

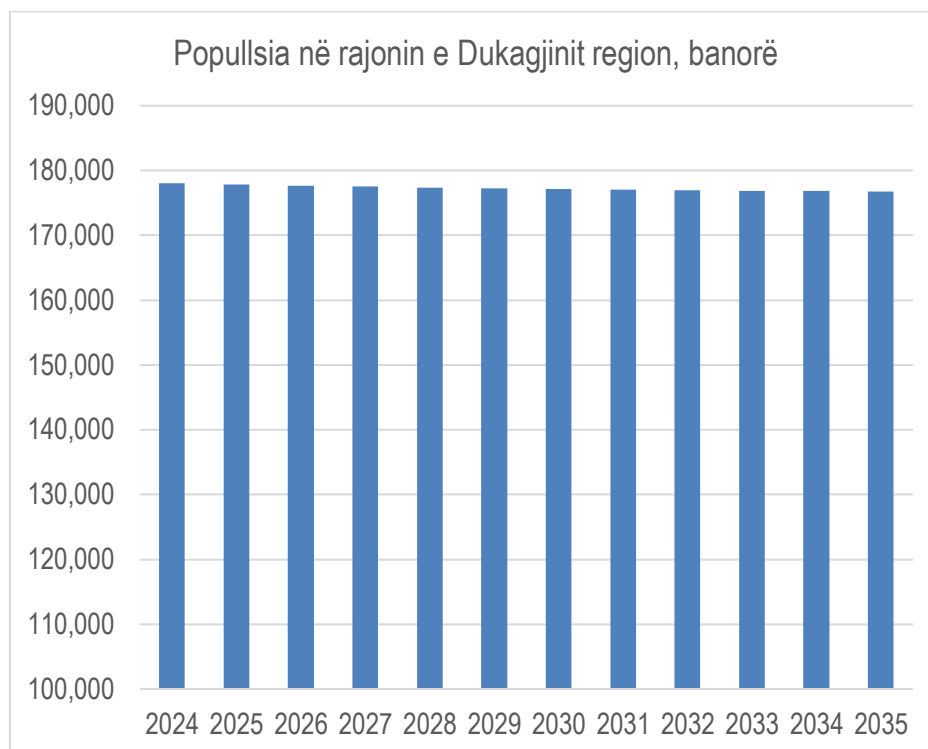

Figura 15. Parashikimi i popullsisë për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku), 2024-2035

Siç shihet nga diagrami i mësipërm, popullsia e Zonës së Menaxhimit të Mbeturinave 2 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku) pritet të zvogëlohet në mënyrë të pandjeshme në periudhën e planifikimit dhe të mbetet pak nën 180 mijë banorë.

Figura më poshtë tregon një parashikim të sasive të mbeturinave gjatë periudhës së planifikimit.

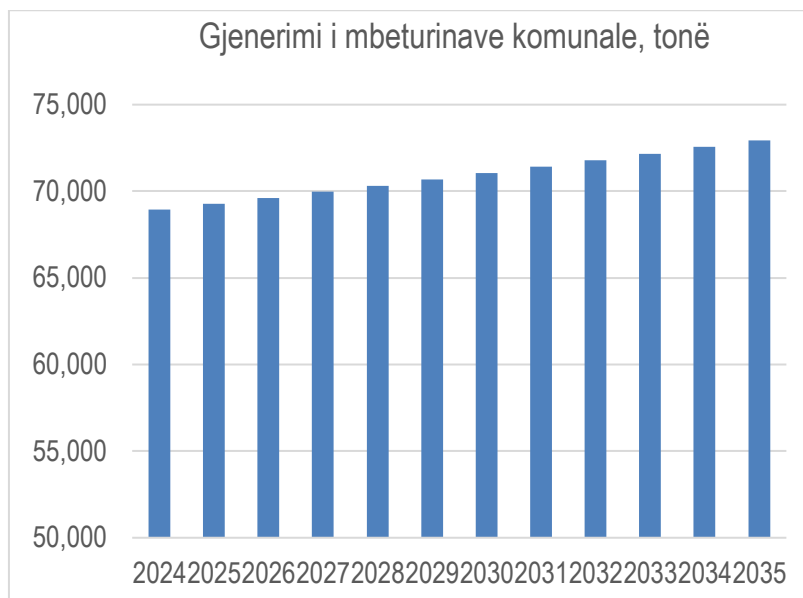

Figura 16 Parashikimi i gjenerimit të mbeturinave komunale, 2024-2035

Megjithëse popullsia e rajonit pritet të mbetet mjaft konstante, sasia e mbeturinave pritet të rritet me 7% në fund të periudhës së planifikimit dhe të arrijë në rreth 73,000 tonë në vitin 2035. Kjo vjen si pasojë e rritjes së pritshme të BPV-së gjatë kësaj periudhe.

Figura më poshtë tregon përbërjen e mbeturinave në rajon. Të dhënat bazohen në anketën e përbërjes së mbeturinave komunale të kryer nga GIZ më 2021 dhe 2022.

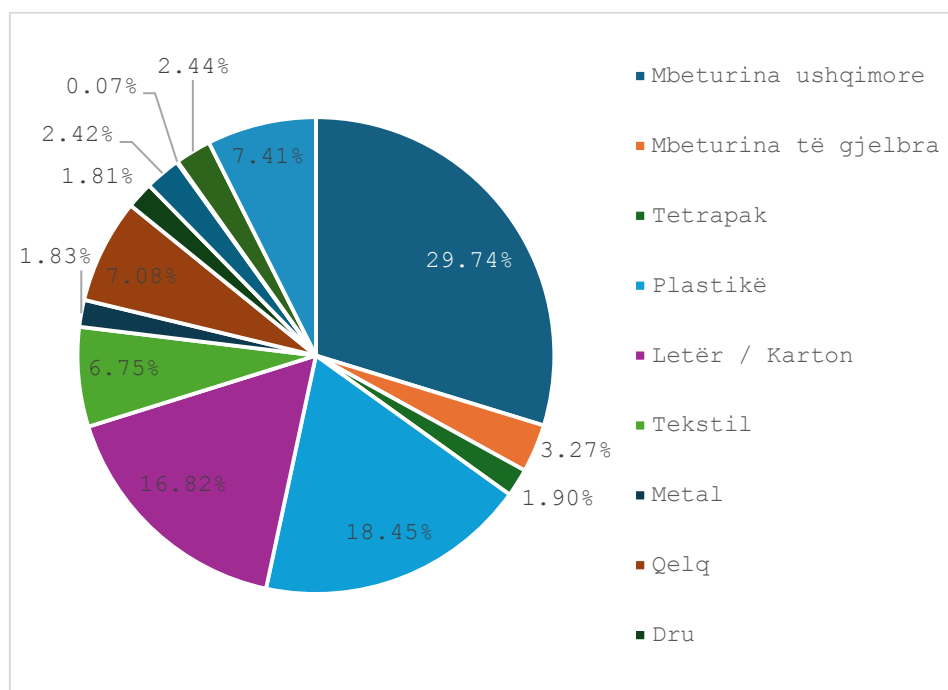

Figura 17 Përbërja e mbeturinave komunale

Siç shihet nga figura e mësipërme, fraksioni më i madh i mbeturinave është ai i mbeturinave ushqimore, ndjekur nga plastika, letra dhe kartoni.

6 ANALIZA E OPSIONEVE

6.1 Supozimet dhe metodologjia

Planifikimi i integruar i menaxhimit të mbeturinave inerte përfshin një qasje strategjike për menaxhimin e qëndrueshëm të mbeturinave që mbulon të gjitha burimet dhe të gjitha aspektet, duke përfshirë minimizimin e mbeturinave, ndarjen nga burimi, trajtimin, rikuperimin dhe deponimin në një mënyrë që i jep përparësi parandalimit të mbeturinave dhe maksimizon efikasitetin e burimeve.

Metodologjia e përdorur për zhvillimin e opsioneve për krijimin e një sistemi të integruar të menaxhimit të mbeturinave në zonën e menaxhimit të mbeturinave (ZMM) bazohet në kriteret kryesore të mëposhtme:

- Hierarkia e aktiviteteve të menaxhimit të mbeturinave siç përcaktohet nga legjislacioni i BE-së për mbeturinat
- Shërbimet ekzistuese dhe të planifikuara të menaxhimit të mbeturinave si dhe infrastruktura.
- Vlerësimi i nevojave aktuale dhe të ardhshme në menaxhimin e mbeturinave
- Identifikimi i masave, në përputhje me legjislacionin ekzistues dhe në përputhje me masat e përcaktuara në SKMIM 2024-2035
- Objektivat e menaxhimit të mbeturinave të përcaktuara në SKMIM 2024-2035
- Analiza e opsioneve teknikisht të zbatueshme bazuar në praktikat më të mira të disponueshme dhe standardet e BE-së
- Analiza e opsioneve teknikisht të zbatueshme në lidhje me përballueshmërinë e tyre dhe zbatueshmërinë lokale

Analiza e opsioneve bazohet në supozimin kryesor se shërbimet e menaxhimit të mbeturinave në ZMM do të ofrohen ose në bazë rajonale ose nën-rajonale, krahasuar me ofrimin e shërbimeve të menaxhimit të mbeturinave nga secili autoritet publik lokal.

Supozimet specifike në lidhje me opsionet e ndryshme teknike përfshihen në seksionet e elementeve të veçanta të sistemit. **Vendimi përfundimtar në lidhje me ndërtimin e impiantit të trajtimit të mbeturinave i nënshtrohet një studimi të detajuar të fizibilitetit, siç parashikohet në Planin e Veprimit.**

Llogaritjet e koston janë përgatitur në bazë të kushteve të mëposhtme:

- Vlerësimet e koston janë bërë në terma reale dhe shprehen në vlera konstante të vitit 2024, pra pa marrë parasysh inflacionin.
- Kostot janë kalkuluar veçmas për aktivitete të ndryshme, p.sh. mbeturinat komunale, grumbullimi i ndarë.
- Të gjitha llogaritjet janë kalkuluar në EUR.
- Kostot janë llogaritur pa TVSH.
- Për llogaritjen e koston janë marrë parasysh kostot e investimit, si:
 - Kostot kapitale që lidhen me investimet në infrastrukturë
 - Dispozitat për koston investive në të ardhmen në lidhje me zëvendësimin e aseteve.

- Amortizimi
- Për qëllime të llogaritjes së kostove vjetore, kostot e investimeve kapitale përgjithësisht janë amortizuar gjatë periudhave që pasqyrojnë jetëgjatësinë tipike të funksionimit ekonomik të aseteve.
- Kostot operacionale
- Kostot e operacionale dhe të mirëmbajtjes së sistemeve të reja të prezantuara janë llogaritur në bazë të teknologjive të parashikuara dhe supozimeve të nivelit të punës, çmimeve për materialet harxhuese, etj. Kostot operacionale për menaxhimin e mbeturinave janë kalkuluar bazuar në komponentet dhe hapësirave si dhe mbi bazën e kostove të artikujve; mirëmbajtjes dhe riparimit, punës; materialeve harxhuese; administratës; taksave dhe sigurimeve.

Analiza e flukseve monetare të skontuara është përdorur gjithashtu për llogaritjen dhe krahasimin e kostos për njësi për ton mbeturina për alternativat e ndryshme dhe për komponentet specifike të secilës alternativë. Këto janë llogaritur për secilën kategori të kostove dhe për secilin element. Kostot për njësi të llogaritura në këtë mënyrë janë tregues të tarifave që do të nevojiteshin (para TVSH-së) për të mbuluar kostot në tërësi për secilin skenar ose komponent skenari përgjatë periudhës së referuar.

6.2 Parandalimi i mbeturinave

Çdo ton i parandaluar i mbeturinave të amvisërisë nënkupton kosto të kursyera nga buxheti komunal për trajtimin e mbeturinave. Autoritetet në nivelin nacional janë palët kryesore të interesit në parandalimin e mbeturinave. Nëpërmjet pushtetit të tij legjislativ dhe ekzekutiv, shteti mund të krijojë rregullore dhe mjedis efikas për të mbështetur pjesëmarrësit në aktivitetet e parandalimit të mbeturinave. Megjithatë, ekziston një gamë e gjerë masash që autoritetet publike mund të ndërmarrin për promovimin e parandalimit të mbeturinave:

- Miratimi i skemave të tarifimit që stimulojnë parandalimin e mbeturinave.
- Informimi i qytetarëve dhe të ndikojnë, ku është e mundur, në sjelljen e tyre për të mirën e mjedisit.
- Koordinimi i aktiviteteve dhe fushatave me donatorë.
- Ofrimi i shërbimeve e tyre ose të punojnë me organizatat ekzistuese për të promovuar dhe inkurajuar ripërdorimin e mbeturinave.

Strategjia e rishikuar e Kosovës për menaxhimin e integruar të mbeturinave parasheh zhvillimin e një programi nacional për parandalimin e mbeturinave që në radhë të parë synon të minimizojë gjenerimin e mbeturinave dhe më pas të ruajë vlerën e produkteve, materialeve dhe burimeve në ekonomi për sa më gjatë të jetë e mundshme. Për më tepër, fokusi do të jetë në dizajnimin më të mirë të produkteve dhe pajisjeve në mënyrë që të ngadalësohet dalja e parakohshme nga përdorimi. Derisa të hartohet një program i detajuar dhe multisektorial për parandalimin e mbeturinave në nivelin nacional, fokusi prioritar i komunave në ZMM do të përcaktohet në masat prioritare si më poshtë:

- Pjesëmarrja në iniciativat për reduktimin e përdorimit të produkteve plastike njëpërdorimëshe (PNj) në përpjekje të përbashkët mes sektorit publik dhe privat.
- Promovimi i kompostimit shtëpiak dhe rritja e ndërgjegjësimit të publikut.
- Krijimi i mekanizmave dhe stimuljeve nëpër komuna për të mbështetur zhvillimin e rrjeteve të riparimit dhe ripërdorimit për produktet e hedhura dhe/ose përbërësit e tyre.
- Zbatimi nga autoritetet publike i kriterëve të prokurimit publik të gjelbër për blerjen e mallrave dhe aranzhimin e punimeve.

Një nga opsionet më praktike për reduktimin e sasive të mbeturinave që dërgohen në deponi është zbatimi i kompostimit shtëpiak. Në mënyrën më të zakonshme, procesi i kompostimit kërkon thjesht grumbullimin e

mbeturinave të gjelbra. Procesi i dekompozimit ndihmohet nga copëtimi i bimëve dhe degëve të pemëve. Për të përshpejtuar procesin e dekompozimit duhet të sigurohet ajrosja e duhur duke rrotulluar rregullisht përzierjen. Mbeturinat e kuzhinës gjithashtu mund të shtohen në proces, por vetëm mbeturinat e pëzgjedhura ushqimore. Produktet e qumështit dhe mishi duhet të shmangen pasi tërheqin parazitët dhe minjtë.

Kompostimi shtëpiak mund të lehtësohet duke përdorur pajisje speciale. Këto pajisje (kompostorët shtëpiak) janë të qëndrueshme (zakonisht prej plastike) dhe kanë një periudhë funksionimi 7-10 vjet. Çmimet e kontejnerëve të tillë variojnë nga 100 deri në 200 euro. Një njësi kompostimi shtëpiak mund të bëhet gjithashtu nga druri, ose materiale të tjera dhe mund të jetë shumë e thjeshtë dhe më pak e kushtueshme.

6.3 Grumbullimi i mbeturinave

6.3.1 Gjendja aktuale

Vetëm në Komunën e Klinës raportohet se grumbullimi i mbeturinave u ofrohet 98% të popullsisë. Në katër komunat tjera shërbimi i grumbullimit të mbeturinave ofrohet për 100% të popullsisë. Në komunat e Pejës, Istogut dhe Klinës, shërbimi i grumbullimit të mbeturinave ofrohet nga KRU 'Ambienti'. Në Komunën e Deçanit shërbimin e grumbullimit të mbeturinave e ofron kompania komunale 'Higjiena', ndërsa në Junik shërbimin e ofron një operator privat.

6.3.2 Opsionet për grumbullimin e mbeturinave

Sistemi i grumbullimit dhe transportit përbëhet nga elemente si më poshtë:

- Sistemi i para-grumbullimit;
- Vendorsja dhe vëllimi i kontejnerit të ofruar, nëse sistemi i para-grumbullimit bazohet në një sistem me kontejnerë;
- Frekuenca e grumbullimit në javë;
- Lloji i kamionit, i cili përdoret për grumbullim dhe transporti në distanca të shkurtra;
- Ndërrimet e grumbullimit.

Sistemi i grumbullimit do të marrë gjithashtu parasysh vendndodhjen e vendit të përzgjedhur për deponim e ardhshëm rajonal, relievin e rajonit dhe gjendjen e rrugëve.

Elementët e ndryshëm janë të ndërlidhur ngushtë. Prandaj, një rekomandim përfundimtar mund të bëhet vetëm për sistemet e grumbullimit të plotë dhe transportit.

Sistemi i para-grumbullimit

Një krahasim i llojeve të ndryshme të sistemeve të para-grumbullimit është paraqitur në tabelën vijuese.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Tabela 43 Krahësimi i sistemeve të ndryshme të para-grumbullimit

	Lloji 1: Grumbullimi i qeseve/thasëve	Lloji 2: Shporta dhe kontejnerë individualë	Lloji 3a: Pikat e grumbullimi nëpër rrugë Euro-kontejnerë me rrota 1.1 m³	Tipi 3b: Pikat e grumbullimit nëpër rrugë Kontejnerë statik 1.8, 2.4 dhe 3.6 m³	Lloji 4 Skip kontejnerë 4.0 m³
Përshkrim i shkurtër	 Mbeturinat pakëtohen në qese plastike dhe vendosen para ndërtesës, në rrugë, në ditën e grumbullimit. Qeset mbledhen me dorë nga ngarkuesit dhe hidhen në kamionin grumbullues	 Çdo shtëpi ose ndërtesë është e pajisur me shportën ose kontejnerin e vet. Shporta ose kontejneri zakonisht vendosen brenda ose drejt para lokaleve dhe se pronari i shtëpisë ose kujdeset për pastërtinë e tyre, vendosjen e saktë dhe vendosjen e llojeve të duhura të mbeturinave. Zakonisht, shporta ose kontejneri vendoset në anë të rrugës në ditën e grumbullimit. Ekipi i grumbullimit i rrotullon	Tipike për një sistem pikash grumbullimi rrugor është vendosja e kontejnerëve përgjatë rrugës në një distancë nga ndërtesat, e cila nuk i kalon 100 m. Njerëzit duhet t'i çojnë mbeturinat e tyre në kontejnerë. Me këtë lloj mbeturinat grumbullohen duke rrotulluar eurokontejnerët deri tek pajisja e ngarkimit në kamionin grumbullues dhe më pas kontejnerët zbrazen në mënyrë hidraulike në kamion.	 Duke pasur parasysh karakteristikat e palëvizshme të këtij lloji të kontejnerit, ai duhet të trajtohet drejtpërdrejt nga kamioni grumbullues. Zakonisht një kamion ngarkues anësor (shih më pas) përdoret për ngritjen dhe zbrazjen hidraulike.	 Opsion i përshtatshëm për fshatra të vegjël pa rrugë të asfaltuar.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

		shportat/kontejnerët deri tek kamioni i grumbullimit dhe shportat/kontejnerët ngarkohen në mënyrë hidraulike			
Madhësia e disponueshme	Zakonisht qeset kanë një kapacitet prej 50 ose 80 l. Njerëzit shpesh përpiqen të përdorin qese plastike për blerje për të kursyer kostot e qeseve, nëse nuk është e detyrueshme një qese e standardizuar.	Shportat prej 120 l, 240 l dhe 360 l janë të disponueshme në plastikë dhe me ngjyra të ndryshme, kontejnerët me unazë 110 l janë të disponueshëm në metal. Euro kontejnerët prej 1.1 m³ janë të disponueshëm në plastikë dhe metal.	Euro kontejnerët 1.1 m³ janë të disponueshëm në plastikë dhe metal. Megjithatë, zakonisht, për grumbullimin nëpër rrugë, aplikohen kontejnerë metalikë, për të parandaluar dëmtime të mëdha kur deponohet hiri i nxehët ose objekte të tjera që digjen.	1.8 m³, 2.4 m³ dhe 3.6 m³ janë të disponueshëm në plastikë dhe metal	4.0 m³ dhe 7.0 m³ janë të disponueshëm
Komoditeti për përdoruesin	Komoditeti i lartë lidhur me grumbullimin: sepse mbeturinat mbledhen drejtpërdrejt nga shtëpitë individuale. Komoditeti i ulët në lidhje me hapësirën e kërkuar sepse qeset duhet të ruhen në lokale, deri në datën e caktuar të grumbullimit.	Komoditeti i lartë lidhur me grumbullimin: sepse mbeturinat mbledhen drejtpërdrejt nga shtëpitë individuale. Komoditeti i ulët në lidhje me hapësirën e kërkuar sepse shportat/kontejnerët zakonisht vendosen në lokale.	Komoditeti mesatar në lidhje me grumbullimin në blloqe banesash: sepse mbeturinat duhet të barten tek kontejneri, i cili mund të jetë në një distancë deri në 100 m nga hyrja e bllokut. Komoditeti i keq në zonat e banimit familjar, duke pasur parasysh distancat e gjata për të sjellë mbeturinat në kontejner. Komoditeti i lartë në lidhje me hapësirën e kërkuar: sepse kontejnerët vendosen në rrugë, pra jashtë çdo lokali, duke pasur zakonisht një frekuencë të lartë grumbullimi.	Komoditeti i ulët për përdoruesin. Shqetësim për banorët pasi kontejnerët e tillë zakonisht vendosen në periferi të fshatrave.	
Kërkesa për kamionë grumbullues	Kamion ngarkues nga fundi i pasmë me lartësi të ulët ngarkimi.	Ngarkuesi i pasëm, anësor ose i përpamë, pajisje ngarkimi për shporta dhe/ose kontejnerë	Ngarkuesi i pasëm, anësor ose i përpamë, pajisje ngarkimi për Euro kontejnerët.	Kamion ngarkues anësor i përshtatshëm për këtë lloj kontejnerësh.	Kërkohet kamion i veçantë për ngarkimin e tij. Zakonisht merret me një kamion skip (pa ngjeshje) Përdorimi i mundshëm i kamionëve ngjeshës me vëllim të madh

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Numri i ngarkuesve të nevojshëm për ngarkim në makinat për grumbullimin e mbeturinave (RCV)	Minimumi 2 persona Nëse pranohen qeset plastike për blerje, kërkohen 3 persona.	Minimumi 2 persona, më mirë 3 persona	Minimumi 2 persona, nëse pjesërisht mbeturinat vendosen jashtë kontejnerëve më mirë të jenë 3.	Minimumi 1, për të kontrolluar kontejnerin. Nëse mbeturinat vendosen edhe jashtë kontejnerëve më mirë ta bëjnë 2 persona.	Nuk kërkohen ngarkues
Përgatitja e magazinimit / vendosjes së shportave / kontejnerëve	Nuk kërkohet	Nuk kërkohet për shporta, Euro kontejnerët kërkojnë terren të rrafshët ose pllakë të shtruar	Kontejnerët kërkojnë terren të rrafshët ose pllakë të shtruar	Terren i sheshtë, i asfaltuar ose i shkallëzuar është me përparësi	Terren i sheshtë, i asfaltuar ose i shkallëzuar është me përparësi
Efikasiteti i ngarkimit	Në zonat e dendura, janë të mundshme efikasitete të larta ngarkimi. Në zonat e banimit familjar ka një efikasitet të ulët grumbullimi, veçanërisht nëse mbeturinat grumbullohen çdo ditë	Shporta: Në mënyrë të pavarur, 2 shporta mund të ngarkohen në të njëjtën kohë. Cikli i ngarkimit për 2 shporta është rreth 50 sekonda, pra deri në 720l. Zakonisht, shkalla e mbushjes së shportave është e ulët nëse ato mbledhen çdo ditë, sepse ato ndodhen në zona banimi familjar. Kontejnerët: Cikli i ngarkimit rreth 50-60 sekonda për kontejner	Cikli i ngarkimit është rreth 50-80 sekonda për kontejner . Edhe nëse mbledhen çdo ditë, lejon efikasitet të mirë të grumbullimit në zonat e banimit familjar, nëse 20 deri në 30 shtëpi janë të lidhura me të njëjtin kontejner.	Në varësi të madhësisë, cikli i ngarkimit është rreth 50-100 sekonda për kontejner,. Edhe nëse mbledhen çdo ditë, lejon efikasitet të mirë të grumbullimit në zonat e banimit familjar, nëse 20 deri në 30 shtëpi janë të lidhura me të njëjtin kontejner.	Ngarkimi i kontejnerit zakonisht zgjat deri në 3 minuta. Efikasiteti i ulët i grumbullimit sepse kontejneri zakonisht transportohet dhe zbrazet në deponi (nuk ka ngjeshje të mbeturinave)
Kostot e kontejnerit	Nuk ka kosto për sistemin e grumbullimit, thasët sigurohen nga gjeneruesit e mbeturinave.	Investim 50-90 €/shportë; 350 €/kontejnerë nga plastika (1,100l) dhe 650 €/kontejnerë metalik (1,100l)	Investimi 350 €/kontejnerë nga plastika (1,100l) dhe 650 €/kontejnerë metalik (1,100l) Kostot duhet të mbulohen nga	Investim 700 – 1,000 €/kontejner Kostot duhet të mbulohen nga sistemi i grumbullimit.	Investim 1,800 – 3,000 €/kontejner Kostot duhet të mbulohen nga sistemi i grumbullimit.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

		Kostot duhet të mbulohen nga sistemi i grumbullimit	sistemi i grumbullimit		
Përshtatshmëria për tarifën e lidhura me sasinë	I përshtatshëm për tarifën lidhur me volumnin për çdo familje, nëse aplikohet si sistem wesesh me parapagim. Në këtë rast do të mbledhen vetëm qeset me parapagim. Nëse jo, prezantohen qeset me parapagesë, është pothuajse e pamundur të identifikohet prodhuesi. Prandaj, herë pas here duhet të mbledhet çdo qese për të pastruar zonën.	I përshtatshëm për tarifën e vëllimit të lidhura me shtëpitë ose ndërtesat/hyrjet;	Jo i përshtatshëm.	Jo i përshtatshëm.	Jo i përshtatshëm.
Probleme të parashikueshme	Nëse mbeturinat komunale vendosen në anë e rrugës më shumë se 1 orë përpara grumbullimit, kafshët si macet dhe qentë mund të rrëmojnë qeset dhe të shpërndajnë mbeturinat. Mbledhja sipas planit po ashtu kufizon kohën e funksionimit të automjeteve grumbulluese, respektivisht do të kërkohet një numër më i madh i automjeteve.	Në ndërtesat shumëkatëshe, kujdestari i hyrjes në diskutim me banorët të vendosin për vendin ku i lënë mbeturinat. Probleme të mundshme lidhur me gjetjen e vendit të përshtatshëm për vendosjen e kontejnerëve në ndërtesat shumëkatëshe.	Pas ca kohësh rrotat thyhen dhe trupat e dëmtohen. Mbulesa shpesh mbyllet, Mbeturinat vendosen krahas/në afërsi të kontejnerit.	Pas ca kohësh trupat e dëmtohen. Mbeturinat vendosen krahas/në afërsi të kontejnerit.	Trupat e dëmtohen. Erë e shtuar kundërmuese për shkak të frekuencës më të ulët të zbrazjes së kontejnerëve të tillë. Rritja e tendencës për t'u mbushur me mbeturina të gjelbra, të vëllimshme dhe të ndërtimit sesa me mbeturina shtëpiake
Përfundim	Nuk rekomandohet për zbatim në të ardhmen	Ky sistem është i zbatueshëm nëse kushtet paraprake të ndërlidhura me tarifën të zbatohen. Sistemi i rekomanduar për të dy zonat e banimit - shtëpi familjare dhe ndërtesa	Të merret parasysh për zonat me ndërtesa shumëkatëshe në zonat urbane në rast se nuk mund të sigurohet vendi për shporta/kontejnerë individualë.	Me këtë sistem problemi me rrotat do të mund të zgjidhej. Nëse mbeturinat do të vendoseshin siç duhet në kontejnerë, sistemi madje mund të funksiononte vetëm me një ose edhe pa ngarkues.	Nuk rekomandohet për zbatim në të ardhmen

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

		shumëkatëshe.		Sistemi kërkon investime më të larta për kamionët dhe kontejnerët, sesa sistemi 3 A. Prandaj nuk rekomandohet për periudhë afatshkurtër.	
--	--	---------------	--	--	--

Krahasimi i sistemeve të ndryshme të para-grumbullimit sjell rezultatin e mëposhtëm:

- Sistemet e para-grumbullimit të bazuara në qese plastike (tipi 1), pikat e grumbullimit rrugor me kontejnerë statik (tipi 3B) dhe kontejnerët skip (lloji 4) nuk konsiderohen për zbatim në të ardhmen.
- Në parim, sistemi aktual i grumbullimit me shporta individuale të plastikës (tipi 2) është i përshtatshëm për zonat me shtëpi familjare dhe gjithashtu është zbatuar në disa zona urbane në rajonin e projektit. Shportat e plastikës 240 l duket se janë më të përshtatshëm në krahasim me shportat plastike 120 l, duke pasur parasysh se aktualisht, shpesh, sasi të tjera mbeturinash hidhen në qese plastike pranë kontejnerëve. Gjithashtu, shportat 240 l do të mundësojnë uljen e frekuencës së mbledhjes së mbeturinave në krahasim me kontejnerët 120 l. Megjithatë, përdorimi paralel i shportave plastike me madhësi të ndryshme mund të merret në konsideratë dhe të mundësojë përshtatjen me madhësitë e ndryshme të familjeve. Shportat individuale do të jenë gjithashtu më të përshtatshëm në terma afatgjatë kur do të futet grumbullimi i ndaras i mbeturinave të riciklueshme dhe organike. Megjithatë, shërbimi i ofruar me shporta individuale do të ketë kosto më të lartë zbatimi për shkak të efikasitetit më të ulët të ngarkimit të automjeteve të grumbullimit në krahasim me kontejnerët 1.1 m³.
- Një sistem i bazuar në pikat e grumbullimit në rrugë me kontejnerë me rrota 1.1 m³ (tipi 3A) mund të jetë i përshtatshëm për të gjithë zonën e shërbimit. Nga pikëpamja tarifore, kontejnerët individualë për blloqe banimi, apo edhe të vendosura në hyrje të blloqeve të banimit mund të kenë përparësi në krahasim me sistemet e pikave të grumbullimit të rrugëve. Hapësira të tilla nuk janë ende të disponueshme dhe gjithashtu do të zvogëlojnë efikasitetin e grumbullimit, sepse këto vende ndoshta jo gjithmonë do të ishin pranë rrugës. Për ndërtesat shumëkatëshe, veçanërisht në Pejë, vendosja e kontejnerëve nëntokësor gjithashtu mund të jetë zgjidhje afatgjate.

Vendosja e kontejnerëve dhe vëllimi i kontejnerit

Për të arritur avantazhet e mësipërme të sistemit të rekomanduar të grumbullimit, ekzistojnë disa kërkesa, të cilat duhet të merren parasysh gjatë projektimit të numrit dhe vendosjes së kontejnerëve:

- Kontejnerët 1.1 m³ në zonat urbane duhet të vendosen në një numër dhe vend që të mbushen mesatarisht në 80 deri në 90% në momentin e zbrazjes (në varësi të frekuencës së caktuar të grumbullimit).
- Një rreze prej maksimumi 100 m njihet ndërkombëtarisht si një distancë, e cila përgjithësisht është e pranueshme nga qytetarët për të transportuar mbeturinat e tyre nga hyrja e ndërtesës e deri te pika e grumbullimit. Kjo do të thotë se në blloqe të mëdha banesash do të vendosen disa kontejnerë në një pikë grumbullimi.
- Vendi i pikë grumbullimit duhet të zgjidhet, në mënyrë që kamioni grumbullues të mund të hyjë lehtësisht në pikën e grumbullimit pa pasur nevojë për manovra të mëdha. Më e mira do të ishte t'i jenë në skaj të rrugës.
- Për të mundësuar trajtimin e lehtë dhe për të kursyer konsumimin e rrotave, vendndodhja e kontejnerit 1.1 m³ duhet të jetë e shtruar (pallkë) dhe të ketë një lidhje të nivelizuar me rrugën. Kjo ndihmon për rrotullimin e lehtë të kontejnerit në pjesën e pasme të kamionit grumbullues dhe përsëri në rivendosjen e tij. Nuk duhet të kërkohej asnjë manovrim i kamionit.
- Rrotat duhet të mbahen në gjendje të mirë dhe rrotat e thyera duhet të zëvendësohen menjëherë. Rrotat e thyera reduktojnë ndjeshëm shpejtësinë e grumbullimit dhe rrjedhimisht efikasitetin e grumbullimit.
- Përdoruesit shtëpiak ose të pronës duhet të kenë një vend të caktuar për shporta individuale plastike.
- Orari i grumbullimit duhet t'u komunikohet përdoruesve të shërbimit dhe ata duhet të kenë detyrimin që në ditën e grumbullimit të vendosin shportat skaj rrugës.

Frekuenca e grumbullimit së mbeturinave

Shërbimi për shportat individuale zakonisht ofrohet një herë në javë ose një herë në dy javë. Në të ardhmen, kur të fillojë grumbullimi ndaras i mbeturinave organike, mund të lejohet edhe frekuencë më e ulët e grumbullimit.

Për grumbullimin me kontejnerë 1.1 m³, është i mundur një minimizim i kostos së investimit në frekuencë më të lartë të servisimit si një kompensim i kostos së investimit dhe kostos operacionale; dmth sa më shpesh të zbrazen kontejnerët, aq më pak kërkohet numri i kontejnerëve, derisa numri më i madh i kontejnerëve kërkohet nëse ata zbrazen më rrallë.

Në përcaktimin e shpeshtësisë së grumbullimit, përdoren supozimet e mëposhtme:

- Frekuenca një herë në javë e grumbullimit të shportave individuale 120/240 l është e pranueshme.
- Shërbimi në zonat urbane me kontejnerët 1.1 m³ propozohet të jetë çdo të dytën ditë në mënyrë që të përshtatet me luhatjet e sasisë së mbeturinave ditore. Frekuenca më të ulëta të grumbullimit një herë në javë ose dy herë në javë janë të mundshme për kontejnerët individualë të caktuar për ndërtesa specifike.

Automjete për grumbullimin e mbeturinave

Automjetet e grumbullimit të mbeturinave me ngarkim të pasëm dhe ngjeshje do të përdoren për shërbimin e shportave plastikë dhe të kontejnerëve 1.1 m³.

Vëllimi optimal i automjeteve grumbulluese që do të përdoren do të varet nga disa faktorë:

- distanca e transportit deri në deponi.
- qasja rrugore e disponueshëm tek kontejnerët dhe shportat individuale, duke pasur parasysh se automjetet me vëllim të madh nuk do të jenë të përshtatshme në rrugë të ngushta ose zona me qasje të vështirë.
- sasia e mbeturinave që do të grumbullohet.

Vëllimi i automjetit të përzgjedhur duhet të lejojë norma të larta shfrytëzimi mbi 85%.

Përdorimi i stacioneve të transferit do të ketë ndikim edhe në automjetet që do të përdoren duke marrë parasysh distancat më të shkurtra të transportit.

Për qëllime të përgatitjes së vlerësimeve të kostos janë marrë në konsideratë automjetet grumbulluese 16 m³ me ngjeshje. Automjetet e grumbullimit me volum më të vogël mund të përdoren për zona me qasje të vështirë dhe për distanca të shkurtra transporti.

6.3.3 Vlerësimet e kostos

Në bazë të të gjitha konsideratave të mësipërme, modelet e mëposhtme të grumbullimit janë përlogaritur:

- Grumbullimi i mbeturinave me kontejnerë 1.1 m³ për zonat urbane të komunës së Pejës, Istogut, Klinës dhe Deçanit;
- Mbledhja e mbeturinave me shporta individuale plastike për zonat rurale (dhe zonat me shtëpi familjare).

Llogaritjet e kostove të mbledhjes kryhen veçmas për zonat urbane dhe për zonat rurale në secilën komunë, duke marrë parasysh llojet e ndryshme të kontejnerëve dhe automjeteve të mbledhjes së mbeturinave të përdorura.

Supozimet e mëposhtme u bënë për llogaritjen e kostove të grumbullimit të mbeturinave:

- Numrat dhe kapacitetet e kontejnerëve dhe automjeteve të nevojshme grumbulluese korrespondojnë me sasinë e mbeturinave të grumbulluara, të llogaritura në bazë të numrit të banorëve të shërbyer dhe normave përkatëse të gjenerimit për frymë të mbeturinave në zonat urbane dhe rurale për vitin përkatës. Është marrë parasysh sasia e mbeturinave të grumbulluara ndaras.
- Densiteti i mbeturinave në kontejnerë 180 kg/m³.
- Shkalla mesatare e mbushjes së pranueshme të kontejnerëve është 80% për kontejnerët 1.1 m³ dhe 85% për shportat 240 l.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

- Koeficienti i parregullsisë që përfaqëson raportin ndërmjet maksimumit dhe sasisë mesatare javore të mbeturinave është i barabartë me 1.3.
- Shpejtësia e pranueshme e udhëtimit të automjeteve për grumbullimin e mbeturinave është 35 km/orë.
- Shfrytëzimi 85% i ngarkesës nominale të mjeteve grumbulluese.
- 85% disponueshmëria e automjeteve grumbulluese.
- Kontejnerë rezervë për mirëmbajtje - 5%.
- Koha mesatare për ngritjen e kontejnerit 1.1 m³ është 1.0 minutë. Koha për zbrazjen e shportave të mbeturinave vlerësohet të jetë 0,67 minuta (40 sekonda).
- Distanca mesatare të udhëtimit midis deponisë dhe komunave të veçanta maten nga qendrat përkatëse të qytetit. Distanca e udhëtimit për zonat rurale është e pranueshme të jetë 10 km më e gjatë se për zonat urbane.
- Koha mesatare e shpenzuar për shkarkim në deponi do të jetë gjysmë ore; Koha e ndërmjetme midis udhëtimeve do të jetë gjithashtu gjysmë ore.
- Automjetet prej 16 m³ për grumbullimin e mbeturinave 16 me ngarkesë prej 8 tonë mbeturina për automjet (korrespondon me 500 kg/m³ mbeturina të ngjeshura).
- Jetëgjatësia e pranueshme për kontejnerët dhe shportat është 7 vjet dhe 10 vjet për automjetet për grumbullimin e mbeturinave.
- Kontejnerët dhe automjetet ekzistuese nuk janë marrë parasysh dhe vlerësimet e kostove janë përgatitur për pajisje krejtësisht të reja.
- Kostot e pranueshme vjetore të mirëmbajtjes janë 4% e kostove të investimit për kontejnerët dhe 5% për automjetet.
- Kostot për administrimin e sistemit janë 10% e kostove direkte operacionale.
- Sigurimi i automjeteve grumbulluese dhe personelit – 1% e kostos së investimit.
- Shërbime jashtë orarit – 10% e kostove operacionale plus amortizimi vjetor.
- Kostot e punës llogariten për 46 javë pune për person, 5 ditë pune në javë dhe mesatarisht 5% pushim mjekësor.

Tabela e mëposhtme paraqet kostot për njësi për grumbullimin e mbeturinave të përziera të supozuara përqëllimin e analizës së opsioneve.

Tabela 44Kostot për njësi për kontejnerët dhe automjetet për grumbullimin e mbeturinave

Pajisjet	Kapaciteti, m ³	Qëllimi	Çmimi për njësi, €
Kontejnerë (metal)	1.1	Shpie drejt sistemit të grumbullimit	650
Shporta	0.24	Grumbullimi derë më derë	80
Kamionë	16	Si për shportat individuale ashtu edhe për kontejnerët 1.1 m ³	140,000

Projeksionet për numrin e nevojshëm të kontejnerëve dhe mjeteve grumbulluese dhe vlerësimet e kostove për grumbullimin e mbeturinave komunale janë paraqitur në tabelat e mëposhtme.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Tabela 45 Numri i nevojshëm i kontejnerëve dhe automjeteve grumbulluese

Parametri	Pejë	Istog ¹⁸	Klinë	Deçan ¹⁹	Junik ²⁰
Kontejnerë 1.1 m³ të instaluar	763	54	40	24	-
Kontejnerë 1.1 m³ për t'u blerë	801	57	42	25	-
Shporta 240 l të instaluar	12,307	6,743	4,439	4,315	584
Shporta 240 l të blera	12,922	7,080	4,661	4,531	613
Automjete grumbullimi 16 m³ që operojnë në zona urbane	3.8	0.2	0.2	0.1	-
Automjete grumbullimi 16 m³ që operojnë në zona rurale	7.6	3.3	3.9	2.1	0.3
Automjete grumbullimi 16 m³ të blera	12	4	5	3	-

Kostot e investimit dhe ato operacionale për grumbullimin e mbeturinave të përziera komunale janë paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tabela 46 Vlerësimet e kostos për grumbullimin e mbeturinave të përziera komunale

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik
Kostoja e investimit					
Kontejnerë/shporta, mijë €	1,555	603	400	379	49
Automjete, mijë €	1,680	490	700	434	42 ²¹
Kostot O&M, mijë €	1,218	409	415	233	26
Kostot totale vjetore, mijë €	1,612	548	546	330	37
Sasitë e grumbulluara, tonë	32,042	9,919	6,620	6,134	720
Kostoja vjetore për njësi, € / tonë e mbledhur	50.3	55.2	82.5	53.8	51.6
Kostot mesatare rritëse ²² , € / tonë të gjeneruar	31.02	35.38	52.13	34.66	32.57

Kostot operacionale dhe të mirëmbajtjes (O&M) përfshijnë kostot për personelin, karburantin, vajin dhe kostot e mirëmbajtjes për pajisjet. Kostot vjetore përfshijnë kostot O&M dhe kostot për amortizimin vjetor të kontejnerëve dhe të automjeteve.

Kostot më të ulëta të grumbullimit për ton mbeturina të gjeneruara/grumbulluara janë vlerësuar për komunën e Pejës për shkak të distancës më të shkurtër deri në deponinë rajonale dhe sasive më të mëdha të mbeturinave. Kostot në komunat e Istogut, Deçanit dhe Junikut janë më të ulëta se kostot e Klinës për shkak të stacioneve të transferit dhe distancave më të shkurtra të transportit (shih seksionin vijues).

¹⁸ Logaritjet e paraqitura për rastin e stacionit të transferit

¹⁹ Logaritjet e paraqitura për rastin e stacionit të transferit

²⁰ Logaritjet e paraqitura për rastin e stacionit të transferit

²¹ Pjesa e mjetit të grumbullimit

²² Ulja e kostos për njësi për periudhën 2025-2035, norma e uljes 5%.

6.4 Transporti dhe transferimi i mbeturinave

6.4.1 Situata aktuale

Asnjë stacion transferimi nuk është në përdorim në ZMM. Një lokacion në Istog fillimisht ishte paraparë të përdorej si stacion transferimi por përfundoi duke u përdorur përkohësisht si deponi.

6.4.2 Llojet e stacioneve të transferit

Stacionet e transferit (ST) justifikohen kur kostoja e transportit direkt të mbeturinave nga pika e gjenerimit në një deponi është më e madhe se kostoja e transportit të mbeturinave nga burimi i gjenerimit në një pikë ku mbeturinat transferohen në një kontejner më të madh dhe më pas transportohen në një deponi. Përshtatshmëria ekonomike e stacioneve të transferit ndikohet nga disa faktorë: (i) distancat; (ii) sasi të mbeturinave; (iii) kushtet e rrugës dhe topografia; (iv) densiteti i ulët në zonat e shërbimit; dhe (v) teknologjia e transferimit.

Llojet e stacioneve të transferit

Për sa i përket teknologjisë së transferimit, stacionet e transferit mund të ndahen kryesisht në tre lloje:

- Stacion transferimi me ngjeshje
- Stacion transferimi pa ngjeshje
- Transferimi i mbeturinave nga një kamion i vogël në një më të madh

Stacionet e transferit pa ngjeshje përdoren kur distancat nuk janë të mëdha dhe atëherë kur kostot më të larta të investimit në stacionet e transferit me ngjeshje nuk mund të justifikohen. Me distanca më të mëdha kostot operacionale të ST pa ngjeshje bëhen më të larta në krahasim me ato të ST me ngjeshje. Zgjedhja e ST është në fakt një kompromis midis kostove investive dhe operacionale.

Stacionet e transferit me ngjeshje

Qëllimi i stacioneve të transferit me ngjeshje është rritja e densitetit të mbeturinave dhe rrjedhimisht e sasive të mbeturinave që transportohen në një drejtim. Siç tregohet në figurën më poshtë, stacione të tilla transferi janë të pajisura me një rampë me pikë shkarkimi, bunker pritës (me rreth 45 m³), pajisje ngjeshëse, kontejnerë të mëdhenj të transportueshëm (midis 27 m³ dhe 32 m³), sistem kangjellash për zhvendosjen e kontejnerëve dhe automjete për transport në distanca të gjata.

Pajisjet e stacioneve të tilla të transferit janë projektuar për të minimizuar kohën e ngarkimit nga kamionët grumbullues dhe për të minimizuar kohën e ngjeshjes së mbeturinave. Gjithashtu është instaluar një sistem kangjellash automatike për zhvendosjen e kontejnerëve për të zvogëluar kohën operative. Ndërsa një automjet transporti për distanca të gjata është duke u ngarkuar me një kontejner të plotë, një kontejner tjetër mund të mbledhë mbeturina të reja.

Pajisja statike e ngjeshjes mund të zëvendësohet me kontejnerë të mëdhenj të transportueshëm vetngjeshës, midis 25 dhe 32 m³, të aftë për të ruajtur midis 15 dhe 19 tonë.

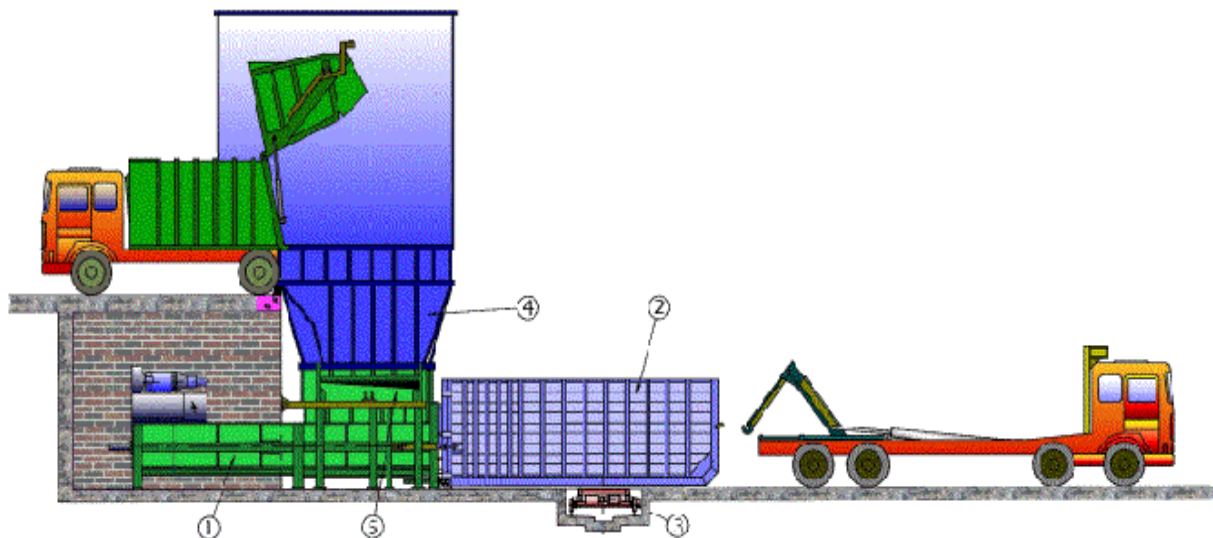

Figura 18 Stacioni i transferit me ngjeshje

Stacione transferi pa ngjeshje

Në shumicën e rasteve ky stacion transferi përdor kontejnerë të hapur, siç tregohet në foton më poshtë, ku mbeturinat shkarkohen direkt nga kamioni grumbullues. Në vend të kontejnerëve, mbeturinat mund të shkarkohen në rimorkio. Në fakt automjetet e transportit mund të marrin dy, madje edhe tre rimorkio, në varësi të topografisë dhe rregulloreve të ngarkesës të vendeve përkatëse.

Në varësi të raportit të ngjeshjes së mbeturinave hyrëse, një kontejner prej 35 m³ mund të transportojë nga 4 deri në 10 tonë.

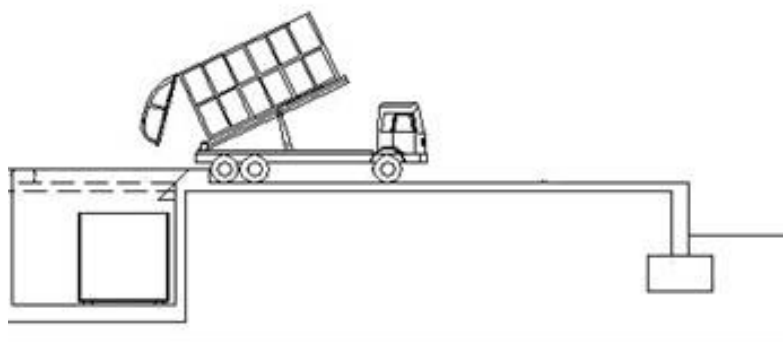

Figura 19 Stacione transferi pa ngjeshje

6.4.3 Opsionet për transportin e mbeturinave

Alternativat e mëposhtme janë analizuar për transferimin e mbeturinave:

- Alternativa 1: Krijimi i 3 stacioneve të transferit pa ngjeshje në komunat Istog, Klinë dhe Deçan²³. Në këtë rast do të përdoren kontejnerë të hapur me rrotullim prej 30 m³. Do të përdoret një mjet transporti me rimorkio që lejon transportimin e dy kontejnerëve me rrotullim për çdo udhëtim.
- Alternativa 2: Krijimi i 3 stacioneve të transferimit me ngjeshje stacionare në komunat e Istogut dhe Deçanit.

Të dyja opsionet janë krahasuar me transportin e drejtpërdrejtë të mbeturinave në deponinë rajonale.

6.4.4 Krahasimi i kostos së opsioneve

Tabela e mëposhtme përmbledh krahasimin e kostove të opsioneve të ndryshme.

Tabela 47 Krahasimi i alternativave për transferimin e mbeturinave²⁴

Parametri	Njësia	Istog		Deçan		Klinë
		me ngjeshje	pa ngjeshje	me ngjeshje	pa ngjeshje	pa ngjeshje
Mbeturinat e transferuara	ton	9,700	9,700	6,700	6,700	6,500
Distanca nga deponia	km	36	36	27	27	20
Sasia mesatare e mbeturinave për udhëtim	ton	17.1	17.5	17.1	17.5	17.5
Numri i udhëtimeve në ditë	Jo	3	3	3	3	3
Kosotot e investimit në stacionin e transferit	mijë €	571.2	267.7	603.1	302.4	302.4
Numri i kërkuar i mjeteve të transportit		1 (0.5)	1 (0.5)	1 (0.4)	1 (0.4)	1 (0.4)
Kostot e investimit - automjetet e transportit	mijë €	119.0	142.8	119.0	142.8	142.8
Kostot operacionale - stacioni i transferit	mijë €	88.5	48.3	85.9	46.0	46.0
Kostot operacionale të transportit	mijë €	83.6	88.5	72.8	77.4	74.1
Kostot totale vjetore	mijë €	233.4	168.1	222.5	157.7	154.4
Kostot për ton mbeturina të transferuara	€/ton	24.21	17.44	35.21	23.79	24.00

Krahasimi i alternativave bazohet në kostot e zbritura për njësi për ton mbeturina të gjeneruara gjatë periudhës së planifikimit 2025 – 2035.

²³ Stacioni i transferit në komunën e Deçanit është paraparë t'i shërbejë edhe komunës së Junikut

²⁴ Llogaritjet e përgatitura për operacion me një turn, 7 ditë në javë

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Tabela 48 Krahasoni i kostove të zbritura për njësi për grumbullimin dhe transferimin e mbeturinave për ton të mbeturinave të gjeneruara, €/ton

Parametri	Istog			Deçan			Klinë	
	me ngjeshje	pa ngjeshje	transport direkt	me ngjeshje	pa ngjeshje	transport direkt	pa ngjeshje	transport direkt
Mbledhja e mbeturinave								
Kostot e investimit	10.33	10.33	13.68	11.66	11.66	15.78	12.56	14.49
Kostot operacionale	25.05	25.05	39.98	23.00	23.00	37.28	25.19	37.64
<i>Grumbullimi total</i>	<i>35.38</i>	<i>35.38</i>	<i>53.67</i>	<i>34.66</i>	<i>34.66</i>	<i>53.06</i>	<i>37.75</i>	<i>52.13</i>
Transferimi i mbeturinave								
Kostot e investimit	5.80	2.72	-	7.48	4.23	-	4.82	-
Kostot operacionale	11.52	8.57	-	13.08	9.85	-	10.36	-
<i>Transferimi total</i>	<i>17.32</i>	<i>11.29</i>	<i>-</i>	<i>20.56</i>	<i>14.08</i>	<i>-</i>	<i>15.18</i>	<i>-</i>
Kostot totale	52.70	46.67	53.67	55.22	48.75	53.06	52.93	52.13

Analiza tregon se stacionet e transferit pa ngjeshje kanë kosto më të ulëta zbatimi për ton për komunitat e Istogut dhe Deçanit, ndërsa transporti direkt ka kosto më të ulët për komunën e Klinës.

Stacioni i transferit me ngjeshje po ashtu ka kosto më të ulët për komunën e Istogut në krahasim me transportin direkt.

Megjithatë, të gjitha alternativat e konsideruara kanë kosto të krahasueshme për ton dhe vendimi përfundimtar do të varet nga konsiderata të tjera si vullneti politik i komunave, disponueshmëria e financimit të investimeve (granteve) dhe disponueshmëria e vendeve të përshtatshme për vendndodhjen e stacioneve të transferit.

Duhet të theksohet gjithashtu se stacionet e transferit mund të kombinohen me oborret e riciklimit që janë planifikuar së fundmi për komunitat e Istogut, Deçanit dhe Klinës (shih seksionin 3.9.3) që do të rezultojë në uljen e kostonë së përgjithshme të implementimit.

Vendndodhja optimale e stacioneve të transferit duhet të jetë afër vendbanimit kryesor të komunës respektive dhe në drejtim të rrugës për në deponinë rajonale.

Duke konsideruar se komuna e Istogut ka vështirësi në identifikimin e vendndodhjes së duhur për stacionin e transferit, një zgjidhje alternative do të jetë përdorimi i automjeteve mobile/satelit të grumbullimit, ose ringarkimi në kontejnerë shtypës siç tregohet në figurën më poshtë.

Figura 20 Ringarkimi nga automjeti mobil/satelitor (majtas) dhe ringarkimi në kontejnerin me ngjeshje (djathtas)

Në rastin e automjeteve të grumbullimit satelitor, grumbullimi në zonat me qasje të vështirë kryhet me automjete të vogla grumbulluese (6-8 m³) me ose pa ngjeshje, dhe më pas ringarkohet drejtpërdrejt në një automjet më të madh grumbullues mbeturinash (21–28 m³).

Zgjidhja me kontejnerë me ngjeshje do të mund të zbatohet vetëm për një pjesë të komunës së Istogut duke supozuar se një kontejner i tillë do të mund të instalohej në të ardhmen në Oborrin e Riciklimit (OR).

6.5 Grumbullimi ndaras e mbeturinave

6.5.1 Gjendja aktuale

Grumbullimi ndaras i mbeturinave të materialeve të riciklueshme nuk është i organizuar në asnjërën nga pesë komunat. Nga komunat është planifikuar që kjo të fillojë nga viti 2025 e në vazhdim.

6.5.2 Pajisjet për magazinimin e mbeturinave dhe sistemet për grumbullimin ndaras të mbeturinave

Faktorët që luajnë rol në përzgjedhjen e një sistemi për grumbullimi veç e veç ndërlidhen me sistemin ekzistues të grumbullimit të mbeturinave, i cili lidhet me pranueshmërinë e publikut, sistemin tarifor në fuqi dhe praninë e sektorit informal në grumbullimin e mbeturinave. Pranueshmëria publike është një nga parakushtet për krijimin e një sistemi efikas për grumbullimin ndaras të materialeve të riciklueshme.

Në thelb, ekzistojnë dy forma kryesore të grumbullimit - grumbullimi derë më derë dhe sistemi i sjelljes së mbeturinave në vendin e caktuar. Të dy këto sisteme përdoren aktualisht në ZMM për grumbullimin e mbeturinave të përziera shtëpiake.

Figura 22. Shembuj të kontejnerëve që përdoren zakonisht për grumbullimin derë më derë (majtas) dhe për të sjellë mbeturinat te vendi i caktuar (djathtas)

Grumbullimi derë më derë, i quajtur edhe grumbullimi buzë bordurave, nënkupton caktimin e kontejnerëve (ose qeseve) individuale familjeve për ndarjen në burim të fraksioneve specifike të mbeturinave. Materialet e riciklueshme zakonisht mbledhen në shporta me rrota ose qese plastike, të përcaktuara posaçërisht për përmbajtjen, bazuar në frekuencën e caktuar të grumbullimit. Vëllimet e zakonshme të shportave që përdoren për grumbullim të ndaras janë 120, 240 dhe 360 litra, të cilat do të kenë një ndikim të drejtpërdrejtë në frekuencën e grumbullimit. Mbledhja skaj rrugës është veçanërisht e përshtatshme për familjet që jetojnë në shtëpi individuale.

Sistemi i sjelljes së mbeturinave te vendi i caktuar, përbëhet nga pika kontenerësh, duke shërbyer një mori familjesh. Sistemi përdoret zakonisht si për grumbullimin e ndaras ashtu edhe për mbeturinat e përziera. Kontejnerët vendosen anës së rrugës publike, në qendra komunitare, parkingje supermarketesh dhe vende të tjera ku gjeneruesit e mbeturinave sjellin aty materialet e ndara ndaras.

Lloji standard i Euro kontejnerëve me rrota

Kamionët standard për kontejnerët me rrota

Lloji Igloo i kontejnerëve të stacionuar

Kamionët e specializuar për kontejnerët e llojit Igloo

Figure 21. Lloje të ndryshme të sistemeve për sjelljen e mbeturinave

Sistemi përdoret më së shpeshti për mbeturina të ambalazhit, veçanërisht për qelq dhe karton, dhe shpesh financohet përmes mekanizmit PZP. Kontejnerët e përdorur zakonisht janë paraqitur në figurën më lart.

Siç shihet nga figura e mësipërme, përparësia kryesore e kontejnerëve me rrota është se ata mund të zbrazen nga kamionët me ngarkesë nga pas, që zakonisht përdoren në Kosovë për grumbullimin e përgjithshëm të mbeturinave. Këta kontejnerë kanë një vëllim prej 1,100 litrash. Kontejnerët e tipit Igloo janë me pozicion statik dhe mund të blihen në madhësi të ndryshme – nga 1 m³ deri në 5 m³. Sistemi me kontejnerë Igloo zakonisht është i përshtatshëm për të mbuluar mbledhjen e qelqit.

6.5.3 Opsionet për grumbullimin ndaras të mbeturinave

Sasitë e mbeturinave të grumbulluara ndaras llogariten bazuar në supozimet për numrin e banorëve që ju ofrohet shërbimi dhe normat e që arrihen për fraksione të ndryshme të riciklueshme.

Është e pranueshme se grumbullimi ndaras të fillojë me ofrimin e shërbimeve për 100% të banorëve që jetojnë në zonat urbane dhe për 80% të banorëve që jetojnë në zonat rurale. Numri total i banorëve të përfshirë në grumbullim ndaras të mbeturinave është paraqitur në figurën e mëposhtme.

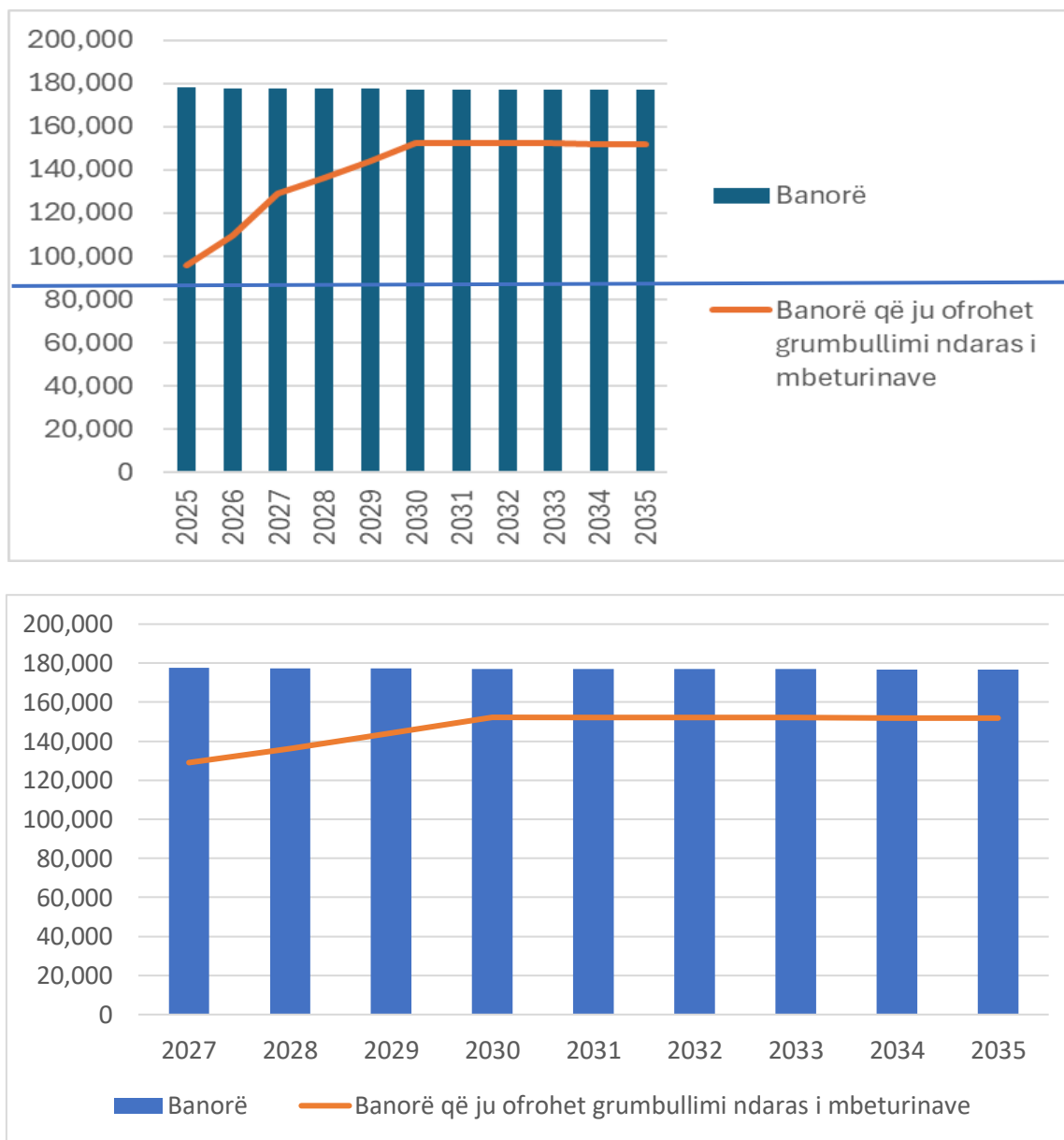

Figura 22 Banorët të cilëve u ofrohen shërbime të grumbullimit ndaras të mbeturinave

Shkalla e arritjes për fraksionin përkatës të mbeturinave pranohej të jetë në nivelin minimal në vitin e parë kur fillon grumbullimi ndaras i mbeturinave dhe më pas rritet me 5% derisa të arrihet niveli maksimal i arritjes (shih tabelën më poshtë).

Tabela 49 Normat e supozuara të arritjes për fraksione të ndryshme të mbeturinave të riciklueshme

Fraksioni i mbeturinave	Shkalla e arritjes	
	Minimumi	Maksimumi
Tetrapak	10%	20%
Letër / karton	50%	85%

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Plastikë	40%	70%
Qelq	60%	90%
Metale	40%	60%

Për të përcaktuar pajisjet e nevojshme për grumbullimin ndaras të mbeturinave, janë përdorur supozimet e mëposhtme:

- Numrat dhe kapacitetet e kontejnerëve dhe mjeteve të nevojshme grumbulluese korrespondojnë me sasi të mbeturinave të grumbulluara, të përllogaritura sipas numrit të banorëve të shërbyer dhe normave për frymë të grumbullimit të mbeturinave të riciklueshme në zonat urbane dhe rurale për vitin përkatës;
- Densiteti i materialeve në kontejnerë supozohet të jetë: 0,125 ton/m³ për letër dhe karton; 0,030 ton/m³ për plastikë; 0,150 ton/m³ për metalet; 0,300 ton/m³ për qelqin dhe 0,240 ton/m³ për mbeturinën e papastërta që mbesin nga mbeturinat e grumbulluara ndaras;
- Mbeturina të papastërta në kontejnerët e grumbullimit ndaras supozohet të jenë 15% e materialeve me vlerë.
- Mbushja mesatare e kontejnerit supozohet të jetë 80% e kapacitetit;
- Numri i kontejnerëve është përllogaritur duke supozuar 5% si rezervë;
- Koha për ngritjen/zbrazen e një shporte prej 240 l supozohet të jetë 40 sekonda, ndërsa koha për ngritjen/zbrazen e kontejnerit 1.5 m³ për qelq është e pranueshme të jetë mesatarisht 4 minuta (përfshirë kohën e udhëtimit deri tek kontejneri tjetër).
- Shpejtësia e lëvizjes së kamionëve grumbullues deri në objektin e klasifikimit supozohet të jetë 35 km/orë;
- Kostot e mirëmbajtjes për kamionët vlerësohen të jenë 5% të kostove të investimit;
- Kostot vjetore të mirëmbajtjes për kontejnerët janë të pranueshme të jenë 2% e kostos së investimit;
- Frekuenca e grumbullimit do të jetë 52 herë në vit për kontejnerët për letër dhe karton dhe plastikë (ose kontejnerët e thatë) dhe 12 herë në vit për kontejnerët për qelqin;
- 85% supozohet të jetë shfrytëzimi i ngarkesës nominale të automjeteve grumbulluese dhe 85% disponueshmëria kur përcaktohet numri i nevojshëm i automjeteve grumbulluese;
- Jetëgjatësia për kontejnerët dhe shportat është e pranueshme të jetë 7 vjet dhe 10 vjet për makinat për grumbullimin e mbeturinave;
- Kostot për njësi prej 900 €/copë janë përdorur për kontejnerin Igloo 1,5 m³, 80 €/copë janë përdorur për shportat plastike 240 l dhe 140,000 €/copë për automjetet e grumbullimi prej 16,0 m³. Kostot për mekanizmin e të kontejnerëve nuk janë marrë parasysh;
- Distancat mesatare të udhëtimit ndërmjet komunave dhe objekteve të klasifikimit është matur në drejtim qendror përkatës të qytetit. Supozohet se objekti i klasifikimit do të jetë i pozicionuar në deponinë rajonale;
- Koha mesatare e shpenzuar për shkarkim në vendin e klasifikimit do të jetë gjysmë ore. Koha ndërmjet udhëtimeve do të jetë gjithashtu gjysmë ore;
- Kostot e punës llogariten për 46 javë pune për person, 5 ditë pune në javë dhe mesatarisht 5% pushim mjekësor mesatarisht;
- Kostot për ndërgjegjësimin e publikut llogariten në masën 10% të kostos vjetore;
- Kostot për administrimin e sistemit supozohet të jenë 10% e kostos direkte operacionale.

6.5.4 Krahësimi i kostos së opsioneve

Tabela e mëposhtme paraqet dy opsionet me informacion mbi sasi të mbeturinave të mbledhura ndaras, pajisjet e nevojshme, kostot e vlerësuara investuese dhe operacionale.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Tabela 50 Krahësimi i alternativave për grumbullimin e mbeturinave të ricikluar

Parametri	Pejë		Istog		Klinë		Deçan		Junik
	Igloo 3x1,5 m ³	Shporta 240 l	Igloo 3x1,5 m ³	Shporta 240 l	Igloo 3x1,5 m ³	Shporta 240 l	Igloo 3x1,5 m ³	Shporta 240 l	Shporta 240 l
Mbeturit e mbledhura ndaras (2030)	10,065	10,065	2,670	2,670	1,797	1,797	1,616	1,616	189
Kërkohen kontejnerë të veçantë grumbullimi: ²⁵									
Shporta individuale 240 l	-	16,207	-	4,529	-	6,589	-	5,972	711
Igloo 1.5 m ³ për letër dhe karton	799	-	217	-	145	-	133	-	-
Igloo 1.5 m ³ për plastikë dhe metale	799	-	217	-	145	-	133	-	-
Igloo 1.5 m ³ për xhami	509	239	94	94	64	64	55	55	5
Kërkohen automjete për grumbullimin e mbeturinave	6.9	4.4	2.3	1.9	1.5	0.8	1.4	0.9	0.2
Automjetet e koleksionit që do të blihen	9.0	6.0	4.0	3.0	2.0	1.0	2.0	1.0	0.3 ²⁶
Investimet, mijë € ²⁷	3,492.8	2,342.0	1,208.7	777.2	691.1	754.0	659.3	693.6	106.4
Amortizimi, mijë €	429.7	302.2	142.6	97.8	83.7	101.7	79.2	93.1	13.4
Kostot operacionale, mijë € ²⁸	807.3	507.9	280.2	233.2	159.6	120.9	157.6	119.6	25.8
Ulja e koston për njësi për ton të gjeneruar, €/ ton	26.1	16.88	27.60	22.40	26.25	23.75	25.19	24.50	32.80

²⁵ Numrat i referohen kontejnerëve të instaluar në vitin 2030 kur sistemi është plotësisht funksional. Numri i kontejnerëve dhe automjeteve të kërkuara rritet me numrin e banorëve të shërbyer dhe me sasinë e grumbulluar

²⁶ Përdorimi i përbashkët i automjeteve grumbulluese

²⁷ Kostot e paraqitura përfshijnë investimet deri në vitin 2030

²⁸ Për vitin 2030

Sistemi i veçantë i grumbullimit i bazuar në shporta plastike individuale për mbeturina të përziera të riciklueshme dheai i kontejnerëve Igloo për grumbullimin e ambalazheve prej qelqi rekomandohet për zbatim në të ardhmen.

Sistemi për grumbullimin ndaras të materialeve të riciklueshme duhet të krijohet bazuar në parimin PZP. Për mbeturinat komunale, PZP do të duhet të mbulojë të gjitha mbeturinat e ambalazhit. Pritet që skema(t) e PZP për mbeturinat e ambalazhit të bëhen funksionale në vitin 2026. Pasi të vendosen skemat PZP, komunat do të duhet të bashkëpunojnë me Organizatën e Përgjegjësisë së Prodhuesit (OPP) në ngritjen e sistemeve të veçanta të grumbullimit të mbeturinave në territoret e tyre.

Skemat PZP do të jenë përgjegjëse për mbulimin e kostove të sistemit për grumbullimin veç e veç të mbeturinave. Përkatesisht, të hyrat nga shitja e lëndëve të riciklueshme do t'i takojnë OPP-së.

Përgjegjësia e Zgjeruar e Prodhuesit për mbeturinat e ambalazhit

Për të forcuar parandalimin, ripërdorimin, riciklimin dhe rikuperimin e mbeturinave, vendet mund të marrin masa legjislative ose jo legjislative për të siguruar që çdo person fizik ose juridik që zhvillon, prodhon, përpunon, trajton, shet ose importon produkte në mënyrë profesionale (prodhuesi i produktit) ka përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit. Masa të tilla mund të përfshijnë pranimin e produkteve të kthyer dhe të mbeturinave që mbeten pasi ato produkte janë përdorur, si dhe menaxhimin e mëposhtëm të mbeturinave dhe përgjegjësinë financiare për aktivitete të tilla. Masat gjithashtu mund të nxisin dizajnimin e produkteve me qëllim që të reduktohen ndikimet e tyre mjedisore dhe gjenerimi i mbeturinave gjatë prodhimit dhe përdorimit pasues të produkteve. Masa të tilla mund të nxisin zhvillimin, prodhimin dhe marketingun e produkteve që janë të përshtatshme për përdorim të shumëfishtë, që janë teknikisht të qëndrueshme dhe që, pasi janë bërë mbeturinë, janë të përshtatshme për rikuperim të duhur e të sigurt dhe për deponim në pajtueshmëri me mjedisin.

Mbeturinat e ambalazhit paraqesin një pjesë të konsiderueshme të fraksioneve të mbeturinave të riciklueshme që ndodhen në mbeturinat komunale.

Skemat e Përgjegjësisë së Prodhuesit (ose PZP) konsiderohen si një mjet kryesor zbatimi për krijimin e një sistemi të grumbullimit dhe riciklimit të mbeturinave të ambalazhit për të garantuar arritjen e objektivave siç parashihen në Strategjinë e re të Menaxhimit të Integruar të Mbeturinave në Kosovë.

“Skemat e Përgjegjësisë së Prodhuesit” (SPP) në fushën e ambalazhit dhe mbeturinave të ambalazhit mund të përkufizohet si: 'Prodhuesit, shpërndarësit dhe importuesit e ambalazheve dhe mallrave të paketuara janë përgjegjës për grumbullimin dhe rikuperimin e mbeturinave të ambalazhit rezultojnë prej tyre.'

Krijimi i skemës PZP për mbeturinat e ambalazhit ka këto objektivat kryesore:

- Të garantojë arritjen e objektivave të riciklimit dhe rikuperimit të përcaktuara në politikën/legjislacionin shtetëror.
- Të ofrojë rrjedha financiare shtesë dhe stimuj për grumbullim ndaras, klasifikim dhe riciklim.
- Të shmang ndërprerjet e përkohshme në proceset e grumbullimit në rast të tendencave negative të çmimeve të mbeturinave të riciklueshme.
- Të përfshijë çështjet e parandalimit, ripërdorimit dhe riciklimit të mbeturinave në dizajnimin e produktit.

Krijimi i një skeme të përgjegjësisë së prodhuesit për t'u marrë me mbeturinat e ambalazhit supozon se industria do të jetë përgjegjëse për financimin dhe organizimin e grumbullimit ndaras dhe klasifikimin e mbeturinave të ambalazhit. Për këtë qëllim kompanitë që vendosin mallra të ambalazuara në tregun e Kosovës duhet të themelojnë një ose disa Organizata të Përgjegjësisë së Prodhuesit (OPP) për të zbatuar obligimet e tyre dhe për të paguar tarifën. OPP do të ketë obligim për të nënshkruar kontrata me komunat për organizimin e grumbullimit ndaras dhe riciklimit të mbeturinave të ambalazhit dhe financimin e kostove përkatese. Modalitetet e sakta të zbatimit do të përcaktohen në legjislacionin shtetëror.

6.6 Riciklimi dhe rikuperimi i mbeturinave

6.6.1 Gjendja aktuale

ZMM-ve ju mungojnë objektet formale për trajtimin e fraksionet e ndryshme të mbeturinave që gjenerohen në rajon. Ky është një nga faktorët kryesorë kufizues për trajtimin e duhur të mbeturinave në ZMM.

Seksionet e mëposhtme shqyrtojnë teknologjitë dhe zgjidhjet teknike të mundshme për klasifikimin e fraksioneve të mbledhura ndaras dhe mbeturinave të përziera, kompostimin e mbeturinave të gjelbërta/kopshtit, trajtimin e mbeturinave organike të mbledhura ndaras si dhe trajtimin e mbeturinave të përziera komunale.

6.6.2 Teknologjitë për klasifikimin e mbeturinave

Klasifikimi i mbeturinave komunale dhe përgatitja për riciklim, në thelb, mund të zbatohet në dy mënyra:

- Ndarja e lëndëve të riciklueshme nga mbeturinat e përziera komunale të grumbulluara në stacionin e seleksionimit dmth e gjithë fraksionet e mbeturinave komunale i nënshtrohet klasifikimit;
- Ndarja e materialeve të riciklueshme në stacionin e klasifikimit nga fraksionet e mbeturinave të grumbulluara ndaras, p.sh. mbeturinat e përziera të grumbulluara nuk i nënshtrohet ndarjes së mëtejshme.

Tabela e mëposhtme paraqet avantazhet dhe disavantazhet e këtyre dy alternativave.

Tabela 51 Avantazhet dhe disavantazhet e alternativave të klasifikimit

Alternativa	Avantazhet kryesore	Disavantazhet kryesore
Objektet e klasifikimit për mbeturinat e përziera të ngurta	• Nuk kërkon kosto shtesë grumbullimi dhe ndryshim praktike • Fleksibilitet në klasifikimin e një numri më të madh të materialeve në varësi të potencialit të tregut • Fleksibilitet për ta përshtatur potencialisht me teknologjinë e trajtimit mekanik-biologjik (TMB) apo teknologji tjetër për rikuperimin e mbeturinave	• Materialet e riciklueshme janë të kontaminuara, me më pak vlerë, letra dhe kartoni vështirë se mund të riciklohen • Kosto më të larta investimi • I kufizuar për sa i përket rikuperimit të burimeve (midis 5 dhe 10% të sasive totale të mbeturinave) • Nuk çon në zhvillimin e sistemit të riciklimit dhe nuk ndryshon sjelljen e konsumatorit
Qendër klasifikimi për materialet e riciklueshme të mbledhura ndaras	• Kosto më të ulëta investimi • Materiale të riciklueshme më të pastra me vlerë më të lartë tregu. • Siguron zhvillimin e mëtejshëm të sistemit të riciklimit dhe rritjen e përfshirjes së publikut	• Kosto më të ulëta të zbatimit ; por të kombinuara me përpjekjet më të larta të grumbullimit çojnë në kosto të përafërta totale • Kërkon ndryshim të qëndrimit dhe praktikës së banorëve • Kërkon përpjekje të vazhdueshme për përfshirjen e publikut dhe kosto për rritjen e ndërgjegjësimit publik

Duke marrë në konsideratë objektivat e larta të riciklimit që duhet të arrihen nga e gjithë ZMM, objektet e klasifikimit për mbeturinat e përziera inerte nuk janë të përshtatshme për shkak të sasive të ulëta të mbeturinave që nxirren

si rikuperimi materialeve të riciklueshme (midis 5 dhe 10% të sasive totale të mbeturinave). Përveç kësaj, të gjitha komunat në ZMM synojnë të fillojnë me sisteme për grumbullimin ndaras të materialeve të riciklueshme të thata, gjë që do të kërkojë instalimin e sistemit për klasifikimin e materialeve të grumbulluara ndaras. Edhe pse **sistemi i klasifikimit në rajon duhet të bazohet në objektin(et) e klasifikimit të materialeve të riciklueshme të mbledhura ndaras**, klasifikimi i mbeturinave të përziera mund të zbatohet si një objekt më i madh trajtimi bazuar në gjetjet e studimit të fizibilitetit të paraparë në Planin e Veprimit.

Opsionet për klasifikimin e mbeturinave të grumbulluara ndaras

Sasia totale e materialeve të mbledhura ndaras në rajon vlerësohet të rritet nga 8,608 tonë në vitin 2026 në 18,915 tonë në vitin 2035. Këto sasi janë relativisht të ulëta dhe supozojnë krijimin e një objekti të centralizuar klasifikimi për të gjithë zonën e menaxhimit të mbeturinave. Megjithatë, duke marrë parasysh ndërtimin e mundshëm të stacioneve të transfertit dhe oborreve të riciklimit, një qasje e decentralizuar për mbeturinat gjithashtu konsiderohet.

Tabela më poshtë paraqet çmimet mesatare aktuale të tregut për materialet e riciklueshme të përdorura për vlerësimin e të hyrave.

Tabela 52 Çmimet e supozuara të tregut për mbeturinat e artikujve të riciklueshëm

Material i riciklueshëm	Mbeturinat e grumbulluara ndaras, €/ton	Mbeturinat e përziera, €/ton
Plastikë	180	50
Letër dhe karton	75	10
Qelq	10	10
Metal	200	200

Çmimet e mësipërme janë nga 'vendi i gjenerimit' objekti i klasifikimit.

Janë konsideruar dy alternativa për klasifikimin e mbeturinave të grumbulluara ndaras:

- Alternativa 1 – Objekti i përbashkët i centralizuar i klasifikimit, i vendosur në komunën e Pejës. Objekti i centralizuar i klasifikimit do të jetë i pajisur me kabinën e ventiluar të klasifikimit, shiritat transportues, kanalin e automatizuar për presim.
- Alternativa 2 – Objektet e vogla individuale (të decentralizuara) të klasifikimit të vendosura në komunat e Pejës, Istogut, Klinës dhe Deçanit. Mbeturinat e mbledhura ndaras nga komuna e Junikut do të dedikohen në një nga këto objekte të klasifikimit. Në instalimet më të vogla të klasifikimit në Istog, Klinë dhe Deçan do të sigurohet presa më e vogël toptuese me perforator dhe nuk do të vendosen kabina për klasifikim. Klasifikimi do të organizohet në platonë e rripit transportues direkt në nivelin e tokës.

Të dyja alternativat nuk parashikojnë klasifikim/trajtim të qelqit të mbledhur veçmas për shkak të sasive të vogla të grumbulluara.

Kostot për zbatimin e alternativave të ndryshme janë përmbledhur në tabelën vijuese.

Tabela 53 Vlerësimet e kostos për alternativa të ndryshme për klasifikimin e mbeturinave të riciklueshme të grumbulluara ndaras

Parametri	Klasifikimi i përbashkët	Objektet individuale të klasifikimit			
		Pejë	Istog	Klinë	Deçan ²⁹
Inputi i mbeturinave (2035), ton	21,065	12,859	3,495	2,350	2,361
Mbeturinat e ndara për riciklim (2035), ton	18,915	11,529	3,147	2,116	2,123
Kostot e investimit, mijë €	1,570	1,007	346	339	339
Kostot operacionale, mijë €	677	530	172	140	140
Të hyrat nga shitjet, mijë €	2,096	1,260	356	239	242
Kostot e zbritura për njësi, input €/ton	- 44.83	-54.44	-59.53	-86.13	-84.93
Të ardhura me ulje për njësi, input €/ton	100.87	98.28	102.73	102.53	103.48
Kostot me ulje neto për njësi, input €/ton	55.24 ³⁰	43.84	43.20	16.40	18.54

Krahasimi tregon se klasifikimi I përbashkët ka kosto më të ulët zbatimi krahasuar me klasifikimin e decentralizuar.

6.6.3 Teknologjitë për trajtimin dhe rikuperimin e mbeturinave komunale

Ekzistojnë disa teknologji të trajtimit të mbeturinave. Teknologjitë më të rëndësishme janë:

- Teknologjitë e mbeturinave për energji
- Trajtimi mekanik biologjik (TMB) i lidhur me kompostimin e centralizuar³¹

Teknologjitë për trajtimin e fraksioneve të mbledhura ndaras të mbeturinave organike si kompostimi dhe tretja anaerobe janë konsideruar veçmas në seksionet e mëposhtme.

Teknologjitë e shndërrimit të mbeturinave në energji

Mbeturinat për energji (MpE) përfshijnë metodat sipas të cilave energjia që ndodhet në mbeturina nxirret për prodhimin e energjisë elektrike dhe nxehtësisë. Tabela e mëposhtme paraqet disa nga teknologjitë më të përdorura.

Tabela 54 Teknologjitë e shndërrimit të mbeturinave në energji

Teknologjitë MpE	Përshkrimi
Teknologjitë termike	
Djegia	Djegia e mbeturinave i referohet trajtimit të kontrolluar në temperaturë të lartë të mbeturinave, shoqëruar me trajtim/filtrim të gjerë të emetimeve në ajër dhe hirit të mbetur. Në mënyrë tipike, energjia e nxehtësisë përdoret për të prodhuar energji elektrike. Avantazhi kryesor i djegies së mbeturinave është se procesi çon në një reduktim të ndjeshëm të sasive të mbeturinave që deponohen – dhe rreth 95% e mbeturinave digjen.
Gazifikimi	Ky është një proces termo-kimik në të cilin inputi organik nxehet në një atmosferë me mungesë oksigjeni për të prodhuar një të ashtuquajtur gaz sintetik, i cili më pas mund të përdoret si lëndë djegëse në një turbinë ose motor me djegie për të prodhuar energji elektrike ose nxehtësi.

²⁹ Përfshin edhe sasi të mbeturinave të grumbulluara ndaras nga komuna e Junikut

³⁰ Vlera pozitive do të thotë që të ardhurat janë më të larta se kostot. Kostot neto llogariten vetëm për ndarjen dhe nuk përfshijnë kostot për grumbullimin ndaras të mbeturinave.

³¹ Plani i referohet TMB-së, por studimi i detajuar i fizibilitetit, siç parashikohet në Planin e Veprimt, do të përcaktojë nëse dhe çfarë teknologjie nevojitet për rikuperimin e mbeturinave, dhe cilat zona të menaxhimit të mbetjeve do t'i shërbejë.

Teknologjitë MpE	Përshkrimi
Depolimerizimi	Depolimerizimi termik (ose vajrimi) i mbeturinave i shndërron ato në një lloj karburanti me naftë. Në fakt kjo teknologji është projektuar për të punuar me lloje të ndryshme të xhiros - lloje të ndryshme materialesh organike, gome, yndyrna të të gjitha llojeve etj. Substancat e dëmshme si klori, dioksidi dhe furanet neutralizohen nga katalizatorët dhe përgatiten për asgjësim të sigurt.
Piroliza	Teknologjia përfshin degradimin e materialit organik në mbeturina nga nxehtësia në mungesë të oksigjenit, gjë që rezulton në prodhimin e qymyrit, produkteve të lëngshme dhe të gazta. Nëse qëllimi është të maksimizohet prodhimi i produkteve të lëngshme që rrjedhin nga piroliza e materialit organik, do të kërkohej një temperaturë e ulët me shpejtësi të lartë ngrohjeje dhe proces të shkurtër qëndrimi në gaz. Nëse qëllimi është të maksimizohet prodhimi i karbonit të lartë, atëherë do të kërkohej një temperaturë e ulët me një proces të ulët ngrohjeje. Dhe, për prodhimin e gazit me lëndë djegëse të lartë, do të zgjidhej një temperaturë e lartë me shpejtësi të ulët ngrohjeje dhe një proces të gjatë qëndrimi në gaz.
Gazifikimi i harkut plazmatik	Kjo teknologji bazohet në një pajisje të quajtur konvertues plazmatik, i cili përdor energjinë elektrike për të arritur temperaturën e lartë, ku mbeturinat grupohen në gaz të thjeshtë dhe baltë mbeturinash. Gazifikimi i harkut të plazmës lejon që sasi të mëdha mbeturinash të mënjanohej nga deponia dhe të prodhojnë energji elektrike, e cila varet nga përbërja e mbeturinave hyrëse.
Teknologjitë jo-termike	
Tretje anaerobe	Pjesa organike në mbeturina dekompozohet dhe mineralizohet pjesërisht në një mjedis pa oksigjen. Si rezultat gjenerohet metani dhe ai mund të përdoret për të gjeneruar energji elektrike ose nxehtësi. Në varësi të cilësisë së prodhimit nga procesi, ai ose mund të përdoret drejtpërdrejt si kondicioner i tokës, ose, nëse ende nuk është plotësisht i degraduar, mund të kompostohet më tej. Tretja anaerobe nuk kërkon zona të mëdha, megjithatë praktika tregon se zakonisht është një qasje më e kushtueshme sesa sistemet e trajtimit aerobik.
Trajtim mekanik biologjik	Disa teknologji MBT përshkruhen më poshtë në seksionin 4.1.3.2.
Shfrytëzimi i gazit të deponive	
Shfrytëzimi i gazit në deponi	Megjithëse deponia e mbeturinave nuk është një opsion trajtimi, metani që prodhohet nga degradimi i mbeturinave organike mund të përdoret për të gjeneruar energji. Ky opsion mbështetet në fizibilitetin e teknologjive për kapjen e gazit të deponisë, nxjerrjen e metanit dhe përdorimin e tij direkt si lëndë djegëse dhe për prodhimin e energjisë elektrike. Kjo është një metodë me kosto relativisht të ulët për rikuperimin e energjisë nga mbeturinat organike. Prodhimi i metanit ndryshon shumë nga deponia në deponi në varësi të karakteristikave specifike të vendit, si p.sh. mbeturinat e deponuara, përbërja e mbeturinave, përmbajtja e lagështisë, dizajni i deponisë dhe praktikatat e funksionimit.

Kostot e lidhura me depolimerizimin termik, pirolizën dhe gazifikimin e harkut të plazmës janë të ngjashme me djegien e mbeturinave komunale inerte – mbi 100-200 €/t (kosto totale)³². Ashtu si djegia e MKI, zbatimi i teknologjive termike MpE në ZMM do të ishte shumë i kushtueshëm dhe kostot e shërbimit të MMI do të rriteshin në një nivel që do ta bënte mbulimin e koston të paarrtshëm. Prandaj, **zbatimi i teknologjive MpE në ZMM nuk konsiderohet më tej në PNMIM.**

Kostot e lidhura me tretjen anaerobe (TA) në vendet e BE-së janë brenda intervalit 25-50 €/t (kostot operacionale dhe të mirëmbajtjes) ose 50-90 €/t (kostot totale)³³ dhe janë teknologjikisht të besueshme kur aplikohen vetëm për mbeturina organike të mbledhura ndaras. Duke marrë parasysh objektivin për riciklimin 50% të MKI deri në vitin

³² JASPERS Dokument i punës së stafit, Punime mbi Trajtimin Mekanik Biologjik, nga Jonas Byström, Mars 2010 (Rishikuar gusht 2010)

³³ Po aty.

2035, bëhet e qartë se TA do të duhet të merret parasysh për periudhën pas vitit 2030 në mënyrë që të arrihen objektivat e riciklimit.

Megjithatë, duke qenë se kostot që lidhen me teknologjitë jotermike, veçanërisht trajtimin mekanik-biologjik (TMB), janë dukshëm më të ulëta se teknologjitë termike, seksioni në vijim do të ofrojë analiza të opsioneve të mundshme për trajtimin mekanik-biologjik në ZMM.

Trajtimi mekanik biologjik (TMB)

TMB është një familje teknologjish me kosto dhe kompleksitete të ndryshme. Teknologjitë TMB janë teknologji të pranueshme dhe solide në vendet e BE-së. Teknologji të ndryshme janë aktualisht në funksion pasi proceset e ndryshme janë testuar dhe optimizuar për një periudhë të gjatë kohore.

Zhvillimi i teknologjive TMB u inkurajua nga ndryshimet në politikën e përgjithshme të BE-së për menaxhimin e mbeturinave dhe objektivat e caktuara të vendosura. Këto përfshijnë:

- Ndalimi i deponimit të MKI të patrajtuara; dhe
- Reduktimi i sasive të mbeturinave të biodegradueshme në deponi.

TMB mund të përfshijë një sërë teknologjish të ndryshme procesesh. Disa sisteme përfshijnë pajisje për të paravlerësuar mbeturinat dhe në këtë mënyrë prodhojnë një fraksion të kompostueshëm të përshtatshëm për proceset e kompostimit në natyrë, të mbuluar ose të kontrolluar brenda kontenerit. Një tjetër qasje TMB përfshin nxjerrjen fillestare të materialeve të riciklueshme, e ndjekur nga homogjenizimi i mbeturinave të përziera përpara përpunimit të tyre në një impiant tretjeje anaerobe ose një impiant trajtimi aerobik.

Figura 23 Shembuj të TMB

Bazuar në llojin e trajtimit biologjik, MBT në thelb mund të ndahet në tre teknologji kryesore:

- Bio-stabilizimi. Kjo teknologji përfshin nxjerrjen e materialeve të riciklueshme të ndjekura nga bio-stabilizimi i fraksionit të mbeturinave të biodegradueshme, të kryera në mjedis aerobik, përpara dërgimit në deponi ose përdorimit në aplikime jo bujqësore si rehanilitimi i minierave;
- Bio-tharje. Me këtë teknologji prodhohet karburant nga mbeturinat e jo riciklueshme (SRF) përmes trajtimit intensiv aerobik të mbeturinave komunale. Prodhimi i këtij fraksioni me kalori të lartë pason nxjerrjen e metaleve të riciklueshme dhe materialeve inerte;
- TMB me rikuperim energjie. Me këtë teknologji prodhohet një fraksion i ndryshëm me kalori të lartë (karburante që Derivojnë nga Mbeturinave – KDM/RDF). Pas nxjerrjes së materialeve të riciklueshme dhe materialeve inerte, fraksioni më i lehtë përgatitet për prodhimin e KDM me trajtim paralel aerobik/anaerobik të fraksionit organik më të rëndë. Ambientet e mundshme për KDM-në janë furrat e çimentos, inceneratorët e ndërtuar për qëllime me fuqi dhe prodhim të nxehtësisë (CHP), bashkëndezje me qymyr në termocentrale.

Bio-stabilizimi është metoda më pak e kushtueshme. Megjithatë, si synimet e shkarkimit të deponive ashtu edhe synimet e riciklimit për MKI mund të arrihen vetëm me sasi maksimale të MKI që riciklohen dhe/ose rikuperohen energjikisht. Prandaj, TMB me rikuperim të energjisë (prodhimi KDM) është teknologjia e preferuar për Rajonin. Është gjithashtu një nga dispozitat në Strategjinë e Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave 2024-2035 për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku).

Objekti i centralizuar TMB për trajtimin e mbeturinave të përziera

Arritja e synimeve të riciklimit dhe zvogëlimit të sasisë së mbeturinave që shkon në deponi do të kërkojë ngritjen e objektit TMB për të marrë mbeturinat e përziera nga i gjithë rajonin³⁴.

Kapaciteti i kërkuar i instalimit vlerësohet në 40,000 tonë mbeturina të përziera në vit dhe supozohet se do të ngritet në hapësirën e deponisë rajonale. Trajtimi biologjik në tunele dhe prodhimi i KDM konsiderohet si teknologji më e përshtatshme e trajtimit.

Vlerësimet treguese të kostos për ndërtimin e instalimit TMB janë paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tabela 55 Vlerësimet e kostos së investimit TMB

Përbërësit e kostos	Vlera, €
Tokë	-
Punime civile	3,140,000
Mekanike	8,275,000
Automjetet	469,000
Kontingjenca, inxhinieri, komisione	3,370,000
Kostot totale të investimit	15,254,000

Kostot operacionale për vitin e parë të funksionimit (2031) paraqiten në tabelën vijuese.

Tabela 56 Vlerësimet e kostove operacionale të instalimit të TMB

Përbërësit e kostos	Vlera, €
Personeli	270,000
Mirëmbajtja	683,000
Materialet harxhuese	157,000
Transporti i mbeturinave në deponi	24,000
Administrata	200,000
Taksat, sigurimet	80,000
Kostot totale operacionale	1,481,000

Kostoja mesatare me ulje për ton të mbeturinave hyrëse është vlerësuar në 76 €/ton, ndërsa kostot neto duke marrë parasysh të hyrat nga shitja e materialeve të riciklueshme janë 69 €/ton.

6.6.4 Kompostimi i mbeturinave të gjelbra

Trajtimi i mbeturinave organike në ZMM mund të fillojë me metoda relativisht të thjeshta, si kompostimi i mbeturinave organike të gjelbra (p.sh. mbeturinat fushore, mbeturinat nga kopshtet etj.) që kërkon një paraprocesim minimal dhe që do të rezultojë në cilësinë më të lartë të produktit përfundimtar të kompostimit i cili mund të përdoret si kondicioner i tokës dhe do të jetë i përshtatshëm për përdorime bujqësore dhe të tjera.

³⁴ Ose çdo teknologji tjetër e identifikuar gjatë studimit të fizibilitetit që është e aftë të arrijë targetet e vendosura

Dallimi kryesor midis kësaj metode dhe bio-stabilizimit të mbeturinave organike të përziera është se për të prodhuar një kompost të cilësisë së lartë, i cili mund të aplikohet për qëllime të ndryshme (dhe të shmangët nga deponia), metoda kërkon që materiali hyrës të mbledhet ndaras për të shmangur kontaminimin e produktit përfundimtar.

Aktivitetet e kompostimit synojnë të arrijnë:

- Reduktimi i mbeturinave organike në rrjedhën totale të mbeturinave për deponim, dhe
- Kthimi i një pjese të fraksionit organik për ripërdorim

Kompostimi zakonisht bëhet në të ashtuquajturat dritare. Është një zgjidhje e thjeshtë dhe e lirë. Është gjithashtu i adaptueshëm ndaj zgjerimit të ardhshëm (rritjes së kapacitetit) ose përditësimit të pajisjeve. Disavantazhi është perioda relativisht e gjatë e nevojshme për maturimin e kompostit.

Kompostimi i mbeturinave të gjelbra të mbledhura ndaras përfshin shkarkimin e tyre në një vend të caktuar, copëtimin dhe vendosjen e tyre në piramida. Për qëllime të ajrosjes, materiali duhet të rrotullohet rregullisht nga një rrotullues i shtresave të grumbulluarai, ose përmes një pajisje të projektuar posaçërisht për këtë, siç tregohet në figurën më poshtë.

Figura 24 Sistemet e kompostimit

Duhet të kryhen teste të rregullta për temperaturën, lagështinë dhe fertilizimin e kompostit. Për të prodhuar një produkt cilësor (komposto), i cili mund të përdoret për qëllime bujqësore, duhet të bëhet analiza periodike e përmbajtjes së metaleve të rënda, veçanërisht nëse lënda e parë përmban mbeturina tjera përveç "mbeturinave të gjelbra", si mbeturinat ushqimore nga tregjet. Cilësitë më të ulëta të kompostos janë të përshtatshme për rehabilitimin e tokës dhe ndërtimin e fushave sportive, autostradave dhe aplikime të tjera.

Grumbullimi i mbeturinave të gjelbra nga kopshtet private është një sistem më i vështirë, duke qenë se në secilin rast mbeturinat krijohen në sasi relativisht të vogla gjatë gjithë vitit, duke arritur kulmin në pranverë dhe vjeshtë. Si më poshtë, ekzistojnë mundësi të grumbullimit:

- Deponimi i mbeturinave të gjelbra ashtu siç janë, dmth vendosni mbeturinat skaj rrugës menjëherë pas gjenerimit, në të njëjtën mënyrë siç bëni me mbeturinat e vëllimshme.
- Midis marsit dhe nëntorit, një herë në muaj mbledhja shtëpi më shtëpi në data të caktuara.
- Vendosja e kontejnerëve të mbeturinave të gjelbra (7 deri në 10 m³) në vende të caktuara që mbulojnë një sipërfaqe një rreze prej 500 m deri në 1 km, në ambientet e shtëpive familjare dhe kopshteve, një herë në muaj gjatë pranverës, verës dhe vjeshtës.
- Mbledhja bazuar në thirrje, disa herë në vit pa pagesë, arkëtime të mëtejshme me një tarifë të caktuar;
- Instalimi i oborreve të riciklimit për mbeturina të gjelbra, ku njerëzit mund të sjellin mbeturinat e tyre të gjelbra pa pagesë. Oborret e tilla të riciklimit mund të funksionojnë gjithashtu si magazinim i përkohshme për mbeturinave të gjelbra, derisa grirësi i lëvizshëm të vijë herë pas here dhe të copëtojë mbeturinat e gjelbra. Më pas ato transportohen në impiantin e kompostimit të mbeturinave të gjelbra.

Në tabelën e mëposhtme, krahasohen sistemet e ndryshme të grumbullimit:

Tabela 57Krahasimi i skemave të ndryshme të grumbullimit të mbeturinave të kopshtit

Kriteret	Opsioni 1 Deponimi i mbeturinave ashtu siç gjenerohen	Opsioni 2 Grumbullimi javor shtëpi më shtëpi	Opsioni 3 Vendosja e kontejnerëve të mbeturinave të gjelbra	Opsioni 4 Grumbullimi në bazë të thirrjeve	Opsioni 5 Oborret e riciklimit me magazinim
Komoditet për gjeneruesit e mbeturinave	Shumë i përshtatshëm, sepse mbeturinat mbledhen menjëherë	Sistem i përshtatshëm grumbullimi për gjeneruesin. Nisur nga grumbullimi javor, edhe mbeturinat shumë të lagështa nuk përbëjnë problem të madh	Skemë relativisht e përshtatshme, pasi kontejnerët do të vendoseshin në një distancë të përshtatshme	Grumbullim i përshtatshëm i mbeturinave nga ambientet. E papërshtatshme, sepse prerja e pemëve dhe shkurreve duhet të koordinohet me mbledhjen e aranzhuar.	E papërshtatshme, sepse gjeneruesit e mbeturinave duhet t'i transportojnë ato në oborrin riciklues për disa km. Jo çdo prodhues i mbeturinave ka një automjet të përshtatshëm. I përshtatshëm nga pikëpamja që mbeturinat mund të largohen sa herë që shfaqen.
Komoditet për autoritetet lokale	AL duhet të organizojnë në mënyrë të përhershme grumbullimin ad hoc të mbeturinave të gjelbra	AL duhet të organizojnë mbledhjen me kosto relativisht të lartë.	AL duhet organizojnë datat kur vendosen kontejnerët.	Kompania e grumbullimit duhet të organizojë itinerarin më të mirë të grumbullimit.	Kërkohej operacionalizimi i disa oborreve të riciklimit (mbulimi me diametër 5 deri në 10 km).
Cilësia e mbeturinave	Cilësi e lartë, sepse do të merren vetëm mbeturinat e gjelbra. Mbeturinat e gjelbra janë të freskëta.	Cilësi e lartë, sepse do të merren vetëm mbeturinat e gjelbra. Mbeturinat e gjelbra kanë një moshë maksimale 1 javore.	Kualitet mesatar, kontejnerët mund të përdoren gjithashtu për mbeturina të vëllimshme dhe mbeturina ndërtimi. Mbeturinat e gjelbra mund të jenë ruajtur për ca kohë.	Cilësi e lartë, sepse do të merren vetëm mbeturinat e gjelbra. Mbeturinat e gjelbra mund të jenë ruajtur për ca kohë.	Cilësi e lartë, sepse do të pranohen vetëm mbeturinat e gjelbra. Mbeturinat e gjelbra janë të freskëta.
Sasitë	E tëtë sasia e gjeneruar mbledhet	Sasi të larta të mbeturinave të gjelbra të grumbulluara nga ata që kanë aplikuar për një shportë të mbeturinave	Sasia e mbledhur e reduktuar. Mbeturinat e gjelbra mund të përzihen me mbeturinat komunale	Sasia e mbledhur e reduktuar. Mbeturinat e gjelbra mund të përzihen me mbeturinat komunale	Sasia e mbledhur e reduktuar. Mbeturinat e gjelbra mund të përzihen me mbeturinat komunale

Kriteret	Opsioni 1 Deponimi i mbeturinave ashtu siç gjenerohen	Opsioni 2 Grumbullimi javor shtëpi më shtëpi	Opsioni 3 Vendosja e kontejnerëve të mbeturinave të gjelbra	Opsioni 4 Grumbullimi në bazë të thirrjeve	Opsioni 5 Oborret e riciklimit me magazinim
		të gjelbra.			
Rreziqet	Asnjë	Mbeturinat e gjelbra vendosen skaj rrugës sa herë që gjenerohen	Mbeturinat e gjelbra vendosen skaj rrugës sa herë që gjenerohen	Mbeturinat e gjelbra vendosen skaj rrugës sa herë që gjenerohen	Mbeturinat e gjelbra vendosen skaj rrugës sa herë që gjenerohen
Koment	Sistemi është i ngjashëm me sistemin ekzistues të grumbullimit të mbeturinave të vëllimshme. Relativisht e shtrenjtë, por më e përshtatshme e për gjeneruesit e mbeturinave	Ky është një sistem i organizuar mirë. Relativisht i shtrenjtë, por shumë i përshtatshme për gjeneruesit e mbeturinave	Në parim, një sistem i mirë, megjithatë, ka një rrezik të lartë, që të ketë mbeturina të tjera në kontejnerë. Sistemi duhet të testohet përpara prezantimit.	Ky sistem i mban vendbanimet të pastra, pasi që mbeturinat vendosen vetëm në datën e caktuar. Megjithatë, mund të ketë shumë njerëz që nuk do ta pëlqenin sistemin e thirrjeve.	Ky opsion ka kuptim, nëse një sistem i oborreve ricikluese parashikohet edhe për lloje të tjera mbeturinash. Jo i përshtatshëm për zonat rurale
Rekomandim	Rekomando het, bazuar në sistemin ekzistues, ku grumbullimi i mbeturinave të vëllimshme tashmë funksionon në baza ad- hoc, derisa të fillohet me një sistem më të organizuar .	Nuk rekomandohet në afat të shkurtër. Në periudhën afatmesme mund të konsiderohet në të ardhmen të fillohet me një sistem vullnetar shportash për mbeturina të gjelbra .	Nuk rekomandohet derisa të ketë një disiplinë të qëndrueshme në ndarjen e mbeturinave.	Nuk rekomandohet. Duke pasur parasysh frekuencën e lartë të prerjeve të barit, kjo do të kërkonte thirrje dhe mbledhje të shpeshta. Kështu, një sistem i rregullt është më i përshtatshëm.	Nuk rekomandohet. Nuk ka gjasa që një numër i konsiderueshëm njerëzish të transportojnë mbeturinat e tyre në oborret e riciklimit .

Kompostimi shtëpiak

Një tjetër mundësi praktike për reduktimin e sasive të mbeturinave për deponi është të fillohet me kompostimin shtëpiak. Kjo është një metodë riciklimi që ndihmon në transformimin e sasive të mbeturinave të gjelbra në kompost të vlefshëm, i cili mund të përdoret nga banorët drejtpërdrejt në tokën e tyre për të rritur prodhimin e perimeve dhe luleve. Në të njëjtën kohë, kompostimi shtëpiak rezulton në sasi të reduktuara të mbeturinave që kërkojnë grumbullim dhe në këtë kuptim mund të ndihmojë në uljen e kostove për grumbullimin e mbeturinave dhe menaxhimin e mëvonshëm.

Në mënyrën më të zakonshme, procesi i kompostimit kërkon thjesht grumbullimin e mbeturinave të gjelbra. Procesi i dekompozimit ndihmohet nga copëtimi i bimëve dhe degëve nga pemët. Për të përshpejtuar procesin e dekompozimit duhet të sigurohet ajsja e duhur duke e rrotulluar rregullisht masën e mbeturinave. Mbeturat e kuzhinës mund të shtohen gjithashtu në proces, por vetëm mbeturinat e zgjedhura ushqimore. Produktet e qumështit dhe mishi duhet të shmangen pasi tërheqin parazitë dhe brejtës. Në përgjithësi, mbeturinat e kuzhinës në vendbanimet rurale përdoren kryesisht për ushqimin e kafshëve dhe kompostuesit shtëpiak pritet të përdoren kryesisht për mbeturinat e gjelbra nga oborret.

Figure 25. Shembull i një komposterit jo të kushtueshëm

Kompostimi në shtëpi mund të lehtësohet duke përdorur pajisje speciale. Këto pajisje (komposterët shtëpiak) janë të qëndrueshme (zakonisht prej plastike) dhe kanë një periudhë funksionimi 7-10 vjet. Çmimet e kompostuesve të tillë variojnë nga 40 deri në 100 euro.

Një njësi kompostimi shtëpiak mund të bëhet gjithashtu nga druri, ose materiale të tjera dhe mund të jetë shumë e thjeshtë dhe më pak e kushtueshme. Zbatimi i programit të kompostimit shtëpiak rekomandohet për të gjitha zonat rurale dhe për shtëpitë familjare në zonat urban.

Vlerësimet e kostove për kompostimin e mbeturinave të gjelbra

Lloji i objekteve të përshtatshme për kompostimin e mbeturinave të gjelbra duhet të vendoset në bazë të sasive të vlerësuara të mbeturinave të gjelbra të grumbulluara.

Ndërsa kompostimi shtëpiak do të jetë alternativa parësore për mbeturinat e gjelbra të krijuara në zonat rurale dhe shtëpitë familjare në zonat urbane, ndërtimi i instalimeve të kompostimit duhet të konsiderohet për mbeturinat nga mirëmbajtja e zonave të gjelbra publike. Për të shmangur transportimin e mbeturinave të gjelbra në distanca të mëdha, kompostimi do të organizohet në nivel komunal.

Sasitë e vlerësuara të mbeturinave të gjelbra të përcaktuara për kompostim të organizuar përcaktojnë llojet e përshtatshme të objekteve që do të përdoren. Në këtë drejtim, përcaktimi i lokacionit të centralizuar të kompostimit është i justifikuar vetëm në komunën e Pejës ku sasia e mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras tejkalon 2,000 tonë në vit. Skemat e decentralizuara të kompostimit duke përdorur pajisje të lëvizshme përfshirë traktorin, pajisjen për prerjen e drinjve dhe pajisjen tërheqëse do të jenë më të përshtatshme për komunat e Istogut, Klinës dhe Deçanit ku sasia e mbeturinave të gjelbërta është nën 600 tonë në vit. Për komunën e Junikut ku sasitë e mbeturinave të gjelbra janë shumë të vogla, rekomandohet kompostimi në vend.

Tabela e mëposhtme paraqet vlerësimin e kostos për zbatimin e kompostimit të mbeturinave të gjelbra nëpër komuna.

Tabela 58 Karakteristikat kryesore dhe vlerësimet e kostove nëpër për kompostimin e mbeturinave të gjelbra në shtresa

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik
Mbeturat e gjelbra të mbledhura veçmas, ton	2,400	600	600	550	65
Lloji i objektit	Vend i përhershëm i centralizuar	Kompostimi i decentralizuar me pajisje të lëvizshme	Kompostimi i decentralizuar me pajisje të lëvizshme	Kompostimi i decentralizuar me pajisje të lëvizshme	Kompostimi i decentralizuar me pajisje të lëvizshme
Kostot e investimit, mijë €					Shërbyer në mënyrë periodike
Tokë	-	-	-	-	

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik
Punime civile	125	-	-	-	me pajisje të lëvizshme të siguruara nga komunat e tjera
Makineri	370	39	39	39	
Automjetet	12	75	75	75	
Inxhinieri, komisionim, kontingjente	25	6	6	6	
Investimet totale	532	119	119	119	
Amortizimi, mijë €	46	12	12	12	
Kostot operacionale, mijë €					
Mirëmbajtje dhe riparim	25	10	10	10	
Personeli	55	24	24	24	
Materiale harxhuese	59	11	11	10	
Administrata	14	4	4	4	
Taksat, sigurimet	6	2	2	2	
Kostot totale operacionale	158	51	51	50	
Grumbullimi i mbeturinave të gjelbra, mijë €	47	11	11	10	

6.6.5 Grumbullimi ndaras dhe trajtimi i mbeturinave ushqimore (mbeturinave tjera organike)

Mbeturinat ushqimore/kuzhinës janë fraksioni më i ndërlikuar i mbeturinave që grumbullohet ndaras. Megjithatë, duke marrë parasysh sasinë e konsiderueshme të fraksionit të mbeturinave ushqimore, do të kërkohet grumbullimi ndaras për të arritur objektivat e riciklimit dhe shmangjes së deponive për mbeturinat komunale.

Shumica e popullsisë në rajon jeton në zonat rurale ku mbarështimi i kafshëve (pulat, lepujt, etj) është ende i zakonshëm dhe shumica e mbeturinave organike tashmë ose kompostohen në shtëpi ose përdoren si ushqim për kafshët. Hyrja në praktikë e grumbullimit ndaras të mbeturinave organike për momentin nuk do të jepte rezultate domethënëse.

Prandaj, për zonat urbane në rajon rekomandohet grumbullimi ndaras i mbeturinave të kuzhinës.

Për më tepër, prania e mbeturinave ushqimore në materialet e grumbulluara do të kërkojë zbatimin e teknologjive më të avancuara të trajtimit si sistemet e kompostimit të mbyllura ose tretja anaerobe. Metoda të tilla janë dukshëm më të shtrenjta në krahasim me kompostimin me dritare të hapur derisa do të kenë ndikim shtesë në tarifën për shërbimin e ofruar.

Kostot e vlerësuara të investimit dhe ato operacionale për ngritjen e një impianti të centralizuar të tretjes anaerobe ose impiantit të kompostimit të mbyllur me një kapacitet prej 3,500 tonë janë paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tabela 59Krahasimi i kostos së alternativave për trajtimin e mbeturinave ushqimore të mbledhura ndaras

Parametri	Implant për tretje anaerobe ³⁵	Kompostimi në kontejnerë të veçantë
Kostot e investimit, mijë €	3,904	2,503
Shpenzimet operative vjetore, mijë €	471	333

³⁵Të ardhurat potenciale nga shitja e energjisë elektrike nuk merren parasysh

Impianti i TA ka investim fillestar dhe kosto operative më të larta krahasuar me instalimin e kompostimit në enë. Megjithatë, nuk do të ketë ndonjë ndryshim të rëndësishëm në kosto nëse merren parasysh të ardhurat nga shitjet e energjisë elektrike të prodhuar nga TA, të cilat pritet të mbulojnë afërsisht gjysmën e kostove operative. Nga ana tjetër, kompostimi në enë mund të kombinohet lehtësisht me impiantin TMB / për rikuperimin e mbeturinave ose instalimin e kompostimit të mbeturinave të gjelbra në komunën e Pejës.

6.7 Deponimi i mbeturinave

6.7.1 Gjendja aktuale

Të gjitha komunat e rajonit i deponojnë mbeturinat e tyre komunale në deponinë e Pejës. Kapaciteti i ldeponisë është varfëruar për një kohë të gjatë. Projektimi i detajuar dhe dokumentet e tenderit për mbylljen e lokacionit ekzistues dhe ndërtimin e deponisë së re janë në përgatitje dhe rishikim tash e disa vite.

6.7.2 Zhvillimi i sistemit të deponimit të mbeturinave

Pavarësisht nga të gjitha masat e ardhshme që lidhen me shmangien e mbeturinave, riciklimin dhe trajtimin e mbeturinave, një sasi e caktuar mbeturinash të përziera do të mbetet për deponim. Kështu, në çdo rast kërkohen deponi sanitare për deponim të sigurt dhe në përputhje me mjedisin.

SKMIM 2024-2035 ka identifikuar se Zona e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku) duhet të shërbehet nga një deponi rajonale. Siç është përmendur tashmë, dizajni i detajuar për përmirësimin dhe zgjerimin e lokacionit aktual të deponimit të mbeturinave në Sferkë është në përgatitje e sipër. Bazuar në parcelën në dispozicion dhe sasitë e parashikuara të mbeturinave që do të deponohen, projekti i detajuar do të përcaktojë periudhën e funksionimit të deponisë në vazhdim.

Ndërtimi i deponisë duhet të kryhet në faza. Faza e parë duhet të përfshijë infrastrukturën e mëposhtme:

- Qelia e parë me kapacitet për t'u mjaftuar për 5 deri në 7 vjet deponim;
- Sistemet e grumbullimit dhe trajtimit për kullimin dhe gazin në deponi;
- Infrastruktura shtesë, si: peshore, rrethojë, objekte zyrash dhe garazhesh;
- Pajisjet e nevojshme të lëvizshme, si kompaktori, kamioni, ngarkuesi i përparmë etj.

Para përfundimit të qelisë së parë, duhet të fillojë ndërtimi i qelisë së dytë.

Secila prej qelive, e cila do të ndërtohet në fazën e parë, duhet të ketë jetëgjatësi jo më pak se 5 vjet.

Kapaciteti i nevojshëm i deponisë përcaktohet në bazë të parashikimeve të gjenerimit të mbeturinave dhe merren parasysh sasitë e reduktuara të mbeturinave që do të deponohen si rezultat i krijimit të planifikuar të grumbullimit ndaras të mbeturinave të riciklueshme, kompostimit të mbeturinave të gjelbërta/kopshtit, trajtimit të mbeturinave tjera organike të grumbulluara ndaras dhe TMB-së.

Supozohet se deponia do të përbëhet nga disa qelia deponimi, secila prej tyre me jetëgjatësi të vlerësuar prej 5 vjetësh. Kapaciteti i deponisë vlerësohet në 475 mijë tonë mbeturina të përziera komunale gjatë periudhës 20 vjeçare të funksionimit. Madhësia minimale e deponisë së kërkuar është 7.5 ha, duke supozuar një lartësi maksimale deponimi prej 10 m dhe me densitet të ngjeshur mbeturinash prej 1 ton/ m³. Duhet të theksohet se pas ndërtimit të impiantit TMB, sasitë e destinuara për deponim do të ulen ndjeshëm dhe vlerësohen në 14.5 mijë tonë në vitin 2035.

Deponia e re rajonale do të projektohet dhe funksionalizohet në përputhje me standardet e fundit teknike në mënyrë që të mbrojë shëndetin e njerëzve, të parandalojë shqetësimet, të mbrojë ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore nga ndotja dhe të minimizojë emetimin në ajër të metanit.

6.7.3 Kostot e ndërlidhura

Vlerësimet paraprake për ndërtimin e deponisë rajonale të mbeturinave janë paraqitur në tabelën vijuese.

Tabela 60 Vlerësimet e kostove të investimeve në deponi

Përbërësit e kostove	Vlera, mijë €
Tokë	-
Ndërtesat e punimeve civile dhe infrastruktura e përbashkët	2,433
Punimet civile Qelia 1	2,979
Mekanike	2,864
Automjetet	1,972
Kostot totale të investimit	10,248

Kostot e mësipërme nuk përfshijnë mbylljen e deponisë ekzistuese.

Kostot vjetore operacionale janë vlerësuar në 1,066 mijë € për vitin e parë të operimit dhe ulen pas ndërtimit të impiantit TMB.

6.7.4 Mbyllja e deponive ilegale

Në territorin e komunave ende janë 67 deponi ilegale. Tabela e mëposhtme paraqet dispozitat për mbylljen e deponive të vjetra.

Tabela 61 Dispozitat për mbylljen e deponive ilegale, në EUR

Komuna	2023	2024	2025	2026	2027	Gjithsej, EUR
Pejë	30,000	25,000	22,500	22,500	20,000	120,000
Istog	30,000	25,000	22,500	22,500	20,000	120,000
Klinë	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000
Deçan	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000
Gjithsej	75,000	65,000	60,000	60,000	55,000	315,000

Burimi: planet komunale për menaxhimin e mbeturinave

Në planet e tyre të menaxhimit të mbeturinave komunale, të gjitha komunat parashikojnë fonde për mbylljen graduale të të gjitha deponive në territorin e tyre deri në vitin 2027. Prandaj, aktivitetet që kanë të bëjnë me mbylljen e deponive nuk janë të përfshira në Planin e Veprimit të këtij PNMIM.

6.8 Skenarët për zhvillimin e një sistemi të integruar të menaxhimit të mbeturinave

Ky seksion shqyrton disa opsione të ndryshme, në mënyrë që të identifikojë shkallën e mundshme të kostove dhe përfitimeve që mund të rezultojnë nga skenarë të ndryshëm të riciklimit dhe trajtimit më intensiv në ZMM.

6.8.1 Formulimi i skenarëve për sistemin e ardhshëm të menaxhimit të mbeturinave komunale

Skenarët për zhvillimin e sistemit të ardhshëm të menaxhimit të integruar të mbeturinave janë formuluar si kombinim i alternativave të ndryshme për operacionet individuale të menaxhimit të mbeturinave, të shqyrtuara në seksionet e mëparshme,

Tabela më poshtë paraqet grupimin e opsioneve të mundshme të sistemit.

Tabela 62 Opsionet për sistemin e integruar të menaxhimit të mbeturinave komunale

Elementet e Sistemit	Opsioni 1	Opsioni 1a	Opsioni 2	Opsioni 3	Opsioni 4	Opsioni 5
Grumbullimi i mbeturinave të përziera ³⁶	Sistemi aktual i grumbullimit i bazuar në kontejnerë 1.1 m ³ dhe shporta individuale 240 l	Sistemi aktual i grumbullimit i bazuar në kontejnerë 1.1 m ³ dhe shporta individuale 240 l	Sistemi aktual i grumbullimit i bazuar në kontejnerë 1.1 m ³ dhe shporta individuale 240 l	Sistemi aktual i grumbullimit i bazuar në kontejnerë 1.1 m ³ dhe shporta individuale 240 l	Sistemi aktual i grumbullimit i bazuar në kontejnerë 1.1 m ³ dhe shporta individuale 240 l	Sistemi aktual i grumbullimit i bazuar në kontejnerë 1.1 m ³ dhe shporta individuale 240 l
Mbledhja e ndaras e mbeturinave	Shporta individuale plastike 240 l për ambalazhim të përzier dhe kontejnerë Igloo 1.5 m ³ për qelq	Sistemi për sjelljen e mbeturinave me kontejnerë të llojit Igloo me ngjyra 3x1.5 m ³	Shporta individuale plastike 240 l për ambalazhim të përzier dhe kontejnerë Igloo 1.5 m ³ për qelq	Shporta individuale plastike 240 l për ambalazhim të përzier dhe kontejnerë Igloo 1.5 m ³ për qelq	Shporta individuale plastike 240 l për ambalazhim të përzier dhe kontejnerë Igloo 1.5 m ³ për qelq	Shporta individuale plastike 240 l për ambalazhim të përzier dhe kontejnerë Igloo 1.5 m ³ për qelq
Transferimi dhe transporti	ST pa ngjeshje në Istog , transport direkt për komunat tjera	ST pa ngjeshje në Istog , Klinë dhe Deçan (që shërben edhe Junikun)	Transport direkt, pa stacione transfer	ST pa ngjeshje në Istog , Klinë dhe Deçan (që shërben edhe Junikun)	Transport direkt, pa stacione transfer	ST me ngjeshje në Istog dhe Deçan. Transport direkt për Klinë
Klasifikimi i mbeturinave	Objekt i centralizuar për klasifikim në Pejë	Objekt i centralizuar për klasifikim në Pejë	Objekt i centralizuar për klasifikim në Pejë	Objekt i centralizuar për klasifikim në Pejë	Instalime individuale të klasifikimit me kapacitet të vogël në Pejë, Istog , Klinë dhe Deçan	Objekt i centralizuar për klasifikim në Pejë
Kompostimi i mbeturinave të gjelbra	Vend për kompostim në Pejë, pajisje mobile kompostimi për	Vend për kompostim në Pejë, pajisje mobile kompostimi	Vend për kompostim në Pejë, pajisje mobile kompostimi për	Vend për kompostim në Pejë, pajisje mobile	Vend për kompostim në Pejë, pajisje mobile kompostimi për Istog , Klinë,	Vend për kompostim në Pejë, pajisje mobile

³⁶ Distanca të ndryshme transporti në varësi të disponueshmërisë së stacionit të transferit në komunat përkatëse

Elementet e Sistemit	Opsioni 1	Opsioni 1a	Opsioni 2	Opsioni 3	Opsioni 4	Opsioni 5
	Istog , Klinë, Deçan dhe Junik	për Istog , Klinë, Deçan dhe Junik	Istog , Klinë, Deçan dhe Junik	kompostimi për Istog , Klinë, Deçan dhe Junik	Deçan dhe Junik	kompostimi për Istog , Klinë, Deçan dhe Junik
Kompostimi shtëpiak	Të gjitha zonat rurale	Të gjitha zonat rurale	Të gjitha zonat rurale	Të gjitha zonat rurale	Të gjitha zonat rurale	Të gjitha zonat rurale
Mbeturinat organike	Objekti për djegje anaerobe në Pejë	Objekti për djegje anaerobe në Pejë	Objekti për djegje anaerobe në Pejë	Impianti i kompostimit brenda kontejnerëve të specializuar në Pejë	Objekti për djegje anaerobe në Pejë	Objekti për djegje anaerobe në Pejë
TMB ³⁷	Impianti i centralizuar TMB	Impianti i centralizuar TMB	Impianti i centralizuar TMB	Impianti i centralizuar TMB	Impianti i centralizuar TMB	Impianti i centralizuar TMB
Deponitë	Deponia rajonale	Deponia rajonale	Deponia rajonale	Deponia rajonale	Deponia rajonale	Deponia rajonale

Të gjithë skenarët përmbajnë impiantin e centralizuar të TMB dhe deponinë rajonale që do të vendoset në deponinë ekzistuese në komunën e Pejës.

6.8.2 Krahasimi i kostove të skenarëve

Tabela më poshtë paraqet vlerën aktuale të kostove të investimit për secilin nga skenarët e konsideruar³⁸

Tabela 63 Vlera aktuale e kostove të investimit për skenarë të ndryshëm, mijë €

Operacioni i menaxhimit të mbeturinave	Opsio ni 1	Opsioni 1a	Opsio ni 2	Opsio ni 3	Opsio ni 4	Opsio ni 5
Grumbullimi ndaras	5,604	5,604	7,190	5,604	5,459	5,604
Grumbullimi i mbeturinave të përziera	7,285	6,931	7,678	7,093	8,054	6,931
Transferimi i mbeturinave të përziera	371	1,143	-	701	-	2,113
Kompostimi i mbeturinave të gjelbra	818	818	818	818	818	818
Klasifikimi i mbledhjes ndaras	1,156	1,156	1,156	1,156	1,365	1,156
Trajtimi i mbeturinave të përziera (TMB)	5,726	5,726	5,726	5,726	5,726	5,726
TA ose kompostimi i mbeturinave ushqimore në kontejnerë të specializuar	1,392	1,392	1,392	1,077	835	1,392

³⁷ Apo teknologji tjetër që mund të identifikohet nga studimi i fizibilitetit i paraparë në Planin e Veprimit

³⁸ Vlera aktuale e aseteve është llogaritur për periudhën 2025 – 2035. Vlera e mbetur e aseteve është marrë në konsideratë.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Impianti KDM MpE	-	-	-	-	-	-
Deponia	11,200	11,200	11,200	11,200	11,200	11,200
Kostot totale të investimit	33,552	33,969	35,160	33,376	33,457	34,940

Kostot e vlerësuara operationale për operatione të ndryshme të menaxhimit të mbeturinave në vitin e fundit të periudhës së planifikimit (2035) janë paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tabela 64 Kostot operative në vitin 2035 për skenarë të ndryshëm, mijë €

Operacioni i menaxhimit të mbeturinave	Opsioni 1	Opsioni 1a	Opsioni 2	Opsioni 3	Opsioni 4	Opsioni 5
Grumbullimi ndaras	1,331	1,331	1,793	1,331	1,181	1,331
Grumbullimi i mbeturinave të përziera	2,186	1,921	2,383	2,049	2,435	1,921
Transferimi i mbeturinave të përziera	131	310	-	222	-	416
Kompostimi i mbeturinave të gjelbra	393	393	393	393	393	393
Kompostimi shtëpiak	334	334	334	334	334	334
Klasifikimi i mbledhjes ndaras	677	677	677	677	982	677
Trajtimi i mbeturinave të përziera (TMB)	1,446	1,446	1,446	1,446	1,450	1,446
TA ose kompostimi i mbeturinave ushqimore në kontejnerë të specializuar	471	471	336	333	336	471
Impianti KDM MpE	286	286	286	286	286	286
Deponia	788	788	788	788	793	788
Kostot totale operationale	7,910	7,824	8,438	7,861	8,192	7,930

Skenarët janë krahasuar gjithashtu bazuar në kostot e zbritura për njësi për ton të mbeturinave të gjeneruara.

Tabela 65 Krahasimi i kostove të zbritura për njësi për ton mbeturinash të gjeneruara, për opsionet e ndryshme

Operacioni i menaxhimit të mbeturinave	Opsioni 1	Opsioni 1a	Opsioni 2	Opsioni 3	Opsioni 4	Opsioni 5
<i>Grumbullimi ndaras</i>						
Kostot e investimit	8.06	8.06	10.34	8.06	7.85	8.06
Kostot operationale	11.70	11.70	16.39	11.70	10.46	11.70
Kostot totale të grumbullimit ndaras	19.76	19.76	26.74	19.76	18.31	19.76
<i>Mbledhja e mbeturinave të përziera</i>						
Kostot e investimit	10.48	9.97	11.05	9.97	11.59	9.97
Kostot operationale	26.20	23.06	28.70	23.06	29.15	23.06
Kostot totale të grumbullimit të mbeturinave të përziera	36.68	33.04	39.75	33.04	40.73	33.04
<i>Transferimi i mbeturinave të përziera</i>						

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Operacioni i menaxhimit të mbeturinave	Opsioni 1	Opsioni 1a	Opsioni 2	Opsioni 3	Opsioni 4	Opsioni 5
Kostot e investimit	0.53	1.64	-	1.64	-	3.04
Kostot operacionale	1.59	4.07	-	4.07	-	5.35
Kostot totale të transferimit të mbeturinave	2.12	5.71	-	5.71	-	8.39
<i>Mbledhja dhe kompostimi i mbeturinave të gjelbra</i>						
Kostot e investimit	1.18	1.18	1.18	1.18	1.18	1.18
Kostot operacionale	4.46	4.46	4.46	4.46	4.46	4.46
Kostot totale të kompostimit të mbeturinave të gjelbra	5.64	5.64	5.64	5.64	5.64	5.64
<i>Programi i kompostimit shtëpiak OPEX</i>	3.17	3.17	3.17	3.17	3.17	3.17
<i>Impianti i klasifikimit të mbeturinave të grumbulluara ndaras</i>						
Kostot e investimit	1.66	1.66	1.66	1.66	1.96	1.66
Kostot operacionale	6.56	6.56	6.56	6.56	9.45	6.56
Kostot totale të implantit të klasifikimit	8.22	8.22	8.22	8.22	11.41	8.22
Trajtimi i mbetjurinave të përziera (TMB)						
Kostot e investimit	8.24	8.24	8.24	8.24	8.24	8.24
Kostot operacionale	7.94	7.94	7.94	7.94	7.96	7.94
Kostot totale të TMB	16.18	16.18	16.18	16.18	16.20	16.18
Tretje anaerobe						
Kostot e investimit	2.00	2.00	2.00	1.55	1.20	2.00
Kostot operacionale	2.34	2.34	1.67	1.78	1.67	2.34
Kostot totale të TA	4.34	4.34	3.67	3.33	2.87	4.34
Kostot e rikuperimit të RDF/KDM	1.63	1.63	1.63	1.63	1.63	1.63
Deponia						
Kostot e investimit	16.11	16.11	16.11	16.11	16.11	16.11
Kostot operacionale	10.73	10.73	10.73	10.73	10.76	10.73
Kostot totale të deponisë	26.84	26.84	26.84	26.84	26.87	26.84
Totalet						
Kostot totale të investimit	48.27	48.87	50.58	48.42	48.13	50.27
Kostot totale operacionale	92.79	92.13	97.73	91.57	95.17	93.41
Kostot totale	141.06	141.00	148.31	139.99	143.31	143.68
Të hyrat totale	12.49	12.49	12.49	12.49	12.49	12.49
Kostot neto	127.90	127.84	135.82	127.50	130.81	130.52

Duke marrë parasysh krahasimin e kostos së mësipërme, Skenari 3 rekomandohet për t'u zhvilluar në të ardhmen. Megjithatë, duhet theksuar se të gjithë skenarët kanë kosto të krahasueshme për ton dhe të gjitha janë të mundshëm për zbatim.

6.9 Menaxhimi i fraksioneve tjera të mbeturinave

6.9.1 Mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimit

Ndarja e mbeturinave të ndërtimit dhe rrënimit (MNRr) dhe shmangja e tyre nga deponia e ardhshme është shumë e rëndësishme për t'i ikur shterimit të shpejtë të kapaciteteve deponuese në deponi. Për më tepër, mbeturinat ndërtimore mund të përmbajnë substanca të rrezikshme, si azbesti dhe llaqet, të cilat janë burime të mundshme të rreziqeve shëndetësore nga thithja e grimcave të pluhurit dhe ndotja e ujërave nëntokësore.

Lloje të ndryshme mbeturinash po gjenerohen në punishte ndërtimi komunale dhe private, si: (i) dheu nga gërmimi; (ii) mbeturinat e ndërtimit (mbeturinat minerale, tulla, dru); dhe (iii) mbeturinat nga rrënimi (tulla, beton, mobilieri, qelq i sheshtë, plastikë, asfalt).

MNRr ka potencialin për t'u ricikluar si material dytësor. Llojet kryesore të MNRr që duhet të synohen për riciklim janë:

- Betoni dhe betoni i armuar;
- Asfaltobetoni;
- Qeramika për ndërtim (tulla, etj);
- Materiale shkëmbore të thyera; dhe
- Mbeturinat minerale (inerte).

Të dhënat tregojnë se këto pesë lloje përbëjnë 80-85% të sasisë totale të MNRr-ve të gjeneruara. Pjesa mbizotëruese në mbeturinat e ndërtimit, si betoni dhe tulla, pas imtësimit, është i përshtatshëm për t'u përdorur në ndërtimin e rrugëve në vend të burimeve parësore si zhavorri dhe rëra. Në varësi të cilësisë fillestare të betonit, ai mund të ripërdoret edhe për të njëjtat qëllime ndërtimi. Më shpesh, betoni i ricikluar mund të përdoret për përfortimin e dheut, barrierat mbrojtëse nga zhurma, argjinaturat, materialet kulluese, rrugët e përkohshme, objektet sportive etj.

Zhvillimi i sistemit të integruar të menaxhimit të mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku) duhet të përfshijë një sistem për menaxhimin e mbeturinave të ndërtimit, në përputhje me dispozitat e Planit Kombëtar të Menaxhimit të Mbeturinave nga Ndërtimi dhe Rrënimi (PKMMNRr).

Sasitë e MNRr-ve në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)

Tabela e mëposhtme paraqet sasitë e MNRr -ve të vlerësuara të gjeneruara nga rajoni dhe nga secila komunë në periudhën 2026 dhe 2030.

Tabela 66 Sasitë e MNRr-ve në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)

Komuna	2026	2030
Pejë	22,387	27,008
Istog	13,309	16,077

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Komuna	2026	2030
Klinë	10,832	13,076
Deçan	2,010	2,384
Junik	390	465
Totali	48,928	59,010

Burimi: PKMMNRr

Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbeturinave të Ndërtimit dhe Rrënit (PKMMNRr) vlerëson se sasi të MNRR-ve të gjeneruara në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku) prej 59,010 tonë në vitin 2030, ose 71,045 m³.

Pajisjet për grumbullim dhe transport

Tabela më poshtë paraqet pajisjet e nevojshme për rajonin për grumbullimin dhe transportin e MNRR-ve.

Tabela 67Pajisjet për grumbullim dhe transport të MNRR-ve

Lloji i pajisjeve	Zona e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku)
Kontejnerë skip (7 m ³)	7
Kamionë të llojit skip ngarkues	2
Kamionë për transportimin dhe shkarkimin e mbeturinave të vëllimshme	1

Burimi: PKMMNRr

Pikat e hedhjes (PeH)

Duhet të krijohet një rrjet i pikave të hedhjes, ku MNRR do të mbledhet dhe ruhet, përpara se të transportohet në objektet qendrore të trajtimit dhe deponimit. PeH parashikohet të ketë një sipërfaqe prej 2000 ~ 4000 m². Grumbulluesit e MNRR-ve do t'i hedhin mbeturinat në kontejnerët e hapur përkatës. Vlen të theksohet se PKMMNRr parashihet ngritjen e pikave të hedhjes në territorin e komunës së Pejës, Istogut dhe Klinës. Megjithatë, një PeH e tillë nevojitet edhe për komunën e Deçanit. PeH e Deçanit mund t'i shërbejë edhe komunës së Junikut.

Nevoja për PeH paraqitet në tabelën më poshtë.

Tabela 68Rrjeti i pikave të hedhjes

Komunat	Numri i PeH	Kapaciteti (m ³ /vit)	Numri i kontejnerëve të nevojshëm
Pejë (duke shërbyer edhe Deçanin dhe Junikun)	1 (e mesme)	5,400	6 (20 m ³)
Istog	1 (e mesme)	2,900	9 (7 m ³)
Klinë	1 (e mesme)	2,400	7 (7 m ³)
Deçan	1 (e mesme)	2,400	7 (7 m ³)

Çdo pikë e hedhjes do të jetë e pajisur me ngarkuesin me rrëshqitje.

Riciklimi i MNRR-ve

Për rajonin është parashikuar një objekt riciklimi, i pajisur me një dërmues të lëvizshëm. Kapaciteti i objektit të riciklimi vlerësohet në 12,800 m³/vit. Vendi do të duhet të sigurojë: (i) zonë për thërmimin dhe ndarjen e fraksioneve nga MNRR; dhe (ii) zonë për ruajtjen e fraksioneve të ndara të gatshme për ripërdorim. Sipërfaqja e kërkuar është

rrreth 3000 m². Të paktën 800 m² e kësaj zone duhet të mbulohet me beton. Pjesa që nuk është e përdorshme mund të transferohet në deponinë rajonale dhe mund të përdoret si material mbulues si nënshtresa.

Vendi(et) duhet të pajiset me një thërmues mobil (foto në të djathtë). Thërmuesi i parashikuar është pajisje me kapacitet 50-70 tonë në orë për të përpunuar të gjitha fraksionet e mundshme të MNRR - beton, beton i gazuar, tulla etj. Madhësia grimcave që dalin mund të rregullohet me sitë. Duke qenë i transportueshëm, thërmuesi mund të transferohet me një rimorkio nëpër vendet/pikat e hudhjes për riciklimin e MNRR-ve. Për më tepër, thërmuesi mund të transportohet në punishtet aktive të ndërtimit me kërkesë të kompanive private të ndërtimit. Ky është një shërbim i mundshëm që mund të ofrohet nga operatori i objektit të riciklimit.

Figure 26. Thërmuesi për MNRR

Për të rritur efektivitetin, autoritetet lokale mund të kërkojnë, për projekte më të mëdha ndërtimi, ndarjen e materialeve të riciklueshme që duhet të kryhen nga kompanitë e ndërtimit në vendpunishte.

Deponimi i MNRR-ve

Sa i përket deponimit, 15% e inputit në objektet e riciklimit pritet të deponohet. Përveç kësaj, 30% e MNRR-ve që nuk mbledhet në sistemin e grumbullimit ndaras pritet të arrijë edhe në objektin e deponimit. Për të gjithë ZMM-në parashikohet një objekt deponimi me kapacitet vjetor prej 19,300 m³.

Menaxhimi i asbestit

Sasi të asbestit të të mbledhur veçmas do të hidhen në një qeli të veçantë për mbeturinat e rrezikshme në deponi. Për të gjithë ZMM-në, llogaritet se sasi të vjetore të asbestit që do të deponohen arrijnë në 500 m³.

Kostot e menaxhimit të MNRR

Kostoja e menaxhimit në të ardhmen të mbeturinave të ndërtimit dhe rrënimit të shkaktuara në objekt nuk duhet të jetë pjesë e llogaritjes së tarifave shtëpiake. Në vend të kësaj, kostoja duhet të mbulohet/paguhet plotësisht nga përdoruesit e objektit.

Kostot e investimeve të nevojshme për vendosjen e sistemit të menaxhimit të MNRR-ve ndërkomunale në ZMM janë paraqitur në tabelën më poshtë.

Tabela 69 Kostot e investimit për menaxhimin e MNRR-ve

Kategoria	Njësia	Kosto për njësi	Nr i njësive	Vlera, EUR
Pajisjet për grumbullimin e mbeturinave				439,000
Kontejnerë skip 7 m ³	EUR/kontejner	2,000	7	14,000
Kamion për mbeturina me hapje të krahut	EUR/kamion	150,000	2	300,000
Kamionë të hapur	EUR/kamion	125,000	1	125,000
Pikat e hedhjes				812,000
PeH mesatare	EUR/PeH	150,000	4	600,000
Kontejnerë skip 7 m ³	EUR/kontejner	2,000	16	32,000
Kontejnerë skip 20 m ³	EUR/kontejner	10,000	6	60,000
Ngarkues me rrëshqitje	EUR/ngarkues	40,000	3	120,000
Implantet e trajtimit të MNRR-ve				1,210,000
Thërmues mobil	EUR/thërmues	200,000	1	200,000

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Kategoria	Njësia	Kosto për njësi	Nr i njësive	Vlera, EUR
Objekti i riciklimit	Punime	1,010,000	1	1,010,000
objekti i deponimit të MNRr-ve				1,500,000
Objekti për deponim	Punime	1,500,000	1	1,500,000
Kontingjent	10% e koston së investimit (përfshijet pajisjet mobile)			296,000
Dizajn & Mbikëqyrje	4.5% e koston së investimit (përfshijet koston e arkëtuar)			151,740
TOTALI				4,430,490

6.9.2 Mbeturinave të vëllimshme

Praktika ndërkombëtare tregon se sasia e mbeturinave të vëllimshme është në përpjesëtim me sasinë e mbeturinave komunale të gjeneruara - rreth 5%.

Llojet kryesore të mbeturinave të vëllimshme janë orenditë e vjetra, duke përfshirë dyshekët, pajisjet e mëdha elektrike, mbulesat e dyshemesë dhe të ngjashme. Disa mbetura të vëllimshme mund të shfaqen gjithashtu si mbetura ndërtimi dhe demoëmi dhe si mbetura kopshti.

Mënyrat kryesore për grumbullimin e mbeturinave të vëllimshme përfshijnë:

- Hedhja e mbeturinave të vëllimshme afër kontejnerëve për mbetura të përziera pasuar nga grumbullimi i organizuar nga komuna (sistemi aktual). Një grumbullim i tillë mund të bëhet sipas planit të përcaktuar paraprakisht i cili kërkon që familjet të hedhin mbeturinat e vëllimshme në ditët specifike të muajit.
- Hedhja në oborret e riciklimit ose në pika të tjera grumbullimi komunale të përcaktuara për këtë.
- Grumbullimi sipas kërkesës.

Për më tepër se çka u tha më lart, një pjesë e mbeturinave të vëllimshme mund të mbledhet përmes zinxhirëve të shitjes me pakicë kur dyqanet ofrojnë kthimin e mobiljeve ose pajisjeve të vjetra në momentin e shitjes.

Masat fillestare për mbeturinat e vëllimshme do të fokusohen në skemën e shërbimit të grumbullimit të organizuar nga komunat. Përveç kësaj, familjeve do t'u ofrohet gjithashtu mundësia për të dorëzuar mbeturinat e tyre të vëllimshme në oborret e centralizuara të riciklimit.

Çmontimi i mbeturinave të vëllimshme dhe largimi i materialeve të riciklueshëm do të organizohet fillimisht në deponinë rajonale dhe më vonë në TMB. Vendi do të pajiset gjithashtu me grirëse për të reduktuar volumnin e mbeturinave të vëllimshme të destinuara për rikuperimin dhe deponimin përfundimtar. Disa çmontime paraprakisht mund të organizohen edhe në stacionet e transferit.

Figure 27. Pikë grumbullimi për mbeturinat e vëllimshme

Në një periudhë afatgjatë, grumbullimi i mbeturinave të vëllimshme do të shqyrtojë mundësinë e riparimit dhe ripërdorimit të orendive dhe pajisjeve të vjetra të hedhura. Praktikat e mëposhtme do të promovohen:

- dhurimi për qëllime bamirësie i orendive të vjetra dhe pajisjeve elektroshtëpiake të përshtatshme për ripërdorim.
- grumbullim nga/dorëzim tek tregtarët e mallrave të përdorura.
- dhurata ose shitja tek palët e treta si një iniciativë private (p.sh. nëpërmjet faqeve të shitjeve në internet).
- dhënia si dhurata palëve të treta (familje, miq, të njohur).
- themelimi i qendrës rajonale për riparimin e orendive të vjetra dhe pajisjeve elektrike me mbështetjen e mundshme të sektorit joqeveritar dhe përfshirjen e personave nga grupet e cënueshme.

6.9.3 Fraksionet e veçanta të mbeturinave

Pasi që skemat e Përgjegjësisë së Zgjeruar të Prodhuesit (PZP) të funksionalizohet plotësisht në vend, komunat në ZMM do të lidhin kontrata me operatorët PZP për grumbullimin ndaras të fraksioneve specifike të mbeturinave në vijim:

- Mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike
- Vajra të përdorura
- Automjetet e hedhura dhe mbeturinat e tyre
- Bateritë dhe akumulatorët e harxhuar
- Goma të shpenzuara

Oborret e riciklimit do të krijohen në 5 qendrat komunale në ZMM. Amvisëritë do të lejohen të hedhin aty fraksione të ndryshme të mbledhura ndaras si lloje të ndryshme mbeturinash të riciklueshme, mbeturina të gjelbra, mbeturina të vëllimshme, vajra ushqimorë të përdorur, lloje specifike të mbeturinave ndërtimore dhe rrënimit. Oborret e riciklimit do të pajisen gjithashtu për grumbullimin e mbeturinave të rrezikshme shtëpiake (bateri portative, llamba lumineshente, ngjyra vaji, antifriz, etj.).

Figure 28. Oborr tipik riciklimi

Lokacionet e OR në të pesë komunat tashmë janë identifikuar. Sipërfaqet e disponueshme të OR-ve lejojnë krijimin e qendrave për grumbullimin e fraksioneve të veçanta të mbeturinave të synuara.

6.9.4 Mbeturinat bujqësore

Edhe pse bujqësia është një aktivitet i rëndësishëm ekonomik në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku), nuk ka informacion se si menaxhohen aktualisht mbeturinat nga aktivitetet bujqësore. Menaxhimi i mbeturinave bujqësore duhet të ndjekë parimin “ndotësi-paguan”, që do të thotë se gjeneruesit e mbeturinave bujqësore duhet të jenë përgjegjës për menaxhimin e tyre dhe duhet të mbulojnë kostot e menaxhimit.

Gjenerohen katër lloje të mbeturinave bujqësore:

- Mbeturinat e indeve bimore

- Nënproduktet e kafshëve
- Pleh organik
- Mbeturinat agrokimike

Mbeturinat e indeve bimore

Mbeturinat e indeve bimore janë në fakt biomasa të cilat janë burim i rinovueshëm dhe që mund të shkaktojë probleme kur nuk përdoret. Rritja e shpejtë e vëllimit dhe e llojeve të mbeturinave të biomasës bujqësore mund të bëhet një problem në rritje, pasi biomasa bujqësore e mbeturinave të kalbura lëshon metan dhe rrjedhje, dhe djegia e hapur nga fermerët për të pastruar tokat gjeneron CO₂ dhe ndotës të tjerë duke përbërë rrezik për pronën rurale. Prandaj, kërkohet menaxhimi i duhur i mbeturinave të biomasës bujqësore për të parandaluar ato të kontribuojnë në ndryshimet klimatike, ndotjen e ujit dhe tokës, dhe ndotjen e ajrit. Për më tepër, këto mbetura janë me vlerë të lartë për sa i përket rikuperimit të materialit, lëndëve ushqyese dhe energjisë.

Menaxhimi i biomasës bujqësore duhet të ndjekë hierarkinë e menaxhimit të mbeturinave. Preferenca duhet t'i jepet riciklimit. Kompostimi është një teknologji e përshtatshme për shumicën e mbeturinave të indeve bimore. Është i mundur të bëhet kompostimi bashkë me mbeturinat e gjelbra komunale. Megjithatë, nëse kapacitetet e impianteve të ardhshme të kompostimit në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku) lejojnë pranimin e mbeturinave bujqësore, gjeneruesit e këtyre të fundit duhet të paguajnë koston e plotë të trajtimit.

Mbeturinat nga bujqësia mund të jenë burim për industrinë përpunuese. Simbioza industriale mund të mbështetet duke krijuar një platformë elektronike me sasitë e disponueshme/të parashikuara të mbeturinave bimore që do të gjenerohen sipas llojit dhe vendndodhjes.

Kur riciklimi dhe përdorimi i biomasës si material për industrinë nuk janë opsione, atëherë duhet të ndiqet rikuperimi i energjisë.

Nënproduktet e kafshëve (NeK)

Në nivel shtetëror, një objekt qendror për trajtimin e mbeturinave të NeK-ve është ndërtuar afër Prishtinës. Megjithatë, objekti i trajtimit nuk është ende funksional. Pasi të jetë në funksion, do të jetë në gjendje të ofrojë shërbimin e grumbullimit dhe trajtimit për të gjithë prodhuesit e NeK-ve në mbarë vendin. Ndërkohë deponimi i NeK-ve është i vetmi opsion, me kusht që të kryhet në venddeponitë epërcaktuara nga autoritetet kompetente.

Plehu organik

Përqendrimi total i materialeve inerte të plehut organik është karakteristika kryesore që tregon se si mund të trajtohet materiali. Plehurat e kafshëve mund të klasifikohen si inerte, gjysmë inerte ose të lëngshëm. E para përmban më shumë se 20% lëndë inerte (mund të grumbullohet dhe trajtohet nga çdo pajisje që lëviz materialet e vëllimshme), gjysmë inerte përmban 5 deri në 20% lëndë inerte, prodhohet në sistemet shtëpiake të bagëtive ku ku ofrohet një system i limituar sanitar dhe nuk rrjedh aq lehtë sa plehu i lëngshëm dhe as nuk mund të grumbullohet si plehu organik inert. Plehurat e lëngshme përmbajnë më pak se 5% lëndë inerte – lëngu shtesë vjen nga larja dhe derdhja nga sistemet e ujitjes – dhe, kur trazohet, mund të pompohet ose lëvizet nga rrjedha e gravitetit.

Katër lloje të menaxhimit janë të disponueshme për plehun e kafshëve: magazinimi, aplikimi në tokë, kompostimi dhe tretja anaerobe.

Mbeturinat agrokimike

Disa mbetura nga aktivitetet bujqësore mund të jenë të rrezikshme, duke përfshirë pesticidet dhe herbicidet e vjetra, si dhe lubrifikantët që mund të jenë përdorur në pajisjet e fermës. Mbeturinat e tilla kërkojnë menaxhim të veçantë. Ekzistojnë opsione për riciklimin e lubrifikantëve të përdorur në lubrifikantë të rinj.

Megjithatë, në të gjitha rastet e tjera, lubrifikantët, pesticidet dhe herbicidet e përdorura duhet të trajtohen në një incenerator të projektuar siç duhet; për këtë qëllim mund të merret parasysh mundësia e përdorimit të një furre ekzistuese të çimentos (siç bëhet në shumë vende të BE-së, ku furra duhet të plotësojë disa kushte teknike dhe të lejohet për këtë përdorim). Nëse trajtimi nuk është i realizueshëm, këto mbeturina duhet të ruhen ose hidhen në mënyrë të sigurtë në objekte që plotësojnë normat e pranura ndërkombëtarisht derisa të identifikohen objektet e duhura të trajtimit. Një strukturë shtetërore për menaxhimin e mbeturinave të rrezikshme parashikohet nga SKMIM, e cila do të ofrojë mundësi dhe zgjidhje të sigurtë magazinimi për këto lloj mbeturinash.

6.10 Opsionet për ndritjen institucionale dhe organizative

Tashmë është vendosur që deponia e përmirësuar rajonale në Sferkë të operohet nga Kompania për Menaxhimin e Deponive në Kosovë (KMDK). Megjithatë, për aktivitetet e tjera të menaxhimit të mbeturinave janë të disponueshme opsione të ndryshme për aranzhime operationale.

6.10.1 Grumbullimi i mbeturinave

Tri opsionet e mëposhtme janë në dispozicion të komunave në lidhje me grumbullimin e mbeturinave:

- **Opsioni 1: Ruajtja e situatës aktuale** . Sipas këtij opsioni, KRU Ambienti do të vazhdojë të ofrojë shërbime për grumbullimin e mbeturinave për komunat e Pejës, Istogut dhe Klinës, ndërsa Deçani do të shërbehet nga kompania e saj komunale Higjiena, dhe Juniku do të vazhdojë me aranzhime vetanake.
- **Opsioni 2: Ofrimi i shërbimit nga KRU** . Sipas këtij opsioni, KRU do të ofronte shërbimin për të pesë komunat me qëllim të uljes së kostove të përgjithshme të grumbullimit të mbeturinave duke përfutur nga ekonomia e shkallës.
- **Opsioni 3: Prokurimi i shërbimit tek operator(ët) privat** . Ngjashëm me rajonet e tjera në vend, komunat do të prokurorin shërbimin e grumbullimit të mbeturinave tek për operatorët privatë.

Tabela më poshtë paraqet avantazhet dhe disavantazhet e të 3 opsioneve.

Tabela 70 Avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve për grumbullimin e mbeturinave

Opsioni	Avantazhet	Disavantazhet
Opsioni 1: Ruajtja e situatës aktuale	Pranueshmëria politike Nuk ka nevojë për ndonjë ndryshim në sistem Kënaqshmëria aktuale me cilësinë e shërbimit të marrë	Pamundësia për të përfutur nga ekonomia e shkallës që rezulton nga përdorimi i pajisjeve të përbashkëta të grumbullimit të mbeturinave dhe optimizimin e itinerarit
Opsioni 2: Ofrimi i shërbimit nga KRU	Komunat mund të përfitojnë nga ekonomia e shkallës që rezulton nga përdorimi i përbashkët i pajisjeve të grumbullimit të mbeturinave dhe optimizimi i itinerarit	Pranueshmëria politike nga komunat Deçan dhe Junik është e vështirë për shkak të kënaqshmërisë me aranzhimet e tyre aktuale
Opsioni 3: Prokurimi i shërbimit tek operator(ët) privat	Mundësi për t'u kontraktuar operatorë privatë me përvojë të dëshmuar në grumbullimin e mbeturinave urbane Në parim, operatorët privatë ka të ngjarë të ofrojnë shërbimin e	Pranueshmëria politike nga të gjitha komunat është e vështirë për shkak të kënaqshmërisë me aranzhimet e tyre aktuale

Opsioni	Avantazhet	Disavantazhet
	grumbullimit të mbeturinave në mënyrë më efektive sesa operatorët komunalë. Komuna e Junikut tashmë punon me një operator privat.	

Siç shihet nga analiza e mësipërme, të tre opsionet kanë avantazhet e tyre. Megjithatë, opsioni i vetëm që mund të kënaqë të gjitha komunat është Opsioni 1. Është i vetmi opsion që mund të pranohet politik kryesisht për dy arsye: së pari nuk çon në ndonjë ndryshim në aranzhimet aktuale; dhe së dyti, të gjitha komunat janë të kënaqura me cilësinë e shërbimit të marrë aktualisht. Prandaj, opsioni 1 është opsioni i preferuar.

6.10.2 Transferimi i mbeturinave

Analiza teknike e opsioneve për transferimin e mbeturinave ka vërtetuar se stacionet e transferit janë të arsyeshme për komunat Istog dhe Deçan (që do t'i shërbente edhe Komunës së Junikut). Lidhur me funksionimin e stacioneve të transferit, dy opsionet e mëposhtme janë në dispozicion të komunave:

- **Opsioni 1: Stacionet e transferit do të menaxhohen nga KMDK**. KMDK u krijua me qëllim të menaxhimit të venddeponive të mbeturinave në vend. Megjithatë, ajo ka fituar përvojë në menaxhimin e stacionit të transferit edhe në Ferizaj.
- **Opsioni 2: Stacionet e transferit të operohen nga komunat**. Sipas këtij opsioni, stacionet e transferit do të menaxhohen nga komunat përkatëse sipas marrëveshjeve që komunat do të arrijnë. Komuna e Istogut mund të vendosë të themelojë/caktojë një entitet komunal si operator, ose në mënyrë alternative që të zgjedhë KRU Ambienti të menaxhojë ST. Në mënyrë të ngjashme, Komuna e Deçanit mund të vendosë për transferimin e menaxhimit të ST në kompaninë e saj komunale Higjiëna, ose të prokurojë shërbimet e një operatori privat.

Tabela më poshtë paraqet avantazhet dhe disavantazhet e të dy opsioneve.

Tabela 71 Avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve për transferimin e mbeturinave

Opsioni	Avantazhet	Disavantazhet
Opsioni 1: Stacionet e transferit do të operohen nga KMDK	Ekspertizë e disponueshme në operacionalizimin e stacioneve të transferit dhe objekteve tjera të menaxhimit të mbeturinave (deponi)	Kontribuon në krijimin e një monopoli të shërbimeve të menaxhimit të mbeturinave. Mungesa e mundshme e transparencës në lidhje me sasinë e mbeturinave të transferuara dhe të deponuara.
Opsioni 2: Stacionet e transferit të operohen nga komunat	Kompanitë e disponueshme të grumbullimit të mbeturinave të cilat mund të ndërmarrin shërbimin e transferit të mbeturinave. Kontribuon në transparencën e sasive të mbeturinave të transferuara dhe të deponuara	Mungesa e përvojës lokale në operacionalizimin e stacioneve të transferit.

Stacionet e transferit nuk do të jenë objekte rajonale dhe ka kuptim që komunat të vendosin vetë se si do të funksionojnë ato. Opsioni 2 lejon transparencë më të madhe në lidhje me sasitë e mbeturinave të transferuara në deponinë rajonal dhe tarifën përkatëse për deponim. Prandaj, opsioni 2 është i preferueshëm.

6.10.3 Kompostimi i mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras

Analiza teknike e opsioneve për kompostimin e mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras ka vërtetuar se modeli i decentralizuar është modeli i preferuar dhe se objektet e kompostimit janë të arsyeshme për secilën komunë. Lidhur me funksionimin e impianteve të kompostimit, dy opsionet e mëposhtme janë në dispozicion të komunave, të ngjashme me opsionet për ST:

- **Opsioni 1: Objektet e kompostimit të menaxhohen nga KDMK** . KDMK u krijua me qëllim të menaxhimit të venddeponive të mbeturinave në vend dhe fitoi përvojë të konsiderueshme në menaxhimin e objekteve të mbeturinave.
- **Opsioni 2: Objektet e kompostimit të menaxhohen nga komunat** . Sipas këtij opsioni, objektet e kompostimit do të menaxhohen nga komunat përkatëse sipas marrëveshjeve që komunat do të arrijnë. Komunat e Pejës, Istogut dhe Klinës mund të vendosin të zgjedhin KRU Ambienti si operator të objekteve të kompostimit ose të prokurojnë shërbimet e një operatori privat. Në mënyrë të ngjashme, Komuna e Deçanit mund të vendosë për transferimin e menaxhimit të objektit të kompostimit tek kompania e saj komunale Higjiena, ose të prokurojë shërbimet e një operatori privat. Përndryshe, komunat mund të përdorin shërbimet e departamenteve të tyre përgjegjëse për mirëmbajtjen e hapësirave publike.

Tabela më poshtë paraqet avantazhet dhe disavantazhet e dy opsioneve.

Tabela 72 Avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve për kompostimin e mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras

Opsioni	Avantazhet	Disavantazhet
Opsioni 1: Objektet e kompostimit të menaxhohen nga KDMK	Përvojë e disponueshme në funksionimin e objekteve të menaxhimit të mbeturinave (deponitë dhe një stacion transferi) e centralizuar e cila mund të çojë në nivelizimin e kostove të shërbimeve në të gjitha komunat	Mungesa e përvojës në menaxhimin e objekteve të kompostimit Kontribuon në krijimin e një monopoli të shërbimeve të menaxhimit të mbeturinave
Opsioni 2: Objektet e kompostimit të menaxhohen nga komunat	Kompanitë publike në dispozicion të cilat mund të ofrojnë shërbimin e kompostimit të mbeturinave të gjelbra Marrëveshje më të thjeshta në lidhje me mekanizmat e pagesës kur komunat vendosin të menaxhojnë objektet përmes departamenteve të tyre të mirëmbajtjes së zonave publike Rregullim më i thjeshtë për përdorimin e kompostit të gjeneruar	Mungesa e përvojës lokale në menaxhimin e objekteve të kompostimit ose objekteve tjera të trajtimit të mbeturinave

Objektet e kompostimit nuk do të jenë objekte rajonale dhe ka kuptim që komunat të vendosin vetë se si do të menaxhohen ato. Opsioni 2 lejon fleksibilitet më të madh në lidhje me marrëveshjet e pagesës dhe përdorimin e kompostit të gjeneruar. Prandaj, opsioni 2 është i preferueshëm.

6.10.4 Grumbullimi ndaras dhe klasifikimi i mbeturinave të ambalazhit

Rekomandohet që grumbullimi ndaras dhe klasifikimi i mëpasshëm i mbeturinave të ambalazhit të menaxhohet përmes skemave të ardhshme PZP. Arsyeja për këtë është se grumbullimi ndaras dhe klasifikimi i mbeturinave të ambalazhit do të sjellë një kosto shtesë, e cila do të çojë në rritjen e tarifave të menaxhimit të mbeturinave për amvisëritë. Operatorët aktualë të objektit(eve) të grumbullimit ndaras dhe klasifikimit do të kontraktohen përmes skemës PZP. Ka të ngjarë që ofruesit aktualë të shërbimeve të grumbullimit të mbeturinave në komuna të jenë gjithashtu të kontraktuar përmes skemës PZP për të kryer grumbullimin ndaras të mbeturinave të ambalazhit.

6.10.5 Oborret e Riciklimit (OR)

Oborret e Riciklimit do të krijohen në territorin e komunave dhe do t'u ofrojnë qytetarëve mundësinë për të dërguar mbeturinat e tyre specifike në këto qendra të caktuara. Komunitat do t'i menaxhojnë OR-të dhe do të vendosin për modelin e operatorit brenda periudhës së planifikimit dhe ndërtimit, në mënyrë që operatori të përcaktohet në kohë për fillimin e funksionimit të përditshëm të OR-së.

6.10.6 Operacionet e rikuperimit të mbeturinave

Për të arritur synimet e riciklimit dhe rikuperimit në rajon, analiza teknike e opsioneve për rikuperimin e mbeturinave arrin në konkludim se, përveç grumbullimit ndaras dhe klasifikimit të mbeturinave të riciklueshme, objektet e centralizuara TMB / për rikuperimin e mbeturinave dhe DA duhet të krijohen jo më vonë se në vitin 2032. Lokacioni optimal i objekteve për rikuperimin e mbeturinave do të jetë afër Komunës së Pejës, duke qenë gjeneruesi më i madh i mbeturinave në Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku). Për sa i përket menaxhimit të dy objekteve, opsionet e mëposhtme janë në dispozicion të komunave:

- **Opsioni 1: Objektet e rikuperimit të mbeturinave të menaxhohen nga KDMK³⁹.** KDMK u krijua me qëllim të menaxhimit të venddeponive të mbeturinave në vend dhe fitoi përvojë të konsiderueshme në menaxhimin e objekteve të mbeturinave.
- **Opsioni 2: Objektet për rikuperimin e mbeturinave të menaxhohen nga Komuna e Pejës.** Sipas këtij opsioni, Komuna e Pejës do të jetë përgjegjëse për menaxhimin e objekteve për rikuperimin e mbeturinave. Komuna e Pejës mund të bëjë përzgjedhjen e KRU Ambienti si operator të objekteve të rikuperimit të mbeturinave ose të prokurojnë shërbimet e një operatori privat.

Tabela më poshtë paraqet avantazhet dhe disavantazhet e dy opsioneve.

Tabela 73 Avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve për rikuperimin e mbeturinave

Opsioni	Avantazhet	Disavantazhet
Opsioni 1: Objektet e rikuperimit të mbeturinave të menaxhohen nga KDMK	Përvojë e disponueshme në menaxhimin e objekteve të menaxhimit të mbeturinave (deponitë dhe një stacion transferi)	Mungesa e përvojës në menaxhimin e objekteve të rikuperimit të mbeturinave

³⁹ Apo një ndërmanje shtetërore e re

Opsioni	Avantazhet	Disavantazhet
	Wasje e centralizuar e cila do të çonte në nivelizimin e kostove të shërbimeve në të gjitha komunat Më e lehtë për të ndërtuar kapacitetet e nevojshme për funksionimin e objekteve të tilla	Kontribuon në krijimin e një monopoli të shërbimeve të menaxhimit të mbeturinave
Opsioni 2: Objektet për rikuperimin e mbeturinave të menaxhohen nga Komuna e Pejës	Kompanitë publike të disponueshme të cilat mund të ofrojnë shërbimet e rikuperimit të mbeturinave	Mungesa e përvojës lokale në menaxhimin e objekteve të trajtimit të mbeturinave Modeli i “komunës lider” mund të krijojë mungesë transparence në procedurat e funksionimit dhe tarifimit për komunat e tjera Mund të mos jetë e lehtë të ndërtohet kapaciteti i KRU-së, nëse ky model zgjidhet nga Komuna e Pejës

Objektet e rikuperimit të mbeturinave do të jenë objekte rajonale dhe kjo ka kuptim që një kompani mbirajonale të ketë të drejtë të menaxhojë objekte të tilla, ngjashëm me modelin e menaxhimit të deponive rajonale. Përveç kësaj, SKMIM 2024-2035 rekomandon që KMDK-së t'i besohet menaxhimi i objekteve të rikuperimit të mbeturinave në nivel vendi. Do të ishte shumë më e lehtë të forcohej kapaciteti i KMDK-së për të menaxhuar të gjitha objektet e rikuperimit të mbeturinave në zona të ndryshme të menaxhimit të mbeturinave në vend. Prandaj, opsioni 1 është i preferuari.

6.11 Qëndrueshmëria financiare dhe përballueshmëria e shërbimeve

Sipas nenit 59 të Ligjit për Mbeturina, financimi i shërbimeve të menaxhimit të mbeturinave sigurohet nga tarifat e mbeturinave për gjeneruesit e mbeturinave, si dhe nga burime të tjera si buxhetet komunale, buxheti qendror, grantet.

Financimi i grantit të BE-së sigurohet për (një pjesë) investimet që nuk mund të mbulohen nga tarifat e mbeturinave, duke rritur vazhdimisht prapenë dhe përballueshmërisë. Granti i financuar nga BE kërkon që të hyrat nga tarifat e mbeturinave, të vendosura sipas parimit ‘Ndotësi paguan’ dhe që janë të përballueshme, të mbulojnë të paktën koston operacionale dhe ato të zëvendësojnë në të ardhmen. Përballueshmëria lidhet me tarifat vetëm për amvisërinë, derisa entitetet juridike duhet të paguajnë koston e plotë në përpjesëtim me mbeturinat që gjenerojnë.

Përballueshmëria përkufizohet si çmimi që popullsia mund të paguajë pa rrezikuar aftësinë për të përmbushur nevojat e tjera bazë. Përballueshmëria është aftësia për të paguar, e cila vlerësohet nga të dhënat statistikore. Prapenë ei përballueshmërisë zakonisht përcaktohen në lidhje me të ardhurat monetare të disponueshme të familjes⁴⁰ (pas taksave dhe pagesave sociale). Në përgjithësi, për ekonominë me të ardhura mesatare, siç është Kosova, 1% e të ardhurave familjare njihet si një prag i përballueshëm për tarifat e shërbimit të MKI.

ASK bën anketa për shpenzimet e ekonomive familjare, jo për të ardhurat e ekonomive familjare. Duke qenë se të ardhurat shpenzohen ose kursehen, ato janë më të larta se shpenzimet. Kështu, shpenzimet për tarifat e

⁴⁰Zbatimi i Parimit ‘Ndotësi paguan’ në Projektet e Menaxhimit të Mbeturinave, JASPERS, f.6, <https://jaspers.eib.org/knowledge/publications/application-of-the-polluter-pays-principle-in-waste-management-projects>

mbeturinave deri në 1% të shpenzimeve të familjeve janë të përballueshme. Anketa e shpenzimeve të ekonomive familjare të ASK-së⁴¹ ka përcaktuar këtë nivel të shpenzimeve në vitin 2022:

Tabela 74 Shpenzimet mesatare vjetore të familjeve, 2022

Shpenzimet vjetore	Mesatare	Zonë urbane	Zonë rurale
Familje	8,106 €	8,255 €	7,971 €
Për frymë	1,903 €	2,004 €	1,817 €

Për një familje mesatare prej 4.342, tarifa mujore e mbeturinave prej 6.8 € ishte e përballueshme në vitin 2022, që korrespondon me një pagesë mujore prej 1.6 € për person. Përballueshmëria e tarifave të mbeturinave rritet me rritjen e të ardhurave monetare. Mbi bazën e rritjes aktuale të BPV-së për frymë në vitin 2023 (12.3%⁴³) dhe vlerësimet për vitin 2024 (6%), dhe mbi supozimin se të ardhurat vjetore të BPV-së reale për frymë do të rriten me 3% (mbi inflacionin) deri në vitin 2035, bëhet parashikimi i mëposhtëm për rritjen konstante të çmimeve të përballueshmërisë së tarifave të mbeturinave deri më 2035 në një kondtante me çmimet e vitit 2024:

Tabela 75 Parashikimi i përballueshmërisë së tarifave të mbeturinave, çmimet e vitit 2024

Tarifa e mbeturinave	2024	2025	2030	2035
Tarifë mujore e përballueshme për familje	8.0 €	8.5 €	9.6 €	11.1 €
Tarifë mujore e përballueshme për person	1.9 €	2.0 €	2.3 €	2.6 €

Për shkak të tendencës për zvogëlimin e madhësisë së familjes, tarifa për person duhet të jetë ajo kryesore për përcaktimin e përballueshmërisë së shërbimit.

Burimi i financimit të deponisë dhe investimi fillestar i objekteve të rikuperimit të ardhshëm, burimi i financimit të grumbullimit ndaras i materialeve të riciklueshme dhe kostoja neto e klasifikimit (pas shitjes së lëndëve të riciklueshme) kanë ndikimin kryesor në kostot dhe përballueshmërinë e sistemit për menaxhimin e mbeturinave të përziera. Kostot e opsioneve 1 (stacioni i transferit vetëm për Istogun), 1a (3 stacione transferi për të gjitha komunat) dhe opsioni 3 (2 stacione transferi për 3 komuna) janë pothuajse të njëjta, megjithatë opsioni 3 është opsioni me kosto më të ulët për arritjen e objektivave të strategjisë shtetërore për mbeturina.

Tabela e mëposhtme paraqet koston e plotë të opsionit 3, në krahasim me koston e sistemit me investimin fillestar të grantit në objektet rajonale të rikuperimit dhe deponimit, dhe më tej në lidhje me një sistem me PZP në vend. Kostot janë dhënë drejt vitit 2035, kur do të vendoset sistemi i plotë, me çmimet e vitit 2024⁴⁴, në lidhje me mbeturinat e grumbulluara⁴⁵.

Tabela 76 Tarifa e koston mesatare të rikuperimit drejt vitit 2035, çmimet e vitit 2024

Përbërësit e Koston	Rimëkëmbje e plotë e koston	Me grantin fillestar	Me grant dhe PZP
Grumbullimi i mbeturinave të përziera me kosto të plotë për ton të mbeturinave të mbledhura	46 €/t	46 €/t	46 €/t

⁴¹ Rezultatet e Anketës Buxhetore të Ekonomive Familjare 2022

⁴² 8106/1903=4.3 persona në një familje

⁴³ <https://www.macrotrends.net/global-metrics/countries/XKX/kosovo/gdp-per-capita>

⁴⁴ Parashikimi i inflacionit për 10 vjet nuk është i realizueshëm dhe gjithsesi do të sjellë rritje si të të ardhurave monetare ashtu edhe të kostove.

⁴⁵ Jo në lidhje me mbeturinat e krijuara, pasi një pjesë e mbeturinave nuk do të grumbullohet për shkak të kompostimit shtëpiak të mbeturinave të gjelbra.

Përbërësit e Kostos	Rimëkëmbje e plotë e kostos	Me grantin fillestar	Me grant dhe PZP
Kostoja neto e grumbullimit ndaras dhe klasifikimit (më pak të hyra nga shitjet)	11 €/t	11 €/t	
Transferimi i mbeturinave të përziera	5 €/t	5 €/t	5 €/t
Kostoja e deponimit për ton të mbeturinave të grumbulluara (grant fillestar i konsideruar)	17 €/t	17 €/t	17 €/t
Kostoja fillestare e investimit për ngritjen e deponisë	18 €/t		
Kostoja operacionale e rikuperimit të mbeturinave për ton të mbeturinave të grumbulluara (neto)	23 €/t	23 €/t	23 €/t
Kostoja fillestare e investimit për objektet e rikuperimit	14 €/t		
Kostoja totale	134 €/t	102 €/t	90 €/t
Mbeturinat vjetore 2035 të grumbulluara për person nga familjet (supozimi 75% e mbeturinave janë nga amvisëritë, 25% nga institucionet dhe entitetet juridikë)	0.284 t	0.284 t	0.284 t
Tarifë mujore për person (përfshirë 8% TVSH), 2035	3.4 €	2.6 €	2.3 €
Pragu i përballueshmërisë për tarifën mujore për person (2035)	2.6 €	2.6 €	2.6 €

Siç shihet nga tabela e mësipërme, sistemi nuk mund të jetë financiarisht i qëndrueshëm dhe i përballueshëm pa financim fillestar nga granti. Investimet e mëtejshme në mbylljen e qelive të deponisë dhe ndërtimin e qelive të reja, zëvendësimi i pajisjeve të amortizuara të sigurohet nga komunat nga rritja e tarifave të mbeturinave në përputhje me rritjen e përballueshmërisë. Pa sistemin PZP, tarifa për popullsinë duhet të vendoset në prapun e përballueshmërisë.

Për krahasim, tarifa mujore e vitit 2022 për person është shumë më e ulët. Të hyrat aktuale nga tarifat e mbeturinave për vitin 2022 janë përcaktuar në të dhënat e Raportit të Menaxhimit të Mbeturinave Komunalet të AMMK-së për vitin 2022, Shtojca 3 për pagesat e mbledhura dhe të dhënat e Regjistrimit të Popullsisë 2024⁴⁶ (rezultatet preliminare). Pagesa aktuale për person nga amvisëritë nga të gjitha komunat ishte e njëjtë, siç shihet në tabelën e mëposhtme:

Tabela 772022, Pagesa aktuale për person

Parametrat	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik
Pagesa e arkëtuar për shërbime të amvisërive, 2022	875,587 €	351,352 €	316,528 €	294,457 €	41,100 €
Popullsia, Regjistrimi i vitit 2024	82,661	33,066	30,574	27,758	3,952
Pagesa aktuale mujore për person në vitin 2022	0.9 €	0.9 €	0.9 €	0.9 €	0.9 €

Prandaj, edhe me financimin e granteve dhe sistemin PZP në fuqi, tarifa e mbeturinave për popullatën duhet të rritet mbi 2 herë, mbi inflacionin për të financuar zhvillimin e shërbimit të mbeturinave. Rikuperimi i plotë i kostos duhet të arrihet gradualisht, brenda përballueshmërisë, hapat kryesorë që janë:

- Rikuperimi i plotë i kostos së nivelit aktual të kostove të justifikuara - grumbullimi i mbeturinave (kostot operacionale dhe të investimit) dhe kostot e transferimit dhe ato operacionale dhe mirëmbajtjes së deponisë.

⁴⁶Vlerësimet e ASK-së për popullsinë ishin më të larta, që do të nënkuptonte edhe të hyra aktuale më të ulëta për person.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

- Rikuperimi i plotë i kostos së grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave (si investimi ashtu edhe operacionale) dhe kostot operacionale të riciklimit/rikuperimit të mbeturinave.
- Rikuperimi i plotë i kostos së grumbullimit, riciklimit/rikuperimit dhe deponimit të mbeturinave.

Tabela më poshtë përmbledh komponentin e kostos së shërbimit të mbeturinave sipas komunave në bazë të supozimit se investimi fillestar në ngritjen e deponisë dhe objekteve të rikuperimit të deponive do të sigurohet si grant dhe grumbullimi dhe klasifikimi i mbeturinave do të financohet përmes skemës PZP. Kështu kostot janë llogaritur në lidhje me mbeturinat e përziera të grumbulluara dhe menaxhuara nga komunat.

Tabela 78 Tarifa e rikuperimit të kostos për mbeturinat e përziera, sipas komunave drejt vitit 2034

Komponenti i Kostos dhe tarifa për amvisëritë	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik
Kostoja e plotë e grumbullimit të mbeturinave të përziera, për ton të mbeturinave të përziera të mbledhura	52 €/t	60 €/t	85 €/t	54 €/t	56 €/t
Kostoja e transferimit të mbeturinave të përziera, për ton mbeturina të përziera të mbledhura		19 €/t		22 €/t	23 €/t
Kostoja e deponimit, për ton mbeturina të përziera të mbledhura	20 €/t	22 €/t	21 €/t	20 €/t	22 €/t
Kostoja operacionale e rikuperimit të mbeturinave, për ton mbeturina të përziera të mbledhura	28 €/ton	29 €/t	33 €/t	32 €/t	26 €/t
Kostoja totale, për ton mbeturina të përziera të mbledhura	99 €/t	130 €/t	139 €/t	129 €/t	127 €/t
Mbeturinat e përziera të grumbulluara për person nga amvisërinë (supozimi se 75% e mbeturinave janë nga amvisëritë, 25% nga institucionet dhe entitetet juridike), 2035	0.255 t	0.192t	0.143t	0.145t	0.123t
Tarifa mujore për person (përfshirë 8% TVSH)	2.3 €	2.3 €	1.8 €	1.7 €	1.4 €
Pragu i përballueshëm 2035, tarifë mujore për person	2.6 €	2.6 €	2.6 €	2.6 €	2.6 €

Ndërsa kostoja për ton për Pejën është më e ulët, pagesa mujore për person është më e lartë për shkak të gjenerimit më të madh të mbeturinave. Kostoja për ton në deponi është e njëjtë për të gjitha komunat, megjithatë për shkak të dallimeve në përbërjen e mbeturinave, pjesë të ndryshme të mbeturinave shmangen nga grumbullimi ndaras, klasifikimi, kompostimi i mbeturinave të gjelbra, kështu që kostot për ton mbeturina të përziera ndryshojnë.

Krahasim shtesë është bërë për 3 komunat me transfer mbeturinash për opsionin e stacionit të transferit me ngjeshje dhe është paraqitur në tabelën e mëposhtme. Opsioni për stacionet e transferimit me ngjeshje është 85% më i shtrenjtë si kosto investimi dhe 30% më shumë si kosto operacionale në krahasim me opsionin pa ngjeshje, duke çuar në një kosto shtesë totale prej 50%.

Tabela 79 Kostoja e rikuperimit për mbeturinat e përziera me stacion transferi me ngjeshje, 2035

Përbërësit e kostos	Istog	Deçan	Junik
Kosto shtesë në rast ngjeshjeje në lidhje me mbeturinat e përziera të grumbulluara	10 €/t	11 €/t	11 €/t
Kostoja totale për ton mbeturina të përziera të grumbulluara	140 €/t	140 €/t	138 €/t
Mbeturinat e përziera të grumbulluara për person nga amvisëritë (supozimi se 75% e tyre janë mbeturina nga amvisëritë, 25% nga institucionet dhe entitetet juridike), 2035	0.192	0.145	0.123
Tarifa mujore për person (përfshirë 8% TVSH)	2.4 €	1.8 €	1.5 €

Prandaj, nëse komunat preferojnë të kenë stacione transferi me ngjeshje, edhe pse pak më të shtrenjta, janë të përballueshme. Gjithashtu, transporti i drejtpërdrejtë, megjithëse është pak më i shtrenjtë për transferimin e mbeturinave pa ngjeshje, është ende i përballueshëm.

6.12 Integrimi gjinor dhe përfshirja e grupeve të cënueshme

Menaxhimi i mbeturinave ka një ndikim të rëndësishëm në shëndetin dhe mirëqenien e njerëzve, si dhe në cilësinë e mjedisit. Një sistem i avancuar i menaxhimit të mbeturinave kërkon kapacitete të fuqizuara profesionale, njerëzore dhe financiare, një ndryshim në mentalitetin midis individëve, bizneseve dhe institucioneve, si dhe integrimin e një qasjeje transformuese gjinore.

Koncepti Dokumenti për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave thekson shkurtimisht se ndikimet gjinore nuk ka gjasa të përfshihen për shkak të ndryshimeve minimale në sistemet ekzistuese. Ai thekson se gjinia është e integruar në mënyrë të pamjaftueshme në ligj dhe se qasja në punësim me pagesë në sektorin e mbeturinave shfaq paragjykimet domethënëse gjinore. Një raport i fundit konstatoi se në institucionet e nivelit vendor nga 688 punonjës, 32.5% janë gra dhe 67.5% burra. Në nivel menaxherial, 31% janë gra dhe 69% janë burra⁴⁷.

Opsionet e propozuara marrin parasysh gjithashtu aspektet e barazisë gjinore dhe përfshirjen sociale. Situata aktuale tregon se në zonat ekzistuese të deponimit të mbeturinave nuk ka aktivitete informale të grumbullimit apo klasifikimit të mbeturinave. Megjithatë, sipas të dhënave të disponueshme në nivel shtetëror, sektori informal është i angazhuar në grumbullimin e materialeve të riciklueshme me vlerë. Grumbulluesit joformal të mbeturinave luajnë një rol të rëndësishëm në grumbullimin e materialeve të riciklueshme në Kosovë. Vlerësohet se rreth 2000 individë mund të jenë të përfshirë në grumbullimin informal të mbeturinave në gjithë vendin, megjithëse nuk ka të dhëna zyrtare për të matur me saktësi shkallën e aktiviteteve të tyre. Këta mbledhës zakonisht vijnë nga komunitete të marginalizuara dhe të pafavorizuara ekonomisht dhe fokusohen në grumbullimin e artikujve të tillë si plastika, metalet, letra, kartoni, bateritë dhe mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike (MPEE). Ata shpesh ua shesin këto materiale kompanive të licencuara të vogla dhe të mesme, kryesisht për eksport.

Me kalimin e kohës, sektori informal ka evoluar, duke u zhvendosur nga përpjekjet individuale në operacione grupore më të organizuara. Këto grupe tani mbledhin dhe klasifikojnë mbeturinat sipas llojit përpara se t'ua shesin ato përpunuesve ose tregtarëve. Pavarësisht përpjekjeve të kufizuara për të integruar mbledhësit joformalë të mbeturinave në sistemin formal të menaxhimit të mbeturinave, nisma të tilla kanë qenë kryesisht të pasuksesshme (Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës, 2021).

Gjithashtu, shumë familje në rajonin e Pejës përballen me varfëri ose janë të cënueshme ndaj shkundjeve ekonomike, pavarësisht përpjekjeve për të përmirësuar standardin e jetesës. Ekziston një hendek i ndjeshëm midis familjeve me të ardhura të larta dhe atyre me të ardhura të ulëta, duke kontribuar në pabarazinë sociale.

Kështu, megjithëse investimet e propozuara po sjellin ndikime pozitive në shoqëri dhe mjedis, mund të ketë ndikime negative të lidhura me personat e cënueshëm dhe mbledhësit informalë të mbeturinave, si dhe pabarazitë e perceptuara gjinore.

Tabela e mëposhtme paraqet një vlerësim të shkurtër të ndikimeve të mundshme mbi personat e cënueshëm dhe masat specifike për integrimin gjinor dhe përfshirjen sociale.

⁴⁷ Draft Raporti, Agjenda e integrimit gjinor në sektorin e mbeturinave, përgatitur në kuadër të projektit-Komunat e gjelbra dhe të qëndrueshme – Menaxhimi i integruar i mbeturinave dhe ekonomia qarkore (Kosovo4Green), zbatuar nga GIZ Kosova, janar 2025

Tabela 80 Vlerësimi i ndikimeve të mundshme tek personat e cënueshëm dhe masat specifike për integrimin gjinor dhe përfshirjen sociale

Masat e propozuara	Ndikimet e mundshme	Masat e propozuara
Parandalimi i mbeturinave - Të fillohet me grumbullimin ndaras të materialeve të riciklueshme - Kompostimi shtëpiak	Zvogëlimi i aksesit në burime për mbledhësit informalë të mbeturinave, duke përqësuar jetesën e tyre. Rritja e barrës mbi gratë për shkak të aktiviteteve të kompostimit në shtëpi Rritja e kostove të familjeve për shërbimet komunale mund të çojë në një barrë më të lartë për familjet vulnerabël.	Mblidhni të dhëna për të përcaktuar nivelin bazë për: - aktivitete informale të kryera në shënjestër; - vlerësimin e përballueshmërisë së mbeturinave dhe përcaktimin e masave për të mbështetur familjet në nevojë; - gratë që punojnë në sektorin e menaxhimit të mbeturinave Kryeni konsultime me të gjitha palët e interesuara, përfshirë OJQ-të që përfaqësojnë gratë, para dhe gjatë zhvillimit dhe zbatimit të projekteve. Zhvilloni një program koherent ndërgjegjësimi për mbledhjen ndaras të mbeturinave dhe kompostimin në shtëpi. Fushatat duhet të jenë të ndjeshme ndaj aspekteve gjinore dhe aktivitetet specifike ndërgjegjësuere duhet të synojnë gratë dhe grupet vulnerabël, duke përfshirë mbledhësit informal të mbeturinave.
Stacionet e transferit të mbeturinave	Asnjë ndikim joproporcional mbi grupet vulnerabël	Fushatat e ndërgjegjësimi duhet të përfshijnë gjithashtu informacion në lidhje me stacionet e transferimit dhe mesazhi duhet të përshtatet në mënyrë që të jetë i arritshëm për të gjitha grupet, përfshirë ato vulnerabël. Gjithashtu, mesazhi duhet të integrohet në aspektin gjinor.
Oborret e riciklimit 1 deponi rajonale në Pejë (përmirësimi i ekzistueses). Aktualisht nuk raportohet për prani joformale atje. 1 ORM për materiale të pastra në Pejë 1 TMB në Pejë - Mundësisht sistem i decentralizuar i vendeve të kompostimit – 1 në secilën nga 5 komunat - Objekt riciklimi dhe venddeponimi për mbeturinat e ndërtimit dhe rrënim	Mundësi të reja pune / mundësi biznesi	Njoftimet për punë duhet të promovohen dhe të bëhen të arritshme për të gjitha grupet, përfshirë ato vulnerabël. Gjithashtu, mundësitë e punës nuk duhet të kufizohen në një kategori të caktuar personash, por duhet të jenë neutrale ndaj gjinisë. Në rast se do të promovohen mundësitë e biznesit, atëherë përpikuni të mbështesni gratë sipërmarrëse që të angazhohen në bizneset e riciklimit.

7 ZHVILLIMI I SISTEMIT TË REKOMANDUAR

7.1 Konfigurimi i sistemit

Tabela e mëposhtme përmbledh në detaje sistemin e preferuar për sistemin e integruar të menaxhimit të mbeturinave inerte.

Tabela 81Prezantimi i sistemit të preferuar

Përbërësit e sistemit	Përshkrimi	Kapaciteti	Viti/periudha
Parandalimi i mbeturinave	Zhvillimi dhe zbatimi i programeve të kompostimit shtëpiak Miratimi i udhëzimeve për prokurimin e gjelbër publik Mbështetja e bizneseve lokale në zbatimin e masave për parandalimin e mbeturinave ushqimore Pjesëmarrja në nismat kombëtare për reduktimin e plastikës njëpërdorimshe	• n/a	Vazhdimisht
Grumbullimi i mbeturinave të përziera	Shporta individuale plastike 120/240 l për shtëpi familjare Shporta plastike individuale 120/240 l ose kontejnerë 1.1 m³ për ndërtesa shumëkatëshe në zonat urbane	• 54,234 tonë mbeturina të përziera të mbledhura në vitin 2026 • 37,644 ton të mbledhura në vitin 2035	Ndërimi gradual i kontejnerëve dhe automjeteve grumbulluese
Mbledhja ndaras e mbeturinave	Shporta individuale plastike 120/240 l për grumbullimin e materialeve të riciklueshme, Kontejnerë 1.1 - 1.5 m³ për grumbullimin e veçantë të qelqit	• 100% e banorëve në zonat urbane dhe 80% e banorëve në zonat rurale • 19,000 tonë mbeturina të mbledhura ndaras më 2035	2026 në zonat urbane 2030 për zonat rurale
Oborret e Riciklimit (OR)	Do të krijohen 5 OR, një në secilën komunë	Fraksionet e mbeturinave që do të grumbullohen: • Mbeturinat e vëllimshme • Mbeturinat e rrezikshme shtëpiake • Fraksionet e veçanta të mbeturinave	2025
Transporti dhe transferimi	Stacionet e transferit do të ngriten në Istog dhe Deçan	• Istog – kapacitet prej 9,700 tonë /vit • Deçan – kapacitet prej 6,700 tonë/vit	2026
Klasifikimi i mbeturinave	Një stacion klasifikimi për materialet e grumbulluara ndaras do të ngritet në deponinë rajonale në Sferkë	• Kapaciteti i objektit ORM – 21,000 tonë/vit të lëndëve të riciklueshme të mbledhura ndaras	2026
Kompostimi	Katër objekte kompostimi për mbeturinat e gjelbra të grumbulluara veçmas do të ngriten në komunat Pejë, Istog, Klinë dhe Deçan.	• Objekti i kompostimit në Pejë – kapacitet prej 2,400 tonë/vit • Objekti i kompostimit në Istog – kapacitet 600 tonë/vit	2026

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Përbërësit e sistemit	Përshkrimi	Kapaciteti	Viti/periudha
	Kompostimi në Pejë do të organizohet në lokacion të përhershëm, ndërsa në komunat tjera do të zbatohet kompostimi i decentralizuar duke përdorur pajisje mobile.	- Objekti i kompostimit në Klinë – kapacitet 600 tonë/vit - Objekti i kompostimit në Deçan – kapacitet 550 tonë/vit	
	Filiimi me kompostimin shtëpiak në zonat rurale	• n/a	I përhershëm
Rikuperimi i mbeturinave	Propozohet 1 impiant TMB / për rikuperim të mbeturinave i cili do të trajtojë mbeturinat e përziera komunale nga të pesë komunat. Një studim i detajuar i fizibilitetit do të përcaktojë nëse dhe çfarë teknologjie është e nevojshme për rikuperimin e mbeturinave, si dhe cilat zona të menaxhimit të mbeturinave do t'i shërbejë.	- Kapaciteti prej 40,000 tonë/ vit - Prodhimi prej 12,000 tonë/vit KDM	2031
	1 impiant kompostimi brenda kontonjerëve të specializuar do të ngritet ⁴⁸ në hapësirën e impiantit TMB / për rikuperimin e mbeturinave ose në objektin e kompostimit në Pejë	• Kapaciteti prej 3,500 tonë/vit	2031
Deponimi i mbeturinave	Përmirësimi i deponisë sanitare rajonale ekzistues për të gjithë ZMM	• Kapaciteti i deponisë prej rreth 475 mijë tonë ⁴⁹ për një periudhë 20-vjeçare	2026 për qelinë e parë dhe infrastrukturën e përbashkët
MNRr	Rrjeti i pikave të hedhjes	• Pejë me kapacitet prej 5,400 m³/vit	2025-2027
		• Istog - kapaciteti 2,900 m³/vit	2025-2027
		• Klinë - kapaciteti 2,400 m³/vit	2025-2027
		• Deçan (që shërben edhe Juniku) me kapacitet 2,400 m³/vit	2025-2027
	Një objekt riciklimi me një thërmues mobil	• Kapaciteti 12,800 m³/vit	2027
	Një objekt deponimi	• Kapaciteti 19,300 m³/vit	2027

Shifrat e mëposhtme paraqesin vendndodhjen e objekteve të parashikuara për menaxhimin e mbeturinave në ZMM.

⁴⁸ Përndryshe, mund të ngritet një strukturë e tretjes anaerobe në vendin e impiantit TMB, në varësi të gjetjeve të studimit përkatës të fizibilitetit.

⁴⁹ Nuk përfshihen mbeturinat industriale jo të rrezikshme

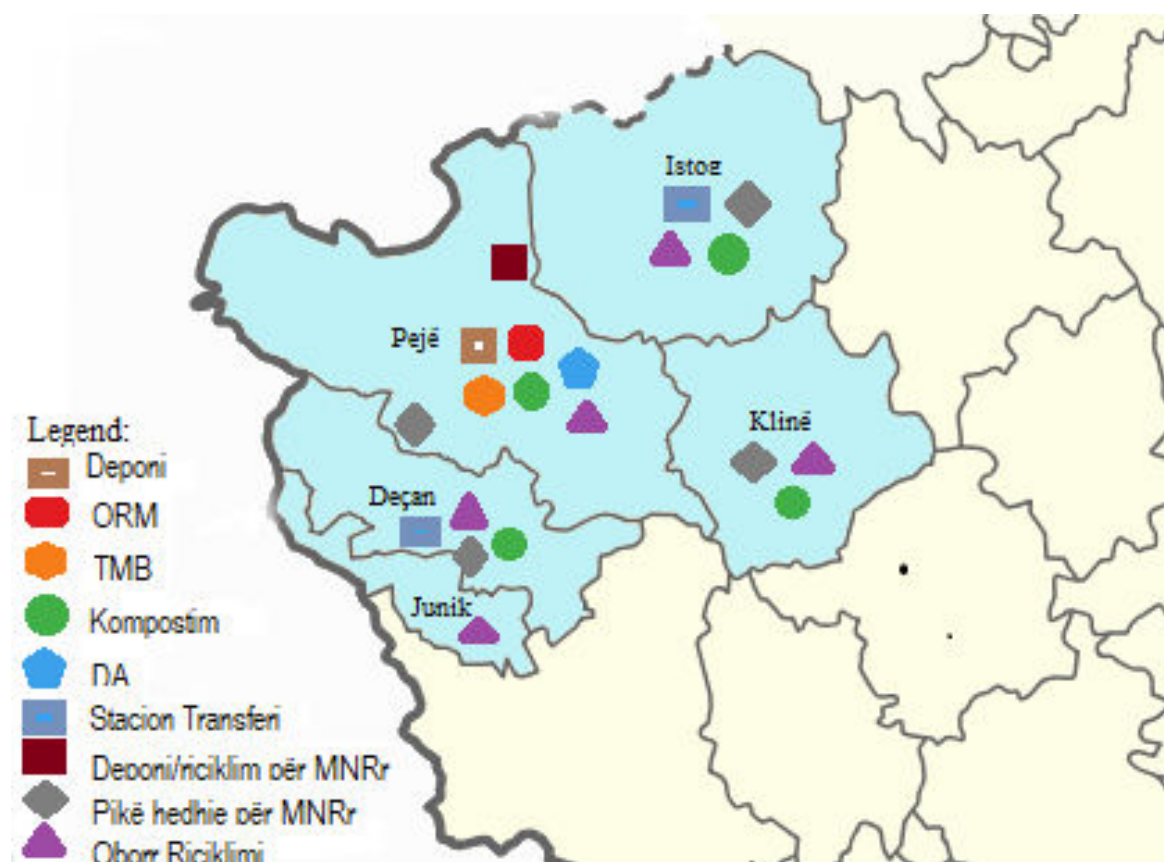

Figura 29Vendndodhja e objekteve të parashikuara për menaxhimin e mbeturinave në WMZ

7.2 Modeli operativ

Tabela më poshtë paraqet përmbledhjen e modeleve operative për aktivitetet e ndryshme të menaxhimit të mbeturinave.

Tabela 82Arranzhimet e rekomanduara operative

Komponenti i menaxhimit të mbeturinave	Arranzhimet operative
Grumbullimi i mbeturinave	Komunat do të jenë përgjegjëse për organizimin e shërbimit të grumbullimit të mbeturinave në territoret e tyre, i cili mund të ofrohet nëpërmjet KRM-së, operatorëve privatë ose ndërmarrjeve komunale.
Transferi i mbeturinave	Komunat do të jenë përgjegjëse për menaxhimin e stacioneve të transferit dhe do të vendosin nëse do ta transferojnë menaxhimin e përditshëm te operatorë të tjerë.
Oborret e riciklimit	Komunat do t'i menaxhojnë OR-të dhe do të vendosin për modelin e operatorit brenda periudhës së planifikimit dhe ndërtimit, në mënyrë që operatori të përcaktohet në kohë për fillimin e funksionimit të përditshëm të OR-së.
Operacionet e klasifikimit dhe rikuperimit të mbeturinave	KMDK ose një ndërmarrje tjetër shtetërore do të jetë përgjegjëse për funksionimin e këtyre objekteve/implanteve.
Kompostimi i mbeturinave të gjelbra	Komunat do të jenë përgjegjëse për organizimin e grumbullimit dhe kompostimit të mbeturinave të gjelbra në territoret e tyre, i cili mund të ofrohet nëpërmjet KRM-së, operatorëve privatë ose ndërmarrjeve komunale.

Riciklimi i MNRr	Në afat të shkurtër dhe të mesëm, funksionimi i objekteve të riciklimit të mbeturinave nga ndërtimi dhe rrënimi duhet të bëhet përgjegjësi e sektorit privat si gjeneruesi kryesor i mbeturinave.
Deponimi i mbeturinave	KMDK do të vazhdojë të operojë deponitë rajonale.

7.3 Kostot e investive dhe operacionale

Një përmbledhje e kostove të zbatimit për sistemin e ardhshëm të menaxhimit të mbeturinave është paraqitur në figurat e mëposhtme.

Kostot e investimit gjatë periudhës së planifikimit vlerësohen në 54.6 milionë €, duke përfshirë kostot për zëvendësimin e aseteve.

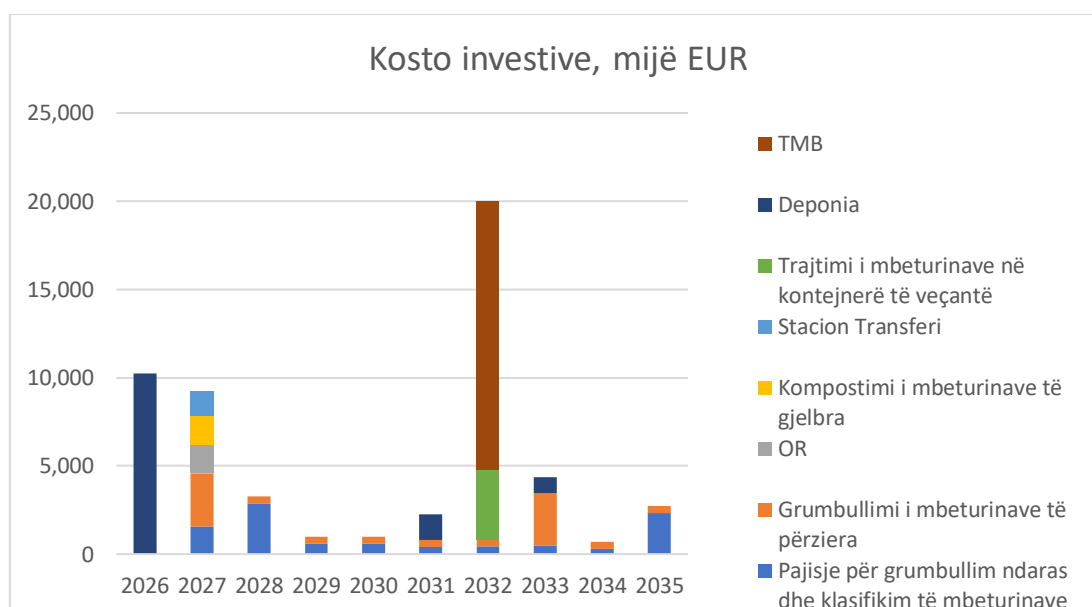

Figura 30Kostot e investimit për operacionalizimin e menaxhimit të mbeturinave

Kostot vjetore të operacionale pritet të rriten me ndërtimin e deponisë së re dhe me filimin e grumbullimit ndaras të mbeturinave të riciklueshme dhe kompostimit të mbeturinave të gjelbra, nga 5.3 milionë € në 2026 në 7.8 milionë € në 2031 kur priten të funksionalizohen impianti TMB si dhe grumbullimi ndaras i mbeturinave ushqimore.

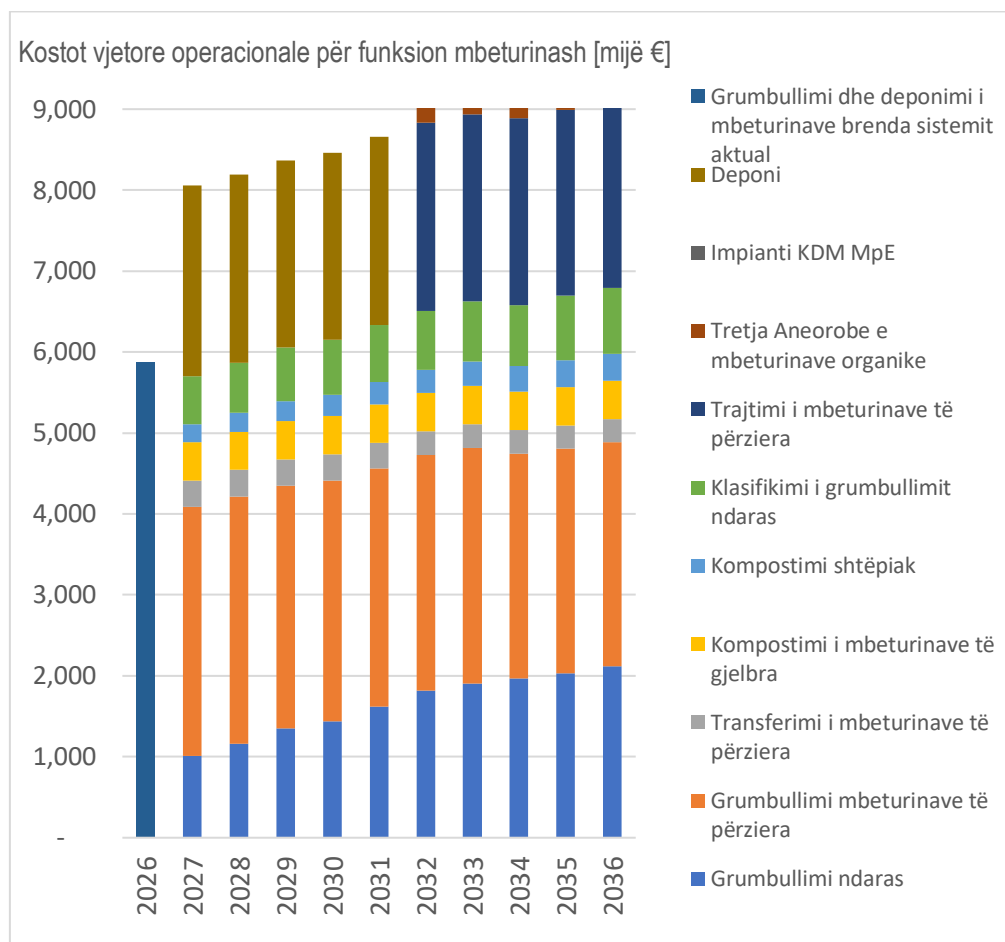

Figura 31 Kostot vjetore operacionale për operacionet të menaxhimit të mbeturinave

Kostot totale vjetore që përbëhen nga kostot operacionale dhe atë të amortizimi janë paraqitur në dy figurat e mëposhtme.

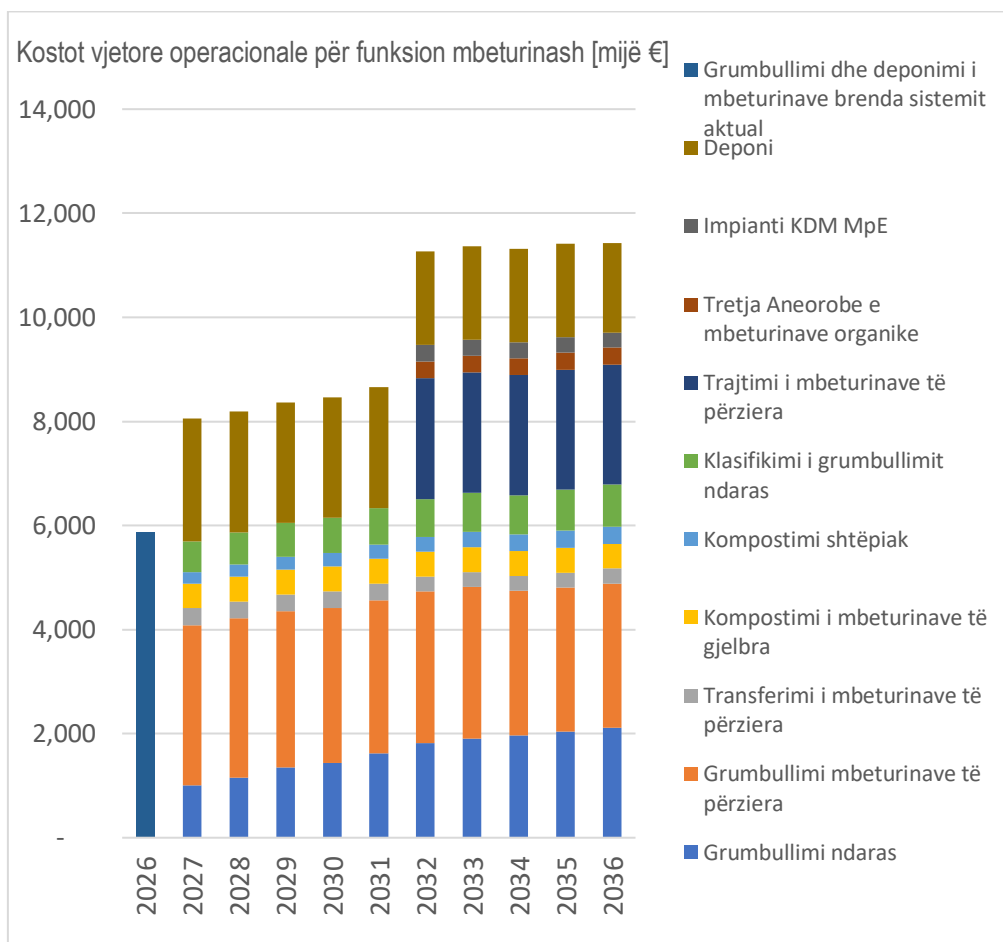

Figura 32 Kostot vjetore për operacione të menaxhimit të mbeturinave

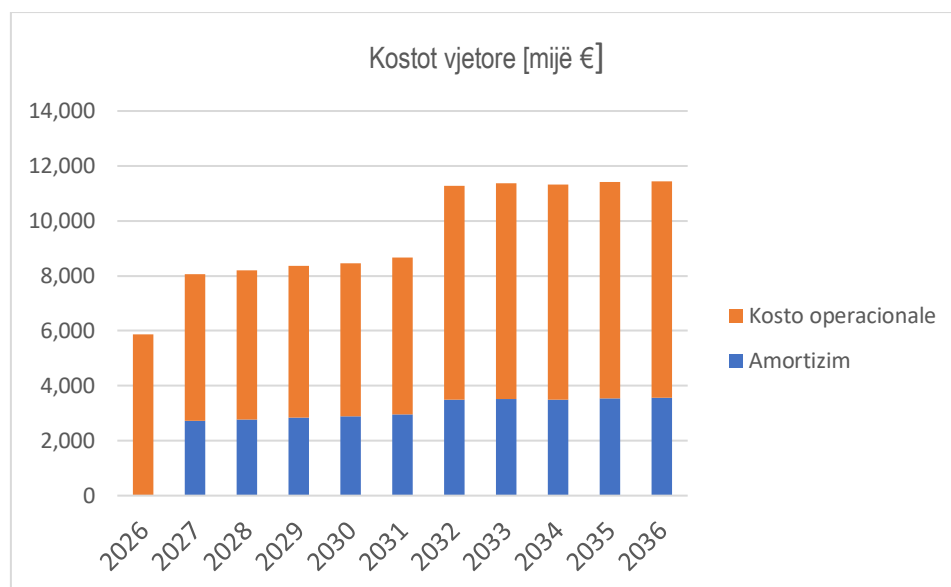

Figura 33 Kostot vjetore për llojin e kostos

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Kostot vjetore për njësi për ton mbeturina të gjeneruara pritet të rriten nga 116,4 €/ton në vitin 2027 në 157,5 €/ton në vitin 2035.

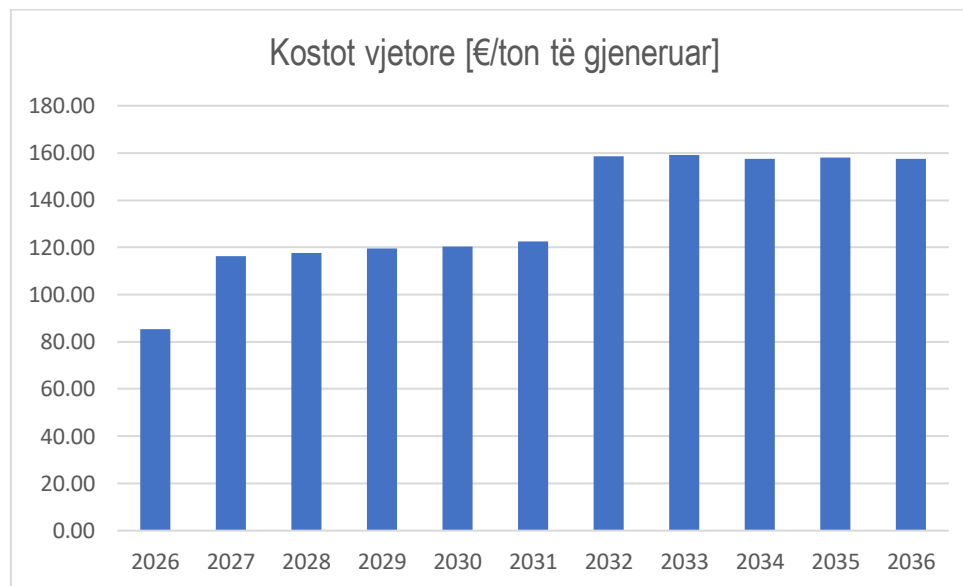

Figura 34 Kostot vjetore për njësi për ton mbeturina të gjeneruara

Kostot mesatare me ulje për njësi gjatë periudhës së planifikimit për ton mbeturina të gjeneruara janë paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tabela 83 Kostot e zbitura për njësi për sistemin e integruar të menaxhimit të mbeturinave për ton mbeturina të gjeneruara, €/ton

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik	Mesatarja
<i>Klasifikimi ndaras</i>						
Kostot investive	6.89	7.51	11.18	11.05	12.85	8.06
Kostot operacionale	10.00	14.89	12.57	13.46	19.94	11.70
Kostot totale të mbledhjes ndaras	16.88	22.40	23.75	24.50	32.80	19.76
<i>Grumbullimi i përzier</i>						
Kostot investive	8.96	10.33	14.49	11.66	11.13	10.21
Kostot operacionale	22.06	25.05	37.64	23.00	21.44	24.57
Kostot totale të grumbullimit të përzier	31.02	35.38	52.13	34.66	32.57	34.78
<i>Transferimi i mbeturinave të përziera</i>						
Kostot investive	-	2.72	-	4.23	3.97	1.01
Kostot operacionale	-	8.57	-	9.85	9.24	2.75
Kostot totale të transferimit të mbeturinave	-	11.29	-	14.08	13.21	3.75
<i>Kompostimi i mbeturinave të gjelbra</i>						
Kostot investive	1.17	0.94	1.38	1.50	-	1.18
Kostot operacionale	4.08	4.00	5.86	6.22	-	4.46
Kostot totale të kompostimit të mbeturinave të gjelbra	5.25	4.94	7.24	7.71	-	5.64
Programi i kompostimit shtëpiak OPEX	1.80	4.13	5.49	5.72	7.42	3.17
Impianti klasifikues për grumbullimin ndaras						

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik	Mesatarja
Kostot investive	1.76	1.56	1.53	1.48	1.43	1.66
Kostot operacionale	6.96	6.15	6.05	5.83	5.65	6.56
<i>Kostot totale të impianteve të klasifikimit</i>	8.72	7.71	7.59	7.30	7.08	8.22
<i>Trajtimi i mbeturinave të përziera (TMB)</i>						
Kostot investive	8.09	8.54	8.34	8.41	8.17	8.24
Kostot operacionale	7.80	8.23	8.04	8.11	7.88	7.94
<i>Kostot totale të TMB</i>	15.89	16.77	16.38	16.52	16.05	16.18
<i>Kompostimi i mbeturinave ushqimore në kontejnerë të specializuar</i>						
Kostot investive	2.29	0.59	0.64	0.42	-	1.55
Kostot operacionale	2.63	0.68	0.74	0.48	-	1.78
<i>Kostot totale të DA</i>	4.92	1.27	1.38	0.91	-	3.33
<i>Impianti RDF/KDM WtE/MpE</i>	1.60	1.69	1.65	1.67	1.62	1.63
<i>Deponia</i>						
Kostot investive	15.83	16.70	16.31	16.46	15.98	16.11
Kostot operacionale	10.54	11.12	10.86	10.95	10.64	10.73
<i>Kostot totale të deponisë</i>	26.36	27.82	27.17	27.41	26.62	26.84
<i>Totalet</i>						
Kostot totale të investimit	44.99	48.89	53.88	55.20	53.54	48.02
Kostot totale operacionale	83.97	101.14	105.18	101.53	100.02	91.76
<i>Kostot totale</i>	128.96	150.03	159.05	156.73	153.55	139.78
<i>Të hyrat totale</i>	13.14	11.85	11.66	11.29	10.94	12.49
<i>Kostot neto</i>	115.82	138.18	147.40	145.44	142.61	127.29

Kostot me ulje për njësi për ton mbeturina të gjeneruara janë më të ulëta në komunën e Pejës dhe vlerësohen në 115,82 €/ton dhe më e lartat në komunën e Klinës 147,40 €/ton, ndërsa vlera mesatare për rajonin është 127,29 €/ton.

7.4 Rrjedhat e mbeturinave dhe balanca e përgjithshme/masës i sistemit të rekomanduar

Shifrat e mëposhtme tregojnë balancën e përgjithshme/masës së sasive të mbeturinave për periudhën e planifikimit dhe për referencën e vitit të kaluar (2035).

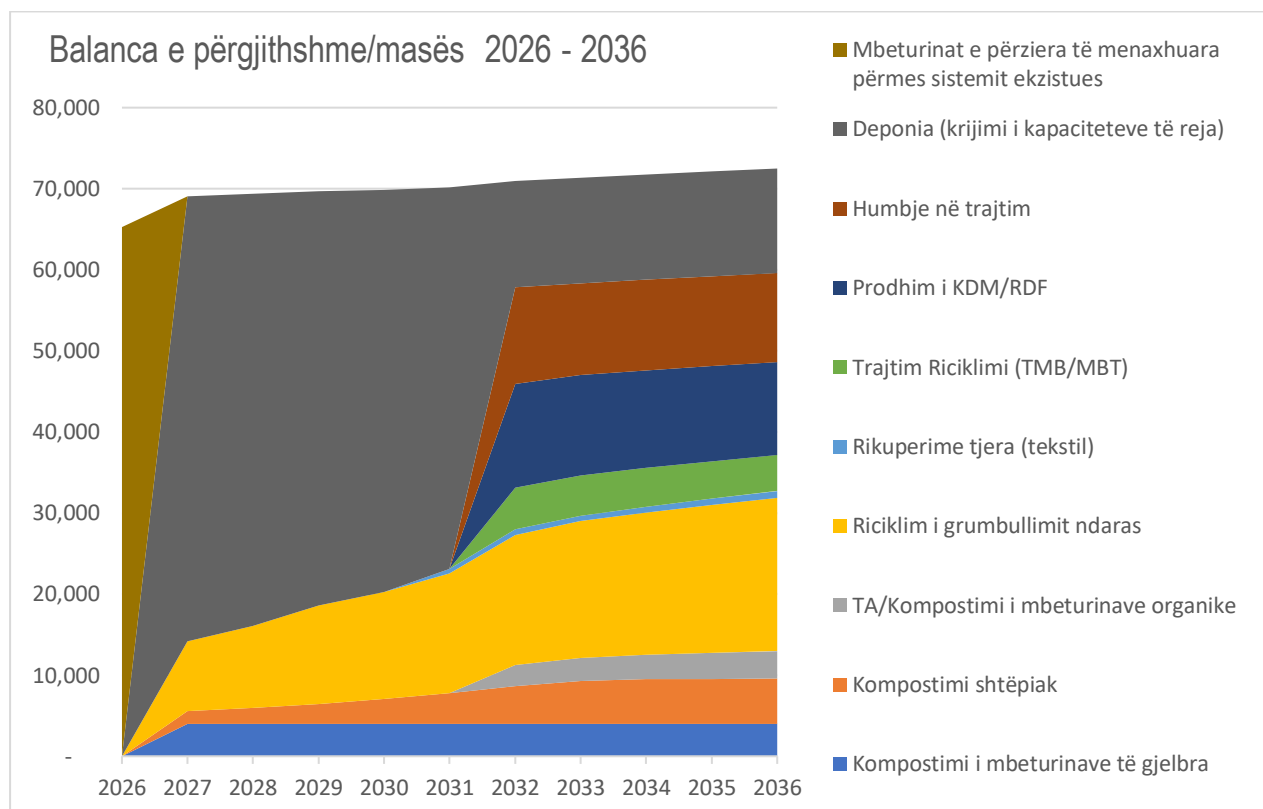

Figura 35 Balanca e përgjithshme/masës e sistemit të propozuar të menaxhimit të mbeturinave gjatë periudhës së planifikimit.

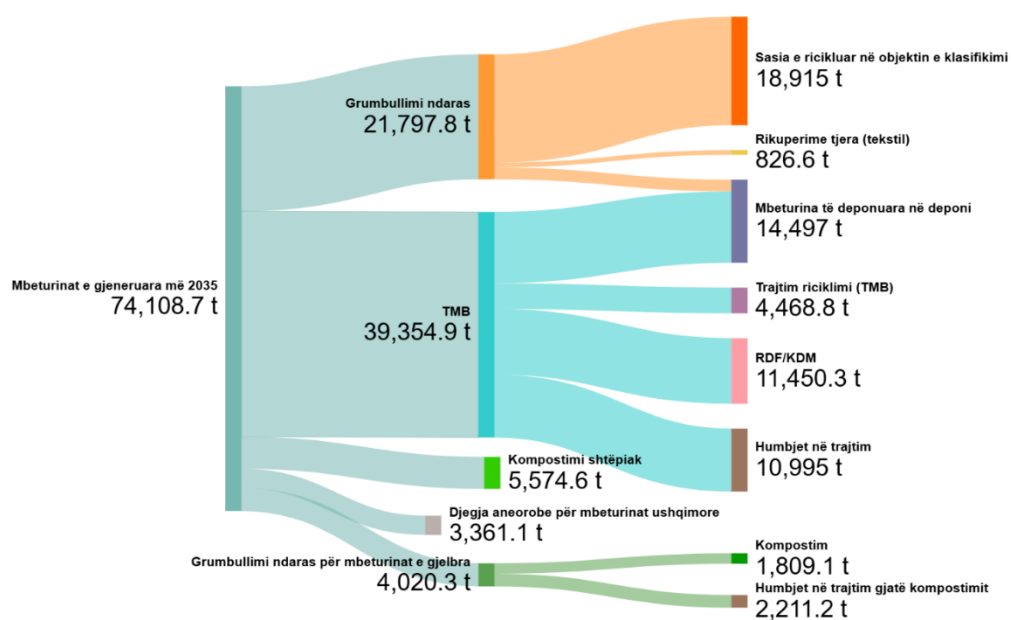

Figura 36 Balanca e përgjithshme/masës e sistemit në vitin 2035

Balanca e përgjithshme/masës tregon se në vitin 2035 do të arrihet një shkallë riciklimi 50.1% për peshën e mbeturinave të gjeneruara komunale ndërsa sasia e mbeturinave komunale të deponuara do të reduktohet në 17.8%.

8 PLANI I VEPRIMIT

8.1 Aktivitetet kryesore

8.1.1 Aktivitetet dhe përgjegjësi kryesore

Plani i Veprimit përmban aktivitete të cilat do të jenë përgjegjësi individuale e komunave dhe si të tilla të ndërlidhen me ngritjen e objekteve rajonale për menaxhimin e mbeturinave dhe rrjedhimisht do të jenë përgjegjësi e të gjitha komunave.

Më poshtë janë renditur aktivitetet kryesore të cilat do të jenë përgjegjësi e komunave individuale :

- Masat për parandalimin e mbeturinave (të 5 komunat)
- Të fillohet me grumbullimin ndaras të mbeturinave të riciklueshme të thata (të 5 komunat)
- Ngritja e oborreve të riciklimit (të 5 komunat)
- Krijimi i dy stacioneve të transferit (për komunën e Istogut dhe Deçanit)
- Krijimi i një objekti kompostimi për mbeturinat e gjelbra të grumbulluara ndaras (në komunën e Pejës) dhe zbatimi i kompostimit të decentralizuar të mbeturinave të gjelbra duke përdorur pajisje mobile në komunat Istog, Klinë, Deçan dhe Junik.
- Të fillohet me kompostimin shtëpiak në zonat rurale (të 5 komunat)
- Krijimi i katër pikave të hedhjes së mbeturinave nga ndërtimi dhe rrënimi (në komunat Pejë, Istog, Klinë dhe Deçan)

Lista e mëposhtme tregon aktivitetet kryesore që do të zbatohen në nivel rajonal :

- Përmirësimi i deponisë sanitare rajonale ekzistuese
- Krijimi i një objekti klasifikimi për mbeturinave të riciklueshme të grumbulluara ndaras
- Ngritja e një impianti TMB për trajtimin e mbeturinave të përziera komunale
- Ngritja e një impianti për trajtimin e mbeturinave organike (kompostimi në kontejnerë të specializuar ose impiant të tretjes anaerobe)
- Ngritja e një objekti riciklimi për mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimit
- Ngritja e një venddeponimi për mbeturinat e ndërtimit dhe rrënimit

8.1.2 Ndërlidhjet ndërmjet detyrave

Transporti dhe transferimi i mbeturinave

Që nga viti 2025 është duke u bërë një studim i financuar nga KfW për ngritjen e stacionit të transferit për komunën e Istogut. Pas identifikimit të vendit të përshtatshëm dhe teknologjisë së transferit, duhej përgatitet një projekt i detajuar i ndjekur nga punimet e ndërtimit. Afati kohor për ngritjen e stacionit të transferit për komunën e Istogut është viti 2026.

Gjithashtu, duhet të krijohet një stacion transferi në komunën e Deçanit. Duhet të parashikohet që kapaciteti i stacionit të transferit të mund të akomodojë sasi të mbeturinave të përziera nga komuna e Junikut. Aktualisht, ngritjes së stacionit të transferit duhet t'i paraprijë një studim fizibiliteti⁵⁰ i cili do të identifikojë vendin e ndërtimit të tij si dhe teknologjinë optimale të transferit si dhe projektimi i detajuar për ndërtimin e tij. Afati kohor për ngritjen e stacionit të transferit në Komunën e Deçanit është 2026-2027.

⁵⁰ "Fusha e studimit të fizibilitetit përcakton kufijtë e projektit, objektivat dhe shkallën e analizës për të vlerësuar nëse një projekt i propozuar është ekonomikisht i qëndrueshëm dhe i vlefshëm për t'u realizuar. Zakonisht, ai përfshin analizën e opsioneve për fizibilitetin teknik, vlerësimin e kostove dhe përfitimeve, kërkesat operationale, përputhshmërinë ligjore, ndikimin mjedisor dhe shoqëror, etj."

Grumbullimi ndaras i mbeturinave dhe riciklimi i materialeve të ndara në burimi

Krijimi i një objekti të klasifikimit për materialet e ndara në burimi duhet t'i paraprijë vendosjes së sistemeve të grumbullimit ndaras të mbeturinave në komuna. Rekomandohet që grumbullimi ndaras dhe klasifikimi i mëposhtëm i mbeturinave të ambalazhit të menaxhohet përmes skemave të ardhshme PZP. Arsyeja për këtë është se grumbullimi ndaras dhe klasifikimi i mbeturinave të ambalazhit do të rezultojë me një kosto shtesë, e cila do të çojë në rritjen e tarifave të menaxhimit të mbeturinave për familjet.

Pasi të krijohen skemat PZP, gjë e cila pritet të ndodhë në vitin 2026, komunat do të duhet të bashkëpunojnë me Organizatat e Përgjegjësisë së Prodhuesit (OPP) në ngritjen e sistemeve të grumbullimit ndaras të mbeturinave në territoret e tyre. Sistemi i ndarjes në burimi do të bazohet në sistemin ekzistues të grumbullimit të mbeturinave – sistemin e sjelljes së mbeturinave te vendi i caktuar për blloqe banesash dhe shporta individuale për familjet që jetojnë në shtëpi individuale. Sistemi i ndarjes në burimi do të nisë fillimisht në zonat urbane, duke arritur mbulimin 100% në vitin 2030. Kjo do të zgjerohet gradualisht drejt zonave rurale, duke arritur mbulimin 80% në 2033.

Oborret e Riciklimit

Do të krijohen 5 OR, një në secilën komunë. Fraksionet e mbeturinave që do të grumbullohen kryesisht përfshijnë mbeturina të vëllimshme, mbeturinat e rrezikshme shtëpiake, fraksione të veçanta mbeturinash (pajisje elektrike dhe elektronike të përdorura, bateri etj.). Që nga viti 2025, po përgatitet një studim i cili do të identifikojë vendet për oborret e riciklimit dhe do të përgatiten konceptet e planit dhe pajisjeve të nevojshme. Kjo do të pasohet nga projektimi i detajuar i ndërtimit aktual të OR-ve. Parashikohet që OR-të të ndërtohen deri në fund të vitit 2026. Njëkohësisht do të prokurohen punimet e ndërtimit dhe pajisje (kryesisht kontejnerë të mëdhenj dhe të mesëm).

Kompostimi i mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras në hapësirat publike

Kompostimi i mbeturinave të gjelbra të grumbulluara veç ne veç nga mirëmbajtja e sipërfaqeve të gjelbra do të organizohet në të gjitha komunat. Kompostimi në Pejë do të organizohet në një vend të përhershëm, ndërsa në komunat tjera do të zbatohet kompostimi i decentralizuar duke përdorur pajisje mobile. Ngritja e impiantit të kompostimit duhet të paraprijë nga një studim fizibiliteti i cili do të identifikojë vendndodhjen e punishtes, teknologjinë që do të përdoret dhe pajisjet e nevojshme për të gjitha komunat. Vendi i kompostimit është planifikuar të jetë i disponueshëm dhe aktivitetet të fillojnë në të gjitha komunat në vitin 2027.

Objektet e rikuperimit të mbeturinave

Për të reduktuar sasinë e mbeturinave komunale që shkojnë në deponi, do të ngrihet një impiant TMB i cili do të trajtojë mbeturinat e përziera komunale nga të pesë komunat. Objekti TMB duhet të ngrihet në vitin 2031, si një fazë e dytë e zhvillimit të infrastrukturës së mbeturinave në rajon. Idealisht, objekti TMB duhet të ndërtohet në vendin e deponisë aktuale. Megjithatë, si detyrë e parë, një studim fizibiliteti do të përcaktojë vendndodhjen e saktë të objektit dhe të gjitha aspektet operationale bazuar në sasitë e vlerësuara të mbeturinave të përziera nga të 5 komunat.

Për të arritur objektivin për mbeturinat komunale të përgatitura për ripërdorim dhe riciklim (50% deri në vitin 2035), do të duhet të krijohet një objekt shtesë për rikuperimin e mbeturinave organike, si pjesë e fazës së dytë të zhvillimit të infrastrukturës së mbeturinave në rajon. Si hap i parë, një studim fizibiliteti do të përcaktojë se çfarë lloj objekti trajtimi do të jetë më i përshtatshëm. Duhet të analizohen dhe krahasohen disa opsione: (i) një objekt për tretje anaerobe; (ii) impiant kompostimi brenda kontejnerëve të specializuar në vendin e impiantit TMB; ose (iii) impianti i kompostimit brenda kontejnerëve të specializuar në vendin e objektit të kompostimit në Pejë. Me të gjitha mundësitë, objekti do të projektohet për të trajtuar mbeturinat ushqimore të grumbulluara ndaras si nga bizneset ashtu edhe nga familjet. Në mënyrë që objekti i trajtimit organik të ndërtohet në vitin 2031, studimi i fizibilitetit duhet të fillojë në vitin 2028.

Menaxhimi i mbeturinave të ndërtimit dhe rrënimit

Sistemi për menaxhimin e mbeturinave të ndërtimit dhe rrënimit do të përbëhet nga: (i) 4 pika të hedhjes në komunat Pejë, Istog, Klinë dhe Deçan; (ii) një objekt riciklimi me një thërmues mobil; dhe (iii) një objekt deponimi.

Krijimi i sistemit do të paraprihet nga përzgjedhja e vendeve për të gjithë elementët. Pasi të krijohen lokacionet dhe të përcaktohen për menaxhimin e MNRR, mund të prokurohen punimet e ndërtimit. Punimet e ndërtimit do të prokurohen për objektin e riciklimit dhe atë të deponimit. Komunitetet e veçanta do të jenë përgjegjëse për përcaktimin dhe profilizimin e pikave individuale të hedhjes. Përzgjedhja e lokacionit në të gjitha lokalitetet duhet të fillojë në vitin 2026, ndërsa punimet e ndërtimit për objektin e riciklimit dhe atë të deponimit mund të prokurohen dhe të finalizohen në vitin 2027.

Menaxhimi i mbeturinave bujqësore

Menaxhimi i mbeturinave bujqësore do të jetë përgjegjësi kryesore e fermerëve lokal dhe gjeneruesve të tjerë të mbeturinave.

Menaxhimi i fraksioneve të veçanta të mbeturinave

Fraksionet e veçanta të mbeturinave përfshijnë:

- Mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike (MPEE)
- Bateritë dhe akumulatorët
- Automjetet e hedhura dhe mbeturinat e tyre (AM)
- Gomat e harxhuara
- Vajrat e përdorura

Ngjashëm me mbeturinat e ambalazhit, këto fraksione të veçanta mbeturinash do të duhet të menaxhohen përmes mekanizmit PZP. Skema të ndryshme PZP do të ngriten për çdo fraksion të veçantë mbeturinash. Prodhuesit dhe importuesit e këtyre produkteve specifike do të duhet të krijojnë Organizata të Përgjegjësive së Prodhuesit (OPP). Pas miratimit të kërkesave ligjore për zgjerimin e përgjegjësive të prodhuesve dhe themelimin e OPP-ve, komunitetet do të nënshkruajnë marrëveshje me OPP-të për vendosjen e sistemeve të grumbullimit në vendet e caktuara. Kostot për menaxhimin e këtyre fraksioneve të veçanta të mbeturinave do të mbulohen nga OPP-të. Pritet që legjislacioni për PZP të jetë në i gatshëm dhe në fuqi në vitin 2026 dhe se skemat e PZP do të ngriten deri në vitin 2027.

8.2 Orari për zbatim

Plani i Veprimit mbulon të gjitha fraksionet prioritare të mbeturinave dhe përfshin të gjitha veprimet e nevojshme për zbatimin e masave të parashikuara në PNMIM për periudhën 2025-2035. Plani i Veprimit përfshin gjithashtu buxhetin për secilin aktivitet, burimin e financimit, përgjegjësitë për zbatim, shtyllat kryesore dhe treguesin e performancës për secilin aktivitet. Treguesit e performancës, të përfshirë në Planin e Veprimit, synojnë të sigurojnë bazën për monitorimin e zbatimit të PNMIM duke përfshirë treguesit specifik dhe të matshëm.

8.2.1 Aktivitete afatshkurtra për zbatim

Aktivitetet e parashikuara për zbatim deri në vitin 2027 synojnë adresimin e problemeve më urgjente dhe prioritetet kryesore për sistemin ekzistues të menaxhimit të mbeturinave.

Tabela e mëposhtme paraqet aktivitetet të cilat duhet të jenë me prioritet në **periudhën 2025-2027**.

Tabela 84 Transporti dhe transferimi i mbeturinave

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
1.	Prioritet - Parandalimi i Mbeturinave					
1.1	Zhvillimi dhe zbatimi i programeve të kompostimit shtëpiak /shpërndarja e kompostuesve shtëpiak tek amvisëritë	Çdo vit	Në kuadër të buxheteve të alokuara në planet komunale për menaxhimin e mbeturinave	Buxhetet e komunave	Të gjitha komunat	Numri i familjeve që zbatojnë kompostimin shtëpiak

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
1.2	Aktivite ndërgjegjëse lidhur me zhvillimin dhe zbatimin e programeve të kompostimit shtëpiak	Çdo vit	Në kuadër të buxheteve të alokuara në planet komunale për menaxhimin e mbeturinave	Buxhetet e komunave	Të gjitha komunat	Numri i familjeve që zbatojnë kompostimin shtëpiak
1.3	Miratimi i udhëzuesve për prokurimin publik të gjelbër	2026	-	-	Koordinator i MNK-së	Udhëzuesit e përgatitur dhe miratuar nga secila komunë
1.4	Mbështetja e bizneseve lokale në zbatimin e masave për parandalimin e mbeturinave ushqimore	Çdo vit	Çmime për ata që zbatojnë masat sukses	Buxhetet e komunave	Komunat, OJQ-të	Numri i bizneseve që zbatojnë nisma për reduktimin e mbeturinave ushqimore
1.5	Pjesëmarrja në nismat kombëtare për reduktimin e plastikës njëpërdorimshe	Çdo vit	5,000 (në çmime për masat e zbatuara me sukses)	Buxhetet e komunave	Komunat, OJQ-të	Numri i iniciativave që zbatojnë reduktimin e plastikës njëpërdorimshe
2.	Prioritet - Deponimi i mbeturinave					
2.1	Përfundimi i projektit të detajuar për përmirësimin e deponisë së Sferkës	2025	-	Granti i asistencës teknike	Komuna e Pejës, (përkrahja e institucionit financiar ndërkombëtar)	Dizajni i detajuar i përfunduar
2.2	Punimet e ndërtimit për përmirësimin e deponisë së Sferkës	2026-2027	10,248,000	Granti kapital	Komuna e Pejës, (përkrahja e institucionit financiar ndërkombëtar)	Qeliat e reja janë autorizuar
3.	Prioriteti - Transporti dhe transferimi i mbeturinave					
3.1	Identifikimi i lokacionit dhe dizajni i detajuar për stacionin e transferit për Komunën e Istogut	2025	-	Granti i asistencës teknike	Komuna e Istogut, (përkrahja e institucionit financiar ndërkombëtar)	Dizajni i detajuar i përfunduar

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
3.2	Punimet e ndërtimit të stacionit të transferit për Komunën e Istogut	2026-2027	694,000	Granti kapital	Komuna e Istogut , (përkrahja e institucionit financiar ndërkombëtar)	Stacioni i transferit i ngritur
3.3	Hartimi i studimit të fizibilitetit dhe dokumentacionit të projektimit për ngritjen e stacionit të transferit për Komunën e Deçanit (që shërben edhe për komunën e Junikut)	2025-2026	35,000	Granti i asistencës teknike	Komuna e Deçanit	Studimi i fizibilitetit dhe dizajni i detajuar i përfunduar
3.4	Punimet për ndërtimin e stacionit të transferit për Komunën e Deçanit	2027	726,000	Granti kapital	Komuna e Deçanit	Stacioni i transferit i ngritur
4.	Prioriteti – Ngritja e sistemeve të riciklimit dhe rikuperimit të mbeturinave					
4.1	<i>Detyrë – Krijimi i Oborreve të Riciklimit</i>					
4.1.1	Zhvillimi dhe dizajni i dokumentacionit për ngritjen e Oborreve të Riciklimit	2025		Granti i Asistencës Teknike	Të gjitha komunat	Dizajnet e përgatitura dhe të aprovuara
4.1.2	Punimet e ndërtimit dhe furnizimi me pajisje për OR në Komunën e Pejës	2025-2026	400,000	Buxheti komunal/Granti kapital	Komuna e Pejës	OR i gatshëm për punë
4.1.3	Punimet e ndërtimit dhe furnizimi me pajisje për OR në Komunën e Istogut	2025-2026	344,000	Buxheti komunal/Granti kapital	Komuna e Istogut	OR i gatshëm për punë
4.1.4	Punimet e ndërtimit dhe furnizimi me pajisje për OR në Komunën e Klinës	2026	344,000	Buxheti komunal/Granti kapital	Komuna e Klinës	OR i gatshëm për punë
4.1.5	Punimet e ndërtimit dhe furnizimi me pajisje për OR në Komunën e Deçanit	2026	382,000	Buxheti komunal/Granti kapital	Komuna e Deçanit	OR i gatshëm për punë

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
4.1.6	Punimet e ndërtimit dhe furnizimi me pajisje për OR në Komunën e Junikut	2026	181,000	Buxheti komunal/Granti kapital	Komuna e Deçanit	OR i gatshëm për punë
4.1.7	Aktivitete ndërgjegjësuere lidhur me përdorimin e OR në komuna	Çdo vit nga viti 2026 e në vazhdim	2000 (çdo komunë)	Buxhetet e komunave	Të gjitha komunat	Sasitë e materialeve të mbledhura
4.2	<i>Detyrë – Menaxhimi i mbeturinave të ambalazhit</i>					
4.2.1	Nënshkrimi i marrëveshjes ndërmjet komunave dhe OPP-ve për mbeturinat e ambalazhit (pas miratimit të kërkesave ligjore për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit dhe themelimin e OPP-ve)	2026 - 2027 (në varësi të miratimit të legjislacionit kombëtar)	Nuk kërkon financim shtesë	-	OPP, komuna	Marrëveshjet e nënshkruara
4.2.2	Zhvillimi i sistemeve për grumbullimin ndaras të mbeturinave komunale të riciklueshme, duke përfshirë mbeturinat e ambalazhit	2027 – e në vazhdim	Në kuadër të buxhetit të OPP-ve	OPP, ofruesit e shërbimeve	OPP, administratat lokale	Popullata që i ofrohen shërbime të grumbullimit ndaras të mbeturinave (100% e popullsisë urbane në 2030; 80% e zonave rurale në 2033)
4.2.3	Ngritja e objektit të klasifikimit	2027	1,575,000	Niveli qendror, OPP,	KMDK apo një ndërmarrje e re shtetërore (në bashkëpunim me OPP e ardhshme)	Objekti funksional i klasifikimit për fraksionet e riciklueshme të mbledhura ndaras

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
4.2.4	Zbatimi i fushatave ndërgjegjësuese të dizajnuara për të rritur pjesëmarrjen e publikut në skemat e grumbullimit ndarasë	2027 – e në vazhdim	1 euro për banor të shërbyer në vit	OPP, ofruesit e shërbimeve	Administratat lokale (koordinim)	Numri i fushatave ndërgjegjësuese të realizuara; numri i banorëve që ju ofrohet informacion
4.3	<i>Detyrë – Menaxhimi i mbeturinave të gjelbra</i>					
4.3.1	Zhvillimi i studimit të fizibilitetit dhe dokumentacionit të projektimit për ngritjen e objektit të kompostimit në komunën e Pejës dhe për furnizimin me pajisje për komunën e Istogut , Klinës dhe Deçanit.	2026	60,000	Granti i asistencës teknike	Komunat e Pejës, Istogut , Klinës dhe Deçanit (përkrahja e institucionit financiar ndërkombëtar)	Studimi i Fizibilitetit i përgatitur dhe i miratuar
4.3.2	Ndërtimi i objektit për kompostim në komunën e Pejës	2027	912,000	Granti kapital	Komuna e Pejës, (përkrahja e institucionit financiar ndërkombëtar)	1 impiant kompostimi i vënë në punë
4.3.3	Furnizimi me pajisje mobile për kompostim për komunat Istog, Klinë dhe Deçan	2027	701.505	Granti kapital	Komunat e Istogut , Klinës dhe Deçanit (përkrahja e institucionit financiar ndërkombëtar)	3 komuna pajisen me pajisje për kompostim të decentralizuar
4.4	<i>Detyrë – Menaxhimi i MNRr-ve</i>					
4.4.1	Zgjedhja e lokacionit për pikën e hedhjes në Komunën e Pejës	2026	-	-	Komuna e Pejës	Vendi i zgjedhur dhe i përcaktuar
4.4.2	Zgjedhja e lokacionit për pikën e hedhjes në Komunën e Istogut	2026	-	-	Komuna e Istogut	Vendi i zgjedhur dhe i përcaktuar

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
4.4.3	Zgjedhja e lokacionit për pikën e zbritjes në Komunën e Klinës	2026	-	-	Komuna e Klinës	Vendi i zgjedhur dhe i caktuar
4.4.4	Zgjedhja e lokacionit për pikën e hedhjes në Komunën e Deçanit	2026	-	-	Komuna e Deçanit	Vendi i zgjedhur dhe i përcaktuar
4.4.5	Ndërtimi i pikave të hedhjes	2027	600,000 (150,000 euro secila)	Granti kapital	Të gjitha komunat	Ngritja e pikave të hedhjes
4.4.6	Furnizimi me pajisje të grumbullimit dhe transportit	2027	439,000	Granti kapital	Të gjitha komunat	Pajisjet e furnizuara
4.4.7	Furnizimi me pajisje për pikat e hedhjes	2027	252,000	Granti kapital	Të gjitha komunat	Pajisjet e furnizuara
4.4.8	Punimet e ndërtimit për objektin e riciklimit (me vendndodhje në Komunën e Pejës)	2027	1,010,000	Granti kapital	Komuna e Pejës	Impianti i riciklimit është vënë në punë
4.4.9	Furnizimi me pajisje për objektin e riciklimit	2027	500,000	Granti kapital	Komuna e Pejës	Pajisjet e furnizuara
4.4.10	Punimet ndërtimore për deponimin (me vendndodhje në Komunën e Pejës)	2027	1 000 000	Granti kapital	Komuna e Pejës	Objekti i deponimit është vënë në punë
5	Prioriteti – Menaxhimi i mbeturinave bujqësore					
5.1	Zhvillimi dhe shpërndarja e materialeve informative mbi menaxhimin e mbeturinave bujqësore (p.sh. udhëzime për ruajtjen e plehut organik në fermë, kompostimin e mbeturinave bujqësore, rikuperimin e energjisë nga biomasa, etj.)	2025 – për çdo vit në vazhdim	-	Buxhetet komunale, financimi kombëtar, financimi i donatorëve	Të gjitha komunat	Fushatat informative të zbatuara
5.2	Përmirësimi i kushteve për ruajtjen dhe trajtimin e plehut organik të kafshëve	2025 – për çdo vit në vazhdim	-	Fermerët	Komunat	Numri i fermave që zbatojnë planet e menaxhimit të plehut organik

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
5.3	Masat për parandalimin e djegies së mbeturinave bujqësore në mjedise të hapura, duke përfshirë djegien e fushave, në instalime që nuk janë të pajisura me sisteme të trajtimit të gazrave të rrjedhshme dhe në instalime pa rikuperim të energjisë;	2025 – e çdo vit në vazhdim	-	Brenda buxhetit të autoriteteve të kontrollit	Komunat	Numri i inspektimeve
5.4	Mirëmbajtja dhe përditësimi i rregullt i inventarit të magazinave të agrokimikateve të vjetruara	2025 – e çdo vit në vazhdim	-	Brenda buxhetit të autoriteteve të kontrollit	Komunat	Inventarët e kompletuar
6.	Prioriteti – Menaxhimi i fraksioeve tjera të mbeturinave					
6.1	<i>Detyrë - Menaxhimi i MPEE-ve</i>					
6.1.1	Nënshkrimi i marrëveshjes me OPP-të për MPEE (pas miratimit të kërkesave ligjore për përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit dhe themelimin e OPP-ve)	2026 - 2027 (në varësi të miratimit të legjislacionit kombëtar)	-	-	OPP-të, komuna	Marrëveshjet e nënshkruara midis 5 komunave dhe PRO-ve
6.1.2	Zhvillimi dhe zbatimi i sistemit të grumbullimit ndaras të MPEEnë përputhje me marrëveshjet me OPP-të	2027 e në vazhdim	Në kuadër të buxhetit të OPP-ve	OPP, ofruesit e shërbimeve	OPP-të, komunat (për koordinim)	Funksionimi i sistemit të grumbullimit ndaras për MPEE
6.1.3	Zbatimi i fushatave të ndërgjegjësimit të publikut të përcaktuara për modelet e reja të konsumit të qëndrueshëm dhe pjesëmarrja në skemat e grumbullimit ndaras	2027 dhe për çdo vit në vazhdim	-	OPP, ofruesit e shërbimeve	Komunat (për koordinim)	Numri i fushatave ndërgjegjëse të realizuara; numri i banorëve që marrin informacion

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
6.2	<i>Detyrë - Menaxhimi i baterive dhe akumulatorëve</i>					
6.2.1	Nënshkrimi i marrëveshjes me OPP-të për bateritë dhe akumulatorët e përdorur (pas miratimit të kërkesave ligjore për përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit dhe ngritjen e OPP-ve)	2026 - 2027 (në varësi të miratimit të legjislacionit kombëtar)	-	-	PRO-të, komunat	Marrëveshjet e nënshkruara midis 5 komunave dhe PRO-ve
6.2.2	Inventarizimi i dyqaneve për shitjen e baterive të automjeteve dhe baterive portative	2026	-	-	Komunat	Inventarizimi i komunës i kompletuar
6.2.3	Zhvillimi dhe zbatimi i sistemit të grumbullimit ndaras i baterive dhe akumulatorëve të përdorur në përputhje me marrëveshjet me OPP-të	2027 e në vazhdim	Në kuadër të buxhetit të OPP-ve	OPP-të, ofruesit e shërbimeve	OPPtë, komunat (për koordinim)	Funksionimi i një sistemi të grumbullimit ndaras për bateritë
6.3	<i>Detyrë - Menaxhimi i automjeteve mbeturinë (AM)</i>					
6.3.1	Nënshkrimi i marrëveshjeve me OPP-të për AM-të (pas miratimit të kërkesave ligjore për përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit dhe themelimin e OPP-ve)	2026 - 2027 (në varësi të miratimit të legjislacionit kombëtar)	Nuk kërkon financim shtesë	-	OPP-të, komunat	Marrëveshjet e nënshkruara
6.3.2	Përcaktimi i vendeve për magazinimin e përkohshëm (dhe çmontimin) e AM-ve	2027	-	Ofruesit e shërbimeve në bazë të kontratës me OPP	OPP-të, komunat për koordinim	Vende magazinimi të përkohshëm për AM-të e krijuara dhe të licencuara për funksionim
6.3.3	Zhvillimi dhe zbatimi i kërkesave për largimin dhe grumbullimin e AM-ve të braktisura në rrugë publike dhe zona parkimi	2027 dhe në vazhdim deri në vitin 2030	Nuk kërkon financim shtesë	-	Komunat	Kërkesat e përcaktuara në rregulloret lokale dhe dispozitat administrative

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
6.4	<i>Detyrë - Menaxhimi i gomave të të shpenzuara</i>					
6.4.1	Nënshkrimi i marrëveshjeve ndërmjet komunave dhe OPP-ve për gomat e përdorura dhe shpenzuara (pas miratimit të kërkesave ligjore për përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit dhe themelimit të OPP-ve)	2026 – 2027 (në varësi të miratimit të legjislacionit kombëtar)	Nuk kërkon financim shtesë	-	OPP-të, komunat	Marrëveshjet e nënshkruara midis 5 komunave dhe PRO-ve
6.4.2	Inventarizimi i vendeve për ndërrimin e gomave të përdorura në territorin e komunave	2026	Nuk kërkon financim shtesë	-	Komunat	Inventarizimi në komuna i kompletuar
6.4.3	Krijimi i infrastrukturës së grumbullimit të gomave të përdorura në oborret e riciklimit për mbeturinat specifike komunale	2027 (në varësi të miratimit të legjislacionit kombëtar)	Nuk kërkon financim shtesë	Në kuadër të shpenzimeve për ngritjen e oborreve të riciklimit për mbeturinat komunale	OPP-të, komunat	Vendet e grumbullimit të përcaktuara
6.5	<i>Detyrë - Menaxhimi i vajrave të përdorura</i>					
6.5.1	Nënshkrimi i marrëveshjeve me OPP-të për vajrat e përdorura (pas miratimit të kërkesave ligjore për përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit dhe themelimit të OPP-ve)	2026 – 2027 (në varësi të miratimit të legjislacionit kombëtar)	Nuk kërkon financim shtesë	-	OPP-të, komunat	Marrëveshjet e nënshkruara midis 5 komunave dhe OPP-ve
6.5.2	Inventarizimi i dyqaneve të riparimit të makinave dhe vendeve për zëvendësimin e vajrave motorikë	2026	Nuk kërkon financim shtesë	-	Komunat	Inventarizimi i komunave i kompletuar
6.5.3	Ndalimi i zëvendësimit të vajrave të përdorura motorike në zona publike dhe vende të papajisura për këtë qëllim	2027	Nuk kërkon financim shtesë	-	Komunat	Ndalimi është vendosur dhe zbatuar

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, Euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi i performancës/shtylla
7.	Prioriteti - Forcimi i strukturës institucionale					
7.1	Përgatitja dhe nënshkrimi i marrëveshjes së bashkëpunimit ndërkomunal (MBNK)	2025	-	-	Të gjitha komunat	MBNK-të e nënshkruara
7.2	Emërimi i koordinorit të BNK-së	2025 – çdo vit e në vazhdim	12,000 (në vit)	Buxhetet komunale, KRM-të	Komunat, KRM-të	Koordinatori i caktuar me funksione të dakorduara
7.3	Takime dy-vjeçare për zbatimin e marrëveshjes së PNMIM-së dhe marrëveshjes për BNK	Çdo vit	-	-	Koordinatori i BNK-së, të gjitha komunat	Zbatimi i monitoruar
7.4	Zhvillimi i një modeli për kontratën e shërbimit publik (KShP) që do të përdoret për ofrimin e shërbimeve të menaxhimit të mbeturinave	2025	5,000	Grant i Asistencës Teknike	Koordinator i BNK-së, komunat	KShP e përgatitur
7.5	Hartimi dhe miratimi i planit të biznesit për KRM 'Ambienti'	2025	-	-	Komunat, KRM	Planet e biznesit të aprovuara
7.6	Miratimi i raporteve vjetore dhe planeve vjetore për operimin e KRM 'Ambienti'	Çdo vit	-	-	Komunat	Raportet vjetore dhe planet vjetore të miratuara

8.2.2 Aktivitete afatmesme dhe afatgjata për zbatim

Aktivitetet e parashikuara për zbatimin afatmesëm synohet të bazohen në veprimet afatshkurtra dhe synojnë vazhdimin e krijimit të një sistemi të integruar rajonal të menaxhimit të mbeturinave, ndërsa aktivitetet për zbatimin afatgjatë synojnë t'i lejojnë komunat të vendosin bazat për arritjen e objektivave gjithëpërfshirëse të vendosura për vitin 2035.

Tabela më poshtë paraqet aktivitetet për zbatim për **periudhën 2028-2035**.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Tabela 85 Aktivitetet për zbatimin afatmesëm dhe afatgjatë, 2028-2035

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi/shtyllat e performancës
1.	Prioritet - Parandalimi i Mbeturinave					
1.1	Zhvillimi dhe zbatim i programeve të kompostimit shtëpiak / shpërndarja e kompostuesve shtëpiak tek amvisëritë	Çdo vit	Në kuadër të buxheteve të alokuara në planet komunale për menaxhimin e mbeturinave	Buxhetet e komunave	Të gjitha komunat	Numri i familjeve që zbatojnë kompostimin shtëpiak
1.2	Futja e “kriterëve të gjelbra” në procedurat e prokurimit publik (blerja e mallrave dhe e punëve nga autoritetet publike)	Çdo vit	-	-	Të gjitha komunat	Numri i procedurave të prokurimit publik duke përfshirë “kriteret e gjelbra”
1.3	Mbështetja e bizneseve lokale në zbatimin e masave për parandalimin e mbeturinave ushqimore	Çdo vit	Çmime për masat e zbatuara me sukses	Buxhetet e komunave	Komunatë, OJQ-të	Numri i bizneseve që zbatojnë nisma për reduktimin e mbeturinave ushqimore
1.4	Pjesëmarrja në nismat kombëtare për reduktimin e plastikës njëpërdorimshe	Çdo vit	Çmime për masat e zbatuara me sukses	Buxhetet e komunave	Komunatë, OJQ-të	Numri i iniciativave që zbatojnë reduktimin e plastikës njëpërdorimshe
2.	Prioritet – Deponimi i mbeturinave					
2.1	Deponia rajonale funksionon sipas kërkesave për leje dhe standardeve të fundit	E përhershme	Sipas planit të veprimit	Operatori i deponisë (KMDK) përmes tarifës së portës	Operatori i deponisë (KMDK), komunat	Deponia operon sipas kërkesave për leje

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi/shtyllat e performancës
	mjedisore	gjatë fazës së funksionimit	dhe buxheti vjetor			Raportet e monitorimit të mjedisit Kapaciteti i deponisë i mjaftueshëm në dispozicion
2.2	Nuk kriohen deponi ilegale në territorin e komunave	I perhershëm	-	-	Komunat	Numri i venddeprimeve të identifikuar
3.	Prioriteti - Transporti dhe transferimi i mbeturinave					
3.1	Stacionet e Transferit në Istog dhe Deçan funksionojnë sipas kërkesave për leje	I perhershëm	Sipas buxhetit vjetor	Operatorët e shërbimeve në bazë të tarifave për shërbimet komunale të mbeturinave	Operatorët e shërbimeve, komunat	Stacionet e transferit janë operacionale
4.	Prioriteti – Krijimi i sistemeve të riciklimit dhe rikuperimit të mbeturinave					
4.1	<i>Detyrë – Krijimi i Oborreve të Riciklimit (OR)</i>					
4.1.1	OR funksiononte në përputhje me kërkesat mjedisore	I perhershëm	Sipas buxhetit vjetor	Operatorët e shërbimeve në bazë të tarifave për shërbimet komunale të mbeturinave	Operatorët e shërbimeve, komunat	OR-të funksionale Sasitë e mbeturinave të grumbulluara në OR
4.2	<i>Detyrë – Menaxhimi i mbeturinave të ambalazhit</i>					
4.2.1	Zhvillimi i sistemeve për grumbullimin ndaras dhe veçimin e mbeturinave komunale, përfshirë mbeturinat nga ambalazhet dhe paketimet	E vazhdueshme	Në kuadër të buxhetit të OPP-ve	OPP-të, ofruesit e shërbimeve	OPP-të, komunat	Popullata e shlrbyer me shërbime të grumbullimit ndaras të mbeturinave (100% e popullsisë urbane në 2030; 80% e zonave rurale në 2033)

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi/shtyllat e performancës
4.2.2	Zbatimi i fushatave ndërgjegjësuese të përcaktuara për të rritur pjesëmarrjen e publikut në skemat e grumbullimit Jndaras	E vazhdueshme	1 euro për banor të shërbyer në vit	OPP-të, ofruesit e shërbimeve	Komunat (koordinim)	Numri i fushatave ndërgjegjësuese të realizuara; numri i banorëve që marrin informacion
4.3	Detyrë – Menaxhimi i mbeturinave të gjelbra					
	Nuk parashikohen aktivitete					
4.4	Detyrë – Menaxhimi i MNRr-ve					
4.4.1	Zbatimi i legjislationit dhe rregulloreve që kontrollojnë deponimin e mbeturinave të ndërtimit dhe rrënitit	I perhershëm	Nuk kërkon financim shtesë	Brenda buxhetit të autoriteteve të kontrollit	Komunat	Numri i inspektimeve vjetore
4.5	Detyrë – Ngritja e objekteve të rikuperimit të mbeturinave					
4.5.1	Studimi i fizibilitetit ⁵¹ për ngritjen e objektit TMB / për rikuperimin e mbeturinave dhe sistemin të menaxhimit të mbeturinave ushqimore ⁵²	2028	350,000	Granti i asistencës teknike	KMDK në bashkëpunim me komunën që është në pronësi të lokacionit	Studimi i Fizibilitetit është përgatitur dhe miratuar
4.5.2	Projektimi dhe ndërtimi i objektit për rikuperim të mbeturinave ^{51 53}	2029-2031	15,254,000	Granti kapital	KMDK në bashkëpunim me komunën që është në pronësi të lokacionit	Impianti TMB është vënë në punë
4.5.3	Projektimi dhe ndërtimi i objektit të	2029-2031	3,897,000	Granti kapital	KMDK në bashkëpunim me	Impianti i rikuperimit të mbeturinave ushqimore

⁵¹ Studimi i detajuar i fizibilitetit do të përcaktojë nëse dhe çfarë teknologjie nevojitet për rikuperimin e mbeturinave dhe cilat zona të menaxhimit të mbeturinave do t'i shërbejë.

⁵² Paraparë me pikën I.2.1 të Planit të Veprimit 2024 – 2026 të Strategjisë së Kosovës për Menaxhim të Integruar të Mbeturinave 2024 – 2035, ku përfshihen projektet dhe ndërtimi i infrastrukturës për përpunim të mbeturinave.

⁵³ Paraparë me pikat I.2.1 dhe I.2.4 të Planit të Veprimit 2024 – 2026 të Strategjisë së Kosovës për Menaxhim të Integruar të Mbeturinave 2024 – 2035, ku përfshihen projektet dhe ndërtimi i infrastrukturës për përpunim të mbeturinave.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi/shtyllat e performancës
	rikuperimit të mbeturinave ushqimore ⁵³				komunën që është në pronësi të lokacionit	është vënë në punë
5.	Prioriteti – Menaxhimi i fraksioneve tjera të mbeturinave					
5.1	<i>Detyrë - Menaxhimi i MPEE-ve</i>					
5.1.1	Zhvillimi dhe zbatimi i sistemit të grumbullimit ndaras të MPEE në përputhje me marrëveshjet me OPP-të	2027 dhe në vazhdim	Në kuadër të buxhetit të OPP-ve	OPP-të, ofruesit e shërbimeve	OPP-të, komunat (për koordinim)	Funksionimi i sistemit të grumbullimit ndaras për MPEE
5.1.2	Zbatimi i fushatave të ndërgjegjësimit të publikut të përcaktuara për modelet e reja të konsumit të qëndrueshëm dhe pjesëmarrjen në skemat e grumbullimit ndaras	2027 dhe çdo vit në vazhdim	-	OPP-të, ofruesit e shërbimeve	Komunat (për koordinim)	Numri i fushatave ndërgjegjëse të realizuara; numri i banorëve që marrin informacion
5.2	<i>Detyrë - Menaxhimi i baterive dhe akumulatorëve</i>					
5.2.1	Zhvillimi dhe zbatimi i sistemit të grumbullimit ndaras të baterive dhe akumulatorëve të përdorur në përputhje me marrëveshjet me OPP-të	2027 dhe në vazhdim	Në kuadër të buxhetit të OPP-ve	OPP-të, ofruesit e shërbimeve	OPP-të, komunat (për koordinim)	Funksionimi i sistemit të grumbullimit ndaras për bateritë dhe akumulatorët
5.3	<i>Detyrë - Menaxhimi i Automjeteve Mbeturinë</i>					
5.3.1	Zhvillimi dhe zbatimi i kërkesave për heqjen dhe grumbullimin e AM-ve të braktisura nëpër rrugë publike dhe zona parkimi	2027 e në vazhdim deri në vitin 2030	Nuk kërkon financim shtesë	-	Komunat	Kërkesat e përcaktuara në rregulloret lokale dhe dispozitat administrative
5.4	<i>Detyrë - Menaxhimi i gomave të shpenzuara</i>					

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Nr.	Aktiviteti	Afati kohor	Buxheti, euro	Burimi i financimit	Përgjegjësia	Treguesi/shtyllat e performancës
5.4.1	Krijimi i infrastrukturës së grumbullimit të gomave të përdorura/shpenzuara në oborret e riciklimit për mbeturinat specifike komunale	2027 (në varësi të miratimit të legjislacionit kombëtar)	Nuk kërkon financim shtesë	Në kuadër të shpenzimeve për ngritjen e oborret e riciklimit për mbeturinat komunale	OPP-të, komunat	Vendet e grumbullimit të përcaktuara
5.5	<i>Detyrë - Menaxhimi i vajrave të përdorura</i>					
5.5.1	Nuk parashikohen aktivitete					

8.3 Kostot dhe burimet

Që nga viti 2025, të gjitha vlerësimet e kostos dhe të hyrat e sistemit janë me çmime konstante. Në të ardhmen, inflacioni ndikon si në kostot ashtu edhe në të hyra.

8.3.1 Grumbullimi ndaras i materialeve të riciklueshme dhe klasifikimi

Grumbullimi i ndaras i mbeturinave të materialeve të riciklueshme është parakusht për rikuperimin dhe shfrytëzimin e tyre.

Futja në praktikë e dhe rritja graduale e grumbullimit ndaras të mbeturinave për të mbuluar 100% të popullsisë urbane dhe 80% të popullsisë rurale kërkon investime të vazhdueshme dhe riinvestim në kamionë dhe kontejnerë. Kjo nënkupton grumbullimin ndaras të mbeturinave të materialeve të riciklueshme, për sasi të më poshtë:

Tabela 86 Materiale të riciklueshme të grumbulluara ndaras nga komunat, ton, 2027-2035

Komuna	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Pejë	5,081 t	6,385 t	7,836 t	8,496 t	9,225 t	10,015 t	10,562 t	11,066 t	11,552 t
Istog	1,705 t	1,890 t	2,101 t	2,341 t	2,612 t	2,910 t	3,068 t	3,213 t	3,352 t
Klinë	1,149 t	1,273 t	1,413 t	1,573 t	1,753 t	1,951 t	2,057 t	2,155 t	2,248 t
Deçan	1,027 t	1,142 t	1,273 t	1,423 t	1,592 t	1,778 t	1,875 t	1,964 t	2,048 t
Junik	154 t	163 t	172 t	181 t	191 t	202 t	213 t	224 t	235 t
Totali	9,116 t	10,853 t	12,796 t	14,014 t	15,375 t	16,857 t	17,776 t	18,622 t	19,435 t
Përfshirë papastërtitë	10,484 t	12,481 t	14,715 t	16,116 t	17,681 t	19,385 t	20,442 t	21,415 t	22,350 t

Kostot e investive të grumbullimit ndaras

Për të përcaktuar pajisjet e nevojshme për grumbullimin ndaras të mbeturinave, përdoren supozimet e mëposhtme:

- Numri dhe kapacitetet e kontejnerëve dhe mjeteve të nevojshme grumbulluese korrespondojnë me sasi të mbeturinave të grumbulluara, të llogaritura sipas numrit të banorëve të shërbyer dhe normave për frymë të grumbullimit të mbeturinave të riciklueshme në zonat urbane dhe rurale për vitin përkatës;
- Dendësia e materialeve në kontejnerë supozohet të jetë: 0,125 tonë/m³ për letër dhe karton; 0,030 tonë/m³ për plastikë; 0,150 tonë/m³ për metalet; 0,300 tonë/m³ për qelqin dhe 0,240 tonë/m³ për mbeturinat (papastërtitë) që gjenden në mbeturinat grumbulluara ndaras;
- Papastërtitë (mbeturinat) në kontejnerët e grumbullimit ndaras supozohet të jenë 15% e materialeve me vlerë.
- Mbushja mesatare e kontejnerit supozohet të jetë 80%;
- Numri i kontejnerëve është llogaritur duke supozuar 5% rezervë;
- Koha për shkarkimit të një shporte prej 240 l supozohet të jetë 40 sekonda, ndërsa koha e ngritjes së kontejnerët 1.5 m³, për qelq pranohet mesatarisht 4 minuta (përfshirë kohën për rrugëtimin deri tek kontejnerin tjetër).
- Shpejtësia e lëvizjes së kamionëve grumbullues deri në objektin e klasifikimit supozohet të jetë 35 km/orë;
- Frekuenca e grumbullimit do të jetë 52 herë në vit për kontejnerët e letrës, kartonit e plastikës (ose kontejnerët e thatë) dhe 12 herë në vit për kontejnerët e qelqit;
- Supozohet që 85% të jetë shfrytëzimi i ngarkesës nominale të automjeteve grumbulluese dhe 85% e disponueshmërisë kur të përcaktohet numri i nevojshëm i automjeteve grumbulluese;
- Jetëgjatësia për kontejnerët dhe shportat pranohet të jetë 7 vjet dhe 10 vjet për automjetet për grumbullimin e mbeturinave (AGM-të);

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

- Kostot për njësi prej 900 €/pc janë kalkuluar për kontejnerin Igloo 1.5 m³, 80 €/copë përdoren për shporta nga plastika 240 l dhe 140,000 €/copë për automjet grumbullues 16.0 m³. Kostot për sistemin e kontejnerëve nuk merren parasysh;
- Distancat mesatare të udhëtimit ndërmjet komunave individuale dhe objektit të klasifikimit maten në drejtim të qendrës përkatëse të qytetit. Supozohet se objekti i klasifikimit do të jetë në deponinë rajonale;
- Koha mesatare e shpenzuar për shkarkim në vendin e klasifikimit do të jetë gjysmë ore. Koha e ndërmjet udhëtimeve do të jetë gjithashtu gjysmë ore;

Vlerësimi vjetor i investimeve dhe riinvestimit të kërkuar nga komunat është përmbledhur në figurën e mëposhtme:

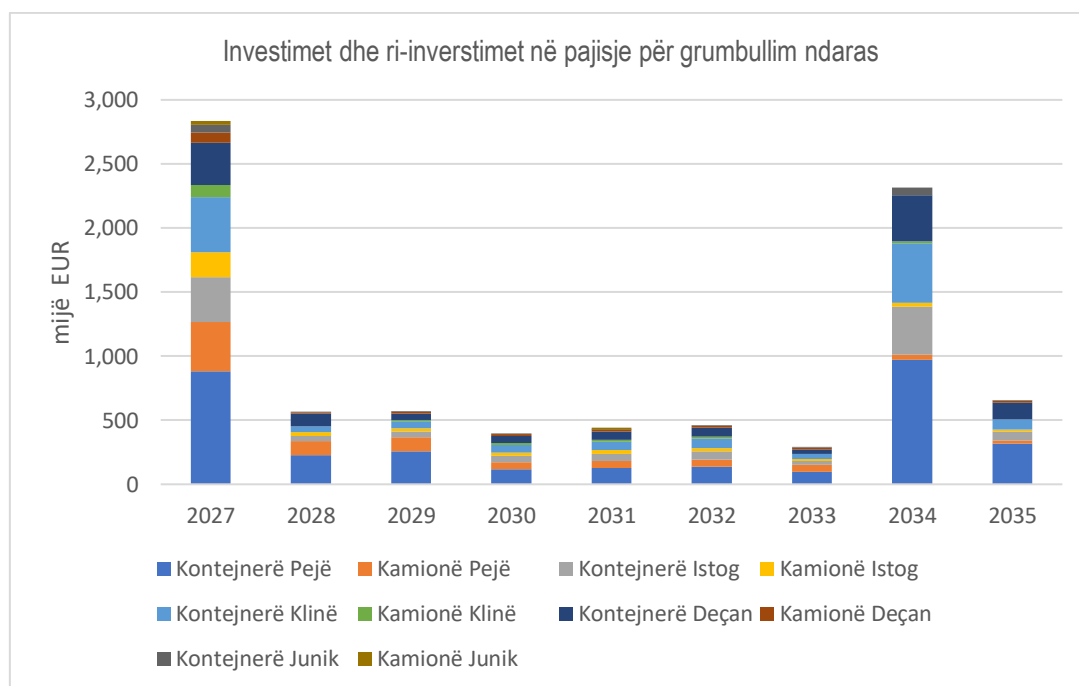

Figura 37Kostot e investimeve për grumbullimin ndaras të mbeturinave

Për periudhën, shuma totale e investimit dhe riinvestimit në grumbullimin ndaras të mbeturinave është llogaritur të jetë 8,6 milionë euro.

Kostot investive në objektin e klasifikimit

Objekti i klasifikimit duhet të përpunojë nga 10,000 deri në 22,000 t.

Këto sasi janë relativisht të ulëta dhe supozojnë ngritjen e një objekti të centralizuar klasifikimi për të gjithë rajonin. Madhësia minimale e investimit fillestar të kërkuar është 1,575,000 EUR, për të përfshirë:

- Punime civile 671,000 €.
- Mekanike 693.000 €.
- Automjete 168,000 €.
- Të tjera 43,000 €.

Kostot operacionale të grumbullimit ndaras

Grumbullimi ndaras

- Kostot vjetore të mirëmbajtjes për kamionët janë vlerësuar në 5% të kostove investive;
- Kostot vjetore të mirëmbajtjes për kontejnerët janë përcaktuar si 2% e kostove investive;

- Kostot e punëve llogariten për 46 javë pune për person, 5 ditë pune në javë dhe mesatarisht 5% pushim mjekësor;
- Kostot për ndërgjegjësimin e publikut llogariten në masën 10% të kostove vjetore;
- Kostot për administrimin e sistemit parashihet të jenë 10% e kostove direkte operacionale.

Deri në vitin 2035, kostot vjetore toperacionale dhe mirëmbajtjes për grumbullimin ndaras të materialeve të riciklueshme për gjithë rajonin rriten nga 660,000 në 1,3 milionë EUR.

Kostot operacionale për objektin e klasifikimit

Stafi i punësuar rritet nga 36 në 55 persona dhe kostot e pagave vjetore rriten nga 270 në 400 mijë euro. Kostot vjetore të mirëmbajtjes përkufizohen si 1% e kostos së punëve civile, 6% e kostos mekanike, 15% e automjetit dhe 10% e kostove të tjera investive dhe arrijnë në 78 mijë euro. Kostot vjetore të energjisë elektrike rriten nga 24 në 48 mijë euro, kostot e naftës nga 20 në 43 mijë euro. Kostot administrative, taksat dhe sigurimet përcaktohen si 14% e kostove të tjera operacionale vjetore.

Kështu, kostot totale operacionale dhe mirëmbajtjes rriten nga 455 në 665 mijë euro.

Deponimi i mbeturinave të përziera në deponi

Kostoja vjetore e deponimit të mbeturinave të përziera nga impianti i klasifikimit përcaktohet në bazë të tarifës së portës në deponi dhe sasive të papastërtive të deponuara.

Të hyrat nga shitja e materialeve të riciklueshme

Të hyrat nga shitja e materialeve të riciklueshme përcaktohen në bazë të çmimeve të mëposhtme për materialet e riciklueshme dhe supozimin se të gjitha materialet e riciklueshme do të shiten:

• letër&karton	75 €/t
• plastikë	180 €/t
• metal	200 €/t
• qelq	10 €/t

Kostot e transportit për blerësit e mundshëm të materialeve të riciklueshme nuk merren parasysh. Çmimi i plastikës ndryshon ndjeshëm në varësi të llojit të plastikës.

Grafiku i mëposhtëm përmbledh kostot e grumbullimit ndaras, klasifikimit dhe të hyrave nga shitja e materialeve të riciklueshme.

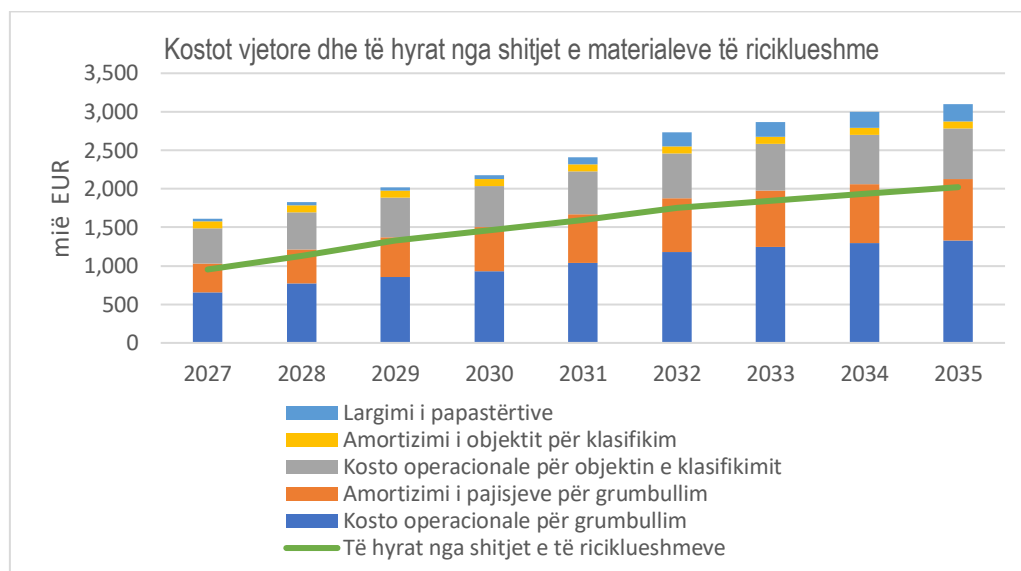

Figura 38 Kostot vjetore për grumbullimin ndaras, klasifikimin e materialeve të riciklueshme të grumbulluara ndaras dhe të hyrat nga shitjet e materialeve të riciklueshme

Siç shihet në grafikun, të hyrat nga shitja e materialeve të riciklueshme nuk mund të mbulojnë as kostot e grumbullimit ndaras.

Grante nuk jepen për pajisjet e grumbullimit të mbeturinave. Nëse investimi fillestar në objektin e klasifikimit ofrohet si grant, kjo do të ketë një ndikim të vogël në kosto.

Financimi

Kostot për grumbullimin ndaras dhe klasifikimin janë të konsiderueshme dhe nuk mund të kompensohen nga të hyrat nga shitja e materialeve të riciklueshme siç është konsideruar më sipër. Ngritja e skemës PZP për mbeturinat e ambalazhit është konsideruar në nivel kombëtar si dhe financimi i grumbullimit ndaras dhe klasifikimi i mbeturinave nga të hyrat e skemës PZP.

Të gjitha kostot për mbeturinat e ambalazhit dhe të hyrat që ndërlidhen me grumbullimin ndaras të materialeve të riciklueshme, klasifikimin dhe transportin e mëtejshëm deri në riciklimin përfundimtar do të financohen nga skema PZP, pas miratimit në nivel kombëtar.

8.3.2 Kompostimi i mbeturinave të gjelbra

Kompostimi i mbeturinave të gjelbra organike (p.sh. mbeturinat e fushave, mbeturinat nga kopshtet etj.) kërkon një minimum përpunimi paraprak qëi do të rezultojë në cilësi të lartë të produktit të kompostimit i cili mund të përdoret si kondicioner i tokës, i përshtatshëm për përdorime bujqësore dhe të tjera.

Kompostimi do të bëhet në të ashtuquajturat palë palë, që mund të kenë kryqëzim trekëndor ose trapezoid të seksioneve, që trazohen ose rotullohen rregullisht. Procesi është i adaptueshëm ndaj zgjerimit të ardhshëm (rritjes së kapacitetit) ose përditësimit të pajisjeve. Disavantazhi është periudha relativisht e gjatë e nevojshme për maturimin e kompostit.

Figure 39. Impiant tipik kompostimi palë palë

Në varësi të cilësisë së lëndës së parë dhe konsistencës së xhiros dhe modeleve operacionale, kompostimi me palë palë të hapura zakonisht zgjat 5 deri në 6 muaj. Për të prodhuar një produkt cilësor (komposto) që mund të përdoret për qëllime të ndryshme fushore apo bujqësore, do të duhet të kryhen teste të rregullta mbi temperaturën, lagështinë dhe përmbajtjen e lëndëve ushqyese të kompostos.

Objektet e kompostimit të hapur palë palë për mbeturinat e gjelbra nga zonat publike urbane janë planifikuar për secilën komunë, përveç Junikut. Sasitë e mbeturinave të gjelbra në komunën e Junikut janë mjaft të vogla për të justifikuar blerjen e pajisjeve apo apo transportin dhe shfrytëzimin e përbashkët të pajisjeve mobile.

Tabela 87 Sasitë vjetore të mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan	Junik
Sasitë vjetore të mbeturinave të gjelbra të grumbulluara ndaras	2,400 t	600 t	600 t	550 t	65 t

Kostot e investimit dhe burimi i financimit

Kostot e vlerësuara të investimit fillestar janë përmbledhur në tabelën e mëposhtme, në mijë euro:

Tabela 88 Kostot investimit fillestar për kompostimin e mbeturinave të gjelbra

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan
Punime civile	129			
Makineri	370	39	39	39
Automjete	369	184	184	184
Inxhinieri, komisionim, kontigjente	43	11	11	11
Totali, mijë EUR	912	234	234	234

Financimi i investimit fillestar në vendin e kompostimit të mbeturinave të gjelbra dhe pajisjet duhet të sigurohen si grant.

Kostot operacionale

Stafi i punësuar në objektin e Pejës është 6 persona dhe 3 persona për secilin nga vendet e kompostimit të komunave tjera. Kostot vjetore të mirëmbajtjes janë përcaktuar si 1% e kostos civile, 6% e kostos mekanike, 10% e kostos së automjetit. Kostot administrative dhe sigurimet përcaktohen si 10% e kostove të tjera.

Kostot e vlerësuara të funksionimit dhe mirëmbajtjes për kompostimin e hapur palë palë janë përmbledhur në tabelën e mëposhtme, në mijë euro:

Tabela 89 Kostot e vlerësuara operacionale dhe të mirëmbajtjes për kompostimin e hapur palë palë (mijë euro)

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan
Mirëmbajtja	60	21	21	21
Pagat	55	24	24	24
Materiale harxhuese (karburant, energji elektrike, etj.)	59	11	11	10
Administrata, taksat, sigurimet	17	6	6	5
Totali i OPEX-it	192	61	61	60

Kostot për grumbullimin ndars të mbeturinave të gjelbra prej 30 €/t merren parasysh krahas kostove të kompostimit të hapur pale palë. Kostoja e grumbullimit është vendosur e ulët, derisa vendet e kompostimit duhet të jenë në afërsi të burimit kryesor publik të mbeturinave të gjelbra.

Të ardhurat nga shitja e plehut organik

0.45 ton kompost gjenerohen nga çdo ton mbeturina të gjelbra për shkak të lagështisë, gazit dhe humbjes së materialeve gjatë procesit të kompostimit. Çmimi më i ulët i i konsideruar për kompostimin nga mbeturinat e gjelbra është 5 €/t.

Tabela 90 Të hyrat potenciale nga shitja e kompostit

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan
Prodhimi vjetor i kompostit	1,080 ton	270 ton	270 ton	248 ton
Të hyrat potenciale, mijëra euro	5	1	1	1

Kërkesa për kompost po rritet, çmimet dhe të hyrat (ose kostot e shmangura në rast të blerjeve komunale të tokës ose kompostit) pritet të rriten.

Përmbledhja e të gjitha kostove dhe të hyrave në lidhje me kompostimin e mbeturinave të gjelbra është paraqitur në tabelën e mëposhtme, në mijë euro:

Tabela 91 Kostot vjetore që do të mbulohen nga tarifa e mbeturinave, mijë euro

Parametri	Pejë	Istog	Klinë	Deçan
Operacionale/OPEX	192	61	61	60
Grumbullimi ndaras e mbeturinave të gjelbra	69	17	17	15
Të hyrat nga kompostimi	5	1	1	1
Kostot neto vjetore	256	77	77	75

Ndërsa mbeturinate gjelbra nga zonat publike kompostohen, kostot vjetore neto për kompostimin e mbeturinave të gjelbra duhet të mbulohen nga tarifat e mbeturinave të grumbulluara nga gjeneruesit e mbeturinave – popullsia, bizneset, institucionet.

8.3.3 Kompostimi shtëpiak

Për vendbanimet rurale është planifikuar kompostimi shtëpiak i mbeturinave e gjelbra dhe që nga viti 2032 edhe nga mbeturinat organike/ushqimore.

Kompostimi shtëpiak redukton sasi të mbeturinave në deponi. Në mënyrën më të zakonshme, procesi i kompostimit kërkon thjesht grumbullimin e mbeturinave të gjelbra. Proces i dekompozimit ndihmohet nga copëtimi i bimëve dhe degëve nga pemët. Për të përshpejtuar procesin e dekompozimit duhet të sigurohet ajrosja e duhur duke e rrotulluar rregullisht përzierjen. Mbeturinat e kuzhinës gjithashtu mund të shtohen në proces, por vetëm mbeturinat e zgjedhura ushqimore. Produktet e qumështit dhe mishi duhet të shmangen pasi tërheqin parazitë dhe minjtë.

Kompostimi shtëpiak mund të lehtësohet duke përdorur pajisje speciale. Një njësi kompostimi shtëpiak mund të bëhet nga druri ose materiale të tjera, që mund të jetë shumë e thjeshtë dhe e lirë

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Për të mbështetur aktivitetin kërkohen masa aktive dhe kontrole vjetore.

Tabela e mëposhtme përmbledh synimet për sasi të mbeturinave të kompostuara në shtëpi, kostot vjetore komunale që ndërlidhen me mbështetjen e kompostimit shtëpiak.

Tabela 92Kostot komunale dhe mbeturinat e gjelbra dhe ushqimore të kompostuara në shtëpi në zonat rurale

Parametri	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e kompostimit shtëpiak, Pejë	177 t	196 t	217 t	240 t	256 t	1,451 t	1,657 t	1,895 t	2,045 t
Kostoja për Pejë, mijë euro	24	26	27	28	30	31	33	34	36
Mbeturinat e kompostimit shtëpiak, Istog	97 t	107 t	119 t	132 t	140 t	795 t	908 t	1,038 t	1,120 t
Kostoja për Istog, mijë euro	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Mbeturinat e kompostimit shqëpiak, Klinë	64 t	71 t	78 t	87 t	92 t	523 t	598 t	683 t	738 t
Kostot për Klinë, mijë euro	16	16	17	18	19	20	21	22	23
Mbeturinat e kompostimit shtëpiak, Deçan	62 t	69 t	76 t	84 t	90 t	509 t	581 t	664 t	717 t
Kostot për Deçanin, mijë euro	15	16	17	17	18	19	20	21	22
Mbeturinat e kompostimit shtëpiak, Junik	9 t	10 t	11 t	13 t	13 t	76 t	87 t	100 t	108 t
Kostot për Junik, mijë euro	2	2	3	3	3	3	3	3	3

Duke marrë në konsideratë rritjen e kostos së trajtimit dhe deponimit, kompostimi shtëpiak zvogëlon kostot e të gjithë sistemit për gjeneruesit e mbeturinave.

Kostot vjetore për të mbështetur kompostimin shtëpiak në zonat rurale do të mbuloen nga tarifat e mbeturinave të brumbulluara nga gjeneruesit e mbeturinave – popullata, bizneset, institucionet.

8.3.4 Grumbullimi dhe transferimi i mbeturinave të përziera

Grumbullimi i mbeturinave ofrohet për të gjithë popullatën e Zonës së Menaxhimit të Mbeturinave 2 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku). Me fillimin e grumbullimit ndaras të materialeve të riciklueshme, grumbullimin ndaras të mbeturinave të gjelbra dhe kompostimit shtëpiak, sasia e mbeturinave të përziera për grumbullim zvogëlohet. Kështu, kosto totale për grumbullimin e mbeturinave të përziera (kostot operationale dhe amortizimit) pritet të ulen, ndërsa kostoja për njësi për ton mbeturina të grumbulluara - të rritet.

Në secilën komunë, llogaritjet e kostove të grumbullimit kryhen veçmas për zonat urbane dhe për zonat rurale, duke marrë parasysh llojet e kontejnerëve dhe automjeteve grumbulluese të përdorura.

Për llogaritjen e kostove të grumbullimit të mbeturinave janë bërë supozimet e mëposhtme:

- Numrat dhe kapacitetet e kontejnerëve dhe automjeteve të nevojshme grumbulluese korrespondojnë me sasi të mbeturinave të grumbulluara, të llogaritura në bazë të numrit të banorëve të shërbyer dhe normave përkatëse të gjenerimit të mbeturinave për frymë në zonat urbane dhe rurale për vitin përkatës. Është marrë parasysh sasia e mbeturinave të grumbulluara ndaras.
- Dendësia e mbeturinave në kontejnerë 180 kg/m³.
- Shkalla mesatare e mbushjes së kontejnerëve pranohet të jetë 80% për kontejnerët 1.1 m³ dhe 85% për shportat 240 l.
- Koeficienti i parregullsisë që përfaqëson raportin ndërmjet maksimumit dhe sasisë mesatare javore të mbeturinave është i barabartë me 1.3.

- Shpejtësia e udhëtimit të automjeteve për grumbullimin e mbeturinave pranohet në 35 km/orë.
- Shfrytëzimi 85% i ngarkesës nominale të mjeteve grumbulluese.
- 85% disponueshmëria e mjetit grumbullues.
- Rezerva e kontejnerëve për mirëmbajtje - 5%.
- Koha për shkarkimi e kontejnerit 1,1 m³ është mesatarisht 1,0 minutë. Koha për shkarkimin e shportave të mbeturinave vlerësohet të jetë 0,67 minuta (40 sekonda).
- Distancat mesatare të udhëtimit midis vendgrumbullimit dhe komunave të veçanta maten në drejtim qendrës përkatëse të qytetit. Distanca e udhëtimit për zonat rurale pranohet të jetë 10 km më e gjatë se për zonat urbane.
- Koha mesatare e shpenzuar për shkarkim në venddeponi do të jetë gjysmë ore; Koha e ndërmjet udhëtimeve do të jetë gjithashtu gjysmë ore.
- Kamionët (RCV) 16 m³ me ngarkesë prej 8 tonë mbeturina për automjet (korrespondon me 500 kg/m³ mbeturina të ngjeshura).
- Kostot për njësi të pajisjeve:
 - 80 €/copë përdoren për shporta plastike 240 l dhe
 - 650 €/copë përdoren për kontejnerë metalik 1.1 m³.
 - 140,000 €/copë për automjetet për grumbullimin e mbeturinave 16.0 m³ si për shportat individuale ashtu edhe për kontejnerët 1.1 m³.
- Jetëgjatësia për kontejnerët dhe shportat pranohet të jetë 7 vjet dhe 10 vjet për AGM-të. Kështu, një normë vjetore e amortizimit për kamionët është 10%, e për kontejnerët - 14.3%.
- Kontejnerët dhe automjetet ekzistuese nuk janë marrë parasysh derisa janë përgatitur vlerësimet e kostove për një pajisje krejtësisht të reja.
- Kostot vjetore të mirëmbajtjes pranohen të jenë 4% e kostove të investimit për kontejnerët dhe 5% për automjetet.
- Kostot për administrimin e sistemit janë 10% e kostove direkte operacionale.
- Sigurimi i automjeteve grumbulluese dhe personelit – 1% e kostos së investimit.
- Shërbime jashtë orarit – 10% e kostove operacionale plus amortizimi vjetor.
- Kostot e punës llogariten për 46 javë pune për person, 5 ditë pune në javë dhe mesatarisht 5% pushim mjekësor.

Një pjesë e flotës ekzistuese fillimisht mund të përdoret për grumbullimin ndaras të mbeturinave derisa zëvendësimi i pajisjeve ekzistuese do të bëhet sipas nevojës.

Tabela 93 Pajisjet e nevojshme për grumbullimin e mbeturinave të përziera 2027

Parametri	Pejë	Istog ⁵⁴	Klinë	Deçan ⁵⁵	Junik ⁵⁶
Kontejnerë 1.1 m ³ të instaluar	763	54	40	24	-
Kontejnerë 1.1 m ³ të blerë	801	57	42	25	-
Shporta 240 l të instaluar	12,307	6,743	4,439	4,315	584
Shporta 240 l të blera	12,922	7,080	4,661	4,531	613
Automjete grumbullimi 16 m ³ që operojnë në zonat urbane	3.8	0.2	0.2	0.1	-
Automjete grumbullimi 16 m ³ që operojnë në zonat rurale	7.6	3.3	3.9	2.1	0.3
Automjete grumbullimi 16 m ³ të blera	12	4	5	3	-

⁵⁴Llogaritjet e paraqitura për rastin e stacionit të transferit

⁵⁵Llogaritjet e paraqitura për rastin e stacionit të transferit

⁵⁶Llogaritjet e paraqitura për rastin e stacionit të transferit

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Distancat nga qendrat komunale deri në deponinë rajonale janë si më poshtë:

Pejë	Istog	Deçan	Klinë	Junik
14 km	36 km	27 km	20 km	37 km

Meqenëse sasitë e mbeturinave nuk janë të konsiderueshme, janë planifikuar 2 stacione transferi të mbeturinave për komunën e Istogut dhe të Deçanit (për t'i shërbyer edhe Junikut).

Stacionet e transferimit me ngjeshje janë marrë në konsideratë derisa vlerësimet për investimin fillestar janë dhënë më poshtë;

Tabela 94Kostot investive në stacionet e transferit, mijë euro

Përbërësit e kostos	Istog		Deçan dhe Junik	
Viti	2026	2027	2026	2027
Punime civile	239	-	245	-
Makineri	301	-	326	-
Kontejnerë/kamionë	36	119	36	119
Totali	575	119	607	119

Kostoja fillestare e investimit duhet të sigurohet me grant. Duke qenë se investimi në stacione transferi parashikohet të financohet me grant, amortizimi i strukturave civile dhe pajisjeve nuk përfshihet në koston që do të mbulohet nga tarifa e mbeturinave.

Kostot e grumbullimit dhe transferimit të mbeturinave të përziera

Tabelat e mëposhtme përmbledhin kostot e grumbullimit dhe transferimit të mbeturinave sipas komunave që do të mbulohen nga të hyrat nga tarifat e mbeturinave:

Tabela 95Kostot e grumbullimit të mbeturinave të përziera në Pejë, mijë euro

Pejë	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	31,776 t	30,441 t	28,937 t	27,995 t	27,313 t	23,648 t	22,817 t	21,984 t	21,237 t
Kostot operacionale, mijë €	1,217	1,174	1,138	1,134	1,121	998	968	938	908
Amortizimi, mijë €	393	393	393	393	393	358	358	358	358
Kostot totale të grumbullimit, mijë €	1,610	1,567	1,531	1,527	1,515	1,356	1,326	1,296	1,266
Kostoja për ton	51 €/t	51 €/t	53 €/t	55 €/t	55 €/t	57 €/t	58 €/t	59 €/t	60 €/t

Tabela 96Kostot e grumbullimit dhe transferimit të mbeturinave të përziera në Istog, mijë euro

Istog	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	9,735 t	9,572 t	9,380 t	9,062 t	8,793 t	7,409 t	7,143 t	6,873 t	6,655 t
Kostot operacionale, mijë €	406	403	397	393	388	381	379	368	367
Amortizimi, mijë €	138	138	138	138	138	138	138	127	127
Kostot operacionale të transferit, mijë €	173	172	172	171	170	168	167	167	166
Kostot totale të grumbullimit dhe transferit	717	714	708	702	697	687	685	662	660
Kostoja për ton	74 €/t	75 €/t	75 €/t	78 €/t	79 €/t	93 €/t	96 €/t	96 €/t	99 €/t

Tabela 97Kostot e grumbullimit të mbeturinave të përziera në Klinë, mijë euro

Klinë	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	6,500 t	6,392 t	6,264 t	6,052 t	5,873 t	4,808 t	4,621 t	4,433 t	4,278 t
Kostot operacionale, mijë €	414	413	404	403	401	400	391	386	385
Amortizimi, mijë €	131	131	131	131	131	131	131	124	124
Kostot totale të grumbullimit, mijë €	544	544	534	533	532	530	522	510	509
Kostoja për ton	84 €/t	85 €/t	85 €/t	88 €/t	91 €/t	110 €/t	113 €/t	115 €/t	119 €/t

Tabela 98Kostot e grumbullimit dhe transferit të mbeturinave të përziera në Deçan, mijë euro

Deçan	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	6,013 t	5,912 t	5,792 t	5,595 t	5,426 t	4,416 t	4,243 t	4,068 t	3,926 t
Kostot operacionale, mijë €	234	233	233	232	223	222	222	216	216
Amortizimi, mijë €	99	99	99	99	99	99	99	91	91
Transferimi i kostos operative, mijë €	143	143	143	142	142	114	114	114	114
Kostot totale të grumbullimit dhe transferit	477	475	475	474	464	436	435	422	421
Kostoja për ton	79 €/t	80 €/t	82 €/t	85 €/t	86 €/t	99 €/t	103 €/t	104 €/t	107 €/t

Tabela 99Kostot e brumbullimit dhe transferimit të mbeturinave të përziera në Junik, mijë euro

Junik	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	756 t	750 t	743 t	727 t	718 t	648 t	628 t	608 t	592 t
Kostot operacionale, mijë €	26	26	26	26	25	25	25	25	25
Amortizimi, mijë €	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Kostot operacionale të transferit	16	16	16	16	16	13	13	13	13
Kostot totale të grumbullimit dhe transferit	53	53	53	53	52	49	49	49	49
Kostoja për ton	70 €/t	71 €/t	71 €/t	73 €/t	72 €/t	76 €/t	78 €/t	80 €/t	82 €/t

8.3.5 Deponia

Me devijimin e planifikuar të mbeturinave të riciklueshme dhe të gjelbra nga deponimi në deponi në trajtimin e të gjithë mbeturinave të përziera në TMB dhe kompostimi në kontenjerët e specializuar që nga viti 2032, sasitë e mbeturinave që do të deponohen në deponi vlerësohen si më poshtë.

Tabela 100Sasitë e parashikuara të mbeturinave për deponi

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat në deponi	57,493 t	56,297 t	54,928 t	53,616 t	52,717 t	10,325 t	10,012 t	9,677 t	9,404 t

Kostot e investimit në deponi

Deponitë zhvillohen në faza. Financimi me grant (i pjesshëm) pritet vetëm për investimin fillestar – infrastrukturën e përgjithshme, qelinë e parë dhe pajisjet.

Zhvillimi i qelive të ardhshme, kostot e mbylljes pas mbushjes së qelive, zëvendësimi i pajisjeve të amortizuara si dhe funksionimi i duhur i deponisë në përputhje me lejet do të mbulohen nga tarifa e portës së deponisë e përcaktuar për ton mbeturina të deponuara.

Përfundimi i studimit të detajuar të fizibilitetit dhe koston e detajuar pritet në vitin 2025.

Vlerësimet këtu përfshihen me supozimin se qelia e parë do të ndërtohet për 260,000 tonë mbeturina, për 5 vjet. Vlerësimet paraprake për ndërtimin e deponisë rajonale janë paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tabela 101Vlerësimet e kostove fillestare të investimit në deponi

Përbërësit e koston	Vlera, mijë €
Punime ndërtimore civile dhe infrastruktura e përbashkët	2,433
Punimet civile Qelia 1	2,979
Mekanike	2,864
Automjetet	1,972

Kostot totale të investimit	10,248
-----------------------------	--------

Kostot e mësipërme nuk përfshijnë mbylljen e venddeponisë ekzistuese.

Investimi fillestar do të ofrohet si grant, me disa bashkëfinancime të zotuar nga komuna e Pejës. Mund të konsiderohet edhe kontributi i komunave të tjera.

Kostoja e ndërtimit të një qelisë të dytë për 90,000 tonë mbeturina llogaritet në 1.5 mln euro dhe është planifikuar për vitin 2031. Ndërtimi i qelisë së dytë parashikohet të financohet me hua, e cila do të shlyhet me të hyrat nga tarifa e portës së deponisë.

Kostot e mbylljes së qelisë së parë llogariten në 894 mijë EUR, ose 3.44 EUR për ton mbeturina të deponuara (894,000 €/260,000 t). Komponenti i mbylljes së qelisë do të përfshihet në tarifën e portës që nga fillimi i funksionimit të qelisë së re.

Kostot operative të deponisë

Deponitë kanë një komponent të rëndësishëm të kostove fikse operative që mbeten konstante pavarësisht ndryshimit në sasinë e mbeturinave.

Si rezultat i rikuperimit dhe përdorimit të mbeturinave, mbeturinat që shkojnë në landfill pritet të ulen nga 55,000 t në 10,000 t drejt vitit 2032, megjithatë kostoja operative për funksionimin e duhur nuk mund të ulet me më shumë se 50%.

Kostot e mirëmbajtjes janë përcaktuar si 1% e kostonë së ndërtimit të infrastrukturës dhe qelisë, 3% e instalimeve mekanike 15% e kostonë së automjetit. Karburanti për ngjeshje dhe energjia elektrike për trajtimin e rrjedhjeve dhe gazit janë komponentët kryesorë të kostove të konsumueshme. Testet, kostoja e monitorimit të rregullt, sigurimet përfshihen në kostot administrative.

Kostot e vlerësuara operative të deponisë janë paraqitur në figurën e mëposhtme

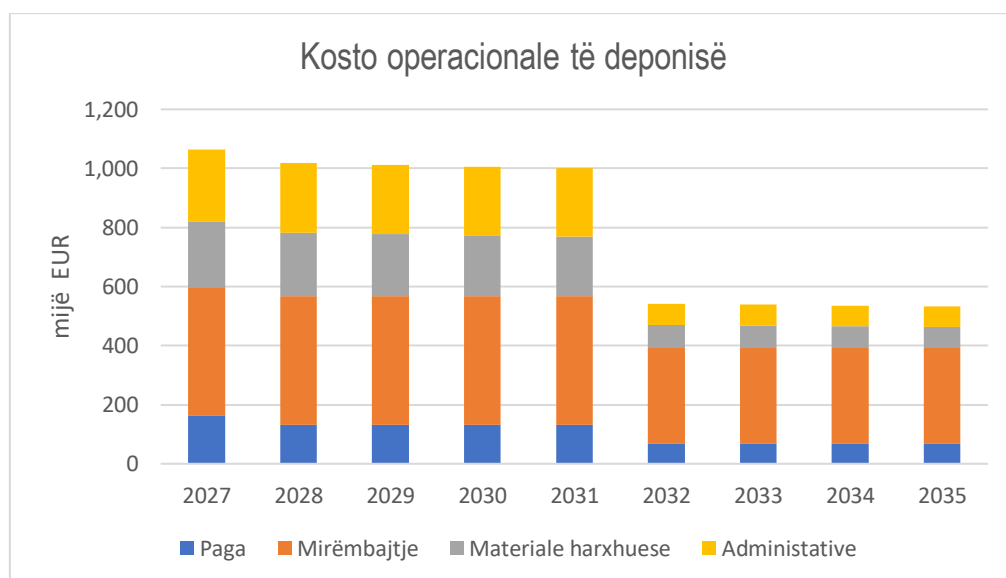

Figura 40 Kostot vjetore operative në deponinë rajonale

Tarifa e portës së deponisë dhe rrjedha e parasë

Tabela më poshtë përmbledh rrjedhën e parasë, bazuar në supozimet e mësipërme. Tarifa e portës fillimisht është vendosur për të mbuluar shpenzimet operative/OPEX dhe për të siguruar fonde për mbylljen e qelisë së parë, siç është marrë në konsideratë më sipër.

Tabela 102 Rrjedha e parasë në deponi, mijë euro

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Tarifa e portës	22 €/t	22 €/t	22 €/t	22 €/t	39 €/t	72 €/t	73 €/t	75 €/t	76 €/t
Mbeturinat e pranuar	57,493 t	56,297 t	54,928 t	53,616 t	52,717 t	10,325 ton	10,012 t	9,677 t	9,404 t
Rrjedha brenda e parasë: mijë €	1,261	1,239	1,208	1,180	2,956	743	731	726	715
Të hyrat nga tarifa e portës	1,261	1,239	1,208	1,180	2,056	743	731	726	715
Kredi					900				
Rrjedha jashtë e parasë, mijë €	1,063	1,018	1,011	1,004	2,666	1,643	746	743	741
Ndërtimi i qelisë së dytë	0	0	0	0	1,458		0	0	0
Kostoja e mbylljes së qelisë						894			
Kostot operacionale	1,063	1,018	1,011	1,004	1,000	541	539	536	533
Shlyerja e kredisë dhe interest					208	208	208	208	208
Para neto	198	221	197	175	290	-900	-16	-18	-26
Para kumulative	198	418	616	791	1,081	181	166	148	122

Paratë kumulative janë fondet e grumbulluara për mbylljen e qelive dhe mund të konsiderohen si garancë mjedisore.

8.3.6 Rikuperimi i mbeturinave

Ndërtimi i objekteve të rikuperimit të mbeturinave është planifikuar për vitin 2031.

Që prej vitit 2032 mbeturinat organike të grumbulluara ndaras drejtohen në kontejnerët e specializuar dhe pjesa tjetër në TMB siç tregohet në tabelën e mëposhtme:

Tabela 103e pranuar për trajtim dhe rikuperim

Fraksionet e mbeturinave	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat organike të grumbulluar ndaras për trajtimin në kontejnerët e specializuar	2,039 t	2,261 t	2,507 t	2,779 t
Mbeturinat e përziera për trajtimin TMB	40,863 t	39,388 t	37,901 t	36,624 t

Për mbeturinat ushqimore të grumbulluara ndaras është planifikuar një implant kompostimi në kontejnerë të specializuar dhe trajtimi mekanik biologjik i mbeturinat e përziera nga i gjithë rajoni.

Mbeturinat e ushqimit/kuzhinës janë fraksioni më i ndërlikuar i mbeturinave që grumbullohen ndaras. Megjithatë, duke marrë parasysh sasinë e konsiderueshme të fraksionit të mbeturinave ushqimore, do të kërkohet grumbullimi i ndarë për të arritur synimet e riciklimit dhe shmangjen e deponive për mbeturinat komunale.

Shumica e popullsisë në rajon jeton në zonat rurale ku mbarështimi i kafshëve (pulat, lepujt, etj) është ende i zakonshëm dhe shumica e mbeturinave organike ose kompostohen tashmë në shtëpi ose me to ushqehen kafshët. Futja në funksion e grumbullimit ndaras të bio mbeturinave nuk do të jepte rezultate të domethënëse për momentin.

Prandaj rekomandohet grumbullimi ndaras i mbeturinave të kuzhinës për zonat urbane në rajon.

Kompostimi në kontejnerë të specializuar mund të kombinohet lehtësisht me implantin TMB ose me instalimin e kompostimit të mbeturinave të gjelbra në komunën e Pejës.

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Teknologjitë TMB janë teknologji shumë të pozicionuara në vendet e BE-së. Teknologji të ndryshme janë aktualisht në funksion pasi proceset e ndryshme janë testuar dhe optimizuar për një periudhë të gjatë kohore.

Zhvillimi i teknologjive TMB u inkurajua nga ndryshimet në politikën e përgjithshme të BE-së për menaxhimin e mbeturinave dhe synimet e përcaktuara. Këto përfshijnë:

- Ndalimi i deponimit të MKI të patrajtuar; dhe
- Reduktimi i sasive të mbeturinave të biodegradueshme në deponi.

Si objektivi i shmangjes së deponisë ashtu edhe synimi i riciklimit për MKI mund të arrihen vetëm me sasi maksimale të MKI-ve që riciklohen dhe/ose rikuperohen energjikisht. Prandaj, TMB me rikuperim të energjisë (prodhimi RDF/KDM) është teknologjia e preferuar për Rajonin. Është gjithashtu një nga dispozitat në Strategjinë e Kosovës për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave 2024-2035 për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 - Pejë (përfshihet Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku).

Arritja e synimeve të riciklimit dhe shmangjes së deponisë do të kërkojë ngritjen e objektit TMB për të pranuar mbeturinat e përziera nga i gjithë rajonin.

Kapaciteti i kërkuar i instalimit vlerësohet në 40,000 tonë mbeturina të përziera në vit dhe supozohet se do të ngritet në venddeponinë rajonale. Trajtimi biologjik në tunele dhe prodhimi i RDF/KDM konsiderohet si teknologji më e përshtatshme e trajtimit.

Tabela 104 Vlerësimet e kostos së investimit në TMB dhe në kontejnerë të specializuar

Përbërësit e kostos	Vlera TMB, mijë €	Në kontejnerët e specializuar, mijë €
Punime civile	3,140	751
Mekanike	8,275	1,726
Automjete	469	685
Kontingjencë, inxhinieri, komisione	3,370	736
Kostot totale të investimit	15,254	3,897

Investimi fillestar në të dy objektet është parashikuar si një grant.

Tabela 105 Kostot operacionale për TMB-së dhe kompostimit në kontejnerë të specializuar, 2032

Përbërësit e kostos	Vlera TMB, mijë €	Në kontejnerët e specializuar, mijë €
Personeli	337	50
Mirëmbajtja	607	54
Materialet harxhuese	164	55
Transporti i mbeturinave në deponi	19	
Administrata	108	
Taksat, sigurimet	47	

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Kostot totale operacionale	1,282	159
----------------------------	-------	-----

Kostoja shtesë për grumbullimin ndaras të mbeturinave organike konsiderohet 60 €/t.

Tabela e mëposhtme përmbledh rezultatet e procesit TMB.

Tabela 106 Balanca e përgjithshme/masës e impiantit TMB

Fraksionet e mbeturinave	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera për trajtim	40,863 t	39,388 t	37,901 t	36,624 t
Mbeturinat e klasifikuara për riciklim	4,908 t	4,671 t	4,451 t	4,249 t
<i>Tetrapak</i>	289 t	289 t	289 t	289 t
<i>Plastikë</i>	2,590 t	2,483 t	2,372 t	2,286 t
<i>Letër / karton</i>	1,150 t	1,073 t	1,012 t	947 t
<i>Metal</i>	502 t	487 t	471 t	454 t
<i>Qelq</i>	377 t	339 t	307 t	273 t
Humbjet e trajtimit (balanca e veçantë e masës, këtu e thjeshtuar)	12,357 t	11,911 t	11,461 t	11,075 t
RDF/KDM i prodhuar (balanca e veçantë e masës, këtu e thjeshtuar)	13,273 t	12,794 t	12,311 t	11,896 t
Mbeturinat e përziera në depone	10,325 t	10,012 t	9,677 t	9,404 t

Të hyrat nga materialet e riciklueshme të ndara në TMB llogariten mbi supozimet e mëposhtme për çmimet e materialeve të riciklueshme, më pak se çmimet e tregut për materialet e riciklueshme të pastra:

- Plastikë 50 €/t;
- Letër / karton 10 €/t;
- Qelq 10 €/t;
- Metal 200 €/t.

RDF/KDM pranohet për përdorim me një kosto prej 25 €/t.

Deponimi i mbeturinave të përziera përcaktohet në bazë të tarifës së portës së deponisë dhe sasisë së mbeturinave të përziera të deponuara në deponil.

Tabela më poshtë përmbledh koston totale të trajtimit dhe deponimit të mbeturinave të përziera

Tabela 107 Përmbledhja e kostove të rikuperimit dhe deponimit përfundimtar të mbeturinave, mijë euro

Parametrat	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera totale të pranuar në TMB dhe kompostim në kontejnerë të specializuar	42,903 t	41,649 t	40,407 t	39,403 t
Kostot operacionale TMB	1,282	1,269	1,262	1,250
Të hyrat nga shitja e materialeve të riciklueshme, të ndara në TMB	245	236	226	217
Kostot operacionale neto të TMB	1,037	1,033	1,037	1,033
Përdorimi i RDF/KDM	332	320	308	297
Deponimi në deponi	743	731	726	715
Kostot e operacionale kompostimit në kontejnerë të specializuar	159	176	196	217
Grumbullimi ndaras i mbeturinave organike	122	136	150	167
Kostot totale për rikuperimin e mbeturinave të përziera dhe deponim përfundimtar	2,393	2,396	2,416	2,429
Kostoja totale për ton të mbeturinave të pranuar për rikuperimin e mbeturinave, përfshirë deponimin – deponia dhe shfrytëzimi i RDF/KDM	56 €/t	58 €/t	60 €/t	62 €/t

8.3.7 Plani i financimit

Tabela e mëposhtme përmbledh investimet e parashikuara për masat e planifikuara për periudhën 2025-2031 në ZMM:

Tabela 108Përmbledhje e planit afatgjatë të investimit, mijë euro

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Burimi
	Faza I					Faza II	
Pajisjet e grumbullimit ndaras të mbeturinave & objekti i klasifikimit	1,575	2,855	567	570	397	444	PZP
OR-të	800						grant
Objekti i kompostimit në Pejë	912						grant
Pajisjet për kompostim në Istog, Klinë, Deçan	702						grant
Stacioni i Transferit Istog	575	119					grant
Stacioni i Transferit Deçan	607	119					grant
Deponia rajonale	10,248					1,458	grant/kredi
TMB rajonale						15,254	grant
Objekti rajonal i trajtimit në kontejnerë të specializuar						3,897	grant
Gjithsej	15,419	3,093	567	570	397	21,053	
Totali, pa investimet nga skema PZP	13,844	238	0	0	0	20,609	

Investimi total për periudhën arrin në 41 milionë euro, 6.4 milionë euro do të sigurohen nga skema PZP. Kredia është konsideruar për ndërtimin e qelisë së dytë të deponisë. Për pjesën tjetër të investimit do të kërkohet financim me grante, nga të cilat 14 milionë euro për fazën e parë dhe 19 milionë euro për fazën e dytë.

8.3.8 Implikimet tarifore dhe përballueshmëria

Llogaritjet e tarifave zhvillohen në bazë të fraksioneve të mbeturinave të çdo komune.

Kostot e ndërlidhura me materialet e riciklueshme të grumbulluara ndaras, klasifikimi i mbeturinave të riciklueshme të grumbulluara ndaras dhe deponimi i papastërtive nga linja e klasifikimit, si dhe kostot për grumbullimin ndaras të fraksioneve si MPEE, gomat, grumbullimi i mbeturinave të tekstilit që nga viti 2030, mbulohen nga skemat PZP.

Kostot që ndërlidhen me fraksionet tjera të mbeturinave do të mbulohen nga tarifat e mbeturinave të mbledhura nga popullata, bizneset dhe institucionet nga secila komunë. Amortizimi i aseteve grantuara nuk njihet si kosto për përcaktimin e tarifave të mbeturinave.

Kostot për grumbullimin ndaras të mbeturinave të gjelbra përfshihen në kostot e kompostimit të gjelbër dhe kostot për grumbullimin ndaras të mbeturinave organike – në kostot e trajtimit/rikuperimit në kontejnerë të specializuar.

Kostot rajonale të trajtimit përcaktohen në bazë të mbeturinave të përziera të dërguara në deponi deri në vitin 2031, mbeturinave të dërguara në TMB si dhe në objektin e trajtimit në kontejnerë të specializuar që nga viti 2032 si dhe tarifat e portës, siç përcaktohen më sipër.

Si shtojcë jepen balancet e përgjithshme/masës të të gjitha komunave në rajon.

Për ekonomitë me të ardhura mesatare, siç është Kosova, 1% e të hyrave familjare përgjithësisht njihet si një prag i përballueshëm për tarifat e shërbimit të MKI-ve. ASK bën anketa për shpenzimet e ekonomive familjare, jo për të hyrat e ekonomive familjare. Duke qenë se të hyrat shpenzohen ose kursehen, ato janë më të larta se shpenzimet. Kështu, tarifa e mbeturinave deri në 1% të shpenzimeve familjare është e përballueshme. Në vitin 2022, anketa e

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

ASK-së⁵⁷ e shpenzimeve të ekonomive familjare ka përcaktuar 1,903€ si nivel mesatar i shpenzimeve për kokë banori. Për shkak të tendencës së zvogëlimit të madhësisë së ekonomive familjare, tarifa për person duhet të jetë ajo kryesore për përcaktimin e përballueshmërisë së shërbimeve.

Përballueshmëria e tarifave të mbeturinave rritet me rritjen e të hyrave monetare. Mbi bazën e rritjes aktuale të BPV-së për frymë në vitin 2023 (12.3%⁵⁸) dhe vlerësimet për vitin 2024 (6%), dhe mbi supozimin se të hyrat vjetore të BPV-së reale për frymë rriten me 3% (mbi inflacionin) deri në vitin 2035, për rritjen konstante të çmimeve të vitit 2025 bëhet parashikimi i mëposhtëm i përballueshmërisë së tarifave të mbeturinave deri më 2035:

Tabela 109 Parashikimi i përballueshmërisë së tarifave të mbeturinave, çmimet e vitit 2025

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Tarifa mujore për person	1.6	1.78	1.89	1.94	2.00	2.06	2.12	2.19	2.25	2.32	2.39	2.46	2.54	2.61

Pragu i përballueshmërisë për të hyrat familjare përdor vlerësimet e popullsisë për uljen e popullsisë, bazuar në të dhënat e Regjistrimit të vitit 2024.

Tabelat e mëposhtme përmbledhin implikimin tarifor të masave të propozuara, duke marrë parasysh TVSH-në.

Për komunën e Pejës, Istogut dhe Deçanit, 70% e të hyrave supozohet se do të mblidhen nga popullata, në vitin 2022 pjesëmarrja ishte 70%, 67%, 53%, pjesa tjetër nga bizneset dhe institucionet.

Për komunën e Klinës dhe Junikut 80% e shpenzimeve duhet t'i faturohen popullatës, në vitin 2022 pjesa e të hyrave nga popullata në të dyja komunat ishte 73%.

Komuna e Pejës

Tabela 110 Llogaritja e tarifës, komuna e Pejës, mijë euro

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	37,903 t	31,776 t	30,441 t	28,937 t	27,995 t	27,313 t	23,648 t	22,817 t	21,984 t	21,237 t
Grumbullimi i mbeturinave të përziera, mijë euro	1,895	1,610	1,567	1,531	1,527	1,515	1,356	1,326	1,296	1,266
Kompostimi shtëpiak, mijë euro	0	24	26	27	28	30	31	33	34	36
Kompostimi i hapur pale palë, mijë euro	0	256	257	258	259	259	259	259	259	260
OR, mijë euro	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Tarifa e portës në deponi/TMB	11 €/ton	22 €/t	22 €/t	22 €/t	22 €/t	39 €/t	56 €/t	58 €/t	60 €/t	62 €/t
Trajtimi/deponimi, mijë euro	417	714	691	662	644	1,119	1,416	1,423	1,442	1,455
Kostot totale, mijë €	2,337	2,629	2,565	2,503	2,483	2,947	3,087	3,066	3,057	3,041
Kostot totale me TVSH	2,524	2,839	2,771	2,704	2,682	3,183	3,334	3,311	3,301	3,285
Faturimi për familje	1,767	1,988	1,940	1,893	1,878	2,229	2,335	2,319	2,311	2,300
Faturimi i entiteteve juridike	757	851	831	811	804	954	1,000	993	990	985
Pragu i përballueshmërisë	1,983	2,041	2,100	2,162	2,225	2,291	2,358	2,428	2,500	2,574

⁵⁷ Rezultatet e Anketës Buxhetore të Ekonomive Familjare 2022

⁵⁸ <https://www.macrotrends.net/global-metrics/countries/XKX/kosovo/gdp-per-capita>

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Kostot rajonale të trajtimit përcaktohen në bazë të mbeturinave të përziera të dërguara në deponi deri në vitin 2031, trajtimit në TMB dhe në kontejnerë të specializuar prej vitit 2032, si dhe tarifat e portës, siç përcaktohet më sipër.

Figura më poshtë paraqet nivelin e tarifës familjare në lidhje me pragun e përballueshmërisë, të përcaktuar si më sipër.

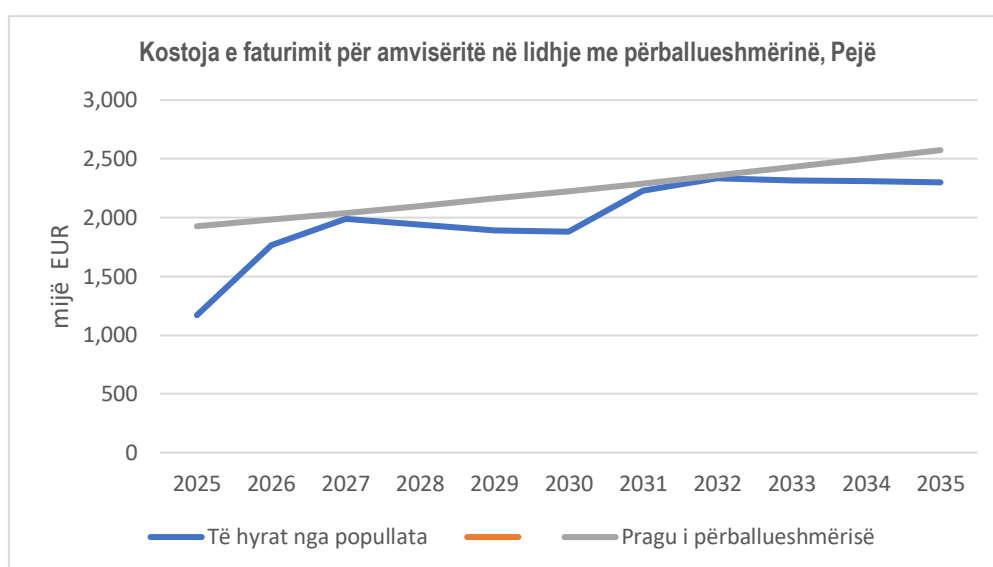

Figura 41 Të hyrat e Pejës të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë

Komuna e Istogut

Tabela 111 Llogaritja e tarifës, komuna e Istogut, mijë euro

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinave të përziera të grumbulluara	12,281	9,735 t	9,572 t	9,380 t	9,062 t	8,793 t	7,409 t	7,143 t	6,873 t	6,655 t
Grumbullimi i mbeturinave të përziera, mijë euro	688	717	714	708	702	697	687	685	662	660
Kompostimi shtëpiak, mijë €	0	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Kompostimi i hapur pale palë, mijë euro	0	77	77	77	77	77	77	77	77	77
OR, mijë euro	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Tarifa e portës në deponi / TMB	11	22	22	22	22	39	56	58	60	62
Trajtimi/deponimi, mijë euro	135	219	217	213	207	358	421	420	421	422
Kostot totale, mijë euro	848	1,055	1,050	1,041	1,031	1,177	1,232	1,229	1,209	1,209
Kostot totale me TVSH	916	1,140	1,134	1,125	1,114	1,272	1,330	1,328	1,305	1,306
Faturimi për familjet	641	798	794	787	780	890	931	929	914	914
Faturimi për entitetet juridike	275	342	340	337	334	381	399	398	392	392
Pragu i përballueshmërisë	793	816	840	865	890	916	943	971	1,000	1,030

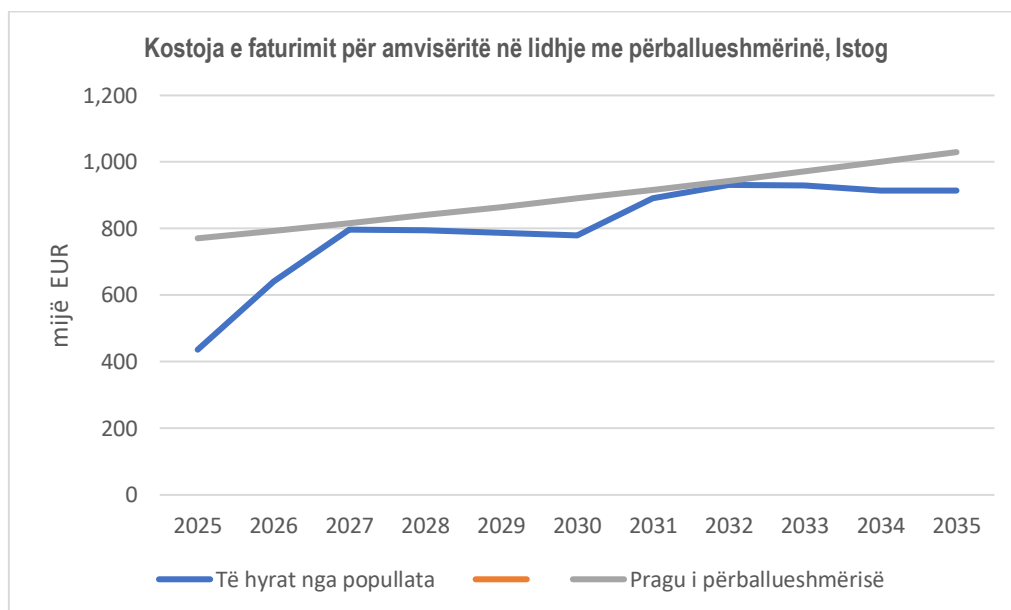

Figura 42 Të hyrat e Istogut të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë

Komuna e Klinës

Tabela 112 Llogaritja e tarifës, komuna e Klinës, mijë euro

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	7,863 t	6,500 t	6,392 t	6,264 t	6,052 t	5,873 t	4,808 t	4,621 t	4,433 t	4,278 t
Grumbullimi i mbeturinave të përziera, mijë euro	514	544	544	534	533	532	530	522	510	509
Kompostimi shtëpiak, mijë €	0	16	16	17	18	19	20	21	22	23
Kompostimi i hapur pale palë, mijë euro	0	77	77	77	77	77	77	77	77	77
OR, mijë euro	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Tarifa e portës në deponi / TMB	11 €/ton	22 €/t	22 €/t	22 €/t	22 €/t	39 €/t	56 €/t	58 €/t	60 €/t	62 €/t
Trajtimi/deponimi, mijë euro	86	146	145	142	138	239	274	272	273	272
Kostot totale, mijë euro	625	808	807	796	792	892	926	917	906	906
Kostot totale me TVSH	675	873	871	860	855	963	1,000	990	978	979
Faturimi për familjet	540	698	697	688	684	771	800	792	783	783
Faturimi për entitetet juridike	135	175	174	172	171	193	200	198	196	196
Pragu i përballueshmërisë	733	755	777	800	823	847	872	898	925	952

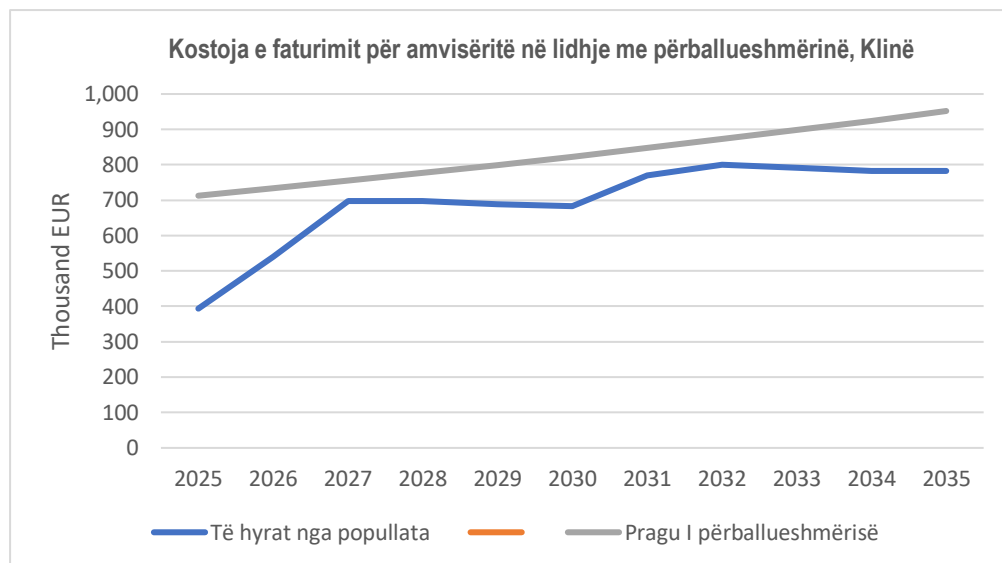

Figura 43 Të hyrat e Klinës të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë

Komuna e Deçanit

Tabela 113 Llogaritja e tarifës, komuna e Deçanit, mijë euro

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	7,230 t	6,013 t	5,912 t	5,792 t	5,595 t	5,426 t	4,416 t	4,243 t	4,068 t	3,926 t
Grumbullimi i mbeturinave të përziera, mijë euro	616	477	475	475	474	464	436	435	422	421
Kompostimi shtëpiak, mijë €	0	15	16	17	17	18	19	20	21	22
Kompostimi i hapur pale palë, mijë euro	0	75	75	75	75	75	75	75	75	75
OR, mijë euro	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Tarifa e portës në deponi / TMB	11 €/ton	22 €/t	22 €/t	22 €/t	22 €/t	39 €/t	56 €/t	58 €/t	60 €/t	62 €/t
Trajtimi/deponimi, mijë euro	80	135	134	132	128	221	250	248	248	247
Kostot totale, mijë euro	721	727	725	723	719	804	805	803	790	790
Kostot totale me TVSH	778	785	783	780	776	868	869	868	854	854
Faturimi për familjet	545	550	548	546	543	607	608	607	597	598
Faturimi për entitetet juridike	234	236	235	234	233	260	261	260	256	256
Pragu i përballueshmërisë	666	685	705	726	747	769	792	815	839	864

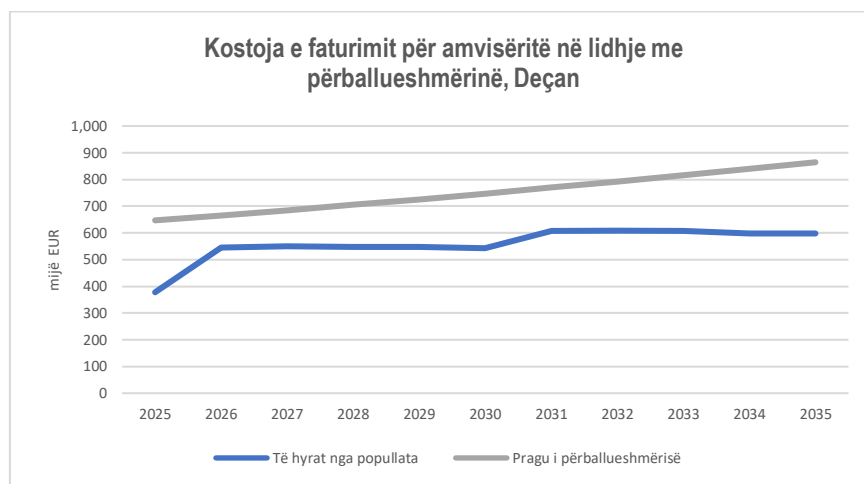

Figura 44 Të hyrat e Deçanit të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përbalueshmërinë

Komuna e Junikut

Tabela 114 Llogaritja e tarifës, komuna e Junikut, mijë euro

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	7,230 t	6,013 t	5,912 t	5,792 t	5,595 t	5,426 t	4,416 t	4,243 t	4,068 t	3,926 t
Grumbullimi i mbeturinave të përziera, mijë euro	616	477	475	475	474	464	436	435	422	421
Kompostimi shtëpiak, mijë €	0	15	16	17	17	18	19	20	21	22
Kompostimi i hapur pale palë, mijë euro	0	75	75	75	75	75	75	75	75	75
OR, mijë euro	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Tarifa e portës në deponi / TMB	11 €/t	22 €/t	22 €/t	22 €/t	22 €/t	39 €/t	56 €/t	58 €/t	60 €/t	62 €/t
Trajtimi/deponimi, mijë euro	80	135	134	132	128	221	250	248	248	247
Kostot totale, mijë euro	721	727	725	723	719	804	805	803	790	790
Kostot totale me TVSH	778	785	783	780	776	868	869	868	854	854
Faturimi për familjet	545	550	548	546	543	607	608	607	597	598
Faturimi për entitetet juridike	234	236	235	234	233	260	261	260	256	256
Pragu i përbalueshmërisë	666	685	705	726	747	769	792	815	839	864

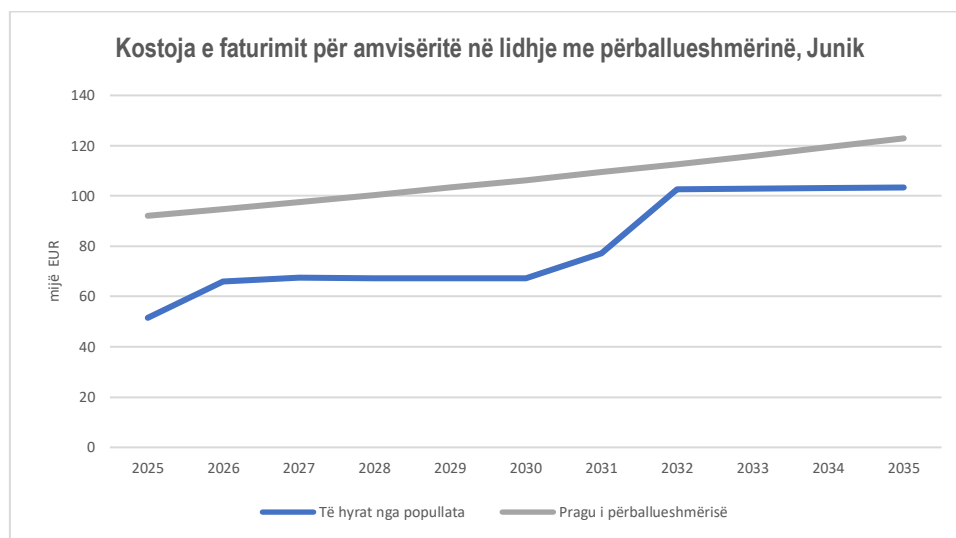

Figura 45 Të hyrat e Junikut të parashikuara nga tarifat e amvisërisë në lidhje me përballueshmërinë

Masat e planifikuara janë të përballueshme për të gjitha komunat. Tarifat e mbeturinave në Pejë dhe Istog janë më të larta për shkak të gjenerimit më të madh të mbeturinave.

8.4 Konsultimi publik, ndërgjegjësimi dhe masat edukative

Edhe një sistem i mirë-projektuar i menaxhimit të mbeturinave nuk do të funksiononte nëse banorët, me përpjekjet e tyre të përditshme, nuk mbështesin masat dhe nuk kontribuojnë në arritjen e objektivave të vendosura. Sjellja njerëzore gjithashtu ndikon në koston e trajtimit të mbeturinave të hedhura në vendet publike, ekzistencën e deponive ilegale si dhe ambicet lokale, rajonale dhe globale për të reduktuar ndotjen nga plastika.

8.4.1 Konsultimi publik

Pas miratimit të PNMIM, të gjitha planet komunale të menaxhimit të mbeturinave duhet të përditësohen në përputhje me rrethanat. Futja e masave të reja në planet lokale të menaxhimit të mbeturinave do të duhet t'i komunikohet publikut dhe të sigurohet marrëveshja.

Përveç kësaj, konsultimi publik do të jetë i nevojshëm gjatë procesit të:

- Përzgjedhjes së vendeve për objektet e parashikuara të rikuperimit të mbeturinave; dhe
- Vendosjen e kontejnerëve për ndarjen në burim të materialeve të riciklueshme të thata dhe (më pas) mbeturinave organike.

8.4.2 Masat e ndërgjegjësimi dhe edukimit

Aktivitetet e komunikimit do të përqendrohen në rritjen e ndërgjegjësimi për masat kryesore të miratuara në Plan dhe në identifikimin e aspekteve të Planit që komuniteti do të duhet të ofronte mbështetje përmes sjelljeve përkatëse. Duke u bazuar në hapat fillestarë, do të nevojitet një strategji komunikimi afatgjatë për të ndihmuar në sigurimin e zbatimit të planeve të mëvonshme.

Masat e ndërgjegjësimit dhe edukimit do të fokusohen në:

- **Zhvillimin dhe zbatimin e programeve të kompostimit shtëpiak.** Zgjerimi i vazhdueshëm i programit të kompostimit shtëpiak do të varet shumë nga gatishmëria e familjeve për të marrë pjesë në të. Ndërsa zhvillohet programi i kompostimit shtëpiak, stimujt (p.sh. reduktimi i taksës së mbeturinave) duhet të aplikohen dhe so kjo duhet t'u komunikohen familjeve të interesuara.
- **Grumbullimi ndaras i materialeve të thata të riciklueshme.** Suksesi i ndarjes në burim dhe përmbushja e synimeve të përcaktuara të riciklimit do të varet kryesisht nga pjesëmarrja e banorëve. Masat ndërgjegjëse do të duhet të jenë të vazhdueshme duke përdorur të gjitha mënyrat e mundshme të komunikimit – masmedia, billborde dhe pamje të tjera, media sociale, përfshirje të OJQ-ve, etj.
- **Qëllimi dhe përdorimi i oberreve të riciklimit.** Menjëherë pas ngritjes së OR, qëllimi dhe dobia e tyre duhet t'u komunikohet banorëve. OR do të pajisen me kontejnerë për grumbullimin e mbeturinave specifike të cilat do të jenë mënyra kryesore për banorët që të hedhin produktet e tyre që janë jashtë përdorimit (MPPE, bateri, etj).
- **Menaxhimi i mbeturinave të vëllimshme dhe të ndërtimit nga punimet e riparimit të shtëpive.** Familjeve do t'u ofrohet nga komunat shërbimi i planifikuar i grumbullimit të organizuar. Përveç kësaj, familjeve do t'u ofrohet gjithashtu mundësia për të dërguar mbeturinat e tyre të vëllimshme në oborret e centralizuara të riciklimit. Për të shmangur hedhjen e parregullt të këtyre llojeve të mbeturinave, banorët duhet ndërgjegjësuar për opsionet që kanë për grumbullimin dhe deponimin e rregullt të tyre.
- **Ndryshimi i botëkuptimit ndaj hedhjes së mbeturinave në hapësira publike dhe deponimit.** Të gjitha mjetet e disponueshme të komunikimit duhet të përdoren për të shpërndarë informacionin për botëkuptimin e ndërlidhur me ndikimin e mbeturinave të hedhura pahijshëm në hapësira publike.

8.5 Monitorimi, vlerësimi dhe rishikimi i planit

Monitorimi është proces i mbledhjes së rregullt të të dhënave kryesore sasiore për të përcaktuar progresin në arritjen e synimeve të përcaktuara dhe për të parandaluar rezultate të padëshiruara, angazhime të akumuluar, etj. Monitorimi kryhet sipas parimeve të besueshmërisë, mirëbesimit, korrespondencës dhe rëndësisë së informacionit dhe konsideratave të detyrueshme.

Sistemi për monitorimin e progresit në zbatimin e këtij Plani të Menaxhimit të Mbeturinave do të fokusohet në monitorimin e:

- Afatit të zbatimit.
- Shumës së financimit.
- Burimit të financimit.
- Përgjegjësisë së palëve.
- Treguesve të performances.

Nëse është e nevojshme dhe varësisht nga ecuria e zbatimit të aktiviteteve, Plani i Veprimit do të përditësohet çdo vit. Në rast të ndryshimeve të mëdha në legjislacionin për menaxhimin e mbeturinave, Plani Ndërkomunal i Menaxhimit të Integruar të Mbeturinave duhet të përditësohet gjithashtu për të pasqyruar këto ndryshime.

Planet komunale të menaxhimit të mbeturinave duhet të përditësohen brenda gjashtë muajve nga data e miratimit të Planit Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave.

SHTOJCA 1. BALANCAT E PËRGJITHSHME/MASËS SIPAS KOMUNAVE

Tabela 115 Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Pejës

Rrjedha e mbeturinave	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e gjeneruara	37,903 t	38,099 t	38,300 t	38,504 t	38,712 t	38,923 t	39,138 t	39,355 t	39,576 t	39,799 t
përfshirë sipërfaqet publike të mbeturinave të gjelbra	39,915 t	40,111 t	40,312 t	40,516 t	40,724 t	40,935 t	41,150 t	41,367 t	41,588 t	41,811 t
Materialet e riciklueshme të grumbulluara ndaras	0 t	5,081 t	6,385 t	7,836 t	8,496 t	9,225 t	10,015 t	10,562 t	11,066 t	11,552 t
Mbeturinat e gjelbra publike të kompostuara	2012 t	2,315 t	2,332 t	2,350 t	2,369 t	2,374 t	2,376 t	2,378 t	2,380 t	2,382 t
Kompostimi shtëpiak	0 t	177 t	196 t	217 t	240 t	256 t	1451 t	1657 t	1,895 t	2,045 t
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	37,903 t	31,776 t	30,441 t	28,937 t	27,995 t	27,313 t	23,648 t	22,817 t	21,984 t	21,237 t
Rikuperimi i tekstit	0 t	0 t	0 t	0 t	349 t	383 t	420 t	444 t	468 t	495 t
Mbeturinat e përziera për trajtim në TMB	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	23,648 t	22,817 t	21,984 t	21,237 t
Mbeturinat ushqimore për trajtim në kontejnerë të specializuar	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	1,737 t	1,926 t	2,135 t	2,367 t
Papastërtitë nga klasifikimi në deponi	0 t	762 t	958 t	1,175 t	1274 t	1,384 t	1,502 t	1,584 t	1,660 t	1,733 t
Përzierjet nga TMB në deponi	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	5,962 t	5,774 t	5,572 t	5,407 t
Mbeturinat e deponuara në deponi	37,903 t	32,538 t	31,399 t	30,113 t	29,269 t	28,697 t	0 t	0 t	0 t	0 t

Tabela 116 Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Istogut

Rrjedha e mbeturinave	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e gjeneruara	11,756 t	11,817 t	11,878 t	11,942 t	12,006 t	12,072 t	12,138 t	12,205 t	12,274 t	12,343 t
përfshirë sipërfaqet publike të mbeturinave të gjelbra	12,281 t	12,342 t	12,404 t	12,467 t	12,532 t	12,597 t	12,664 t	12,731 t	12,799 t	12,868 t
Materialet e riciklueshme të grumbulluara ndaras	0 t	1,705 t	1,890 t	2,101 t	2,341 t	2,612 t	2,910 t	3,068 t	3,213 t	3,352 t
Mbeturinat e gjelbra publike të kompostuara	0 t	550 t	551 t	552 t	554 t	554 t	554 t	555 t	555 t	555 t
Kompostimi shtëpiak	0 t	97 t	107 t	119 t	132 t	140 t	795 t	908 t	1,038 t	1,120 t

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

Mbeturinat e përziera të grumbulluara	12,281 t	9,735 t	9,572 t	9,380 t	9,062 t	8,793 t	7,409 t	7,143 t	6,873 t	6,655 t
Rikuperimi i tekstit	0 t	0 t	0 t	0 t	92 t	105 t	420 t	444 t	468 t	495 t
Mbeturinat e përziera për trajtim në TMB	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	7,409 t	7,143 t	6,873 t	6,655 t
Mbeturinat ushqimore për trajtim në kontejnerë të specializuar	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	138 t	153 t	170 t	188 t
Papastërtitë nga klasifikimi në deponi	0 t	256 t	284 t	315 t	351 t	392 t	436 t	460 t	482 t	503 t
Përzierjet nga TMB në deponi	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	1,867 t	1,808 t	1,745 t	1,693 t
Mbeturinat e deponuara në deponi	12,281 t	9,991 t	9,855 t	9,695 t	9,413 t	9,185 t	0 t	0 t	0 t	0 t

Tabela 117 Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Klinës

Rrjedha e mbeturinave	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e gjeneruara	7,863 t	7904 t	7,945 t	7,987 t	8,031 t	8,074 t	8,119 t	8,164 t	8,209 t	8,256 t
përfshirë sipërfaqet publike të mbeturinave të gjelbra	8,399 t	8,440 t	8,481 t	8,523 t	8,567 t	8,610 t	8,655 t	8,700 t	8,745 t	8,792 t
Materialet e riciklueshme të grumbulluara ndaras	0 t	1,149 t	1,273 t	1,413 t	1,573 t	1,753 t	1,951 t	2,057 t	2,155 t	2,248 t
Mbeturinat e gjelbra publike të kompostuara	536 t	554 t	555 t	556 t	557 t	557 t	557 t	558 t	558 t	558 t
Kompostimi shtëpiak	0 t	64 t	71 t	78 t	87 t	92 t	523 t	598 t	683 t	738 t
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	7,863 t	6,500 t	6,392 t	6,264 t	6,052 t	5,873 t	4,808 t	4,621 t	4,433 t	4,278 t
Rikuperimi i tekstit	0 t	0 t	0 t	0 t	62 t	71 t	420 t	444 t	468 t	495 t
Mbeturinat e përziera për trajtim në TMB	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	4,808 t	4,621 t	4,433 t	4,278 t
Mbeturinat ushqimore për trajtim në kontejnerë të specializuar	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	1 t	102 t	113 t	126 t	139 t
Papastërtitë nga klasifikimi në deponi	0 t	172 t	191 t	212 t	236 t	263 t	293 t	309 t	323 t	337 t
Përzierjet nga TMB në deponi							1,206 t	1,168 t	1,127 t	1,094 t
Mbeturinat e deponuara në deponi	7,863 t	6,673 t	6,583 t	6,476 t	6,288 t	6,136 t	0 t	0 t	0 t	0 t

Tabela 118 Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Deçanit

Rrjedha e mbeturinave	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e gjeneruara	7,230 t	7,267 t	7,305 t	7,344 t	7,384 t	7,424 t	7,465 t	7,506 t	7,548 t	7,591 t
përfshirë sipërfaqet publike të mbeturinave të gjelbra	7,742 t	7,779 t	7,817 t	7,856 t	7,896 t	7,936 t	7,977 t	8,018 t	8,060 t	8,103 t
Materialet e riciklueshme të grumbulluara ndaras	0 t	1,027 t	1,142 t	1,273 t	1,423 t	1,592 t	1,778 t	1,875 t	1,964 t	2,048 t
Mbeturinat e gjelbra publike të kompostuara	512 t	523 t	523 t	524 t	525 t	525 t	525 t	525 t	525 t	525 t
Kompostimi shtëpiak	0 t	62 t	69 t	76 t	84 t	90 t	509 t	581 t	664 t	717 t
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	7,230 t	6,013 t	5,912 t	5792 t	5,595 t	5,426 t	4,416 t	4,243 t	4,068 t	3,926 t
Rikuperimi i tekstilit	0 t	0 t	0 t	0 t	56 t	64 t	420 t	444 t	468 t	495 t
Mbeturinat e përziera për trajtim në TMB	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	4,416 t	4,243 t	4068 t	3,926 t
Mbeturinat ushqimore për trajtim në kontejnerë të specializuar	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	1 t	62 t	69 t	76 t	85 t
Papastërtitë nga klasifikimi në deponi	0 t	154 t	171 t	191 t	213 t	239 t	267 t	281 t	295 t	307 t
Përzierjet nga TMB në deponi	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	1,107 t	1,072 t	1,035 t	1,004 t
Mbeturinat e deponuara në deponi	7,230 t	6,168 t	6,083 t	5,983 t	5,808 t	5,664 t	0 t	0 t	0 t	0 t

Tabela 119 Balanca e përgjithshme/masës së mbeturinave në komunën e Junikut

Rrjedha e mbeturinave	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Mbeturinat e gjeneruara	874 t	878 t	883 t	887 t	892 t	897 t	902 t	907 t	912 t	917 t
përfshirë sipërfaqet publike të mbeturinave të gjelbra	938 t	943 t	947 t	952 t	957 t	961 t	966 t	971 t	976 t	981 t
Materialet e riciklueshme të grumbulluara ndaras	0 t	154 t	163 t	172 t	181 t	191 t	202 t	213 t	224 t	235 t
Mbeturinat e gjelbra publike të kompostuara	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	1 t	0 t	0 t	0 t	0 t
Kompostimi shtëpiak	0 t	9 t	10 t	11 t	13 t	13 t	76 t	87 t	100 t	108 t
Mbeturinat e përziera të grumbulluara	874 t	691 t	685 t	678 t	662 t	654 t	583 t	564 t	543 t	527 t

PNMIM, ZMM 3 - Pejë

<i>Rrjedha e mbeturinave</i>	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Rikuperimi i tekstilit	0 t	0 t	0 t	0 t	9 t	9 t	10 t	10 t	11 t	11 t
Mbeturinat e përziera për trajtim në TMB	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	583 t	564 t	543 t	527 t
Mbeturinat ushqimore për trajtim në kontejnerë të specializuar	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	1 t	0 t	0 t	0 t	0 t
Papastërtitë nga klasifikimi në deponi	0 t	23 t	24 t	26 t	27 t	29 t	30 t	32 t	34 t	35 t
Përzierjet nga TMB në deponi	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	0 t	29 t	28 t	27 t	27 t
Mbeturinat e deponuara në deponi	938 t	779 t	774 t	769 t	754 t	745 t	0 t	0 t	0 t	0 t

REPUBLIKA E KOSOVËS – REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVA

KOMUNA PEJË – OPŠTINA PEĆ – MUNICIPALITY PEJA

KOMUNA ISTOG – OPŠTINA ISTOG – MUNICIPALITY ISTOG

KOMUNA KLINË – OPŠTINA KLINA – MUNICIPALITY KLINA

KOMUNA DEÇAN – OPŠTINA DEÇANE – MUNICIPALITY DECAN

KOMUNA JUNIK – OPŠTINA JUNIK – MUNICIPALITY JUNIK

Përgjigje në komentet e Ministrisë së Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës (MMPHI) të bëra për Planin Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMIM) 2025-2035 për pesë komunat e rajonit të Dukagjinit (e quajtur Zona e Menaxhimit të Mbeturinave 3 – Pejë sipas Strategjisë për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave në Kosovë 2024-2035) ku përfshihen Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku.

Nr	Komenti	Përgjigja
1	Legjislacioni primar dhe ai sekondar për mbeturina: Nuk korrespondojnë me aktet e ndryshuara që do të thotë se kjo pjesë duhet të përmirësohet dhe të largohen aktet ligjore që janë shfuqiaur dhe të përshkruhen ato që janë ndryshuar dhe plotësuar;	Ky seksion u përditësua dhe u shkurtua aty ku ishte e nevojshme.
2	Afati kohor i planit: Ky plan duhet të ketë afatin kohor të përcaktuar, respektivisht sa vite do të jetë i vlefshëm, pra kohën kur fillon dhe kur mbaron;	Afati kohor është përcaktuar në titull të Planit, në pjesën hyrëse të dokumentit dhe në Planin e Veprimit.
3	Pani ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave për Rajonin e Dukagjinit: Është i stërngarkuar me çështje që konsiderohet se nuk janë të nevojshme të përsëriten me përshkrim në këtë dokument, shembull: faqe 12-16; 17; 23-27; për shkak se transpozimi përshkruhet në proceset e hartimit të legjislacionit primar dhe sekondar për mbeturina dhe si i tillë vetëm se e ngarkon këtë dokument;	Ky nënkapitull u përditësua dhe u shkurtua aty ku ishte e nevojshme.
4	Ngarkimi me tekst jo të nevojshëm: çështja e ngarkimit me tekst jo shumë relevant është evidente edhe në pjesë tjera të dokumentit si faqe: 11, 30–32, 33–40, 81.	Plani për Zonën e Menaxhimit të Mbeturinave 3 – Pejë (Dukagjin), ku përfshihen Peja, Istogu, Klina, Deçani dhe Juniku, ndjek strukturën e përcaktuar nga Udhëzuesi për zhvillimin e planit ndërkomunal të menaxhimit të integruar të mbeturinave (2022).
5	Përshkrimi i gjendjes aktuale: Pjesa apo kapitujt e përshkrimit të gjendjes aktuale në draft plan ka përshkrim për të gjitha llojet	Qëllimi i Planit të Veprimit nuk është të ofrojë përshkrim të detajuar të aktiviteteve, por të përmbledhë të

REPUBLIKA E KOSOVËS – REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVA

KOMUNA PEJË – OPŠTINA PEĆ – MUNICIPALITY PEJA

KOMUNA ISTOG – OPŠTINA ISTOG – MUNICIPALITY ISTOG

KOMUNA KLINË – OPŠTINA KLINA – MUNICIPALITY KLINA

KOMUNA DEÇAN – OPŠTINA DEÇANE – MUNICIPALITY DECAN

KOMUNA JUNIK – OPŠTINA JUNIK – MUNICIPALITY JUNIK

Nr	Komenti	Përgjigja
	dhe aktivitete për menaxhimin e mbeturinave, mirëpo në Planin e Veprimit nuk janë të paraqitur apo përshkruar aktivitete / projektet që do të duhet të jenë të përshkruar për realizim shprehur në vite, kostot dhe informatat tjera të nevojshme për të gjitha llojet e mbeturinave dhe akitivtetet të përshkruara në këtë draft plan, shembull oborret ricikluese, qendrat për trajtim dhe deponit për mbeturinat e konstruktiv demolitimit apo siq përshkruhet në këtë plan mbeturinat e rrënimt dhe ndërtimit, qendra për ndarje dhe klasifikim të mbeturinave, stacionet transfer etj;	gjitha aktivitetet që do të duhet të zbatohen me afatet kohore përkatëse, përgjegjësitë, buxhetin, etj. Detajet rreth aktiviteteve janë dhënë në Seksionet 6 (Analiza e Opsioneve) dhe 7 (Zhvillimi i Sistemit të Rekomanduar).
6	Plani i veprimit: Në Planin e Veprimit, në tabelat e kësaj pike duhet të ketë përshkrim të qartë në tabela ku pasqyrohen aktivitetet/ projekte që i përfshin komunat në menaxhim të mbeturinave, me të dhëna për çdo akitivitet respektivisht projekt, vitin e fillimit dhe të mbarimit, koston shprehur në euro të shpërndarë për vite, burimin e financimit, komuna apo komunat që do t'i zhvillojnë këto akitivtete/ projekte të përbashkëta dhe informatat tjera të neovjshme. Gjithashtu mbeturinat e veçanta (speciale) nuk është e nevojshme të jenë pjesë e planit të veprimit për shkak se nuk është përegjegjësi direkte e komunave dhe se komunat nuk janë bartëse të këtyre aktiviteteve apo projekteve;	Plani i Veprimit i përfshin të gjithë këta elemente - afatin kohor të aktiviteteve, buxhetin në EUR, burimet e financimit, përgjegjësitë, treguesit e performancës dhe arritjet. Lidhur me fraksionet e veçanta të mbeturinave, këto përfshihen për shkak të faktit se komunat do të kenë përgjegjësi të caktuara në krijimin e sistemeve për menaxhimin e këtyre mbeturinave – si përgatitja e inventarëve, përcaktimi i vendeve për magazinim të përkohshëm, vendimi për llojin e sistemit të grumbullimit për fraksionin përkatës të mbeturinave, etj.
7	Studimet e fizibilitetit: Duhet të dihet saktë se cilat studime fizibiliteti kur planifikohen të bëhen sa do të kushtojn, në cilat vite fillojnë dhe mbarojnë, cila komunë apo komuna do t'i zhvillojnë këto studime fizibiliteti;	Plani i Veprimit specifikon qartë llojin e studimit të fizibilitetit që duhet të zhvillohet, kohën e zhvillimit të tij, koston e tij dhe se cila komunë do të jetë përgjegjëse për zhvillimin e tij. Është shtuar sqarim mbi fushëveprimin e një studimi fizibiliteti.
8	Përveç komenteve të dhëna në këtë përgjigje, bashkëngjitur në draft pkan janë	Komentet janë adresuar ku ishte e nevojshme.

REPUBLIKA E KOSOVËS – REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVA

KOMUNA PEJË – OPŠTINA PEĆ – MUNICIPALITY PEJA

KOMUNA ISTOG – OPŠTINA ISTOG – MUNICIPALITY ISTOG

KOMUNA KLINË – OPŠTINA KLINA – MUNICIPALITY KLINA

KOMUNA DEÇAN – OPŠTINA DEČANE – MUNICIPALITY DECAN

KOMUNA JUNIK – OPŠTINA JUNIK – MUNICIPALITY JUNIK

Nr	Komenti	Përgjigja
	dhe komente në mënyrë specike (me track change) për pika dhe nënpika të draft Planit Ndërkomunal për Menaxhimin e Integruar të Mbeturinave (PNMIM) 2025-2035 për pesë komunat e rajonit të Dukagjinit (Pejë, Klinë, Istog, Deçan, Junik).	
9	Poashtu, duhet të plotësohet seksioni 1.2.2.1 që ndërlidhet me legjislacionin primar. Në këtë pikë, kërkohet të përfshihet Ligji Nr. 08/L-116 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 04/L-197 për Kimikate.	Ky seksion u plotësua.

PNMIM është hartuar në bashkëpunim me komunat e Pejë, Klinë, Istog, Deçan dhe Junik, me mbështetje të Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, financuar nga qeveria gjermane.

Përgjigjet e lartë-renditura janë përgatitur nga kompanitë konsulente ndërkombëtare, hartuesit e Planit, të angazhuar dhe të mbështetur nga GIZ.

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

ZYRA E KRYETARIT
MAYOR OFFICE
URED PRECEDNIKA

KOMUNA E PEJËS
MUNICIPALITY OF PEJA
OPŠTINA PEČ

Në naze të nenit 13 dhe 58 të Ligjit mbi Vetëqeverisjen Lokale nr.03/L-40 të datës 20 Shkurt 2008 dhe nenit 52 të Statutit të Komunës së Pejës 01/2020 me numër protokolli L.nr. 01-016/01-413431/2020 i datës 30 shtator 2020, Kryetari i komunës më datën 29.08.2025, merr këtë:

K o n k l u z i o n

1. **I propozohet** Komitetit për Politikë dhe Financa që ta shqyrtojë dhe t'ia rekomandojë Kuvendit miratimin e buxhetit të Komunës për vitet 2026–2028.
2. Për implementimin e këtij Konkluzioni do të kujdeset drejtorati për Buxhet dhe Financa.

Konkluzioni dërgohet:
Drejtuarit për Buxhet dhe Financa,
Anëtarëve të KPF dhe
Arhives.

Lnr 01-016-01-68-732 / 2025
Pejë, 29 gusht 2025

KOMUNA E PEJËS

Gazmend Muhaxheri
Kryetar i Komunës

Planifikimi i Buxhetit 2026-2028		Qarkorja Buxhetor 2026/2		
Kategorit Ekonomike	2026	2027	2028	
Paga dhe medite	21,321,772.00	21,428,381.00	21,535,523.00	
Mallra dhe shërbime	5,451,940.00	5,611,682.00	5,864,499.00	
Shpenzime komunale	1,107,240.00	1,157,352.00	1,290,572.00	
Subvencione dhe transfere	1,360,000.00	1,468,800.00	1,603,072.00	
Shpenzime kapitale	12,712,887.00	14,926,951.00	16,342,145.00	
Totali	41,953,839.00	44,593,166.00	46,635,811.00	

Kodi	Emërtimi i kodit	Stafi	2026	2027	2028
i programit		2026			
1	2	3	4	5	6
16019	Zyra e Kryetarit	20	241,619.38	243,827.48	243,827.48
16319	- Administrata	57	520,340.35	523,861.39	526,480.70
16519	- Çështjet gjinore	2	19,476.90	19,574.29	19,672.16
16559	- Integrimet europiane	1	12,221.12	12,382.23	12,443.64
16637	Inspeksioni	27	295,479.01	296,956.41	298,441.19
16795	Prokurimi	4	40,337.94	40,539.63	40,742.32
16919	Asambleja komunale	35	436,598.00	436,598.00	438,780.99
17519	Buxhet e financa	34	321,472.01	321,167.15	322,772.99
18019	- Infrastruktura rrugore	15	168,494.10	169,336.58	170,183.26
18295	- Emergjencia - zjarrëfikësat	40	453,634.09	455,902.26	458,181.77
19595	Zyra komunale për komunitete dhe kt	8	76,087.38	76,467.82	76,850.16
47019	Bujqësi , pylltari , zhvillim rural	23	197,465.90	198,453.23	199,445.49
48019	Zhvillim ekonomik	6	67,271.17	67,607.53	67,945.57
65095	- Shërbime kadastrale	18	182,445.14	183,357.37	184,274.15
65495	- Çështje pronësoro - juridike	5	53,666.34	53,934.67	54,204.34
66100	Planifikimi urban dhe mjedisi	12	133,854.47	134,523.75	135,196.37
73028	- Administrata	4	43,844.10	44,063.32	44,283.64
74100	- Kujdesi primar shëndetsor	359	4,052,359.93	4,072,621.73	4,092,984.84
75591	Shërbimet sociale	20	190,532.52	191,485.18	192,442.61
75592	Shërbimet rezidenciale	10	59,989.55	60,289.49	60,590.94
85019	Shërbimet kulturore	35	309,984.17	312,534.09	314,497.88
85184	Teatri	22	242,255.96	243,467.24	244,684.58
92095	- Administrata	15	153,144.90	153,910.62	154,680.18
92570	- Arsimi parashkollor - Çerdhet	105	857,738.48	863,103.18	868,237.31
93540	- Arsimi fillor	969	8,706,136.84	8,749,667.52	8,793,415.86
94740	- Arsimi i mesëm	374	3,485,322.24	3,502,748.85	3,520,262.60
	Totali :	2220	21,321,772.00	21,428,381.00	21,535,523.00

MALLERA SHERBIME**Zyra e Kryetarit**

Kodet	2026	2027	2028
Akomodimi gjate udhetimit zyrtar jashte vendit	7,500.00 €	10,000.00 €	10,000.00 €
Sherbimet e perfaqesimit dhe avokatures	50,000.00 €	50,000.00 €	50,000.00 €
Drekat zyrtare	15,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Total	72,500.00 €	75,000.00 €	75,000.00 €

Asambleja Komunale

Kodet	2026	2027	2028
Shpenzimet e udhetimit jashte vendit	4,000.00 €	4,000.00 €	4,000.00 €
Akomodimi gjate udhetimit zyrtar jashte vendit	4,000.00 €	4,000.00 €	4,000.00 €
Shërbimet tjera kontraktuese	30,000.00 €	45,000.00 €	45,000.00 €
Furnizime për zyre	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
Drekat zyrtare	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
Total	44,000.00 €	59,000.00 €	59,000.00 €

Administrata dhe Personeli

Kodet	2026	2027	2028
Shpenzimet tjera telefonike - Vala 900, Ipko	27,000.00 €	27,000.00 €	27,000.00 €
Shërbimet tjera kontraktuese	1,659,395.00 €	1,679,395.00 €	1,779,395.00 €
Sigurimi fizik i objekteve publike	242,605.00 €	240,605.00 €	270,605.00 €
Paisje tjera	20,000.00 €	9,000.00 €	9,000.00 €
Furnizime për zyre	20,000.00 €	20,000.00 €	20,000.00 €
Drekat zyrtare	6,000.00 €	6,000.00 €	6,000.00 €
Avans per pety	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
Shpenzime postare	10,000.00 €	12,000.00 €	12,000.00 €
Mobile	9,000.00 €	9,000.00 €	9,000.00 €
Furnizim pastrimi	10,000.00 €	13,000.00 €	15,000.00 €
Vaj/antifriz	2,000.00 €	2,000.00 €	7,000.00 €
Naftë për ngrohje qendrore	120,000.00 €	127,000.00 €	130,000.00 €
Derivatet për automjete, gjeneratorë dhe makineri	90,000.00 €	118,183.00 €	100,000.00 €
Regjistrimi dhe sigurimi i automjeteve	23,000.00 €	25,000.00 €	30,000.00 €
Mirëmbajtja dhe riparimi i automjeteve.	25,000.00 €	40,000.00 €	50,000.00 €
Mirëmbajtja e ndërtesave	15,000.00 €	30,000.00 €	40,000.00 €
Mirëmbajtja e paisjeve	10,000.00 €	7,000.00 €	5,000.00 €
Kompjutera	20,000.00 €		
Total	2,312,000.00 €	2,368,183.00 €	2,513,000.00 €

Integrime dhe Diaspore

Kodet	2026	2027	2028
Shpenzimet e udhetimit jashtë vendit	700.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Shërbimet tjera kontraktuese	800.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Drekat zyrtare	500.00 €	800.00 €	800.00 €
Total	2,000.00 €	2,800.00 €	2,800.00 €

Çeshtjet Gjinore

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	7,000.00 €	7,000.00 €	7,000.00 €
Furnizime për zyre	1,500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
Drekat zyrtare	3,500.00 €	3,500.00 €	3,500.00 €
Total	12,000.00 €	11,000.00 €	12,000.00 €

Inspeksioni

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	71,000.00 €	68,000.00 €	68,000.00 €
Furnizime për zyre	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Drekat zyrtare	2,500.00 €	2,500.00 €	2,500.00 €
Mirëmbajtja dhe riparimi i automjeteve.	6,000.00 €	6,000.00 €	6,000.00 €
Blloqat	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Total	82,500.00 €	79,500.00 €	79,500.00 €

Prokurimi

Kodet	2026	2027	2028
Drekat zyrtare	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Total	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €

Buxhet dhe Financa

Kodet	2026	2027	2028
Shërbime postare	25,000.00 €	25,000.00 €	25,000.00 €
Dreka zyrtare	6,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
Paisje tjera	6,000.00 €	8,000.00 €	8,000.00 €
Shpenzimet për anëtarësim	25,000.00 €	28,000.00 €	28,000.00 €
Total	62,000.00 €	64,000.00 €	64,000.00 €

ZLK

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Inventar	4,000.00 €	4,000.00 €	4,000.00 €
Shpenzimet e udhëtimit zyrtar	2,500.00 €	2,500.00 €	2,500.00 €
Furnizim për zyre	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Drekat zyrtare	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Total	13,500.00 €	13,500.00 €	13,500.00 €

Shërbime Publike

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese -Hartimi i Projekteve	150,000.00 €	150,000.00 €	150,000.00 €
Shërbimet e veçanta - konsulentë dhe kontraktorë individual	46,800.00 €	23,400.00 €	23,400.00 €
Drekat zyrtare	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Mirëmbajtja dimorore (pastrimi i rrugëve nga bora)	80,000.00 €	80,000.00 €	80,000.00 €
Mirëmbajtja e rrugëve në qytet	352,000.00 €	352,000.00 €	382,000.00 €
Mirëmbajtja e ndërcimit publik	140,000.00 €	160,000.00 €	160,000.00 €
Shenjat e komunikacionit	50,000.00 €	50,000.00 €	60,000.00 €
Mirëmbajtja dimorore e rrugëve në fshat dhe rrugëve	227,723.00 €	232,223.00 €	232,223.00 €
Mirëmbajtja e infrastrukturës rrugore në Rrugëve	80,000.00 €	85,000.00 €	87,700.00 €
Total	1,127,523.00 €	1,133,623.00 €	1,176,323.00 €

Emergjence

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	4,500.00 €	4,500.00 €	6,500.00 €
Furnizime për zyre	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Drekat zyrtare	1,500.00 €	1,500.00 €	1,500.00 €
Furnizim me ushqim dhe pije	1,000.00 €	1,000.00 €	500.00 €
Karburant për vetura	13,000.00 €	13,000.00 €	13,000.00 €
Regjistrimi dhe sigurimi i automjeteve	6,500.00 €	6,500.00 €	6,500.00 €
Mirëmbajtja dhe riparimi i automjeteve.	15,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Mirëmbajtja e ndërtesave	3,000.00 €	3,000.00 €	1,000.00 €
Total	46,500.00 €	46,500.00 €	46,000.00 €

Bujqesi

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	90,500.00 €	90,000.00 €	90,000.00 €
Furnizime për zyre	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Drekat zyrtare	500.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Total	93,000.00 €	94,000.00 €	94,000.00 €

Zhvillim Ekonomik

Kodet	2026	2027	2028
Shpenzimet e udhëtimit jashtë vendit	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Botimet e publikimeve	8,000.00 €	8,000.00 €	8,000.00 €
Shërbimet tjera kontraktuese	7,000.00 €	7,000.00 €	7,000.00 €
Drekat zyrtare	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Total	22,000.00 €	22,000.00 €	22,000.00 €

Gjeodezi dhe Kadaster

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	1,000.00 €	4,000.00 €	4,000.00 €
Drekat zyrtare	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Total	3,000.00 €	6,000.00 €	6,000.00 €

Shërbimet LIGJORE

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	1,500.00 €	1,500.00 €	1,500.00 €
Drekat zyrtare	1,500.00 €	2,500.00 €	2,500.00 €
Total	3,000.00 €	4,000.00 €	4,000.00 €

Planifikimi Urban dhe Mjedisi

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	7,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Shpenzimet e udhëtimit zyrtar	7,000.00 €	4,000.00 €	4,000.00 €
Drekat zyrtare	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Total	16,000.00 €	21,000.00 €	21,000.00 €

Administrata e Shëndetësisë

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Drekat zyrtare	1,000.00 €	2,500.00 €	2,500.00 €
Total	2,000.00 €	3,500.00 €	3,500.00 €

Kujdesi Primar

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	137,792.15 €	147,792.15 €	147,792.15 €
Furnizime për zyre	15,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Furnizim pastrimi	19,600.00 €	20,000.00 €	20,000.00 €
Drekat zyrtare	4,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Pajisjet specialistike mjekësore	6,000.00 €	12,000.00 €	12,000.00 €
Furnizim me ushqim dhe pije	6,000.00 €	8,000.00 €	8,000.00 €
Furnizime mjeksore (organizatat shëndetsore,QMF)	126,000.00 €	120,000.00 €	144,800.00 €
Furnizim me veshmbathje	15,000.00 €	10,000.00 €	10,000.00 €
Pasije tjera	10,000.00 €	10,000.00 €	10,000.00 €
Vaj/Antifriz	3,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Naftë për ngrohje qendrore	41,800.00 €	48,000.00 €	48,000.00 €
Derivatet për automjete, gjeneratorë dhe makineri	40,000.00 €	43,000.00 €	43,000.00 €
Gaz natyror	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Regjistrimi i automjeteve	9,000.00 €	10,000.00 €	10,000.00 €
sigurimi i automjeteve	10,000.00 €	10,000.00 €	10,000.00 €
Mirëmbajtja dhe riparimi i automjeteve.	25,000.00 €	25,000.00 €	25,000.00 €
Mirëmbajtja e paisjeve	20,000.00 €	20,000.00 €	20,000.00 €
Sherbime teknike	6,000.00 €	4,000.00 €	4,000.00 €
Mirembajtja e ndertesave shendetsore	20,000.00 €	31,000.00 €	31,000.00 €
Total	515,192.15 €	544,792.15 €	569,592.15 €

Sherbimet Sociale

Kodet	2026	2027	2028
Sherbimet Postare	700.00 €	700.00 €	700.00 €
Sherbimet e trajnimit	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Shërbimet tjera kontraktuese	9,000.00 €	9,000.00 €	9,000.00 €
Dru			
Furnizime pastrimi	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Furnizime për zyre		1,000.00 €	1,000.00 €
Drekat zyrtare	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Karburant për vetura			
Total	16,700.00 €	17,700.00 €	17,700.00 €

SHERBIMET REZIDENCIALE

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Dru	25,000.00 €	25,000.00 €	25,000.00 €
Karburant për vetura	15,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Total	45,000.00 €	45,000.00 €	45,000.00 €

Kulture

Kodet	2026	2027	2028
Shpenzimet e udhetimit jashte vendit	15,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Shërbimet tjera kontraktuese	10,000.00 €	20,000.00 €	20,000.00 €
Furnizim pastrimi	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
Mirëmbajtja e ndërtesave	10,000.00 €	10,000.00 €	10,000.00 €
Drekat zyrtare	11,000.00 €	11,000.00 €	11,000.00 €
Shërbime shtypi jo marketing	13,000.00 €	13,000.00 €	13,000.00 €
Naftë për ngrohje qendrore	12,000.00 €	12,000.00 €	12,000.00 €
Derivate për gjenerator	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Total	76,000.00 €	86,000.00 €	86,000.00 €

TEATRI

Kodet	2026	2027	2028
Shpenzimet e udhetimit jashte vendit	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Shërbimet tjera kontraktuese	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
Furnizim pastrimi	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Mirëmbajtja e ndërtesave			
Drekat zyrtare	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
Shërbime shtypi jo marketing	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Naftë për ngrohje qendrore	3,704.00 €	3,704.00 €	3,704.00 €
Derivate për gjenerator			
Total	17,704.00 €	17,704.00 €	17,704.00 €

Administrata e ARSIMIT

Kodet	2026	2027	2028
Shërbimet tjera kontraktuese	41,000.00 €	60,000.00 €	60,000.00 €
Furnizim pastrimi	40,000.00 €	33,879.85 €	33,879.85 €
Furnizime për zyre	15,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Internet	5,000.00 €	6,000.00 €	6,000.00 €
Naftë për ngrohje qendrore	40,000.00 €	40,000.00 €	40,000.00 €
Shpenzimet e udhetimit (nxeneseve)	48,020.85 €	40,000.00 €	40,000.00 €
Naftë për vetura (transportin e nxenesëve)	80,000.00 €	81,000.00 €	81,000.00 €
Drekat zyrtare	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Dru/pelet	250,000.00 €	270,000.00 €	280,000.00 €
Total	524,020.85 €	550,879.85 €	560,879.85 €

Arsimi PARAFILLOR DHE QERDHET

Kodet	2026	2027	2028
Furnizim me ushqim dhe pije - qerdhe	157,800.00 €	160,000.00 €	190,000.00 €
Furnizime për zyre	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
Naftë për ngrohje qendrore	30,000.00 €	30,000.00 €	30,000.00 €
Derivatet për automjete, gjeneratorë dhe makineri	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Furnizime pastrimi	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Total	197,800.00 €	200,000.00 €	230,000.00 €

Arsimi FILLOR

Kodet	2026	2027	2028
Paisje tjera kompjuter	20,000.00 €	20,000.00 €	20,000.00 €
Furnizime për zyre	30,000.00 €	30,000.00 €	30,000.00 €
Mirëmbajtja e ndërtesave	30,000.00 €	30,000.00 €	30,000.00 €
Derivatet për automjete, gjeneratorë dhe makineri	10,000.00 €	10,000.00 €	10,000.00 €
Total	90,000.00 €	90,000.00 €	90,000.00 €

Arsimi Mesem

Kodet	2026	2027	2028
Paisje tjera	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Furnizime për zyre	10,000.00 €	10,000.00 €	10,000.00 €
Furnizim me ushqim dhe pije	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Mirëmbajtja e ndërtesave	40,000.00 €	40,000.00 €	40,000.00 €
Derivatet për automjete, gjeneratorë dhe makineri	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €
Total	55,000.00 €	55,000.00 €	55,000.00 €

TOTALI	5,451,940.00 €	5,611,682.00 €	5,864,499.00 €
---------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

SHPENZIME KOMUNALE**Administrata dhe Personeli**

Emri	2026	2027	2028
Energji Elektrike	85,000.00 €	95,000.00 €	105,000.00 €
Furnizim me Ujë	15,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Mbledhje e Mbeturinave	15,000.00 €	15,000.00 €	15,000.00 €
Telefoni Fikse dhe Shpenzime POSTARE	2,500.00 €	2,500.00 €	2,500.00 €
	117,500.00 €	127,500.00 €	137,500.00 €

Punë Publike

Pune Publike	2026	2027	2028
Ndriçim Publik	511,040.00 €	536,252.00 €	609,372.00 €
	511,040.00 €	536,252.00 €	609,372.00 €

Shëndetësi Primare

Emri	2026	2027	2028
Energji Elektrike	120,000.00 €	120,000.00 €	125,000.00 €
Furnizim me Ujë	15,000.00 €	20,000.00 €	20,000.00 €
Mbledhje e Mbeturinave	18,000.00 €	18,000.00 €	18,000.00 €
Telefoni Fikse dhe Shpenzime POSTARE	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €
	156,000.00 €	161,000.00 €	166,000.00 €

Kulturë, Rini dhe Sport

Emri	2026	2027	2028
Energji Elektrike	50,000.00 €	59,000.00 €	56,000.00 €
Furnizim me Ujë	19,000.00 €	19,000.00 €	19,000.00 €
Mbledhje e Mbeturinave	7,400.00 €	7,400.00 €	7,400.00 €
Telefoni Fikse dhe Shpenzime POSTARE	1,600.00 €	1,600.00 €	1,600.00 €
	78,000.00 €	87,000.00 €	84,000.00 €

TEATRI

Emri	2026	2027	2028
Energji Elektrike	3,000.00 €	4,000.00 €	6,000.00 €
Furnizim me Ujë	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
Mbledhje e Mbeturinave	600.00 €	600.00 €	600.00 €
Telefoni Fikse dhe Shpenzime POSTARE	400.00 €	400.00 €	400.00 €
	5,000.00 €	6,000.00 €	8,000.00 €

Administrata e Arsimit

Emri	2026	2027	2028
Energji Elektrike	95,000.00 €	92,000.00 €	127,000.00 €
Furnizim me Ujë	70,000.00 €	70,000.00 €	75,000.00 €
Mbledhje e Mbeturinave	25,000.00 €	25,000.00 €	30,000.00 €
Telefoni Fikse dhe Shpenzime POSTARE	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
	195,000.00 €	192,000.00 €	237,000.00 €

Sherbimet Sociale

Emri	2026	2027	2028
Energji Elektrike	16,500.00 €	18,000.00 €	19,500.00 €
Furnizim me Ujë	1,200.00 €	1,200.00 €	1,200.00 €
Mbledhje e Mbeturinave	1,300.00 €	1,300.00 €	1,300.00 €
Telefoni Fikse dhe Shpenzime POSTARE	1,200.00 €	1,200.00 €	1,200.00 €
	20,200.00 €	21,700.00 €	23,200.00 €

SHERBIMET REZIDENCI

Emri	2026	2027	2028
Energji Elektrike	2,400.00 €	2,400.00 €	2,400.00 €
Furnizim me Ujë	800.00 €	800.00 €	800.00 €
Mbledhje e Mbeturinave	900.00 €	900.00 €	900.00 €
Telefoni Fikse dhe Shpenzime POSTARE	900.00 €	900.00 €	900.00 €
	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €

Emergjencat

Emri	2026	2027	2028
Energji Elektrike	15,000.00 €	16,400.00 €	16,000.00 €
Furnizim me Ujë	2,300.00 €	2,300.00 €	2,300.00 €
Mbledhje e Mbeturinave	1,200.00 €	1,200.00 €	1,200.00 €
Telefoni Fikse dhe Shpenzime POSTARE	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €
	19,500.00 €	20,900.00 €	20,500.00 €

TOTALI

1,107,240.00 €	1,157,352.00 €	1,290,572.00 €
-----------------------	-----------------------	-----------------------

SUBVENCIONET

Planifiki I Buxhetit 2026-2028

Zyra e Kryetarit

Emri	2026	2027	2028
Ndihme Financiare per zgjidhjen e problemeve te banimit per rastet sociale	142,000.00 €	137,968.00 €	160,000.00 €
Subvencion per Shoqata dhe raste te tjera	20,000.00 €	30,000.00 €	40,000.00 €
Subvencionim me bashkefinancim	30,000.00 €	40,000.00 €	60,000.00 €
Subvencione sipas kerkesave	60,000.00 €	60,000.00 €	60,000.00 €
Bursa per studentë	30,000.00 €	30,000.00 €	40,000.00 €
	282,000.00 €	297,968.00 €	360,000.00 €

Çeshtje Gjimore	2026	2027	2028
Subvencione per ceshtje gjimore	10,000.00 €	10,000.00 €	15,000.00 €
	10,000.00 €	10,000.00 €	15,000.00 €

Drejtoria e Shendetesise

Emri	2026	2027	2028
Subvencione per insulinat e fernerjve si dhe rastet tjera me probleme shendetesore	63,000.00 €	63,000.00 €	63,000.00 €
	63,000.00 €	63,000.00 €	63,000.00 €

Drejtoria e Bujqesise

Emri	2026	2027	2028
Makineri bujqësore-participim me fermerë	360,000.00 €	470,000.00 €	470,000.00 €
Mbeshetje të kërkesave të fermerëve per raste emergjente	60,000.00 €	60,000.00 €	60,000.00 €
Mbeshetje për projekt-propozime GRANTE	20,000.00 €	20,000.00 €	20,000.00 €
Participim me donator	60,000.00 €	50,000.00 €	70,072.00 €
	500,000.00 €	600,000.00 €	620,072.00 €

Zhvillimi ekonomik

Emri	2026	2027	2028
Financimi i panairëve me qellim te zhvillimit ekonomik	40,000.00 €	40,000.00 €	50,000.00 €
Financimi me participim per bizneset	60,000.00 €	60,000.00 €	60,000.00 €
	100,000.00 €	100,000.00 €	110,000.00 €

Drejtoria per mireqenie dhe pune sociale

Emri	2026	2027	2028
------	------	------	------

Subvencionim per Ojq-te qe ofrojne sherbime me karakter social	81,000.00 €	81,000.00 €	81,000.00 €
Subvencion per familje strenuese	9,000.00 €	9,000.00 €	9,000.00 €
	90,000.00 €	90,000.00 €	90,000.00 €

Kulture, Rini dhe Sport

Emri	2026	2027	2028
Perkraheje me Subvencione per klubet sportive Ojq kulture dhe Ojq rinore	230,353.00 €	222,832.00 €	250,000.00 €
Shenimi i ditëve festive ne Peje (17 Shturt, 1 dhe16 Qershor,21 Shtator,28 Nentori dhe festat e fundvitit.	20,000.00 €	20,000.00 €	30,000.00 €
Subvencionim i Festivalit te Letersise dhe panairit te Librit			
Promovimi i programit artistik per Galerine e Arteve	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Promovim i programit artistik ne qendren rinore Peja	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
Shpallje e sportistit te vitit dhe promovimi i sportistit te vitit	5,000.00 €	5,000.00 €	5,000.00 €
	265,353.00 €	257,832.00 €	295,000.00 €
Perkraheje per truppen teatrale-teatri	49,647.00 €	50,000.00 €	50,000.00 €

TOTALI

1,360,000.00 € 1,468,800.00 € 1,603,072.00 €

Emri i Projektit	Vitin 2026	Vitin 2027	Viti 2028
1	2	3	4
16319- Administratë dhe Personel			
Blerja dhe instalimi i pompes termike për objekt të Administratës	80,000.00	120,000.00	150,000.00
Ndërtimim i objektit të Administratës në hapësirat e ish Urbanizmit (Arsim, Urbanizëm, Shërbime Publike, Kultur)	100,000.00	300,000.00	600,000.00
16319 - Administratë dhe Personel	180,000.00	420,000.00	750,000.00
175190 - Buxhet dhe financa			
Participim me Ministrin e Linjës dhe donator	635,000.00	430,057.00	800,000.00
	635,000	430,057	800,000

Ndërt. ujësj. në Stankaj, Bogë, Shkrel, Pepaj, Malaj, Shtupeq i Madh, dhe Kuqishtë	400,000.00	150,000.00	
Ujesjellsia për fshatrat e Lugut të baranit	150,000.00		
Rindërtimi i murit të lumit dhe mvëshja me gurë	20,000.00		
Ndërt. i impianteve në Raushiq, Kryshec, Broliq, Trestenik, (Baran, Glogjan, Nepole), (Nabergjan Katund i Ri)	22,000.00	300,000.00	300,000.00
Asfaltimi i Rrugës Sejnovë - Gjore faza e dyte	349,921.00	200,000.00	200,000.00
Ndërtimi i Deponisë së mbeturinave në Sferkë	1,000,000.00	2,000,000.00	
Regullimi i Shetitores prej Ures së Novoselles - Mulliri Berdynajve		200,000.00	250,000.00
Ndërtimi i rrethojave të varrezave në fshatrat dhe qytet me beton, duhet çekur cilat varreza	80,000.00	20,000.00	
Asfaltimi i anekseve të rrugëve në fshatrat e Rugovës (Stankaj, Boge, Shkrel)	180,000.00	300,000.00	450,000.00
Asfaltimi i anekseve të rrugëve në fshatrat e Rugovës (Kuqisht, Koshutan, Drelaj, Pepaj)	180,000.00	250,000.00	400,000.00
Asfaltimi i anekseve të rrugëve në fshatrat e Rugovës (Shtupeq i Madhe, Sh. I Vogel, Malaj)	140,000.00	200,000.00	234,869.00
Ndërtimi dhe regullimi i hapësirave gjelbruese buzë Lumbardhit dhe në lagjen Asllan Çeshme	200,000.00	-	-
Ndërtim i Hapësirave të Drini i Bardhe		50,000.00	100,000.00
Ndërtimi i rrugës së Bjeshkës së Jabllanices së Vogel	100,000.00	200,000.00	50,000.00
Ndërtimi i impiantit në Jabllanicë të Leshanit	200,000.00	300,000.00	
Ndërtimi i impiantit në Kuqishtë			750,000.00
Ndërtimi i rrugës Bazeni i Madh - Bellopojë	100,000.00	150,000.00	100,000.00
Ndërtimi i rrugës Poqesst - Doberdol	100,000.00	150,000.00	
Ndërtimi i rrugëve: Jarinjë - Burgu - Pro Credit Bank		100,000.00	100,000.00

Ndërtimi i rrethojave metalike në Varreza ne qytete dhe ne fshatra, duhet cekur cilat varreza	100,000.00	100,000.00	
Ndërtimi i rruges Lipe e Vogel	50,000.00	200,000.00	100,000.00
Ndërtimi i rrugës Zagerm-Lubeniç	100,000.00	100,000.00	
Ndërtimi i sheshit prej Ures së Zallit deri te Ura e re (Hajdaraget)	50,000.00	100,000.00	300,000.00
Ndërtimi i rruges në zonën industriale në Zahaq, Sfrek dhe Lutogllav	200,000.00	450,000.00	
Ndërtimi i rrugës në Maja e Zezë	50,000.00	200,000.00	200,000.00
Ndërtimi i rrugës në fshatin Dushkaje	100,000.00	200,000.00	100,000.00
Rregullimi i rrugës Leshan - Kerstovc (me Urë)		300,000.00	100,000.00
Ndërtimi i rruges Transit - Qyshk - Zahaq		200,000.00	200,000.00
Ndërtimi për ndriçim publik me panele solare në Sferk, Lutogllavë dhe Gorozhdec	800,000.00	300,000.00	300,000.00
Ndërtimi, renovimi i rrugëve dhe trotualet në Qendër të qytetit, Lagjet Puhovc, Karagaç, Jarine, Xh.Kadë, Spitalit, Kristal dhe 7 Shtator	800,000.00	550,000.00	800,000.00
Ndërtimi i Kanalizimit në lagjet Kapeshtice, Lagjen e Gurit, Lagjen Kristal, Fshatin Baran	68,680.00	150,000.00	
Ndërtimi i rrugëve në fsh. e Lugut të Baranit, Leshanit, Trestenikut dhe Radacit (podgurit)	1,205,000.00	400,000.00	850,000.00
Ndërtimi i shtigjeve dhe hapësirave të tjera ndimëse në Parkun e Pishave		200,000.00	350,000.00
Ndërtimi i rrugës Qafë Hajle-Varri i Sykut	100,000.00	200,000.00	100,000.00
Rregullimi i infrastrukturës publike në zonat industriale të Brestovikut, Sferkës, Zahaqit, Lugun e Baranit, Lugun e Leshanit, Podgurit, Rugovë, Lipë, Qendra Zejtare, Rrokaqielli dhe 7	100,000.00	20,000.00	
Ndërtimi i sheshit " Haxhi Zeka "		200,000.00	800,000.00
Ndërtimi i trafos ne Qerdhen dhe shkollen fillore Vitomeric	115,211.00		
Ndërtimi i sheshit " Shkelzen Haradinaj "		100,000.00	400,000.00
Ndërtimi i liftave ne hapsirat publike		50,000.00	
Ndërtimi i shetitores nga ura e Kombinatit deri te ura tranzit -kfor			572,276.00
Ndërtimi i ndriqimit ne qytet dhe fshatra			
Ndërtimi i shtepis se fshatit ne Nabergjan dhe Radavc (Lagja Avdylaj)	80,000.00	50,000.00	
Ndërtimi i ures per automjete "Bukuresht Mahall - Sallhane"		150,000.00	
Totali - Infrastruktura Rrugore - Pejë	7,140,812.00	8,790,000.00	8,107,145.00
195950 - Zyra komunale për komunitete dhe kthim			
Ndërtimi i rrugëve dhe ndriçimi ne fsh. Zllapek, Goroshdevc, Brestovik dhe Vitomeric	180,000.00	250,000.00	350,000.00
Ndërtimi i rruges ne fshatin Levoshe	20,000.00	50,000.00	

	200,000.00	300,000.00	350,000.00
--	-------------------	-------------------	-------------------

470190 - Bujqësi - Pejë			
Ndërtimi kanaleve të ujitjes në regjionin e lugut të Baranit, Trestenikut, Leshanit, Podgurit dhe Fusha e Pejës	500,000.00	500,000.00	500,000.00
	500,000.00	500,000.00	500,000.00

480190 - Planifikimi dhe Zhvillimi Ekonomik - Pejë			
Projekte të zhvillimit ekonomik		210,000.00	300,000.00
Ndërtimi i Zipline në zonën e Podgurit	86,749.00		
Ndërtimi i Muzeut të Bjeshkatarisë afër Kishës katolike	64,537.00		
	151,286.00	210,000.00	300,000.00

661000 - Planifikimi Hapsinor dhe Rregullativ - Pejë			
Gjelbrimi i hapësirës të Sharra, Tranzit-Qyshk buz Lumbardhit dhe Ura e Gurit-Duli	35,000.00	50,000.00	50,000.00
Ndërtimi i kanalit të hapur atmosferik ekzistues të Seravisë, Katund i Ri, dhe kanalit të hapur	100,000.00	200,000.00	300,000.00
	135,000.00	250,000.00	350,000.00

741000 - Shërbimet e shëndetësisë primare			
Ndërtimi i qendres multifunksionale të trajnimeve faza 2 në lagjen 2 Korriku	140,000.00		
Ndërtimi i QMFsë në Dardani	50,000.00	150,000.00	
Blerja e paisjeve mjekësore aparat Radiologjik, Ortopan, aparat oksigjen formuese dhe autoklav	60,000.00		60,000.00
Ndërtimi i Objektit të ri të QKMF-se		250,000.00	500,000.00
Rindërtimet në QKMF dhe degët e saj		50,000.00	50,000.00
	250,000.00	450,000.00	610,000.00

755920 - Shërbimet Rezidenciale			
Ndërtimi i objektit për persona me aftësi të kufizuar në Vitomericë			
Financimi për shtëpitë e komunitetit për personat me aftësi të kufizuar		250,000.00	200,000.00
Shtëpia për mbrojtjen e fëmijëve	85,789.00	50,000.00	50,000.00
Financimi për shtëpitë e komunitetit për persona të moshuar	230,000.00	200,000.00	200,000.00
	315,789.00	500,000.00	450,000.00

85019- Kultur Rini dhe Sport			
Ndërtimi i palestres në Zahaq	200,000.00	200,000.00	
Ndërtimi i palestrës së ish Partizanit për sportet luftarakë dhe atletike	80,000.00	400,000.00	300,000.00
Ndërtimi i Palestres së basketbollit në Lagjen Karagaq (bashkëfinancim me F.B	50,000.00	100,000.00	100,000.00

Ndërtimi i teatrit Istref Begolli	200,000.00	50,000.00	
Ndërtimi i bibliotekës së Qytetit			550,000.00
	530,000.00	750,000.00	950,000.00

92095 Arsimit dhe Shkencë			
Ndërtimi i shkollës Ekonomike			800,000.00
Ndërtimi i shkollës fillore në fsh. Llozhan		300,000.00	300,000.00
Ndërtimi i shkollës fillore në fsh. Loxhe		300,000.00	300,000.00
Ndërtimi i qendrës në fsh. Zahaq dhe Stacioni i Trenit		400,000.00	800,000.00
Ndërtimi i Palestrës së sportive në shkollën Smail Hajdara		400,000.00	
Rindërtimi i Shkollave dhe Anekseve në Nabergjan, Llozhan, Terstenik, Lidhja e Prizrenit, Ramiz Sadiku, Qyshk, Zahaq, Nabergjan dhe rrethoja në Hil Mosi Jabllanice	300,000.00	401,894.00	400,000.00
Ndërtimi i palestres së Sportit në Trstenik	200,000.00	200,000.00	
Ndërtimi i palestres së sportive në Kryshec		100,000.00	300,000.00
Blerja e kombibusave për shkollat -	100,000.00	175,000.00	175,000.00
Inventar për shkollat	75,000.00	50,000.00	100,000.00
Ndërtimi i Gjimnazit	2,000,000.00		
	2,675,000.00	2,326,894.00	3,175,000.00
	12,712,887.00	14,926,951.00	16,342,145.00

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

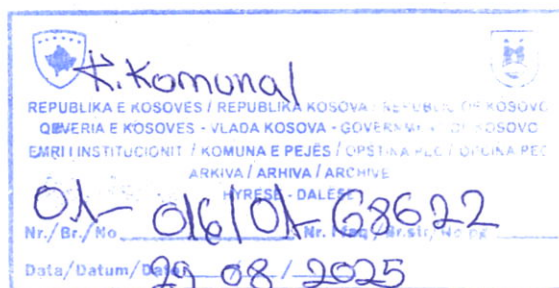

KOMUNA E PEJËS / MUNICIPALITY OF PEJA / OPŠTINA PEĆ

Pejë, datë: 29/08/2025

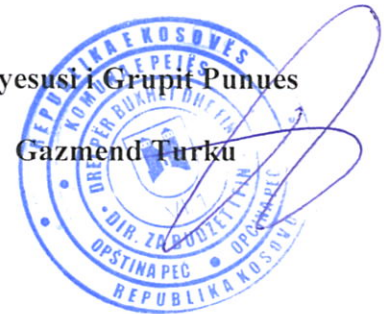
Nr. Protokollit: 016/01-68622

Për	Rexhep Kurtbogaj - Kryesues i Kuvendit të Komunës së Pejës
Kopie	Gazmend Muhaxheri - Kryetar i Komunës së Pejës
Nga	Grupi punues
Lënda	Raporti i procesit konsultativ të dëgjimeve buxhetore për Projekt-Buxhetin e Komunës së Pejës për vitin 2026, i organizuar nga Drejtoria për Buxhet dhe Financa dhe Grupi Punues. Ky proces përfshiu konsultimin me qytetarët dhe palët e interesuara, me qëllim identifikimin dhe përshtatjen e prioriteteve buxhetore sipas nevojave reale të komunitetit, duke siguruar transparencë, llogaridhënie dhe respektim të legjislacionit në fuqi dhe praktikave të qeverisjes së mirë.

Kryesuesi i Grupit Punues

Gazmend Turku

KOMUNA E PEJËS
Adresa: Rr. Hasan Prishtina
Tel: 03820043433

RAPORT PËRMBLEDHËS PËR ORGANIZIMIN E KONSULTIMEVE PUBLIKE PËR PROPOZIM-BUXHETIN E VITIT 2026

1. HYRJJE

Përmes këtij Raporti përmbledhës të Konsultimeve Publike synohet që të dokumentohen të gjitha format e konsultimit publik që I kanë paraprirë përpilimit/draftimit të projekt-propozimit të buxhetit nga ana e ekzekutivit të komunës. Kjo nënkupton që përfshihen takimet publike obligative të mbajtura në gjashtëmujorin e parë nga ana e Kryetarit, format të konsultimit publik në të shkruar, dëgjimet buxhetore për KAB e po ashtu ato për buxhet vjetor, etj.

Në bazë të Udhëzimit Administrativ për Administratë të Hapur në Komuna 04/2023, përcaktohen rregullat që sigurojnë përfshirjen e qytetarëve dhe grupeve përfaqësuese në vendimmarrje lokale, transparencën dhe llogaridhënien e organeve të komunës, gjithashtu përcakton rregullat, parimet, format, procedurat dhe standardet minimale të konsultimit publik në komuna me rastin e zhvillimit të politikave dhe akteve nënligjore në komunë si dhe obligimet e komunave për të siguruar qasjen nëpërmjet teleprezencës dhe teknologjisë digjitale për të garantuar transmetimin në distancë dhe monitorimin nga autoritetet qendrore, shoqëria civile dhe qytetarët. Sipas këtij Udhëzimi, Komuna duhet të siguroj përfshirjen e qytetarëve në konsultime dhe vendimmarrje duke përdorur por duke mos u kufizuar në mbajtjen e:

1.1 Takimeve publike;

1.2 Konsultim publik për projekt aktet normative dhe dokumente të politikave;

1.3 Takime konsultative me qytetarë;

1.4 Dëgjime buxhetore.

Me qëllim të dokumentimit të mbajtjes së takimeve, konsultimeve publike, dëgjimeve buxhetore dhe takimeve tjera, komuna siguron ftesat, materialet, sigurimin e kushteve, mbajtjen e procesverbalit dhe hartimin e raportit nga takimet dhe aktivitetet e përfshirjes së qytetarëve në diskutime dhe konsultime publike, gjatë hartimit të akteve dhe dokumenteve lokale. Zyrtari përgjegjës për hartim të projekt-propozimit gjatë mbajtjes së konsultimit publik mbledh komentet dhe përgatit raport për rezultatet e konsultimit publik.

Sipas Ligjit për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, respektivisht Nenit 60, përcaktohet se përgatitja dhe rishqyrtimi i propozim-buxheteve dhe kërkesave për ndarje buxhetore bëhet nga Zyrtari Kryesor Financiar (ZKF) dhe Kryetari i Komunës, ku ZKF duhet, me ose para 1 Korrikut të vitit aktual kalendarik, t'i dërgojë kryesuesit të secilit departament komunal të komunës një qarkore buxhetore komunale e cila përmban informata dhe udhëzime mbi (i) tavanet e shpenzimeve të aplikueshme për departamentin përkatës për vitin e ardhshëm fiskal si dhe vlerësime mbi këto tavane për dy (2) vitet e ardhshme fiskale, dhe (ii) metodologjinë dhe formularët që duhet të shfrytëzohen nga departamenti përkatës gjatë përgatitjes së propozim-buxhetit dhe kërkesës për ndarje buxhetore për

vitin e ardhshëm fiskal. Kjo qarkore buxhetore duhet të përfshijë: **a)** Procedurat që duhet përdorur nga departamenti gjatë përgatitjes së propozim buxhetit dhe kërkesës për ndarje buxhetore;

b) Të dhënat të cilat duhet të parashtrohen në propozim-buxhet dhe në kërkesën për ndarje buxhetore;

c) Detale mbi formatin në të cilin duhet të përgatitet propozim-buxheti dhe kërkesa për ndarje buxhetore; dhe

d) Afatin e fundit deri në të cilin departamenti duhet të përfundojë dhe t'i dorëzojë ZKF-së propozimbuxhetin dhe kërkesën për ndarje buxhetore.

Pas miratimit të propozim-Buxhetit Komunal nga Kryetari i Komunës, Kryetari i Komunës, deri me 1 Shtator të vitit përkatës fiskal, duhet t'ia dorëzojë këto dokumente Kuvendit Komunal. Propozim-Buxheti Komunal duhet të përfshijë:

a) Parashikime dhe supozime ekonomike dhe buxhetore;

b) Vlerësime të përgjithshme të të ardhurave nga të gjitha burimet, duke përfshirë (i) grantet, në përputhje me shumat e këshilluara në qarkoren(t) buxhetore të nxjerra nga Ministri, (ii) ndihmën nga burimet jashtë Kosovës, dhe (iii) të ardhurat e parashikuara vetanake të komunës;

c) Një cak të përgjithshëm të shpenzimeve në të gjitha kategoritë ekonomike të shpenzimit;

d) Vlerësime të përkrahjes së pritur nga donatorët; dhe

e) Çfarëdo të dhëna të tjera me rëndësi materiale për buxhetin të cilat ZKF e konsideron të arsyeshme për t'u përfshirë.

Buxheti i Komunës së Pejës për vitin 2026 është 41,953,838.00 euro. Ai është i ndarë në kategori si: investime kapitale, paga dhe mëditje, mallra dhe shërbime, shpenzime komunale, si dhe subvencione dhe transfere.

Duke u bazuar në Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësit, Statutin e Komunës së Pejës Nr. 01/2022 të 30 shtator 2020, si dhe në nenin 22, paragrafi 1.5 dhe nenin 31, paragrafi 4 të Udhëzimit Administrativ (MAPL) Nr.04/2023 për Administratë të Hapur në Komunë, si dhe në Qarkoren 2026-01, Drejtoria për Financa, në koordinim me Kryetarin e Komunës së Pejës, z.Gazmend Muhaxheri, Grupin Punues në bashkëpunim me zyrtarët dhe drejtorët e drejtorive komunale dhe Zyrën për Informim, kanë bërë të gjitha përgatitjet e nevojshme për organizimin e dëgjimeve buxhetore publike me qytetarë për përgatitjen e Projekt-Buxhetit 2026-2028 të Komunës së Pejës, të organizuara nga Drejtoria për Buxhet dhe Financa dhe Grupi Punues.

Përgatitja e raportit është bërë duke u bazuar edhe në nenin 30, paragrafët 3, 4, dhe 5 e Udhëzimit Administrativ (MAPL) Nr. 04/2023 për Administratë të Hapur në Komunë.

Në këtë raport mund të gjeni të dhëna lidhur me mbajtjen e formave të ndryshme të konsultimit publik, si dhe mënyrën e pranimit të kërkesave nga ana e qytetarëve (në formë fizike, elektronike dhe gjatë takimeve direkte).

ECURIA E PROCESIT TË KONSULTIMEVE PUBLIKE PËR PLANIFIKIMIN DHE PËRPILIMIN E PROPOZIM-BUXHETIT KOMUNAL

- Grupi punues për organizimin dhe planifikimin e konsultimeve publike për projekt buxhetin për vitin 2026

-Grupi punues për organizimin dhe planifikimin e konsultimeve publike lidhur me projektbuxhetin për vitin 2026 është formuar më 21 shkurt 2025, me vendim të Kryetarit të Komunës së Pejës, z.Gazmend Muhaxheri.

Ky vendim është marrë me qëllim që, në bashkëpunim me programin DEMOS, të sigurohet një proces i hapur, gjithëpërfshirës dhe efektiv i dëgjimeve buxhetore.

Grupi punues ka për detyrë të planifikojë, koordinojë dhe monitorojë të gjitha aktivitetet e nevojshme për zhvillimin e konsultimeve publike, duke garantuar që qytetarët, organizatat e shoqërisë civile dhe palët e tjera të interesuara të kenë mundësi reale për të dhënë mendimet dhe sugjerimet e tyre për projektbuxhetin.

- Përgatitja e planit dhe kalendarit për konsultime publike – e përcjellur nga linqet dhe shpjegimet relevante:

- Konsultimi publik për KAB 2026–2028:

Përgatitja: Dokumentet dhe materialet për konsultimin publik janë përgatitur më 27 maj 2025.

Mbajtja: Konsultimi publik është zhvilluar më 11 qershor 2025, në sallën e Kuvendit të Komunës së Pejës.

Qëllimi i këtij konsultimi ka qenë të prezantohen planet buxhetore afatmesme (për periudhën 2026–2028) dhe të mblidhen komentet, propozimet ose shqetësimet e qytetarëve dhe palëve të interesuara. Kalendar i dëgjimeve buxhetore: Përgatitja: Kalendar, i cili përmbante datat dhe vendet e dëgjimeve publike në lagje/fshatra, është përgatitur më 1 korrik 2025.

Numri i dëgjimeve: Në total janë planifikuar dhe mbajtur 11-të, dëgjime buxhetore.

Mbajtja: Dëgjimet kanë filluar më 04 gusht 2025 dhe kanë përfunduar më 08 gusht 2025. Në këto dëgjime, qytetarët kanë pasur mundësinë të shprehin prioritetet e tyre për investime dhe shpenzime publike.

-Qëllimi i procesit: Ky proces dyfazësh (fillimisht konsultimi publik, pastaj dëgjimet buxhetore) siguron:

- Transparencë: Komuna prezanton publikisht dokumentet buxhetore dhe planet afatgjata.
- Pjesëmarrje qytetare: Banorët marrin pjesë në vendimmarrje dhe japin sugjerime.
- Përputhje me ligjin: Ky është një hap i detyrueshëm nga ligji për menaxhimin e financave publike.

- Linqet e njoftimeve për mbajtjen e konsultimeve publike për KAB dhe propozim-buxhetin vjetor:

<https://peja.rks-gov.net/wp-content/uploads/2025/05/njoftimi.pdf>

<https://peja.rks-gov.net/degjimet-buxhetore-materialet-percjellese-2/>

- Linqet e procesverbaleve të konsultimeve të mbajtura për KAB dhe propozim-buxhetin vjetor:

<https://peja.rks-gov.net/p-content/uploads/2025/08/degjimet-buxhetore-procesverbalet-dhe-listat-e-nenshkrimeve-04-08.08.25.pdf>

<https://peja.rks-gov.net/wp-content/uploads/2025/06/KAB-procesverbali.pdf>

- Narrativ rreth konsultimeve të hershme të komunës me mekanizma të ndryshëm të përfaqësimit të qytetarëve, siç janë “Këshillat e Fshatrave” apo “Bashkësitë Lokale”.

-Gjatë kësaj periudhe janë zhvilluar takime të rregullta me Këshillat e Fshatrave dhe të Bashkësive Lokale, të cilat kanë shërbyer, si platformë për diskutimin e çështjeve më të rëndësishme, që prekin lagjet dhe fshatrat në tërësi.

Në këto mbledhje janë adresuar probleme të ndryshme, të cilat lidhen me infrastrukturën, shërbimet publike, mjedisin dhe zhvillimin ekonomik lokal. Përveç identifikimit të sfidave, anëtarëve të këtyre këshillave u është bërë e ditur detyra për të informuar komunitetin për takimet e ardhshme, të cilat do të organizohen në kuadër të procesit të KAB-it (Kornizës Afatmesme Buxhetore), për periudhën 2026–2028. Kjo synon të sigurojë pjesëmarrje sa më të gjerë të qytetarëve në procesin e vendimmarrjes dhe përfshirje aktive në hartimin e prioriteteve të zhvillimit për vitet e ardhshme.

- Narrativ rreth konsultimeve/takimeve që realizohen nga Kryetari i Komunës me qytetarw – që zakonisht realizohen në një ditë të caktuar të javës, gjithmonë ato që ndërlidhen me idetë konkrete të qytetarëve për kapitale, subvencione apo mallra&shërbimë

-Jo vetëm gjatë këtij mandatit, por edhe në mandatet e kaluara Kryetari i Komunës së Pejës, z.Gazmend Muhaxheri ka zhvilluar takime, pothuajse të rregullta me qytetarët, çdo të enjte, në zyrën e tij.

Këto takime kanë shërbyer si platformë për të dëgjuar drejtpërdrejt shqetësimet dhe idetë e komunitetit.

Ndër propozimet e marra në konsideratë përfshihen përmirësimi i ndriçimit publik në disa lagje periferike, vendosja e stacioneve të reja të autobusëve për të lehtësuar qasjen e nxënësve në shkollë, si dhe gjelbërimi i hapësirave të lëna pas dore.

Në disa raste, kërkesat kanë rezultuar në veprime konkrete, si vendosja e koshave të riciklimit në qendër të qytetit dhe rregullimi i trotuareve të dëmtuara pranë shkollave.

Disa, prej kërkesave të qytetarëve kanë qenë çështje për siguri të vendbanimit, kërkesë për subvencione, probleme shëndetësore, përkrahje financiare, kërkesë për rregullim të rrugëve, kërkesë për punësim, kërkesë për përkrahje të shkollimit të fëmijëve etj.

Këto takime të rregullta kanë forcuar komunikimin mes qytetarëve dhe udhëheqjes lokale, duke krijuar një ndjenjë bashkëpunimi dhe transparencë.

Kërkesat e pranura me shkrim përmes formave të ndryshme.

					
kerkesat 2025.docx	Kerkes per komisionin per Buxhet dhe finan	Kerkes per komisionin per Buxhet dhe finan	kerkesat me email.docx	Kërkesat e banoreve të Fshatit RAUSHIQ,	kerkesat_me email.pdf

Ilustrim i këtij kapitulli:

PËRMBLEDHJE VIZUALE E KAPITULLIT “HYRJE” – Konsultimet Publike për Projekt-Buxhetin 2026

Përmbajtja	Përshkrimi	Shtesë / Link
Formimi i Grupit Punues	<i>Organizimi i konsultimeve publike për KAB 2026-2028 dhe Projekt-Buxhetin 2026</i>	-Grupi Punues për planifikimin dhe organizimin e konsultimeve publike për Projekt-Buxhetin 2026 është formuar më 21 shkurt 2025 me vendim të Kryetarit. -Qëllimi i procesit: -Ky proces siguron: •Transparencë: Komuna prezanton publikisht dokumentet buxhetore dhe planet afatgjata. • Pjesëmarrje qytetare: Banorët marrin pjesë në vendimmarrje dhe japin sugjerime.
Përgatitja e Planit dhe Kalendarit Konsultimeve	<i>Dokumentet dhe materialet për konsultimin publik janë përgatitur më 27 maj 2025.</i> <i>Kalendari, i cili përmbante datat dhe vendet e dëgjimeve publike në lagje/fshatra, është përgatitur më 1 korrik 2025.</i>	- Konsultimi publik për KAB 2026–2028: Mbajtja: Konsultimi publik është zhvilluar më 11 qershor 2025, në sallën e Kuvendit të Komunës së Pejës. Qëllimi i këtij konsultimi ka qenë të prezantohen planet buxhetore afatmesme (për periudhën 2026–2028) dhe të mblidhen komentet, propozimet ose shqetësimet e qytetarëve dhe palëve të interesuara. Kalendari i dëgjimeve buxhetore”: Numri i dëgjimeve: Në total janë planifikuar 11 dëgjime buxhetore. Mbajtja: Dëgjimet kanë filluar më 04 gusht 2025 dhe kanë përfunduar më 08 gusht 2025. Në këto dëgjime, qytetarët kanë pasur mundësinë të shprehin prioritetet e tyre për investime dhe shpenzime publike. -Konsultimi publik për KAB 2026–2028 është hartuar më 27 maj 2025 dhe është mbajtur më 11 qershor 2025, në sallën e Kuvendit të Komunës së Pejës.

		Kalendari i Dëgjimeve Buxhetore, të cilat kanë qenë gjithsej 11, është përgatitur më 1 korrik 2025, ndërsa dëgjimet janë zhvilluar nga data 4 gusht 2025 deri më 8 gusht 2025. https://peja.rks-gov.net/wp-content/uploads/2025/05/njoftimi.pdf https://peja.rks-gov.net/news/njoftim-kalendari-i-konsultimeve-publike-me-qytetare-per-projekt-buxhetin-e-komunes-se-pejes-per-vitin-2026/
Njoftimet për Konsultimet Publike	Linku(i) ku janë publikuar njoftimet zyrtare për konsultimet publike me qytetarë për projekt-buxhetin.	🔗 [Linku i Njoftimeve] https://peja.rks-gov.net/degjimet-buxhetore-materialet-percjellese-2/
Procesverbalet e Konsultimeve	Linku(i) për secilin procesverbal të konsultimeve të mbajtura.	🔗 [Linku për çdo procesverbal] https://peja.rks-gov.net/wp-content/uploads/2025/08/degjimet-buxhetore-procesverbalet-dhe-listat-e-nenshkrimeve-04-08.08.25.pdf
Konsultimet me Mekanizmat Lokalë	Përshkrim narrativ i mënyrës se si komuna ka zhvilluar konsultime të hershme me “Këshillat e Fshatrave” dhe “Bashkësitë Lokale”.	-Gjatë kësaj periudhe janë zhvilluar takime të rregullta me Këshillat e Fshatrave dhe të Bashkësive Lokale, të cilat kanë shërbyer, si platformë për diskutimin e çështjeve më të rëndësishme, që prekin lagjet dhe fshatrat në tërësi. Në këto mbledhje janë adresuar probleme të ndryshme, të cilat lidhen me infrastrukturën, shërbimet publike, mjedisin dhe zhvillimin ekonomik lokal. Përveç identifikimit të sfidave, anëtarëve të këtyre këshillave u është bërë e ditur detyra për të informuar komunitetin për takimet e ardhshme, të cilat do të organizohen në kuadër të procesit të KAB-it (Korniza

		<i>Afatmesme – Buxhetore), për periudhën 2026–2028.</i> <i>Kjo synon të sigurojë pjesëmarrje sa më të gjerë të qytetarëve në procesin e vendimmarrjes dhe përfshirje aktive në hartimin e prioritetëve të zhvillimit për vitet e ardhshme.</i>
Konsultimet nga Kryetari i Komunës	<i>Përshkrim i takimeve të realizuara nga Kryetari – zakonisht në një ditë të caktuar të javës – ku qytetarët kanë parashtruar kërkesa për projekte kapitale, subvencione apo mallra & shërbime.</i>	<i>-Jo vetëm gjatë këtij mandatit, por edhe në mandatet e kaluara Kryetari I Komunës së Pejës, z.Gazmend Muhaxheri ka zhvilluar takime, pothuajse të rregullta me qytetarët, çdo të enjte, në zyrën e tij.</i> <i>Këto takime kanë shërbyer si platformë për të dëgjuar drejtpërdrejt shqetësimet dhe idetë e komunitetit.</i> <i>Ndër propozimet e marra në konsideratë përfshihen përmirësimi i ndriçimit publik në disa lagje periferike, vendosja e stacioneve të reja të autobusëve për të lehtësuar qasjen e nxënësve në shkollë, si dhe gjelbërimi i hapësirave të lëna pas dore.</i> <i>Në disa raste, kërkesat kanë rezultuar në veprime konkrete, si vendosja e koshave të riciklimit në qendër të qytetit dhe rregullimi i trotuareve të dëmtuara pranë shkollave.</i> <i>Disa, prej kërkesave të qytetarëve kanë qenë çështje për sigurim të vendbanimit, kërkesë për subvencione, probleme shëndetësore, përkrahje financiare, kërkesë për rregullim të rrugëve, kërkesë për punësim, kërkesë për përkrahje të shkollimit të fëmijëve etj.</i> <i>Këto takime të rregullta kanë forcuar komunikimin mes qytetarëve dhe udhëheqjes lokale, duke krijuar një ndjenjë bashkëpunimi dhe transparencë.</i>
Konsultimet e pranuar me shkrim	<i>Përshkrim i kërkesave të pranuar me shkrim përmes e-mailit, uebfaqes, apo formave të tjera.</i>	Lista e kërkesave apo propozimeve të pranuar. kerkesat 2025.docx Kerkes per komisionin per Buxhet dhe finan Kerkes per komisionin per Buxhet dhe finan kerkesat me email.docx kerkesat_me_email.pdf Kërkesat e banoreve të Fshatit RAUSHIQ,

2. PËRMBLEDHJE TABELARE E KONSULTIMEVE TË MBAJTURA

Grupi i interesit / Me kë është mbajtur dëgjimi	Data dhe ora	Lokacioni	Nr. total i pjesëmarrësve	Gra	Burra	Nr. total i kërkesave ¹
Dëgjimi buxhetor për KAB 2026-2028	11.06.2025 12:00	Salla e Kuvendit Komunal në Pejë	59	28	31	
OJQ, shoqëri civile dhe klube sportive	04.08.2025 12:00	Salla e Kuvendit Komunal në Pejë	36	18	18	5
Bashkësitët lokalt të qytetit	04.08.2025 16:00	Salla e Kuvendit Komunal në Pejë	27	8	19	9
Banorët e fshatrave të Rugovës	04.08.2025 18:00	Salla e Kuvendit Komunal në Pejë	37	6	31	14
Banorët e fshatrave Trestenik Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull	05.08.2025 16:30	Shkolla fillore "Ali Kelmendi", në Nabërgjan	19	0	19	11
Banorët e fshatrave: Vitomiricë, Katundi i Ri, Brestovik, Lipë, Dubovë dhe Ozdrim	05.08.2025 18:00	Qendra Rinore në Vitomiricë	20	2	18	5
Banorët e fshatrave të Podgurit	06.08.2025 17:30	Shkolla Filllore në Novosellë	15	2	13	7
Banorët e fshatit Gorazhdec	06.08.2025 16:00	Qendra Rinore në Gorazhdec	20	2	18	3
Gra, vajza, klube sportive të vajzave, si dhe organizata, të cilat merren me çështje gjinore.	07.08.2025 16:00	Kuvendi Komunal në Pejë	9	6	3	3

¹ **Shënim:** Numri i kërkesave të parashtruara përfshin si **kërkesa konkrete** (për projekte, subvencione apo mallra/shërbime), ashtu edhe **pyetje apo kërkesa për informacion**, të cilat janë ndërlidhur me progresin e ndonjë investimi ekzistues, procedura për përfitime komunale, etj.

Banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniç	07.08.2025 17:30	Shkolla fillore në Raushiq	36	4	32	14
Banorët e fshatrave të Lugut të Baranit.	08.08.2025 17:30	Shkolla fillore "Dëshmorët e Kombit" Në Baran	24	2	22	11
Banorët e fshatrave të Lugut të Leshanit	08.08.2025 19:00	Shkolla fillore "Skender Çeku" në Qyshk	11	2	9	4
TOTAL			313	80	233	86

3. METODOLOGJIA DHE KRITERET PËR KLASIFIKIMIN E STATUSIT TË KËRKESAVE

Sipas Udhëzimit Administrativ për Administratë të Hapur në Komuna 04/2023, të gjitha propozimet, vërejtjet dhe sugjerimet që janë paraqitur nga publiku brenda mënyrës dhe afatit kohor të përcaktuar me dispozitat e këtij Udhëzimi Administrativ, përfshihen në raportin mbi shqyrtimin publik.

Shqyrtimi i komenteve bëhet nga grupi punues i projekt propozimit i cili vendos për pranimin ose refuzimin e rekomandimeve të marra nga palët e interesuara. Në këtë kapitull janë të paraqitura aspektet/kriteret si dhe terminologjia që grupi punues ka marrë për bazë për klasifikimin e statusit të kërkesave. Më poshtë janë të elaboruara detajisht këto aspekte dhe kriteret.

Pranim/Aprovim: nënkupton që kërkesa konkrete e qytetarit konsiderohet se është e nevojshme për tu realizuar dhe si e tillë do të jetë pjesë e buxhetit për vitin 2026. Pra kërkesat e tilla, si për projekte kapitale, subvencione apo mallra & shërbime janë në buxhetin që i shkon kuvendit/asamblesë për miratim deri me 1 shtator.

Adresim: nënkupton që kërkesa e qytetarit adresohet te subjekti, palët, institucioni relevant. Kjo vlen dhe është relevante në rastet kur kërkesat apo propozimet e qytetarëve nuk janë në kompetencën komunale dhe janë përgjegjësi/kompetencë e një insitucioni tjetër (si psh KEK-ut, Ujësjellësit, etj) dhe kur klasifikohet si e "Adresuar" nënkupton që Komuna do të adresoj apo ka adresuar kërkesën tek institucioni relevant. Adresuar po ashtu mund të nënkuptojë që një kërkesë e qytetarit vetëm se gjenë adresim në projektet ekzistuese komunale (të cilat mund të kenë filluar në vitet paraprake apo janë të planfikuara për vitet pasuese për të cilin po mbahet konsultimi) – që nënkupton se nëse grupi punues nuk është i qartë nëse kjo kërkesë do të jetë me saktësi shembull pjesë e projekteve të vitit 2026, do ta adresoj atë për shqyrtim/përfshirje në buxhet për vitet e ardhshme (term tjetër në këto raste përdoret "E konsideruar" apo "E marrë në konsideratë").

Pjesërisht e pranuar/aprovuar: Nënkupton klasifikimin e kërkesave apo propozimeve të qytetarëve të cilat mund të përfshijnë disa lloj intervenimesh (psh. Në shtrimin e një rruge mund të kërkohet që përveç asfaltimit të rrugës, të punohet edhe në ndriqimin publik të asaj rruge apo edhe mbjelljen e drunjëve dekorativ/gjelbrimin përreth saj). Në këto raste, nëse komuna mund të ketë mundësi buxhetore apo thjesht të prioritzoj vetëm një segment të kesaj kërkesë (shembull shtrimin e rrugës) atëherë arsyeton që për këto arsye, kërkesa aprovohet për shtrimin e rruges, mirepo për vitin 2026 nuk do të ketë mundësi intervenimi në ndriqim publik apo mbjelljen e drunjëve dekorativ. Si e tillë kërkesa mbetet pjesërisht e pranuar/aprovuar.

E refuzuar: Nënkupton kërkesat e qytetarëve të cilat nuk përfshihen në buxhetin e komunës për vitin 2026. Kjo mund të jetë për shumë arsye e që mund të përfshijnë: mungesën e mjeteve financiare, fakti që kërkesa nuk bën pjesë në prioritetet komunale, fakti që kërkesa është më shumë e natyrës individuale se sa me ndikim në komunitet, fakti që për realizimin e kërkesës/investimit do të duhet fillimisht të mënjanohej probleme të ndryshme si shpronësimet apo fakti që menaxhimi i pronës nuk është në kompetencë komunale, etj.

4. TABELARI I DETAJUAR SIPAS KATEGORIVE TË KËRKESAVE DHE STATUSIT QË MARRIN

Tabelari në vijim paraqet listimin e kërkesave të pranuar, duke i kategorizuar ato në bazë të natyrës që kanë, nëpër kategoritë si në vijim:

- Kërkesat e qytetarëve të natyrës “projekte kapitale”,
- Kërkesat e qytetarëve të natyrës “subvencione”,
- Kërkesat e qytetarëve të natyrës “mallra&sherbime”,
- Kërkesat për informacion apo pyetje të ndryshme rreth progresit në realizimin e “x” investimit, apo dhënies së “x” subvencionit, e kështu me radhë.

Legjenda e sqarimit të elementeve që gjenden në tabelarin më poshtë:

- Kategorizimi/Emertimi lartë me Capital Letters se a janë kërkesat në vazhdim të natyrës “INVESTIME KAPITALE”, “SUBVENCIONE”, “MALLRA & SHËRBIME”, apo “PYETJE/KËRKESË PËR INFORMACION/SUGJERIME”
- Kolona e parë tregon për “Kërkesat, sugjerimet, idetë, pyetjet e parashtruara në konsultim” dhe tregon në mënyrë sa më të detajuar se çfarë përfshinë kërkesa
- Kolona e dytë përfshinë “Emër mbiemër të personit apo organizatës që ka dhënë propozimin/kërkesën”
- Kolona e tretë përfshinë “Statusin e kërkesës se a është Pranuar/Aprovuar, Adresuar, Pjesërisht aprovuar, Refuzuar” – sipas kritereve dhe metodologjisë së përcaktuar më lartë në kapitullin e mëhershëm
- Kolona e fundit përmban “Përgjigjet dhe arsyeshmërinë e komunës/grupit punues rreth kërkesës/propozimit të qytetarit apo organizatës që ka parashtruar atë, që tregon se cila janë arsyet e klasifikimit të kërkesës/propozimit në Statusin që është përcaktuar. Këtu duhet të jepen arsye dhe përgjigje sa më të detajuara dhe konkrete në mënyrë që qytetari apo organizata ta ketë të qartë se pse një kërkesë e tyre ka marrë statusin e tillë.

Ilustrim i tabelarit:

Kerkesat si rezultat i Degjimeve Buxhetore të mbajtura per KAB 2026-2028 dhe Propozim-buxhetin vjetor 2026

INVESTIMET KAPITALE			
Kërkesat, sugjerimet, idetë e parashtruara në konsultim	Emri i personit/organizatës	Statusi i kërkesës	Përgjigja dhe arsyeshmëria e komunës/grupit punues
1.Gentonisa Avdyli jam Nënkryetare e Asamblesë Komunale të Fëmijëve ne si Kryesi e Asamblesë Komunale të Fëmijëve në Pejë e kemi pa të arsyeshme me dhanë kontributin tonë në planifikimin e buxhetit 2026 të Asamblesë Komunale të Fëmijëve për përmirësimin e kushteve në shkolla , sepse disa nevoja, që i kemi në shkolla janë higjiena e veçanërisht në toalete, banka të reja dhe të përshtatshme për nxënësit, rrethoja mbrojtëse për shkolla, shëtitore me ushqim të shëndetshëm, mirëmbajtje të trotuareve, pranë shkollave, siguri në objektet e shkollave etj. Salla e Kuvendit Komunal në Pejë 12:00 04.08.2025 OJQ, shoqëri civile dhe klube sportive	Gentonisa Avdyli	Pjesërish t e aprovuar	Nevojat që keni paraqitur për përmirësimin e kushteve në shkolla, duke përfshirë higjienën, mobilimin e përshtatshëm, sigurinë dhe infrastrukturën përcjellëse, do të merren në konsideratë në hartimin final të buxhetit.Komuna është e përkushtuar të sigurojë një ambient të përshtatshëm dhe të sigurt për nxënësit dhe vlerëson shumë bashkëpunimin e vazhdueshëm me Asamblenë e Fëmijëve.
2.Klementina Kelmendi nga organizata “Syri i Vizionit”, unë kam ardhë me disa kërkesa të takimeve të përbashkëta, që kemi pas për urën e gjelbër kanë ardhë disa kërkesa nga KDI dhe qytetarët, një ndër to është rrethimi i kontinierëve të mbeturinave në fshatin Kuçishtë dhe e kanë marr shembull fshatin Shtupeq, vendet me mbeturina të pastrohen. Po ashtu, kemi kërkesë nga qytetarët në financimin e një fushate stimuluese, ku stimulohet raportimi i qytetarëve dhe të shpërblehen për raportimet e tyre. Salla e Kuvendit Komunal në Pejë 12:00 04.08.2025 OJQ, shoqëri civile dhe klube sportive	Klementina Klmendi	Pjesërish t e aprovuar	Ne si komuna do të shqyrtojmë me seriozitet rrethimin e kontinierëve në Kuçishtë dhe pastrimin e zonave të prekur, si dhe mundësinë për organizimin e fushatave stimuluese për raportimin qytetar.

3.Kadri Mavraj nga “7 Shtatori”, po ju përshëndes të gjithëve unë adresimin e kërkesave e kam bërë në shkurt dhe e kam vazhduar deri në maj me shumë kërkesa, buxheti i komunës dhe vërejtjet në tendera kanë mbet disa punime të pakryera e domosdoshme kish me qenë trotuari në rrugën “Konferenca e Bujanit”, prej furrës “Husaj” e deri te rruga “Agim Binak Çelaj”, trotuari me rrethoja është i nevojshëm, ndërsa në rrugën “Myrvete Maksutaj” ku ka ngel kubëzimi duhet me vazhdu, si dhe mirëmbajtjen dhe ndriçimin e kemi problem.BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Kadri Mavraj	Aprovuar	Komuna do të fokusohet në përfundimin e punimeve të nisura, përfshirë trotuarin në rrugën “Konferenca e Bujanit” dhe përmirësimin e ndriçimit në zonat e përmendura.
4.Mazllum Hyseni jam nga pjesa mbi ujësjellës nuk kemi zgjerim të rrugës, nuk kemi rryme e as ujë, as ndriçim të rrugës, jemi goxha shumë banorë dhe askush s’po merret me ne. BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Mazllum Hyseni	Pjesërish t e aprovuar	Do të shqyrtojmë mundësitë për përmirësimin e rrjetit të ujësjellësit, energjisë elektrike, ndriçimit dhe zgjerimit të rrugës, në përputhje me prioritetet dhe kapacitetet financiare.
5.Alfrid Uka – përshëndetje për të gjithë unë jetoj në fillim të lagjes “Kristal”e kam vetëm një kërkesë, që të parashihet një trotuar për fëmijë të asaj lagjes rruga kryesore është “Qerim Muriqi”, që lidhet me rrugën “Jeton Dedushaj”. BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Alfrid Uka	Aprovuar	E kemi parasysh këtë kërkesë në planifikimin e investimeve infrastrukturore për sigurinë dhe mirëqenien e banorëve, veçanërisht të fëmijëve.
6.Sadri Uka nga bashkësia lokale “Kristali” dhe fshati Leshan për lagjen “Kristal” e kam fjalën për rrugën “Azem Lukaj”, “7 Shtatori” është ndërtu në 2005 dhe aty është punu edhe njëherë dhe ujërat e zeza janë në anën e djathtë, si dhe nuk ka vend për trotuar, ndërsa dritat janë të ndezura dhe shpenzojnë shumë, ndërsa në Leshan dhe Kliqinë është një vend, ku një rrugë “Hysen Berisha” është vazhdu deri në një vend, përkatësisht deri te një pronë e caktuar dhe të hapet ajo rrugë dhe të lidhet me rrugën kryesore Pejë-Prishtinë. BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Sadri Uka	Aprovuar	Faleminderit për vërejtjet dhe sugjerimet tuaja lidhur me rrugën “Azem Lukaj” dhe situatën në Leshan dhe Kliqinë.Komuna do të shqyrtojë mundësitë për përmirësimin e infrastrukturës rrugore dhe ndriçimit në këto zona, duke u përpjekur të adresojë nevojat e komunitetit në mënyrë efikase.

7.Shpend Salihaj – përshëndetje për të gjithë së pari më lejoni t’ju falënderoj për një punë, që e keni përfunduar në lagjen time, kisha kërku, që edhe një kërkesë të më plotësohet e rëndësishme së veçantë është rruga kryesore, që lidhet me Tranzit, pra rruga “Adrian Krasniqi” të bëhet shtrimi i trotuareve , korrigjimi i shtyllave të ndriçimit sepse ka shumë nxënës, si dhe po rrezikohen qytetarët. BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Shpend Salihaj	Aprovuar	Komuna do të marrë parasysh kërkesën për shtrimin e trotuareve dhe korrigjimin e shtyllave të ndriçimit në rrugën “Adrian Krasniqi”, duke pasur në fokus sigurinë e nxënësve dhe qytetarëve.
8. Valbona Avdiu – Kryetare e Bashkësisë Lokale “2 Korriku”, po du me ju falënderu për të gjitha punët e mira, që janë bërë në lagjen tonë, ka mbetur vetëm kanali, që pritet me fillu edhe punët aty ne emër të banorëve jemi shumë falënderues, po është me rëndësi të theksojmë se sedimentuesi, që është bërë sidomos në ditët me shi është kërkesë e banorëve, që të pastrohet aty, si dhe kërkesat për disa rrugica të vogla a do të mund të hyjnë në buxhet, për ndriçim është në rregull, si dhe është një mur i dëmtuar, që i ndan rrugët dhe është e nevojshme të largohet. Po ashtu çdo natë po kemi hajni për shkak të ndriçimit, që po ndalet në ora një, janë dhjetë shtëpi, që janë thy. BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Valbona Avdiu	Aprovuar	Komuna do të adresojë pastrimin e sedimentuesit, përmirësimin e kanaleve dhe shqyrtimin e mundësisë për ndriçim në rrugicat e vogla, si dhe intervenimin për murin e dëmtuar. Gjithashtu, do të merren masa për rritjen e sigurisë në zonë, duke analizuar edhe çështjen e ndriçimit gjatë natës.
9.Agim Nikqi – përshëndetje për të gjithë a ka mundësi nëpër lagje me na vendos kamera se po ka shumë hajna, ndërsa policia janë lajmëru, si dhe kemi nevojë për disa policë të shtrirë te stacioni i autobusëve, si dhe një kërkesë për një sallë të sporteve. Të gjitha kërkesat i kam dorëzuar. BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Agim Nikqi	Aprovuar	Ne si komun do të shqyrtojmë mundësinë e vendosjes së kamerave në lagje për rritjen e sigurisë, si dhe do të bashkëpunojmë me Policinë për shtimin e pranisë së forcave në stacionin e autobusëve.
10.Ukë Lajçi – përshëndetje për të gjithë jam nga lagja “Dardania 2”, trotuari, prej Arbërit për mu bashku me “Dardaninë 3”, sepse fëmijët janë në shkollë, si dhe në lagjen ku shumica janë komunitete mungojnë dritat, kanalizimi, asfalti, ndërsa në disa rrugë kanë vendosur zall. BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Ukë Lajçi	Pjesërisht e aprovuar	Çështjet e ngritura si ndërtimi i trotuarit lidhës me “Dardania 3”, mungesa e ndriçimit publik, kanalizimit dhe asfaltimit në zonat me komunitete të ndjeshme, do të shqyrtohen me prioritet në kuadër të planifikimeve buxhetore dhe investimeve të ardhshme infrastrukturore.

11.Bejhan Krasniqi – Kryetar i Këshillit Lokal “Karagaq”, rruga “Vëllezërit Gjokaj”, një pjesë është bërë asfalt, ndërsa një pjesë ka mbetur? BASHKËSITË LOKALE TË QYTETIT 16:00 04.08.2025	Bejhan Krasniqi	Pjesërisht e aprovuar	Faleminderit për adresimin e çështjes lidhur me rrugën “Vëllezërit Gjokaj” në lagjen “Karagaq”. Kërkesa për përfundimin e asfaltimit në pjesën e mbetur do të merret në shqyrtim dhe do të trajtohet në përputhje me prioritetet dhe mundësitë buxhetore të komunës.
12.Agim Haxhiaj – Sot do të flasë në emër të familjes Haxhiaj dua t’i bëj disa kërkesa, që presin me vite me radhë, por para se t’i bëj kërkesat dua t’ju falënderoj për punën, që është bërë në vitin e kaluar. Kam dy kërkesa janë 1300 metra rrugë, që janë anekse rrugore nga villat “Fama”, “Haxhijaha”, “Bujtina e Gjyshes”, si dhe aneksi të vazhdojë për 500 metra, kanalin e shirave, si dhe ndriçimin publik. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Agim Haxhiaj	Pjesërisht e aprovuar	Kërkesat tuaja lidhur me përmirësimin e infrastrukturës rrugore, sistemin e kanalizimit të ujërave të shiut dhe ndriçimin publik në zonën përreth villave “Fama”, “Haxhijaha” dhe “Bujtina e Gjyshes” do të shqyrtohen me prioritet, në kuadër të planifikimeve buxhetore dhe mundësive financiare të komunës.
13.Demë Salihaj -Përfaqesues i fshatit Kuçishtë i kam disa kërkesa, asfaltimi i rrugës lidhëse, që lidhet me trasen Kuçishtë-Bogë, me gjatësi 1700 metra, na e bën të qasshme rrugën në pronat tona, traseja e rrugës, prej rrugës kryesore me dal te kisha, disa bazena të ujit, por tokat më të rëndësishme i kemi pa qasje rrugore. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Deme Salihaj	Pjesërisht e aprovuar	Asfaltimi i rrugës lidhëse në trasenë Kuçishtë–Bogë, si dhe përmirësimi i qasjes rrugore në zonat bujqësore dhe pronat private, do të shqyrtohen në bashkëpunim me drejtorinë përkatëse, në kuadër të planifikimit të investimeve infrastrukturore për vitin 2026.
14.Ramiz Qorraj - Fshati Drelaj e kemi një projekt për një ujësjellës në Liqenat, që e kemi dorëzuar para pesë viteve dhe është i nevojshëm sepse kemi ujë të mjaftueshëm i kemi edhe dy vendbanime një segment afër 3 km rrugë dhe një rrugë te pjesa e Shalës 1 km e 600 metra. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Ramiz Qorraj	Pjesërisht e aprovuar	Projekti për ujësjellësin në zonën e Liqenatit, si dhe segmentet rrugore të përmendura në fshatin Drelaj, do të shqyrtohen nga Drejtoria përkatëse, në kuadër të prioritetëve infrastrukturore për vitin 2026, duke u bazuar në kapacitetet buxhetore dhe rëndësinë e tyre për komunitetin lokal.

15.Ramë Budima - Jam i interesuar për një rrugë në fshatin Stankaj janë 20 ose 30 shtëpi. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Rame Budima	Pjesërish t e aprovuar	Nevoja për ndërtimin e rrugës në fshatin Stankaj do të shqyrtohet nga Drejtoria përkatëse, në kuadër të planifikimeve buxhetore për vitin 2026, duke u vlerësuar në bazë të numrit të banorëve dhe rëndësisë për qasjen e komunitetit.
16.Driton Mujaj -Nga fshati Dukaivë kam një kërkesë te lagja e “Mujajve” për një rrugë deri në 2 km. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Driton Mujaj	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesa për ndërtimin e rrugës në lagjen “Mujajve” në fshatin Dukaivë do të shqyrtohet me prioritet, në kuadër të planifikimit buxhetor për vitin 2026, duke u bazuar në nevojat e komunitetit dhe kapacitetet financiare të komunës.
17.Armend Lajçi – Rrugën, që e përmendi më herët Drejtori Ramiz Qorraj është rruga 980 metra. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Armend Lajci	Pjesërish t e aprovuar	Rrugës me gjatësi 980 metra do të merret parasysh gjatë planifikimit të buxhetit për vitin 2026, duke u fokusuar në përmirësimin e infrastrukturës rrugore në zonën përkatëse.
18.Xhevat Osmanaj - Para dy viteve e kemi bërë një paramasë dhe një parallogari për një rezervuar në lagjen “Gjevukaj” e kam dorëzuar në drejtorat dhe ju jeni në dijeni të gjithë. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Xhevat Osmanaj	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesa për ndërtimin e rezervuarit në lagjen “Gjevukaj”, e paraqitur më parë, do të shqyrtohet me prioritet gjatë procesit të planifikimit të buxhetit për vitin 2026.
19.Isuf Lajçi - Po mendoj, që ka ardhë koha me intervenu në fshatin Shtupeq i Vogël dhe kemi vendos me kërkua asfaltim të rrugës deri ku keni mundësi të paktën të kemi qasje, e kemi një projekt për ujë, që dy vite po ju lutem të na ndihmoni, që të kemi leje nga Ministria e Planifikimit Hapësinor. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Isuf Lajci	Pjesërish t e aprovuar	Interesimi për asfaltimin e rrugës dhe përkrahja në sigurimin e lejes nga Ministria e Planifikimit Hapësinor do të merren në konsideratë gjatë planifikimit të projekteve zhvillimore.
20.Flamur Rexhbogaj - Unë i kam dy kërkesa të vogla nëse ka mundësi e para është për fshatin Bogë ka ngec bazeni i ujit, që ka pa fillu të ndërtohet dhe të vazhdohet rruga dhe të lidhet me rrugën kryesore kanë mbet rreth 300 – 400 metra, nëse ka mundësi se i lidhin dhjetë familje, si dhe një kërkesë te familja Beqiraj janë 400 metra rrugë, nëse ka mundësi. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Flamur Rexhbogaj	Pjesërish t e aprovuar	Do të shqyrtohen mundësitë për përfundimin e bazenit të ujit në Bogë dhe vazhdimin e asfaltimit të rrugës për lidhjen me rrugën kryesore, si dhe për rrugën pranë familjes Beqiraj gjatë planifikimit të projekteve.

21.Florjan Bajraktari - Nga fshati Koshutan në këtë vit me mjetet tona kemi bërë zgjerimin e rrugës, që na dërgon te shtëpia e të parëve tanë te Kadri dhe Hysen Bajri dhe kërkesa jonë është, që sipas mundësive të juaja të bëni asfaltimin e rrugës tonë me gjatësi rreth 1.5 km. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Florjan Bajraktari	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesa juaj për asfaltimin e rrugës me gjatësi rreth 1.5 km do të merret seriozisht në shqyrtim gjatë procesit të planifikimit të buxhetit dhe projekteve.
22.Rabe Nikçi - I kam disa kërkesa e kam rrugën “Reka e Allagës” e “Qafa e Broqit”, e cila i lidh këto dy fshatra, të vazhdojë deri në “Breg të Lopëve”, se është rrugë, që na lidh me rrugën për Peklen, i kemi edhe disa rrugica në fshat rruga e “Ahishtes”, si edhe për ujësjellës, a ka diçka? ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Rabe Nikci	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesa për vazhdimin e rrugës “Reka e Allagës” dhe “Qafa e Broqit” deri në “Breg të Lopëve”, e cila lidh fshatrat me rrugën për Peklen, do të shqyrtohet në kuadër të planifikimit për vitin 2026. Gjithashtu, do të vlerësohen nevojat për përmirësimin e rrugicave në fshat dhe situata lidhur me ujësjellësin. Ne jemi të përkushtuar të adresojmë nevojat infrastrukturore të banorëve të zonës dhe do të punojmë për zgjidhje të qëndrueshme.
23.Genc Kelmendi – Nga fshati Haxhaj për një rrugë, që lidhen fshatrat Haxhaj me Stankaj se s’kemi qasje në pronat tona janë rreth 1060 metra. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Genc Klemendi	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesa për ndërtimin e rrugës lidhëse prej fshatit Haxhaj deri në Stankaj, me gjatësi prej rreth 1060 metrash, e cila siguron qasje në pronat tuaja, do të trajtohet në procesin e planifikimit dhe prioritetizimit të projekteve infrastrukturore për vitin 2026. Ne jemi të angazhuar për përmirësimin e lidhjeve rrugore dhe lehtësimin e qasjes për banorët e zonës.
24.Adem Nikçi – Jam nga fshati Shtupeq i Madh kemi nevojë për një rrugë. Kryetari është i njoftuar. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Adem Nikci	Pjesërish t e aprovuar	Nevoja për ndërtimin e rrugës në fshatin Shtupeq i Madh është e evidentuar dhe, siç u përmend, Kryetari është i njoftuar. Kjo çështje do të shqyrtohet në kuadër të planifikimeve buxhetore për vitin 2026, duke u vlerësuar në përputhje me prioritetet dhe mundësitë financiare të komunës.

25.Agim Nikçi - Deshta me ditë çka po bëhet me rrugët në Rugovë apo të qohemi ne rugovasit të bëjmë diçka vetë se na kanë lanë si mos me qenë pjesë e Kosovës. ME BANORËT E FSHATRAVE TË RUGOVËS 18:00 04.08.2026	Agim Nikci	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesat për përmirësimin e infrastrukturës rrugore në zonën e Rugovës janë të njohura për komunën dhe po trajtohen me seriozitet. Komuna mbetet e përkushtuar për të siguruar përfshirje të barabartë të të gjitha pjesëve të territorit të saj në planifikimet zhvillimore dhe buxhetore, duke u bazuar në prioritetet dhe mundësitë buxhetore të disponueshme.
26.Beqir Kuqi – Unë kam parashtrur kërkesa disa here dhe nuk janë realizu, te na nuk ka ndriçim, prej përmendores e tutje, prandaj dërgojeni një komision le t'i shikojnë a janë të vërteta apo jo, pastaj rrugët për asfaltim janë 250 metra te shtëpiat tona, te Kuqianët, emri i rrugës "Ekrem Berisha". Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Beqir Kuqi	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesat për ndriçimin publik dhe asfaltimin e rrugës "Ekrem Berisha" do të shqyrtohen nga njësitë përkatëse komunale. Komuna do të angazhohet për të vlerësuar gjendjen në terren përmes një komisioni teknik dhe, në bazë të prioriteteve dhe kapaciteteve buxhetore, do të shqyrtojë mundësinë e përfshirjes së tyre në planifikimet e ardhshme infrastrukturore.
27.Hasan Dreshaj –Janë dy çështje shumë të rëndësishme është fjala për mbeturinat inerte, që janë disa kamiona mbeturina, dhe paraqesin rrezik për banorët dhe ata, të cilët i kanë tokat afër, aty duhet një investim kapital, pastaj kjo rruga, prej kafës këtu e gati deri te xhamia të ekzistoj mundësia e një trotuari, sepse deri në asfalt e kanë mbulu therrat, pra ka hapësirë të mjaftueshme, që mundet me u investu, pastaj vendosja e disa pengesave për ngadalësimin e shpejtësisë, sepse mund të ketë pasoja shumë të rrezikshme, si dhe duhet te jetë një patroll e policisë. Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Hasan Dreshaj	Pjesërish t e aprovuar	Menaxhimin i mbeturinave inerte, ndërtimin e trotuarit, vendosjen e pengesave për ngadalësimin e shpejtësisë dhe prezencën më të shtuar të patrullës policore do të përcillen tek drejtoritë përkatëse për vlerësim dhe shqyrtim të mundësisë së trajtimit përmes investimeve kapitale apo intervenimeve të menjëhershme, varësisht nga natyra e tyre dhe prioritetet buxhetore të komunës.

28.Xhevat Sukaj –Te rruga e “Ali Ademit” me pas mundësi me na i vendos disa trupa ndriçues. Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Xhevat Sukaj	Pjesërish t e aprovuar	Nevoja për vendosjen e trupave ndriçues në rrugën “Ali Ademi” do të përcillet tek Drejtoria për Shërbime Publike për shqyrtim të mundësisë së përfshirjes në planin e investimeve apo intervenimeve të rregullta komunale, në përputhje me prioritetet dhe buxhetin në dispozicion.
29.Nezir Berbati –Krahas shumë problemeve, që i kemi në fshatin Nabërgjan unë dua me potencu një problem të kanalizimeve, prej shkollës ekonomike e deri te ne në Ruhot është kanali i hapur, prej 1965, ne jemi para shpërthimit të një epidemie, ujërat e zeza vazhdimisht derdhen, njerëzit janë shumë të rrezikuar. A ka mundësi komuna me ndiku diçka në bashkësi të ujërave, të paktën të pastrohet njëherë? Edhe një segment të rrugës më duhet me potencu është fjala për rrugën “Halil Berbati” e deri te lagjja e “Ibërdemajve”, 150 metra, i lidh lagjet. Po ashtu, edhe për ndriçim publik diçka kanë fol? Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Nezir Berbati	Pjesërish t e aprovuar	Problem i kanalizimit të hapur dhe rreziku për shëndetin publik do të përcillet për shqyrtim urgjent në Drejtorinë për Infrastrukturë dhe në ndërmarrjet përgjegjëse për menaxhimin e ujërave, me qëllim identifikimin e një zgjidhjeje të përkohshme dhe afatgjatë. Kërkesa për asfaltimin e segmentit të rrugës “Halil Berbati” dhe për ndriçimin publik do të shqyrtohen në kuadër të planifikimeve buxhetore dhe prioriteteteve të përcaktuara nga komuna.

30.Agim Haxhiaj - Po lidhem me çështjen e kanalit, që e potencio Nezir Berbati, ai kanal është t'u betonu, prej Katundit të Ri e deri në Vitomiricë, janë t'u vazhdu punimet, ndërsa për hapje nesër kush të do le të vjen me mua unë shkoj te Kompania e Mirëmbajtjes së Ujërave edhe e marrim bagerin edhe e hapin kanal. Sa i përket vendosjes së policëve të shtrirë unë kam pas një bisedë telefonike me Komandantin e Njësisë Rajonale të Pejës për Komunikacion ata kanë dal si komision me i verifiku, sa i përket shkurreve ne si pronar të tokave ku janë shkurret duhet t'i largojmë vetë, sa i përket fshatrave Treboviq e Bllagajë së pari dua t'ju falënderoj për sallën e sporteve në Treboviq, ndërsa kërkoj, që të investohet në shkollën në Treboviq, ambienti i jashtëm dhe i brendshëm, ndërsa rrugët në këto dy fshatra janë 98 përqind të përfunduara, ndërsa ndriçimi duhet të përfundoj prej shkollës fillore "Skënderbeu" e deri në kodra se ka shumë nxënës, që vijnë natën nga shkolla. Të gjitha kërkesat do t'i dorëzoj me shkrim. Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Agim Haxhiaj	Aprovuar	Vlerësojmë informimin mbi progresin e punimeve në kanal. Sa i përket ndriçimit publik dhe gjendjes së shkollës në Treboviq, kërkesat do të shqyrtohen në kuadër të planifikimit buxhetor për vitin 2026, me prioritet për institucionet arsimore dhe sigurinë e nxënësve. Faleminderit për paraqitjen e kërkesave edhe në formë të shkruar, gjë që ndihmon në trajtimin më efikas të tyre.
31.Ahmet Hajdari - Prej shkollës 150 metra janë rrugë për asfaltim kam fol disa here për këtë rrugë. Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Ahmet Hajdari	Aprovuar	Çështja e asfaltimit të segmentit rrugor prej 150 metrash pranë shkollës do të merret parasysh gjatë shqyrtimit të projekteve infrastrukturore për vitin 2026, në varësi të prioritetit dhe buxhetit të mundshëm. Vlerësojmë angazhimin tuaj të vazhdueshëm.
32.Ali Dreshaj – Unë kërkoj nga komuna nëse ka mundësi të na i pastroj fushat nga mbeturinat, sepse fajet i kemi na vetë. Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Ali Dreshaj	Aprovuar	Kërkesa për pastrimin e fushave nga mbeturinat do të shqyrtohet në bashkëpunim me drejtorinë përkatëse dhe do të trajtohet në kuadër të aksioneve për mirëmbajtjen e mjedisit, gjithmonë në bashkëpunim me komunitetin lokal.

33.Imer Krasniqi – Më kanë premtu vjet për një rrugë, që e kanë shti në projekt deshta me ditë a ka diçka të re? Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Imer Krasniqi	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesa juaj do të rishqyrtohet në kuadër të projekteve të planifikuara dhe do të verifikohet statusi i saj në koordinim me drejtorinë përkatëse, për të parë nëse është paraparë në buxhetin apo programin e investimeve.
34.Arben Morina - Sa i përket kanaleve të ujitjes jemi shumë keq, që tri vjet i kemi vetëm 400 metra edhe aty nuk shkon uji, i kam 1500 metra kanal në Lutogllavë edhe 2300 metra në fshatin Trestenik. Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Arben Morina	Pjesërish t e aprovuar	Problematika lidhur me kanalet e ujitjes do të trajtohet në bashkëpunim me institucionet përgjegjëse për të siguruar përmirësimin e furnizimit me ujë dhe zgjidhjen e çështjeve teknike në zonat e përmendura. Do të bëhet një vlerësim i detajuar dhe do të ndërmerren veprimet e nevojshme.
35.Jeton Dreshaj –Kemi nevojë shumë për ndriçim publik. Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Jeton Dreshaj	Pjesërish t e aprovuar	Do të shqyrtohet mundësia e përmirësimit dhe zgjerimit të ndriçimit publik në zonat e përmendura, në përputhje me kapacitetet dhe prioritetet e komunës.
11.Ramiz Dreshaj – Kemi shumë problem me ujërat e zeza. Me banorët e fshatrave Trestenik, Nabërgjan, Treboviq, Ruhot, Lutogllavë, Llabjan, Bllagajë dhe Nakull 16:30 05.08.2025	Ramiz Dreshaj	Aprovuar	Kjo çështje do të trajtohet me prioritet dhe do të kërkojmë zgjidhje adekuate në bashkëpunim me institucionet përgjegjëse për përmirësimin e infrastrukturës së ujërave të zeza në zonat përkatëse.
36.Shkumbin Prekaj - Kryetar i Bashkësisë Lokale Dubovë dhe Ozdrim ne i kemi pas disa kërkesa vazhdimisht edhe pse shumica, prej tyre janë përfunduar, por ka edhe të tjera, që për vite më radhë për shkak të buxhetit janë shtyrë për vitet e ardhshme, si vijim është ndriçimi i fshatit Ozdrim, si dhe rrethojat e fshatit, trotuari nga shkolla fillore e deri te varrezat, salla e sportit në shkollën fillore, rrethojat e shkollës fillore, asfaltimi 420 metra, dhe kanalet e ujitjes 800 metra. Me banorët e fshatrave: Vitomiricë, Katundi i Ri, Brestovik, Lipë, Dubovë dhe Ozdrim. 18:00 05.08.2025	Shkumbin Prekaj	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesat tuaja janë marrë në konsideratë dhe do të trajtohen në përputhje me mundësitë buxhetore të komunës. Përpyekjet për ndriçimin e fshatit Ozdrim, rrethojat, trotuarin, sallën e sportit, asfaltimin dhe kanalet e ujitjes do të vazhdojnë sipas prioriteteve dhe planifikimit të ardhshëm. Jemi të angazhuar për përmirësimin e infrastrukturës në fshatrat Vitomiricë, Katundi i Ri, Brestovik, Lipë, Dubovë dhe Ozdrim.

37.Qerim Krasniqi -Kryetar i Bashkësisë Lokale në Vitomiricë ju falënderoj për punët, që kanë përfunduar, por kemi edhe kërkesa të tjera për rrugën transitore, e cila është asfaltu po është në gjendje të dobët edhe ndriçimi ka nevojë, si dhe rruga te ambulanta me rrugën, që shkon për Radavc ka nevojë për asfaltim, rruga te stacioni i ri ka nevojë për asfaltim dhe ndriçim, si edhe kemi nevojë për ujësjellës. Me banorët e fshatrave: Vitomiricë, Katundi i Ri, Brestovik, Lipë, Dubovë dhe Ozdrim. 18:00 05.08.2025	Qerim Krasniqi	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesat lidhur me gjendjen e rrugës transitive, nevojën për ndriçim publik, asfaltimin e rrugëve pranë ambulantës dhe stacionit të ri, si dhe për ujësjellësin, janë marrë parasysh dhe do të shqyrtohen në kuadër të planifikimit buxhetor dhe investimeve kapitale të ardhshme.
38.Muhamet Shala - Shumicën e kërkesave i përmendi z.Prekaj, por kemi edhe një shqetësim, si banorë e si prindër me intervenu te shkolla në fshatin Ozdrim për një nënkalim se i kemi fëmijët e rrezikuar dhe me ju falënderu për punët e mira, që i keni bërë deri më tash. Me banorët e fshatrave: Vitomiricë, Katundi i Ri, Brestovik, Lipë, Dubovë dhe Ozdrim. 18:00 05.08.2025	Muhamet Shala	Aprovuar	Kërkesa për ndërtimin e një nënkalimi do të shqyrtohet me prioritet në kuadër të planifikimeve infrastrukturore të vitit të ardhshëm, me qëllim përmirësimin e kushteve dhe rritjen e sigurisë për fëmijët dhe gjithë komunitetin.
39.Rexhë Hysenaj - Ne kemi nevojë për rrugë, që i lidh dy fshatra, sepse do të ishte në interes të të gjithë qytetarëve. Me banorët e fshatrave: Vitomiricë, Katundi i Ri, Brestovik, Lipë, Dubovë dhe Ozdrim. 18:00 05.08.2025	Rexhe Hysenaj	Pjesërish t e aprovuar	Rruga lidhëse ndërmjet dy fshatrave do të shqyrtohet në kuadër të prioriteteve infrastrukturore, me qëllim përmirësimin e qasjes dhe shërbimeve për qytetarët e asaj zone.
40.Izet Kojiç - Përsëritet për të gjithë ne po kemi problem me këto shkurret këtu para Qendrës Rinore në Vitomiricë, me pas mundësi me i largu. Me banorët e fshatrave: Vitomiricë, Katundi i Ri, Brestovik, Lipë, Dubovë dhe Ozdrim. 18:00 05.08.2025	Izet Kojic	Aprovuar	Kërkesa për largimin e shkurreve para Qendrës Rinore në Vitomiricë do të përcillet tek shërbimet përkatëse dhe do të trajtohet në kuadër të mirëmbajtjes së hapësirave publike.
41.Jugo Dunic - Ndërtimi i kanalizimit, lumi është i pashfrytëzueshëm nga kundërmimet sepse derdhen kanalizimet në të, a ka mundësi që këto derdhje të ndërpriten? A ka mundësi për shfrytëzimin e ujit për ujitje, i cili del nga fabrika e përpunimit të ujit? Me banorët e fshatit Gorazhdec 16:00 06.08.2025	Jugo Dunic	Aprovuar	Kërkesa për ndalimin e derdhjes së ujërave të zeza në lumë dhe shqyrtimi i mundësisë për shfrytëzimin e ujit që del nga fabrika e përpunimit do të përcillen tek drejtoritë kompetente, në mënyrë që të shqyrtohen në kuadër të planifikimeve për mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhimin e resurseve ujore.

42.Darko Dimitrijevic - Kush është kompetent për rrymë, mungesa e rrymës, e cila mungon thuajse gjatë tërë ditës të gjitha gjërat ushqimore prishen në frigorifera për ngrirje të thellë, a keni mundësi, që të bëni takime me KEDS-in, që kjo gjendje të tejkalohet. Shtëpia e kulturës në Gorazhdec është në gjendje të mjerueshme, a keni mundësi, që të investoni në sanimin e saj të rregullohet podi, kulmi, i cili e lëshon ujin, dritaret të vendosen të reja dhe të vendosen disa klima. Kjo shtëpi është e pashfrytëzueshme dhe ka mundësi të shfrytëzohet nga të rinjtë për aktivitete kulturore, si dhe për takime të ndryshme nga qytetarë të tjerë. Me banorët e fshatit Gorazhdec 16:00 06.08.2025	Darko Dimitrijevic	Aprovuar	Çështja e mungesës së rrymës do të përcillet tek autoritetet përgjegjëse, ndërsa kërkesa për ndërmjetësim me KEDS-in do të shqyrtohet në funksion të përmirësimit të furnizimit me energji elektrike. Sa i përket Shtëpisë së Kulturës në Gorazhdec, vlerësimi i gjendjes aktuale dhe mundësitë për sanim do të trajtohen nga drejtoritë përkatëse në kuadër të planifikimit buxhetor dhe investimeve në infrastrukturën kulturore.
43.Sylë Peli - Jam përfaqësues i fshatit Novosellë zakonisht, po marrim kritika nga personat, të cilët nuk vijjnë kurrë në takime jam munduar në mënyrën më të mirë të mundshme t'i përfaqësoj interesat e fshatit, pothuajse të gjitha kërkesat janë realizu, por kemi edhe kërkesa të tjera për vitin 2026 kemi nevojë, që prej urës e deri te xhamia të pastrohet zhavorri, mirëmbajtja po na mungon shumë në fshat, urgjentisht na duhet një parking në rastet kur po kemi raste të vdekjes. Pastaj, ndriçimi në fshat është në rregull, por janë disa drita, që kanë nevojë për rishikim.Të paktën çdo fshat ta ketë ka një punëtor, që të kujdeset për fshtin dhe t'i sigurohet një pagë simbolike. Me banorët e fshatrave të Podgurit 17:30 06.08.2024	Syle Peli	Pjesërish t e aprovuar	Faleminderit për përfaqësimin e vazhdueshëm dhe adresimin konstruktiv të kërkesave të komunitetit. Kërkesat e shprehura për pastrimin e zhavorrit, sigurimin e një hapësire për parking në raste të vdekjes, si dhe mirëmbajtjen e ndriçimit publik do të shqyrtohen nga drejtoritë përkatëse në kuadër të planifikimeve për vitin 2026. Po ashtu, propozimi për angazhimin e një personi për mirëmbajtjen e përditshme të fshatit do të vlerësohet në aspektin e mundësive buxhetore dhe organizative.
44.Ukë Selimaj - Unë i kam tri pika, që deshta me i theksu është problem kanalizimi, i cili ka qenë investim i qeverisë qendore, por në bashkëpunim me Komunën, ka mbet në gjysë se banoret pyesin se i përfshin pesë fshatra, ndriçimi publik në lagjen atje lart ku jam unë, rregullimi i varrezave të fshatit ose një mur rrethues. Me banorët e fshatrave të Podgurit 17:30 06.08.2024	Uke Selimaj	Pjesërish t e aprovuar	Çështja e kanalizimit që përfshin pesë fshatra do të shqyrtohet në koordinim me institucionet përkatëse, me qëllim të identifikimit të mundësive për vazhdimin e projektit. Kërkesat për ndriçim publik dhe rregullimin e varrezave përmes një muri rrethues do të vlerësohen nga drejtoritë përkatëse në kuadër të planifikimeve për vitin 2026.

45.Jakup Blakaj -Jam nga Radavci ju përshtendes të gjithëve me juve Kryetar pata bisedu për kanalizim dhe më the se s'ka mjete buxhetore, por kemi nevojë për ndriçim dhe trotuar. Me banorët e fshatrave të Podgurit 17:30 06.08.2024	Jalup Blakaj	Pjesërish t e aprovuar	Ndriçimi publik dhe ndërtimi i trotuarit në Radavc do të shqyrtohen me prioritet në kuadër të planifikimeve të komunës për vitin 2026-2028. Sa i përket kanalizimit, jemi të vetëdijshëm për mungesën e mjeteve buxhetore, por do të vazhdojmë të kërkojmë mundësi për realizimin e këtij projekti në të ardhmen, në bashkëpunim me institucione relevante.
46.Imer Mujaj - I kam disa kërkesa të banorëve, te asfaltimi i disa rrugicave, sepse rrugët kryesore janë përfundu, pastaj te na s'ka transport publik për nxënës dhe banorë, në hymje të fshatit te rruga kryesore një shesh është i nevojshëm për banorët, qendra e fshatit ku është ndërtu Shtëpia e Kulturës, ndërsa në bujqësi jemi më së keqi rrugët fushore në Jabllanicë të Vogël janë të pakalueshme, edhe te kanalet e ujitjes kemi shumë problem me ujë me dërgu deri te arat, si dhe kemi nevojë për dy mure mbrojtëse. Me banorët e fshatrave të Podgurit 17:30 06.08.2024	Imer Mujaj	Pjesërish t e aprovuar	Faleminderit, z. Mujaj, për paraqitjen e kërkesave të banorëve të fshatrave të Podgurit.Lidhur me asfaltimin e rrugicave, do të shqyrtohet mundësia për vazhdimin e investimeve në rrugët lokale, duke pasur parasysh përparimin që është arritur deri tani në rrugët kryesore.Sa i përket transportit publik për nxënës dhe banorë, do të bëjmë përpjekje që të bashkëpunojmë me operatorët lokalë për sigurimin e një shërbimi sa më të mirë dhe të qëndrueshëm.Kërkesa për ndërtimin e një sheshi në hyrje të fshatit pranë Shtëpisë së Kulturës do të merret në konsideratë në kuadër të planifikimeve urbane dhe zhvillimore.Në sektorin e bujqësisë, do të angazhohemi për përmirësimin e rrugëve fushore në Jabllanicë të Vogël dhe rregullimin e kanaleve të ujitjes për të siguruar qasje të mjaftueshme të ujit deri te arat. Gjithashtu, kërkesat për dy mure mbrojtëse do të vlerësohen për realizim sipas nevojës dhe kapaciteteve.

47.Lindar Azemaj – Jam prej Radavci përshëndetje për të gjithë na në Radavc infrastrukturën se kemi keq, por disa kanale të ujitjes, që kanë projekte janë shumë të nevojshme, si dhe kemi nevojë për një mur mbrojtës te kthesa, si dhe rruga kryesore e Radavcit, nëse ka mundësi me rregullu, si dhe ndriçimi në park dhe te ambulanta e fshatit nuk është në rregull. Me banorët e fshatrave të Podgurit 17:30 06.08.2024	Lindar Azemaj	Pjesërish t e aprovuar	Lidhur me kanalizimet e ujitjes që janë në projekt, do të bëhet një rishikim i situatës për avancimin e punimeve dhe zbatimin e tyre sipas prioriteteve dhe burimeve në dispozicion.Kërkesa për ndërtimin e një muri mbrojtës në kthesë do të shqyrtohet me prioritet për të garantuar sigurinë e banorëve dhe përdoruesve të rrugës.Sa i përket rrugës kryesore të Radavcit, do të bëjmë vlerësimin teknik dhe do të planifikojmë intervenimet e nevojshme për përmirësimin e gjendjes së saj.Gjithashtu, do të shqyrtohet dhe përmirësohet ndriçimi publik në park dhe pranë ambulancës së fshatit, duke siguruar kështu kushte më të mira dhe më të sigurta për qytetarët.
48.Donjeta Bërdynaj – Një rrugë rreth 200 metra, në lagjen “Bërdynaj” dhe një kanal i ujitjes rreth 120 metra. Me banorët e fshatrave të Podgurit 17:30 06.08.2024	Donjeta Bërdynaj	Pjesërish t e aprovuar	Kërkesa për asfaltimin e rrugës rreth 200 metra në lagjen tuaj do të shqyrtohet në kuadër të planifikimeve infrastrukturore të komunës, duke u bazuar në prioritetet dhe kapacitetet financiare në dispozicion.Po ashtu, do të bëhet vlerësimi dhe planifikimi për ndërtimin ose mirëmbajtjen e kanalit të ujitjes prej 120 metrash, për të siguruar furnizimin efikas me ujë për nevojat bujqësore të komunitetit.

49.Gazmend Zeneli – Jam qytetar i Pejës, përkatësisht jetoj te pjesa e stacionit të autobusëve, qytetarët ankesa kanë tërë ditën, ndërsa asnjë nuk janë prezent, nuk kanë interes asgjë për të mirën e qytetit, ndërsa këtu te fletushka e investimeve e pashë, që këtu te pjesa e investimeve a lidhet pjesa ka banka, prej stacionit të autobusëve lart apo është vetëm pjesa kryesore? Po ashtu, kam një lutje, që te rruga jonë “Vëllezërit Topulli”, ku ndertimi i shtëpive ka bërë dëmtimin e rrugës, nuk ka javë, që s’kemi probleme, kam bërë kërkesë disaherë për rregullimin e ndriçimit rrugor? Me gra, vajza, klube sportive të vajzave, si dhe organizata, të cilat merren me çështje gjinore. 16:00 07.08.2025	Gazmend Zeneli	Aprovuar	Sa i përket investimeve në zonën pranë stacionit të autobusëve dhe lidhjes me pjesën ku ndodhet banka, do të bëhet një verifikim i detajuar për të sqaruar zonat e përfshira në projektet infrastrukturore, në mënyrë që të kemi qartësi mbi punimet dhe shtrirjen e tyre.Në lidhje me rrugën “Vëllezërit Topulli”, ku dëmtimet e shkaktuara nga ndërtimet e reja kanë krijuar shqetësime, si dhe problemet me ndriçimin rrugor, kërkesa juaj do të trajtohet me prioritet. Do të bëhet inspektim përkatës dhe planifikim për riparimin e dëmeve dhe përmirësimin e ndriçimit, për të siguruar një ambient më të sigurt për të gjitha banoret.
50.Anisa Fetahaj - Pas takimit të mbajtur me Kryetarin e Bashkësisë Lokale, z.Osman Mulliqi, kryesinë e fshatit dhe banorët i kemi listuar disa kërkesa, siç janë: ndërtimi i një çerdhe publike, vazhdimi i projektit të ndërtimit të kanalizimit të segmenteve, ku është i përfshirë rreth 1800 metra, nga lagjja “Babanaj” e deri në Raushiq, lagjja e Mulliqve, Boqollve dhe Thaqve rreth 300 metra, lagjja Dinaj rreth 500 metra, asfaltimi i rrugës lokale, që e lidh fshatin Raushiq me Dardani rreth 550 metra, asfaltimin e rrugëve të fshatit, rreth 1800 metra, kanalet e ujitjes, ndërtimin e trotuarit, nga lagjja Veselaj. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Anisa Fetahaj	Pjesërisht e aprovuar	Kërkesat tuaja për ndërtimin e çerdhes publike, vazhdimin e projektit të kanalizimit për segmentet e përmendura, asfaltimin e rrugëve lokale dhe përmirësimin e infrastrukturës së kanaleve të ujitjes janë marrë në shqyrtim. Do të bëjmë përpjekje që këto projekte të planifikohen dhe realizohen në kuadër të mundësive buxhetore dhe prioriteteve zhvillimore të komunës.Gjithashtu, ndërtimi i trotuarit në lagjen Veselaj do të shqyrtohet për të siguruar sigurinë dhe lehtësinë e lëvizjes së banorëve.

51.Xhevdet Zekaj – Prej fshatit Raushiq, kjo vajza e ceki kanalizimin nga fshati Raushiq, na jemi diku 50 shtëpi e me mbet fshati pa kanalizim dhe pa ndriçim, prej lagjes “Babanaj” e deri në kryq, kam qenë disahere edhe te Osmani për këtë çështje. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Xhevdet Zekaj	Aprovuar	Jemi të vetëdijshëm për nevojat e banorëve dhe përkushtimi ynë është që të gjejmë zgjidhje të qëndrueshme për të gjithë pjesëtarët e komunitetit.Kërkesa juaj do të trajtohet me prioritet në kuadër të planifikimeve dhe burimeve ekzistuese të komunës. Do të angazhohemi që të përfundojnë investimet e nevojshme për kanalizimin dhe ndriçimin në pjesët e mbetura të fshatit, për të siguruar kushte më të mira jetese për banorët.
52.Rexhë Veselaj - Përshëndetje të gjithëve unë e di, që buxheti ndahet në bazë të sipërfaqes dhe banorëve, pra në këtë fletushkë po e shoh, që Raushiqi po delka me një impiant me 22 mijë euro për katër fshatra, se Raushiqi i ka disa biznese të veta, që kontribuojnë në Komunë në tatime. Na kemi problem me ujëra të zeza. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Rexhe Veselaj	Aprovuar	Faleminderit për vërejtjet dhe për angazhimin tuaj në mbrojtje të interesave të komunitetit. Jemi të vetëdijshëm për rëndësinë e trajtimit adekuat të ujërave të zeza dhe kontributin që bizneset lokale japin për zhvillimin e komunës.Ndërhyrjet infrastrukturore, përfshirë impiantet për trajtimin e ujërave të zeza, planifikohen në mënyrë që të përfshijnë sa më shumë komunitete dhe të jenë të qëndrueshme në afat të gjatë. Investimi prej 22 mijë eurosh që përmendet është pjesë e një projekti më të gjerë që synon përmirësimin e kushteve për disa fshatra, duke marrë parasysh kapacitetet dhe nevojat reale.Komuna vazhdon të punojë për rritjen e buxhetit dhe investimeve për të gjithë banorët, duke u munduar të gjejë zgjidhje të drejtë dhe efektive për çdo komunitet.

53.Muhamet Mahmutaj – Ju përsëritet të gjithëve unë e kam vetëm një kërkesë për një kanalizim dhe kërkesën e kemi bërë edhe me shkrim. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Muhamet Mahmutaj	Aprovuar	Ju sigurojmë se kërkesa juaj është marrë në konsideratë dhe po trajtohet me prioritet nga Komuna. Jemi në proces të planifikimit dhe zbatimit të projekteve infrastrukturore, përfshirë edhe ndërtimin e kanalizimeve në zonat që kanë nevojë më urgjente. Do të bëjmë maksimumin që të përmirësojmë kushtet e jetesës së banorëve dhe do t'ju mbajmë të informuar për zhvillimet e mëtejshme.
54.Miftar Avdijaj - Janë dy vjet, që e kam parashtrur një kërkesë për kanal të ujitjes me gjatësi 2500 metra, tani e kemi edhe një kërkesë tjetër zgjerimi i rrugës, prej xhamisë e deri te lagjja jonë, 2 km gjatësia, ndriçimi publik, si dhe me na e asfaltu rrugën deri te varrezat. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Miftar Avdijaj	Aprovuar	Ju sigurojmë se kërkesat për ndërtimin e kanalit të ujitjes me gjatësi 2500 metra, zgjerimin e rrugës prej xhamisë deri te lagjja, ndriçimin publik, si dhe asfaltimin e rrugës deri te varrezat janë marrë në konsideratë dhe do të shqyrtohen me prioritet nga Komuna. Ne jemi duke punuar në planifikimin e projekteve infrastrukturore për vitin e ardhshëm dhe do të përpiqemi të adresojmë këto kërkesa në mënyrë të efektshme dhe në përputhje me kapacitetet buxhetore.

55.Avni Voci – Unë jam shumë i kënaqur me punën tënde deri më tash, u fol shumë për kanalizim e unë e kam shtëpinë në fund atje dhe kanalizim nuk kam, ujë nuk kam edhe kanë mbet pesë ose gjashtë drita. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Avni Voci	Pjesërish t e aprovuar	Përsa i përket kërkesave tuaja lidhur me kanalizimin dhe furnizimin me ujë në lagjen ku jetoni, ju informojmë se kemi në plan zgjerimin e rrjetit të kanalizimit dhe përmirësimin e furnizimit me ujë për zonat që aktualisht nuk janë të përfshira. Sa i përket ndriçimit publik, do të shqyrtohet dhe do të ndërmerren masat e nevojshme për të siguruar funksionimin e plotë të dritave në zonën tuaj. Këto investime do të realizohen në përputhje me kapacitetet buxhetore për periudhën 2026-2028 dhe prioritet do t’u jepet zonave me nevojë më urgjente.
---	-------------------------	--	---

56.Behxhet Alimehaj – Jam prej Lubeniqi është hera e tretë, që marr pjesë në planifikim buxhetor dhe kërkesat janë të njëjta më tregoni cilat nga këto 7 pika do të realizohet në buxhetin e ardhshëm? Lidhja e kanalizimi me impiant, ndriçimi i dy lagjeve komplet, oda e fshatit, kanalet e ujitjes, që kanë mbet në gjysmë dhe përfundimi i rrugëve të planifikuara? Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Behxhet Alimehaj	Pjesërish t e aprovuar	Të gjitha kërkesat tuaja janë marrë në konsideratë dhe do të shqyrtohen me kujdes në kuadër të buxhetit për periudhën 2026-2028. Në këtë fazë, prioritet do t'u jepet lidhjes së kanalizimit me impiantin, përfundimit të kanaleve të ujitjes që kanë mbetur në gjysmë, si dhe përfundimit të rrugëve të planifikuara. Ndriçimi i dy lagjeve dhe përmirësimi i infrastrukturës në odën e fshatit do të konsiderohen në fazat e mëvonshme, në varësi të mundësive buxhetore dhe kapaciteteve të investimeve. Ne do të vazhdojmë të punojmë ngushtë me banorët dhe komunitetin për të realizuar sa më shumë projekte që kontribuojnë në përmirësimin e jetës së qytetarëve.
57.Fisnik Shala -Kërkesat tona janë asfaltimi i rrugës “Valon Shala” 500 metra, asfaltimi i rrugëve brenda lagjeve te fshatit rreth 1500 metra, ndërtimi i kanaleve të ujitjes me gjatësi 2500 metra, ndërtimi i shtëpisë së fshatit, zgjerimi i kanalizimit në rrugën “Ara e Madhe”, siç e quajmë ne 400 metra dhe ndërtimi i këndit për fëmijë, pra këto janë kërkesat për fshatin Loxhë. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Fisnik Shala	Pjesërish t e aprovuar	Projektet për asfaltimin e rrugës “Valon Shala” dhe rrugëve brenda lagjeve, ndërtimin e kanaleve të ujitjes, zgjerimin e kanalizimit në rrugën “Ara e Madhe” dhe krijimin e këndit për fëmijë janë në vëmendjen tonë dhe do të shqyrtohen në kuadër të planifikimit të buxhetit . Po ashtu, ndërtimi i shtëpisë së fshatit do të vlerësohet për realizim sipas mundësive buxhetore. Do të punojmë për t'i adresuar këto nevoja në përputhje me prioritetet dhe kapacitetet ekzistuese.

58.Bekim Malushaj - Kemi kërkesë rregullimin e grazhdeve, keni punu mjaft, po kërkesa kemi prapë. Po ashtu, ne kemi bërë një kërkesë për palestër, në fshatin Llozhan edhe numri i nxënësve është mjaft i madh, pra brenda mundësive buxhetore. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Bekim Malushaj	Pjesërish t e aprovuar	Rregullimi i grazhdeve do të konsiderohet në kuadër të planifikimeve për zhvillim rural dhe bujqësor, duke marrë parasysh prioritetet dhe mundësitë buxhetore. Sa i përket ndërtimit të palestrës në Llozhan, kjo kërkesë do të shqyrtohet me kujdes duke marrë parasysh nevojat e nxënësve dhe kapacitetet financiare të komunës.
59.Egzon Kastrati - Na i kemi disa kërkesa të fshatit Dobërdol e para është ndriçimi i fshatit, kanali i ujitjes, që ne e quajmë kanali i ujitjes te Riza, në gjatësi 650 metra, edhe një kanal tjetër i ujitjes i njohur për ne si te Zymerajt rreth 250 metra, i kemi edhe disa rrugica të papërfunduara, në gjatësi 600 metra. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Egzon Kastrati	Pjesërish t e aprovuar	Ndriçimi i fshatit Dobërdol do të jetë prioritet në planifikimet për përmirësimin e infrastrukturës publike. Kanalet e ujitjes në gjatësi prej 650 dhe 250 metrash do të shqyrtohen për financim dhe realizim në bazë të buxhetit dhe kapaciteteve teknike. Po ashtu, rregullimi i rrugicave të papërfunduara do të jetë pjesë e programit të investimeve.
60.Idriz Shabaj - Nga Raushiqi i Ri te na përveç tri rrugëve, të cilat janë asfaltu lagjja “Mekuli”, lagjja “Tahiraj” nuk ka ndriçim, lagjja andej ka komunitetet as andej s’ka ndriçim, si dhe kanalet e ujitjes. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Idriz Shabaj	Pjesërish t e aprovuar	Ndriçimi publik në lagjet “Mekuli”, “Tahiraj” dhe komunitetet përreth do të jetë pjesë e prioriteteve tona për periudhën 2026-2028. Po ashtu, investimet në kanalet e ujitjes do të planifikohen në përputhje me nevojat dhe mundësitë buxhetore, për të siguruar përmirësim të kushteve të jetesës dhe zhvillimit bujqësor në fshat.

61.Rrustem Sumaj - Unë ju falënderoj për punët, të cilat i keni përfunduar asfaltimin dhe kanalizimin dhe e kam një pyetje prej rrugës kryesore, prej restorant “Alaskës” e deri te shkolla në Raushiq ka shumë qarkullim dhe nuk ka trotuare është problem si për fëmijë, si për të rritur. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025 Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Rrustem Sumaj	Aprovuar	Në kuadër të planifikimit të buxhetit, do të shqyrtohet mundësia për ndërtimin e trotuareve përgjatë rrugës kryesore nga restoranti “Alaska” deri te shkolla në Raushiq, me qëllim rritjen e sigurisë për këmbësorët, veçanërisht për fëmijët dhe të rriturit. Kjo çështje do të jetë prioritet në planet infrastrukturore për periudhën në vijim.
62.Osman Dinaj - Sa i përket buxhetit është një shumë e mirë nëse bëhet funksionale p.sh. investoni te Bërdynajt në Mulli, ndërsa Barani s’kanë ujë me pi, sa i përket kanaleve fekale, pastaj një trotuar këtu në Raushiq ka mbet keq, sepse ka lëvizje të nxënësve. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Osman Dinaj	Aprovuar	Në planifikimin e buxhetit do të përfshihen investime të synuara në përmirësimin e furnizimit me ujë në zonën e Bërdynajt dhe Baranit, si dhe zgjidhja e problemeve me kanalet fekale në këtë rajon. Po ashtu, do të shqyrtohet edhe rregullimi i trotuarit në Raushiq për sigurinë e nxënësve dhe qytetarëve. Këto prioritet do të trajtohen me kujdes në kuadër të investimeve infrastrukturore.
63.Bekim Morina - I kam disa kërkesa për fshatin Vragoc kanalet e ujitjes, si dhe ndriçimin publik. Me banorët e fshatrave Dobërdol, Llozhan, Graboc, Poçestë, Millovanc, Pishtan, Loxhë, Zllapek, Raushiq dhe Lubeniq. 17:30 07.08.2025	Bekim Morina	Aprovuar	Sa i përket kërkesave për kanalet e ujitjes dhe ndriçimin publik në fshatin Vragoc, planifikimi i buxhetit do të përfshijë prioritetet për përmirësimin e infrastrukturës rurale, duke u fokusuar në zhvillimin e sistemeve të ujitjes dhe zgjerimin e rrjetit të ndriçimit publik.

64.Muhamet Berisha – Nga fshati Kryshec punët kryesore kanë përfunduar të gjitha, por kanë mbetur edhe disa anekse të shkurta rreth 750 metra, e kemi një kanalizim të kahershëm dhe aty janë gypat e ngushtë janë rreth 700 metra edhe me mujt me renovu, edhe për një rrugë kemi nevojë për asfaltim sa metra nuk e di, ndërsa të tjerat janë përfunduar mirë, prandaj po më vjen keq me kërku prapë. Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Muhamet Berisha	Aprovuar	Në planifikimin e buxhetit do të jemi të përkushtuar për të adresuar anekset e mbetura dhe rehabilitimin e kanalizimit me gypa më të përshtatshëm, si dhe për asfaltimin e rrugës së nevojshme. Prioritet do t'u jepet plotësimi dhe përmirësimi i infrastrukturës ekzistuese për të siguruar kushte më të mira jetese për banorët.
65.Gani Gashi – Jam nga fshati Bërliq kemi nevojë për kubëzim aty te varrezat. Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Gani Gashi	Pjesërish t e aprovuar	Në kuadër të planifikimit të buxhetit, do të marrim parasysh këtë kërkesë për të përmirësuar infrastrukturën e varrezave dhe për t'i ofruar komunitetit kushte më të mira për kujdesin ndaj hapësirave të rëndësishme publike.
66.Anton Antoni – E kam një falënderim shumë të veçantë për bashkëpunimin, na i kemi përgatit të gjitha kërkesat dhe do t'i dorëzojmë, te shkolla "Migjeni" janë disa familje, që banojnë aty afër dhe aty grumbullohen të gjitha ujërat e zeza në atë pjesë e kemi kroit e fshatit rreth 20 ose 30 metra largësi, kemi nevojë për një rezervuar dhe te Drejtoria e Bujqësisë kanë mbetur rreth 30 metra. Ju faleminderit shumë për bashkëpunimin e deritanishëm. Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Anton Antoni	Pjesërish t e aprovuar	E vlerësojmë bashkëpunimin dhe angazhimin tuaj në adresimin e nevojave të komunitetit. Në kuadër të planifikimit të buxhetit, do të shqyrtojmë mundësinë për ndërtimin e rezervuarit në afërsi të shkollës "Migjeni" dhe tek Drejtoria e Bujqësisë, në mënyrë që të përmirësohet menaxhimi i ujërave të zeza dhe të sigurohet një ambient më i shëndetshëm për banorët.

67.Atdhe Berisha – Kemi pas bashkëpunim të shkëlqyer me Drejtorinë e Bujqësisë, përveç makinerisë bujqësore edhe në kanalet e ujitjes, por ka nevojë përsëri, kemi nevojë për ndërtimin e dy pendave, e kemi bërë një matje na duhet diku rreth 4000 mijë metra, te kanalet e ujitjes dhe përmbushemi me këtë pjesë, ndërtimin e një rruge te varrezat e fshatit ne lagjen “Kamenica”. Kam pas problem me printer, por të gjitha kërkesat, që do t’i kem do t’i dorëzoj me shkrim. Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Atdhe Berisha	Pjesërish t e aprovuar	Ju falënderojmë për bashkëpunimin e vazhdueshëm me Drejtorinë e Bujqësisë dhe për përkushtimin në adresimin e nevojave të komunitetit. Në kuadër të planifikimit të buxhetit, do të marrëm parasysh ndërtimin e dy pendave me gjatësi rreth 4000 metra në kanalet e ujitjes, si dhe ndërtimin e rrugës te varrezat në lagjen “Kamenica”. Presim me interes kërkesat tuaja të plota në formë të shkruar për një shqyrtim të detajuar.
68.Veton Dervishaj – Po flas si përfaqësues i fshatit Kotradiq deshta me ju falënderu, që keni ardhë sot këtu, por edhe për të gjitha investimet, që i keni bërë e tash po vazhdoj me i paraqit kërkesat e fshatarëve, siç janë: vazhdimi i kanaleve të ujitjes, ndërtimi i urës, janë edhe disa rrugica në fshat, që kanë mbet, janë të shkurta, si dhe nuk kemi rrjet të kanalizimit. Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Veton Dervishaj	Pjesërish t e aprovuar	Në planifikimin e buxhetit do të përqipemi të adresojmë kërkesat për vazhdimin e kanaleve të ujitjes, ndërtimin e urës, si dhe rregullimin e rrugicave të mbetura pa përfunduar. Gjithashtu, do të shqyrtohet mundësia e zgjerimit të rrjetit të kanalizimit në fshatin Kotradiq për përmirësimin e kushteve jetësore të banorëve.

69.Dritan Gashi – Jam nga Buqani ju falënderoj për investimet, që i keni bërë në fshatin tonë, si për asfalt, si për kanale të ujitjes, na i kemi disa kërkesa te Drejtoria e Shërbimeve Publike dhe te Drejtoria e Bujqësisë, për kanale të ujitjes rreth 1860 metra, si dhe zënia e një pende është e nevojshme për një kanal rreth 250 metra, ndriçimi publik, 300 metra asfalt, rrugica, që kanë mbet. Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Dritan Gashi	Aprovuar	Gjatë planifikimit të buxhetit do të përqendrohemi në realizimin e kërkesave për përmirësimin e kanaleve të ujitjes, përfshirë ndërtimin e pendave të nevojshme, si dhe në asfaltimin e rrugicave dhe përmirësimin e ndriçimit publik në fshatin Buqani. Këto investime do të jenë pjesë e prioritetit tonë për zhvillimin e infrastrukturës lokale dhe përmirësimin e kushteve të jetesës së banorëve.
70.Selmon Krasniqi – Te na kanë përfunduar goxha punë, por kemi prapë punë për kanale, si dhe një shesh afër xhamisë do të na ndihmonte shumë edhe për parkingje, edhe disa rrugica, të cilat besoj janë tenderu, si dhe rrugës kryesore me ja dhanë një shtresë. I dorëzojmë te gjitha kërkesat fizikisht. Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Selmon Krasniqi	Pjesërisht e aprovuar	Do t'i kushtojmë vëmendje përfundimit të kanaleve të ujitjes, krijimit të një sheshi afër xhamisë për parkingje, si dhe përfundimit dhe riparimit të rrugicave të mbetura. Shtresa për rrugën kryesore gjithashtu do të shqyrtohet si pjesë e investimeve të ardhshme për të përmirësuar infrastrukturën dhe mobilitetin në komunitet.
71.Demë Gashi – Kryetar i fshatit Baran ne si fshat e dime, që është punu shumë, por duhet të punojmë sa të jemi gjallë, kanë mbet disa imtësira me përfunduar e kam një rrugicë rreth 80 metra asfalt rreth 300 metra kanal, sepse kur po bjen shi, po shkaktohen shumë probleme, rrethimi i varrezave i kemi edhe 300 metra, kemi nevojë edhe për ndriçim sepse fëmijët dalin dhe shumë familje po ecin andej, prandaj kanë mbet rreth 300 metra pa drita, janë në anën e kundërt ato shtylla i kemi vendos vetë. Po ashtu, për fund e kam një pyetje ku qëndron situata me ujësjellës? Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Deme Gashi	Aprovuar	Në planifikimin e buxhetit do të adresojmë përfundimin e rrugicës me asfalt, riparimin e kanalit për përballimin e ujërave të shiut, si dhe rrethimin e varrezave. Ndriçimi publik do të jetë prioritet për sigurinë e fëmijëve dhe banorëve në atë zonë. Sa i përket ujësjellësit, po vazhdohet me monitorim dhe përmirësim për t'u siguruar furnizim i vazhdueshëm dhe cilësor për të gjithë banorët.

72.Nexhat Gashi – Jam nga fshati Buqan. Kryetar të falënderoj për punën, që e ke bërë, por me ty s’do të marr shumë kohë, por me Drejtorin e Bujqësisë, që të ma jep një përgjigje këtë penden te mullini, që i themi ne unë tash e tri vite e kam këtë problem personal janë 15 hektar tokë, që kanë nevojë për atë pend, kam prit vitin e kalum nga Drejtori s’ka rezultat pse nuk zihet një pend e fshatit Buqan me një bager me një pagesë të vogël, që me i ujit 15 hektar tokë e me i ndal banorët e fshatit mos me ikë prej fshatit, që tri vjet e përsëriti këtë çështje përpara e kemi zënë vetë tash sistemi politikë në Kosovë e ka prish çdo gjë, por Komuna nuk duhet t’ju jap mundësinë dhe t’i shikoj qytetarët se kush me cilën parti është se toka s’ka të bëjë me parti.Ujë ka e toka është djegur e gjitha, sepse une s’mund ta zë vetë një pend rreth 2000 ose 2500 euro. Nëse vazhdon kështu situata unë vetë vitin e ardhshëm do të tërhiqem nga bujqësia. Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Nexhat Gashi	Pjesërish t e aprovuar	Faleminderit për shprehjen e shqetësimit tuaj, z. Gashi. E kuptojmë rëndësinë e zënies së pendës për ujitjen e tokave bujqësore dhe ndikimin që ka kjo për komunitetin tuaj. Në kuadër të planifikimit të buxhetit, do të shqyrtojmë mundësitë për të ndihmuar në zgjidhjen e kësaj çështjeje, duke bashkëpunuar me Drejtorinë e Bujqësisë për të ofruar mbështetje teknike dhe financiare brenda mundësive tona. Synojmë të sigurojmë që ndihma të jetë e drejtë dhe pa paragjykitime politike, duke mbështetur zhvillimin e qëndrueshëm të bujqësisë në të gjitha fshatrat.
73.Nezir Berisha – Unë kisha kërku prej Kryetarit dhe të gjithëve, që në fshatin Buqan, Llugaxhi dhe Nepole janë dhanë disa vite naftë, por me mujt me bë një zgjidhje, që me mujt me kry punë? Me banorët e fshatrave të Lugut të Baranit 17:30 08.08.2025	Nezir Berisha	Pjesërish t e aprovuar	Do të shqyrtojmë mundësitë për të përmirësuar ndarjen dhe shpërndarjen e naftës për banorët e fshatrave Buqan, Llugaxhi dhe Nepole, me qëllim që të mbështesim punën e tyre dhe zhvillimin lokal. Do të punojmë ngushtë me institucionet përkatëse për të gjetur zgjidhje praktike dhe të qëndrueshme, në përputhje me kapacitetet tona.
74.Hasan Shala - Unë kam dëshirë, që kërkesat e të gjithëve të merren parasysh i kemi disa rrugë me zhavorr, që kanë nevojë vetëm të asfaltohen, unë si Kryetar i fshatit nuk kam kanalizim dhe ju e dini shumë mirë, si dhe kemi nevojë për ndriçim publik.Me banorët e fshatrave të Lugut të Leshanit 19:00 08.08.2025	Hasan Shala	Pjesërish t e aprovuar	Gjatë planifikimit të buxhetit do të marrim në konsideratë nevojat për asfaltimin e rrugëve me zhavorr, si dhe për kanalizimin dhe ndriçimin publik në fshatin tuaj. Prioriteti ynë është të sigurojmë kushte më të mira jetese për të gjithë banorët dhe do të punojmë për zgjidhje konkrete brenda mundësive ekzistuese.

75.Fitim Kelmendi – Jam nga fshati Qyshk e kam një rrugë diku 90 metra gjatësi kam bërë kërkesë në Komunë e kam shtru në zhavorr dhe është e gatshme, po ende s’ka asgjë. Me banorët e fshatrave të Lugut të Leshanit 19:00 08.08.2025	Fitim Kelmendi	Aprovuar	Fokusimi ynë është që të përfundojmë rrugën në fshatin Qyshk, duke siguruar asfaltimin dhe përmirësimin e infrastrukturës rrugore aty ku ka nevojë. Jemi të angazhuar për të përmirësuar kushtet e jetesës dhe për të adresuar nevojat e komunitetit tuaj në mënyrë efikase dhe të qëndrueshme.
76.Xhavit Nikçi – Që 25 vite merremi me shkollë të futbollit, sa i përket klubit tonë nuk na keni barazu as me shkolla të futbollit fatkeqësisht. Unë shkoj në shumicën e fshatrave të Pejës dhe i marr fëmijët me luajt futboll se di pse është anashkalu klubi im se nëse unë ndalna e dinë të gjithë se ata fëmijë më nuk merren me futboll se deri më sot nuk është anashkalu, prandaj do ta tejkaloj këtë situatë. Unë ju falënderoj për gjithçka edhe kam ardhë me shpreh pakënaqësinë teme sepse Kryetari gjithmonë ma ka hap derën. Shpresoj këtë vit me na mbështet më shumë me autobus sepse jemi shumë keq, nëse keni mundësi. Me banorët e fshatrave të Lugut të Leshanit 19:00 08.08.2025	Xhavit Nikci	Pjesërish t e aprovuar	E kuptojmë shqetësimin tuaj dhe vlerësojmë përkushtimin tuaj të vazhdueshëm në zhvillimin e shkollës së futbollit. Do të bëjmë përpjekje për të përmirësuar mbështetjen ndaj klubit tuaj, duke shqyrtuar mundësitë për autobus dhe resurset e nevojshme për të siguruar kushte më të mira për fëmijët. Falënderojmë për bashkëpunimin dhe besimin që na tregoni, dhe jemi të gatshëm të vazhdojmë dialogun për të adresuar nevojat tuaja.
77.Valon Kabashi – Na kemi nevojë për një kanal të ujitjes në fshatin Zahaq rreth 1100 metra. Me banorët e fshatrave të Lugut të Leshanit 19:00 08.08.202	Valon Kabashi	Pranuar	Do të shqyrtojmë mundësitë për përfshirjen e kanalit të ujitjes në Zahaq në planifikimin e buxhetit, duke marrë parasysh rëndësinë që ka për zhvillimin e bujqësisë në fshatin tuaj.

SUBVENCIONE			
1.Rina Berisha – Kryetare e Klubit “Peja 03” të nderuar të pranishëm klubi, të cilin e përfaqësoj unë është klubi, i cili nuk ka ardhë shumë moti në Pejë edhe kemi sjellë risi për këto tri vite sa jemi në superligën e Kosovës, të cilat janë vënë në pasqyrim edhe te Federata e Kosovës tash jemi ekipi i vetëm, që e përfaqësojmë Kosovën në garat evropiane, përveç kësaj jemi përfaqësues të vetëm të Pejës edhe në ligën unike.Ne e kemi marr një mbështetje goxha të mirë sa i përket Drejtorisë së Kulturës, Rinisë dhe Sportit, si dhe kemi pas mbështetje nga Drejtoresha e Administratës. Arsyeja, që kam ardhur sot këtu dhe po e parashtrojmë këtë kërkesë është se shpenzimet tona janë shumë më të mëdha se ajo, që komuna mundet me na ofru. Unë këtë vit kam kërkesë specifike, që këtë vit me pas ma shumë rëndësi, që vitin e ardhshëm me pas një përkrahje pak më të madhe prej komunës. Ju faleminderit! Salla e Kuvendit Komunal në Pejë 12:00 04.08.2025 OJQ, shoqëri civile dhe klube sportive	Rina Berisha	Pjesërish t e aprovuar	Faleminderit për prezantimin dhe përkushtimin tuaj ndaj sportit dhe komunitetit të Pejës. Vlerësojmë arritjet dhe përfaqësimin që klubi “Peja 03” i bën në nivel kombëtar dhe evropian. Në kuadër të planifikimit të buxhetit, do të bëjmë përpjekje për të rritur mbështetjen financiare ndaj klubeve sportive, duke marrë parasysh nevojat dhe sfidat që hasni në zhvillimin e aktivitetit tuaj. Gjithashtu, si komunë do të sigurojmë transportin për nevojat e klubit, për të lehtësuar pjesëmarrjen dhe organizimin e aktiviteteve tuaja sportive.

2.Fitore Cena – Haxhihasani - përshëndetje për të gjithë unë si përfaqësuese e organizatave, që ofrojnë shërbime në nivel komune një lajm i mirë për rritjen e subvencioneve dhe shpresojmë, që ky subvencionim, prej 10 % të jetë për çdo organizatë për vitin e ardhshëm dhe të rriten edhe më shumë se me të vërtetë shërbimet ka nevojë t'i ketë qyteti, sepse donatorët çdo ditë e më pak po janë. Pasi ka rritje të buxhetit "Qendra për Jetë të Pavarur" a do të ndërtohet objekti i ri apo jo? Salla e Kuvendit Komunal në Pejë, shoqëri civile dhe klube sportive12:00 04.08.2025 OJQ	Fitore Cena-Hxhihasani	Pjesërish t e aprovuar	Faleminderit për përfaqësimin dhe përkushtimin tuaj në ofrimin e shërbimeve për komunitetin. Ne e kuptojmë rëndësinë e mbështetjes së organizatave si "Qendra për Jetë të Pavarur" dhe për këtë arsye, në planifikimin e buxhetit do të përpiqemi të rrisim subvencionet në mënyrë që të mbulojnë më mirë nevojat e organizatave. Sa i përket ndërtimit të objektit të ri, do të shqyrtohet mundësia në përputhje me kapacitetet buxhetore dhe prioritetet e komunës, me qëllim të përmirësimit të infrastrukturës për ofrimin e shërbimeve cilësore.
3.Ardita Bala nga "Qendra për Mirëqenien e Gruas" na çdo vit kemi rritje të subvencioneve, por kisha dasht me fol për dy shërbime, të cilat i ofron Peja, por na kanë ndodhur disa raste kur gratë tona kanë pas nevojë për çerdhe edhe na i kanë refuzu fëmijët dhe duke i ditë vështirësitë, që ato janë nëna vetushqyese mezi presin me të ardhurat e tyre me pagu qiranë e lëre ma me pagu çerdhe private me pas një mundësi se nuk është numri i madh edhe me rrit pak edhe shumë për pagesën e qirasë.Salla e Kuvendit Komunal në Pejë 12:00 04.08.2025 OJQ, shoqëri civile dhe klube sportive	Ardita Bala	Pjesërish t e aprovuar	Vlerësojmë sinqerisht punën tuaj të palodhshme për të mbështetur gratë dhe familjet në nevojë. Në kuadër të planifikimit të buxhetit, do të shqyrtojmë mundësinë për rritjen e subvencioneve dhe mbështetjes financiare, duke marrë parasysh edhe kërkesat për pagesën e qirasë për çerdhet private. Synojmë të krijojmë kushte më të mira për nëna vetushqyese dhe familjet vulnerabël, duke ofruar mbështetje që ndihmon drejtpërdrejt në përmirësimin e jetës së tyre.

4.Shaqir Muçaj - Ju kemi drejtu me disa kërkesa për çështjen e transportit të fëmijëve, e kemi transportin privat, por ai e ka rrit shumë çmimin ka familje, që i ka disa fëmijë në shkollë e nëse Drejtoria e Arsimit me na e siguru naftën, si dhe e ka bërë autobusin shumë të vogël. Me banorët e fshatrave të Podgurit 17:30 06.08.2024	Shaqir Muçaj	Aprovuar	E kuptojmë shqetësimin tuaj lidhur me çështjen e transportit të fëmijëve dhe vështirësitë që hasni me kostot e larta dhe kapacitetin e vogël të autobusit aktual. Komuna do të angazhohet që, në përputhje me mundësitë buxhetore, të sigurojë mbështetje për furnizimin me karburant dhe përmirësimin e kapaciteteve të transportit shkollor, në mënyrë që të lehtësohet kjo situatë dhe të ofrohet shërbim cilësor për fëmijët dhe familjet e tyre.
5.Mirsada Zeneli – Përshëndetje për të gjithë jam një ndërmarrëse e vogël, merrna me përpunimin e pemëve dhe perimeve, me përfitimin e grantit organizata austriake në bashkëpunim me komunën ma ka dhuru një grant, jam pajis me makineri moderne, më kanë lehtësu shumë punën, që nga zemra i falënderoj komunën, e sidomos në vitet e fundit ka shumë përkrahje për fermerë e bujq dhe është ringjall bujqësia në përgjithësi. Me gra, vajza, klube sportive të vajzave, si dhe organizata, të cilat merren me çështje gjinore. 16:00 07.08.2025	Mirsada Zeneli	Pranuar	Jemi shumë të lumtur të dëgjojmë për suksesin tuaj dhe për përfitimet që keni marrë nga grantet në bashkëpunim me komunën. Përkrahja për ndërmarrjet e vogla dhe fermerët mbetet një prioritet për ne, dhe do të vazhdojmë të krijojmë mundësi për zhvillim dhe avancim në këtë sektor. Ju falënderojmë për angazhimin tuaj dhe jemi të gatshëm të mbështesim iniciativat që nxisin zhvillimin ekonomik dhe fuqizimin e grave në komunitet.

6.Drita Krasniqi - Duke e pas parasysh sa i rëndësishëm është buxheti mosprania e qytetarëve dhe OJQ-ve është për t'u dëshiruar sepse në këto planifikime duhet të marrin pjesë. Shqetësimi im më i madh është se duhet të mendoj komuna se buxheti duhet të ndahet në bazë gjinore dhe me përqindje, si dhe shëndeti mental dhe siguria në shkolla është shumë domethënëse. I pashë disa projekte, që janë të parapara të realizohen në vitin 2026, pra i mirëpresim dhe besoj, që kanë me pas shumë rëndësi në rregullimin e jetës së qytetarëve. Organizatat dhe subvencionet duhet të rriten për organizatat rinore në nivel komune, si në biznese të reja dhe gra, të cilat korrin suksese e të përkrahen edhe më shumë. Me gra, vajza, klube sportive të vajzave, si dhe organizata, të cilat merren me çështje gjinore. 16:00 07.08.2025.	Drita Krasniqi	Aprovuar	Vlerësojmë thellë vëmendjen tuaj ndaj përfaqësimit gjinor dhe rëndësisë së shëndetit mendor në shkolla, çështje këto që do të trajtohen me prioritet në planifikimin tonë strategjik. Komuna angazhohet të ndajë burime të drejtë dhe të balancuara në bazë të nevojave gjinore dhe të rrisë mbështetjen për organizatat rinore, gratë sipërmarrëse dhe iniciativat që promovojnë zhvillimin komunitar. Ne jemi të përkushtuar për të ndihmuar në realizimin e projekteve që sjellin përmirësime të prekshme në jetën e qytetarëve dhe do të punojmë për të garantuar që këto qëllime të marrin përkrahjen e nevojshme.
---	-----------------------	-----------------	--

MALLRA & SHËRBIME

1.Dusan Poric - Pastrimi i terrenit të lojrave për fëmijë (terreni është përvetësuar nga AKP, si pronë publike, e cila do të shitet). Me banorët e fshatit Gorazhdec 16:00 06.08.2025	Dusan Poric	Pjesërisht e aprovuar	Falënderim për ngritjen e këtij shqetësimi të rëndësishëm lidhur me pastrimin dhe përdorimin e terrenit të lojrave për fëmijë. Komuna do të shqyrtoj me prioritet situatën dhe do të ndërmarrë hapa për të siguruar që hapësirat publike, veçanërisht ato për fëmijë, të mbeten në shërbim të komunitetit dhe të mos privatizohen në dëm të interesave publike. Në bashkëpunim me AKP-në do të kërkojmë zgjidhje të përshtatshme për ruajtjen dhe mirëmbajtjen e këtyre hapësirave.
--	--------------------	------------------------------	--

5.KONKLuzionet dhe Hapat e mëtejshëm

Procesi i hartimit të buxhetit komunal për vitin 2026, duke përfshirë parashikimet për vitet 2027–2028, ka avancuar në përputhje me afatet dhe procedurat ligjore të përcaktuara. Faza e konsultimeve publike, e zhvilluar gjatë muajit gusht, ka përfshirë aktivisht qytetarët, organizatat e shoqërisë civile, bizneset, këshillat e fshatrave, të rinjtë dhe grupe të tjera interesi. Këto konsultime kanë krijuar një platformë dialogu konstruktiv për adresimin e prioritetëve reale të komunitetit, duke theksuar nevojat për përmirësimin e infrastrukturës rrugore, kanalizimeve, ndriçimit publik, institucioneve arsimore dhe sportive, objekteve komunitare si çerdhe dhe oda fshatrash, si dhe përkrahjen e sektorit të bujqësisë. Megjithatë kjo fazë ka përfunduar me sukses, procesi i miratimit të buxhetit nuk është ende i përmbyllur. Mbetet e nevojshme vazhdimi i konsultimeve me Këshillin Komunal dhe aktorët kryesorë për të siguruar harmonizimin e pritshmërive me mundësitë financiare dhe për të finalizuar dokumentacionin buxhetor.

Në këtë kuadër, hapat kryesorë të mëtejshëm përfshijnë:

- *Sistematizimin dhe analizimin e kërkesave dhe komenteve të mbledhura, në bashkëpunim me drejtoritë përkatëse, për integrimin e tyre në draftin përfundimtar të buxhetit;*
- *Përgatitjen e projektbuxhetit përfundimtar nga ekzekutivi komunal, në përputhje me Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve dhe dokumentet strategjike të zhvillimit;*
- *Organizimin e dëgjimeve publike dhe diskutimeve në Kuvendin Komunal gjatë muajit shtator, për shqyrtimin dhe përmirësimin e propozimeve;*
- *Miratimin përfundimtar të buxhetit nga legjislativi komunal, në përputhje me afatet dhe procedurat ligjore;*
- *Implementimin transparent dhe efikas të buxhetit, duke siguruar monitorim të vazhdueshëm dhe raportim periodik mbi shpenzimet dhe arritjet;*
- *Rritjen e transparencës dhe llogaridhënies përmes publikimit të raporteve financiare dhe organizimit të konsultimeve të rregullta me komunitetin.*

Komuna është e përkushtuar për një proces gjithëpërfshirës, transparent dhe të përgjegjshëm në menaxhimin financiar, i cili synon të përmbushë nevojat reale të qytetarëve dhe të sigurojë zhvillimin ekonomik dhe social të qëndrueshëm të territorit.

6. AFATET KOHORE

PËRGATITJA E RAPORTIT

Afati për përgatitjen e Raportit është më së paku pesëmbëdhjetë (15) ditë dhe jo më shumë se tridhjetë (30) ditë kalendarike, për projekt propozimin që nga dita e përfundimit të afatit për paraqitjen e propozimeve dhe vërejtjeve me shkrim.

PUBLIKIMI I RAPORTIT

Brenda pesë (5) ditëve kalendarike pas përfundimit të raportit nga grupi punues mbi shqyrtimin publik, raporti dërgohet tek zyrtari përgjegjës për konsultim publik i cili obligohet të sigurojë publikimin ueb faqen zyrtare të komunës dhe në platformë për Konsultime publike të qeverisë.

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJËS

I.Numër: , datë: Shtator 2025.

Në bazë të nenit 11 dhe nenit 12. 2.pika d) të Ligjit Nr.03/L – 040 Për Vetëqeverisjen Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr.28.datë: 04. Qershor 2008”), nenit 20, paragrafi 1 pika 1.4. të Statutit Nr.01/2020 të Komunës së Pejës, I.Numër:01-016/01-413431 dt. 30. Shtator 2020, në propozim të Kryesuesit të Kuvendit dhe Rekomandim të Komitetit për Politikë e Financa, Kuvendi Komunal Pejë, në takimin e mbajtur me date, ... Shtator 2025, merr:

Draft -V E N D I M

Nr. ----/2025

mbi miratimin e Kalendarit të takimeve të Komitetit për Politikë e Financa dhe Kuvendit të Komunës së Pejës për vitin 2026

1. **MIRATOHET** kalendari i takimeve të Komitetit për Politikë e Financa dhe Kuvendit të Komunës së Pejës për vitin 2026 në tekst siç është propozuar.
2. Pjesë përbërëse e këtij vendimi janë kalendarët e takimeve të Komitetit për Politikë e Financa dhe Kuvendit të Komunës së Pejës për vitin 2026.
3. Për Zbatimin e këtij Vendimi do të kujdeset kryesuesi i Kuvendit në bashkëpunim me kryetarin e Komunës.
4. Ky vendim hyn në fuqi ditën e miratimit nga ana e kuvendit dhe do të publikohet në Ueb faqen zyrtare të Komunës.

KRYESUESI I KUVENDIT,
z. Rexhep Kurtbogaj

Vendimi ti dërgohet:

1. Kryetarit të Komunës dhe ekzekutivit
2. Kryesuesit dhe anëtarëve të Kuvendit
3. Arkivë.

KOMUNA E PEJËS / MUNICIPALITY OF PEJA / OPŠTINA PEĆ

KUVENDI I KOMUNËS PEJË

Komiteti për Politikë dhe Financa

Kalendari i Takimeve të Komitetit për Politikë dhe Financa – Pejë për vitin 2026

Muaji	Takimi	Data e dërgimit të materialit	Dita/Data e Takimit
Janar	Takimi i KPF	E Hënë 05. Janar 2026	E Enjte, 15. Janar 2026
Shkurt	Takimi i KPF	E Mërkure, 04. Shkurt 2026	E Hënë, 16. Shkurt 2026
Mars	Takimi i KPF	E Mërkure, 04. Mars 2026	E Hënë, 16. Mars 2026
Prill	Takimi i KPF	E Premte, 03. Prill 2026	E Mërkure, 15. Prill 2026
Maj	Takimi i KPF	E Hënë, 04. Maj 2026	E Premte, 15. Maj 2026
Qershor	Takimi i KPF	E Enjte, 04. Qershor 2026	E Mërkure, 17. Qershor 2026
Korrik	Takimi i KPF	E Hënë, 06. Korrik 2026	E Enjte, 16. Korrik 2026
Gusht	<i>PUSHIM VJETOR</i>	<i>PUSHIM VJETOR</i>	<i>PUSHIM VJETOR</i>
Shtator	Takimi i KPF	E Premte, 04. Shtator 2026	E Mërkure, 16 Shtator 2026
Tetor	Takimi i KPF	E Hënë, 05. Tetor 2026	E Enjte, 15.Tetor 2026
Nëntor	Takimi i KPF	E Mërkurë, 04. Nëntor 2026	E Hënë, 16. Nëntor 2026
Dhjetor	Takimi i KPF	E Premte 04. Dhjetor 2026	E Mërkurë, 16. Dhjetor 2026

- Shënim:** a) Të gjitha takimet e theksuara më lartë do të mbahen me fillim në orën 11:00.
b) Takimet e jashtëzakonshme mund të mbahen në kushtet të përcaktuara me nenin 44. paragrafi 4 të Ligjit për Vetëqeverisje Lokale.
c) Takimet mbahen në afatin e caktuar, por për arsye objektive data e caktuar dhe ora, mund të lëvizin apo takimi të mbahet ndonjë ditë më vonë se që është caktuar me këtë kalendar.

KUVENDI I KOMUNËS PEJË

Kalendari i Takimeve të Kuvendit të Komunës së Pejës, për vitin 2026

Muaji	Takimi	Data e dërgimit të materialit	Dita/Data e Takimit
Janar	Takimi i K.K.	E Enjte, 15. Janar 2026	E Martë 27. Janar 2026
Shkurt	Takimi i K.K.	E Hëne, 16. Shkurt 2026	E Premte, 27. Shkurt 2026
Mars	Takimi i K.K.	E Hënë, 16. Mars 2026	E Martë, 28. Mars 2026
Prill	Takimi i K.K.	E Mërkure, 15. Prill 2026	E Martë, 28. Prill 2026
Maj	Takimi i K.K.	E Premte, 15. Maj 2026	E Mërkurë, 27. Maj 2026
Qershor	Takimi i K.K.	E Mërkure, 17. Qershor 2026	E Hënë, 29. Qershor 2026
<i>Qershor</i>	<i>Takim publik me qytetar</i>	<i>Takimi i parë publik</i>	<i>E Enjte me dt. 25.06.2026</i>
Korrik	Takimi i K.K.	E Enjte, 16. Korrik 2026	E Martë, 28. Korrik 2026
<i>Gusht</i>	<i>PUSHIM VJETOR</i>	<i>PUSHIM VJETOR</i>	<i>PUSHIM VJETOR</i>
Shtator	Takimi i K.K.	E Mërkure, 16 Shtator 2026	E Hënë, 28. Shtator 2026
Takim	Takimi i K.K.	E Enjte, 15. Tetor 2026	E Marte, 27. Tetor 2026
Nëntor	Takimi i K.K.	E Hënë, 16. Nëntor 2026	E Enjte, 26. Nëntor 2026
Dhjetor	Takimi i K.K.	E Mërkurë, 16. Dhjetor 2026	E Martë, 29. Dhjetor 2024
<i>Dhjetor</i>	<i>Takim Publik me qytetar</i>	<i>Takim i dytë publik</i>	<i>E Enjte, dt. 24. Dhjetor 2026</i>

- Shënim:** a) Të gjitha takimet e theksuara më lartë do të mbahen me fillim në orën 10:00.
b) Takimet e jashtëzakonshme mund të mbahen në kushtet të përcaktuara me nenin 44. paragrafi 4 të Ligjit për Vetëqeverisje Lokale.
c) Takimet mbahen në afatin e caktuar, por për arsye objektive datat e caktuara mund të lëvizin apo takimi të mbahet ndonjë ditë më vonë se që janë caktuar me këtë kalendar.

DRAFT - Plani i Punës së Kuvendit të Komunës së Pejës për vitin 2026

Rendi i Ditës		Hartues	Propozues	Shqyrtues	Miraton
JANAR 2026	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informatë e kryetarit mbi gjendjen ekonomiko-financiare të Komunës së Pejës	Kryetari	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Raporti i punës së Kryetarit të Komunës nga viti paraprak	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informatë mbi planifikimin e Prokurimit për vitin 2026	Zyra e Prokurimit	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informatë e Kryetarit mbi Planin e Punës së Ekzekutivit për vitin 2026	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i raportit informativ i të hyrave dhe shpenzimeve të realizuara buxhetore për periudhën janar – dhjetor 2025	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informat e policisë për sigurinë në Komunën e Pejës	Policia Kosovës/ SP Pejë	Kryetari/Kryesuesi	KK	
SHKURT 2026	Shqyrtimi i raportit (informatës) rreth aktiviteteve të KKS-së për vitin paraprak	Kordinatori i KKS-së	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informate mbi procesin e legalizimit të objekteve në Komunën e Pejës	Drejtoria e Urbanizmit dhe Mbrojës së Mjedisit	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informate mbi inspektimin e ndërtimeve në Komunën e Pejës	Drejtoria e Inspektionit	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i propozimit të Kryesuesit për dhënjen e autorizimit DKRS-së nga Kuvendi për publikimin e konkursit publik për tituj nderi, dekorata, mirënjohje dhe falenderime	Kryesuesi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Shqyrtimi i propozimit të Kryesuesit për formim e komisionit të veçantë për ndarjen e titujve të nderit, dekoratave, mirënjohjeve dhe falenderimeve nga Kuvendi i Komunës Pejë	Kryesuesi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informate nga realizimi i planit të prokurimit nga viti praraprak	Zyra e Prokurimit	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
MARS 2026	Shqyrtimi i raportit monitorues per zbatimin e qellimeve dhe objektivave nga PZHK, PU dhe PRR për vitin paraprak	Drejtoria e Urbanizmit dhe Mbrojës së Mjedisit	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Shqyrtimi i raportit final financiar të Komunës së Pejës për vitin 2024	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Shqyrtimim i propozimit për formimin e komisionit për ndryshim plotesimin e rregullores se Këshillave Lokale në Komunen e	Drejtoria për Administratë dhe Kuvendi I Komunës	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
PRILL 2026	Informate mbi procesin e kthimit dhe riatdhesimit për vitin paraprak dhe Planit të Zyres për Komunitete për vitin aktual	Zyra për Komunitete	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informat mbi ndarjen e subvencioneve për vitin paraprak dhe plani për ndarjen e tyre për vitin 2026	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Bartja (rialokimi) i buxhetit të pasqepenzuar nga viti i kaluar në vitin aktual	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Shqyrtimi i progresit të adresimit të rekomandimeve të auditorit të përgjithshem sipas planit të veprimit	Drejtoria për Buxhet dhe Financa / Ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informate mbi listen e pronave komunale dhe menaxhimin e tyre	Drejtoria për Çështje Pronore Juridike	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i informates tre mujore financiare të Komunës së Pejës për periudhën Janar – Mars 2026	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
MAJ 2026	Informate mbi funksionimin e keshillave lokale në Komunën e Pejës	Drejtoria e Administratës	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informate për të mbjellurat vjeshtore dhe pranverore (kerkese nga drejtori qe kjo pike te zhvendoset ne muajin MAJ)	Drejtoria e Bujqësisë Pylltarisë dhe Hidroekonomisë	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Vizitë studimore - jasht vendit	Kuvendi i Komunës			
QERSHOR 2026	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Formimi i grupit punues për hartimin e planit të veprimit për proces transparent të buxhetimit	Kuvendi i Komunës	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informat për mbrojtëjen e mjedisit në Komunën e Pejës	Drejtoria e Urbanizmit dhe Mbrojës së Mjedisit	Kryetari/Kryesuesi		
	Informate mbi Qarkoren e parë buxhetore të MF-së	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
KORRIK 2026	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Shqyrtimi i raportit (informatës) rreth aktiviteteve të KKS-së	Koordinatori i KKS-së	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Seanca Solemne për nder të Ditës së Çlirimit të Pejës	Kryesuesi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Miratimi i KAB-it 2027-2029	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informate mbi zhvillimin ekonomik dhe të turizmit në Komunën e Pejës	Drejtoria për Zhvillim Ekonomik	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i propozimit për formimin e komisionit per (ndryshim-plotësimin) e rregullores për ndarjen e titujve nderi (ose	Kuvendi i Komunës	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Rishikimi i Buxhetit të Komunes për vitin 2026	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
GUSHT 2026	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Raporti i punës së Kryetarit të Komunes për gjashtë mujorin e pare 2025	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i Raporti i Auditimit për pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Pejës për vitin 2025 dhe Plani i Veprimit për të gjeturat e auditimit të vitit 2025	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informate mbi qarkoren e dytë buxhetore të brendshme komunale	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informat mbi performancën e komunes se Pejës (janar - dhjetor 2025)	Koordinatori për Përformancë	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i raportit i të hyrave dhe shpenzimeve i Komunës së Pejës për periudhën Janar – Qershor 2026	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Themelimi i grupit punues për hartimin e Planit të Punës së Kuvendit të Komunës për vitin 2027	Kryesuesi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
SHTATOR 2026	Informate për përfundimin e vitit shkollor, testit të arritëshmerisë dhe testit të matures	Drejtoria për Arsimit	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Pushim				
TETOR 2026	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Shqyrtimi dhe miratimi i Buxhetit të Komunës së Pejës për vitin 2027	Kryetari/ekzekutivi /Drejtoria për Buxhet dhe	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informatë nga drejtori "KRU Hidrodriini" për gjendjen me furnizim me ujë në Komunën e Pejës	Drejtori "KRU Hidro Drini"	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informate mbi fillimin e vitit te ri shkollor	Drejtoria për Arsim	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informatë nga NPL Ambienti për gjendjen e grumbullimit të mbeturinave në Komunen e Pejës	Drejtori i "KRM Ambientit"		KPF/KK	
NËNTOR 2026	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Shqyrtimi i progresit të adresimit të rekomandimeve të auditorit të përgjithshem sipas planit të veprimit	Kryetari/ekzekutivi /Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informate mbi ndarjen e bursave për studente	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informatë për gjendjen ekonomiko-financiare në Komunën e Pejës	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Vizitë studimore - jasht vendit	Kuvendi i Komunës	Kryetari/Kryesuesi		
	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
DIJETOR 2026	Miratimi i Planit Vjetor të punës së Këshillit Komunal për Siguri në Bashkësi (KKS-së)	Kordinatori i KKS-së	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Vendim për caktimin e normave tatimore për tatimin në pronën e paluajtshme për vitin 2027	Drejtoria për Buxhet dhe Financa	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi i raportit financiar të Komunës së Pejës për periudhën Korrik – Shtator 2026	Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Hidroekonomi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Shqyrtimi dhe miratimi i Kalendarit të takimeve të Komitetit për Politikë e Financa dhe Kuvendit të Komunës së Pejës për vitin 2027	Kuvendi i Komunës	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Shqyrtimi dhe miratimi i Planit të Punës së Kuvendit të Komunës për vitin 2027	Kuvendi i Komunës	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informate mbi draft Planin paraprak Vjetor te Prokurimit Publik për vitin 2027	Zyra e Prokurimit	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
DHJETOR 2026	Shqyrtimi i propozim vendimeve dhe kërkesave nga ekzekutivi komunal	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	KK
	Informate nga Kryetari mbi Planin Vjetor të Punës së Auditorit të Brendshem per vitin 2027	Kryetari	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Informate mbi punen e tyre nga komitetet dhe komisionet e Kuvendit të Komunës	Komisionet përkatëse	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Raporti mbi implementimin e rekomandimeve të raportit të Auditorit Brëndshëm për vitin 2025	Kryetari/ekzekutivi	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	
	Raport Informative nga NPL-të në Komunën e Pejës	Drejtorët e NPL-vë	Kryetari/Kryesuesi	KPF/KK	

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

KOMUNA E PEJËS / MUNICIPALITY OF PEJA / OPŠTINA PEĆ

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJES

I.Numër: -----, datë: 29 Shtator 2025.

Në bazë të nenit 11 dhe nenit 12. 2. pika d) të Ligjit Nr.03/L – 040 Për Vetëqeverisjen Lokale të Republikës së Kosovës, nenit 4, paragrafi 1,2,3 dhe nenit 14 të Udhëzimit Administrativ (MAPL) Nr.01/2016 për Procedurën e Themelimit, Organizimin dhe Kompetencat e Komiteteve Konsultative në Komuna, nenit 15 paragrafi 1,2,3 të Udhëzimit Administrativ (MPL) Nr. 05/2020 Për Procedurën e Themelimit, Përbërjen dhe Kompetencat e Komiteteve të Përhershme dhe Komiteteve Tjera në Komunë nenit 20 paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenin 64. paragrafi 1, të Statutit Nr.01/2020 të Komunës së Pejës, I.Numër: 01-016/01-413431, datë: 30.Shtator 2020, ne propozim të Kryesuesit të Kuvendit të Komunës së Pejës, Kuvendi Komunal Pejë, në takimin e mbajtur me datë: 29 Shtator 2025, merr këtë:

Draft - VENDIM

Nr.67/2025

Mbi kompensim e anëtareve të Komiteteve Konsultative dhe Komiteteve Tjera në Komunën e Pejës për vitin 2025

1. MIRATOHET vendimi për kompensimin e anëtareve të Komiteteve Konsultative dhe Komiteteve Tjera në Komunën e Pejës, për vitin 2025, **në shumën prej 50,00 €** (pesdhjetë euro) për takim, kompensimi duhet të bëhet për 6 (gjashtë) takime brenda vitit.
2. Komitetet konsultative janë themeluar nga Kuvendi i Komunës së Pejës me Vendim Nr. 53-2023 mbi themelimin e Komiteteve Konsultative të Kuvendit të Komunës së Pejës, nr. Prot: 112/01-19584, dt. 27 Korrik 2023.
3. Komitetet Tjera janë themeluar me Vendim Nr.35-2022 për themelimin e komiteteve tjera të K.K. Pejë, nr. Prot. 400-01-34858, dt 04 Maj 2022 dhe me Vendim Nr.50-2022 - Themelimi i Komiteteve tjera - komiteti për Arsim, nr. Prot. 01/0116/01-49718, dt 31 Maj 2022.
4. Kompensimi i anëtareve të Komiteteve Konsultative dhe Komiteteve Tjera, do të bëhet për vitin 2025, sipas pikës 1 të këtij vendimi. Kompensimi nga pika 1 e këtij vendimi do të bëhet nga buxheti Komunal, Kodi për mallra dhe shërbime i Kuvendit të Komunës së Pejës.
5. Për Zbatimin e këtij vendimi do të kujdeset Kryesuesi i Kuvendit të Komunës në bashkëpunim me Drejtorin për Buxhet e Financa.
6. Ky vendim shpallet tridhjetë (30) ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të Ministrisë për Administrimin e Pushtetit Lokal dhe hynë në fuqi shtatë (7) ditë pas publikimit në gjuhë zyrtare në Web-faqen e Komunës së Pejës.

KRYESUESI I KUVENDIT,
z. Rexhep Kurtbogaj

Vendimi ti dërgohet:

MAPL,
Kryetarit të Komunës,
Drejtorisë për Buxhet dhe Financa,
Arkivë.

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA**

KOMUNA E PEJËS / MUNICIPALITY OF PEJA / OPŠTINA PEĆ

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJES

I.Numër: 400-01-69819, datë: 29 Shtator 2025.

Në bazë të nenit 11 dhe nenit 12. 2. pika d) të Ligjit Nr.03/L – 040 Për Vetëqeverisjen Lokale të Republikës së Kosovës, nenit 18 Udhëzimit Administrativ Nr. 27/2012 MPB – 03/2012 MAPL për Këshillat Komunal për Siguri në Bashkësi të dt. 22.08.2012, nenit 20.paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenin 64. paragrafi 1, të Statutit Nr.01/2020 të Komunës së Pejës, I.Numër: 01-016/01-413431, datë: 30.Shtator 2020, në propozim të kryetarit të Komunës, Kuvendi Komunal Pejë, në takimin e mbajtur me datë: 29 Shtator 2025, merr këtë:

**Draft - VENDIM
Nr.68/2025**

Mbi kompensim e anëtareve të KKSB në Komunën e Pejës për vitin 2025

1. MIRATOHET vendimi për kompensimin e anëtareve të KKSB-së në Komunën e Pejës, për vitin 2025, në shumën prej 50,00 € (pesëdhjete euro) për takim, kompensimi duhet të bëhet për 6 (gjashtë) takime brenda vitit.
2. KKSB-ja është themeluar nga Kuvendi i Komunës së Pejës me Vendim Nr. 03-2022 mbi Formimin e KKSB, nr. Prot: 016-01/8033, dt. 31 Janar 2022, dhe Vendimit Nr. 22-2022 mbi ndryshimin e vendimit Nr. 03/2022, dt. 31.01.2022 të KKSB –Pejë, nr. Prot: 016-01- 16870, dt. 28 Shkurt 2022 dhe Vendimi Nr. 61-2025 - Zëvendësimin anëtarit të KKSB-së, nr. Prot: 016/01-55723, dt. 29.07.2025.
3. Kompensimi i anëtareve të KKSB, do të bëhet për vitin 2025, sipas pikës 1 të këtij vendimi dhe mandatit të caktuar me Rregullore, për mbulimin e shpenzimeve të tyre gjatë ushtrimit të detyrës.
4. Kompensimi nga pika 1 e këtij vendimi do të bëhet nga buxheti Komunal, Kodi për mallra dhe shërbime i Drejtorisë për Administratë të Komunës së Pejës.
5. Për Zbatimin e këtij vendimi do të kujdeset kryetari i Komunës, në bashkëpunim me Drejtorin për Buxhet e Financa dhe Drejtorinë për Administratë.
6. Ky vendim shpallet tridhjetë (30) ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të Ministrisë për Administrimin e Pushtetit Lokal dhe hynë në fuqi shtatë (7) ditë pas publikimit në gjuhë zyrtare në Web-faqen e Komunës së Pejës.

**KRYESUESI I KUVENDIT,
z. Rexhep Kurtbogaj**

Vendimi ti dërgohet:

MAPL,

MPB,

Kryetarit të Komunës,

Drejtorisë për Administrat,
Drejtorisë për Buxhet dhe Financa,
Arkivë.

KOMUNIKATË MBËSHTETËSE PËR DEKLARATËN MBI ELIMINIMIN E TË GJITHA FORMAVE TË DHUNËS NDAJ GRAVE NË POLITIKË DHE JETËN PUBLIKE NË KOSOVË

Ne politikanet dhe politikanët, nëpunës civilë dhe përfaqësues të shoqërisë civile, të mbledhur në frymën e solidaritetit dhe qëllimit të përbashkët, përmes kësaj shprehim mbështetjen tonë të plotë për Deklaratën mbi eliminimin e të gjitha formave të dhunës ndaj grave në politikë dhe jetën publike në Kosovë, të miratuar nga deputetët e partive të ndryshme politike të përfaqësuar në Kuvendin e Kosovës gjatë legjislaturës së VIII-të.

Duke e pranuar se dhuna ndaj grave në politikë dhe në jetën publike mbetet pengesë serioze dhe e vazhdueshme për qeverisjen përfshirëse dhe demokratike, dhe faktin se ajo cenon drejtpërdrejt pjesëmarrjen e plotë dhe të barabartë të grave në jetën politike, u bëjmë thirrje të gjitha institucioneve përkatëse, në të gjitha nivelet e qeverisjes, që të ndërmarrin një qasje të fuqishme dhe gjithëpërfshirëse për zbatimin kuptimplotë të dispozitave të kësaj Deklarate.

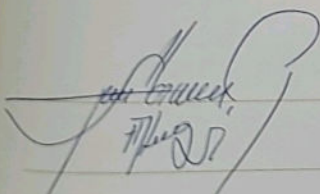
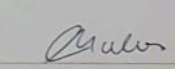
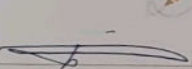
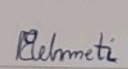
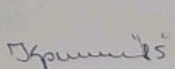
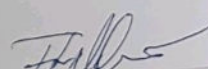
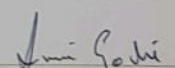
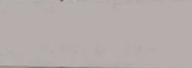
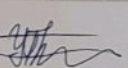
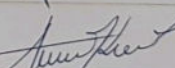
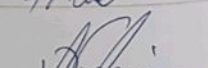
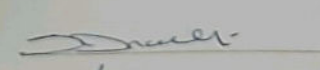
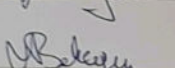
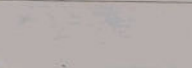
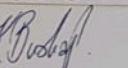
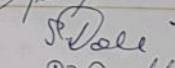
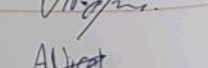
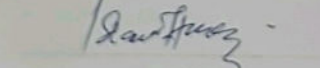
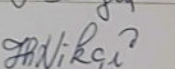
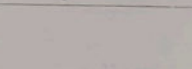
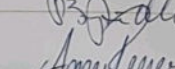
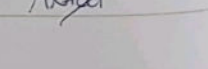
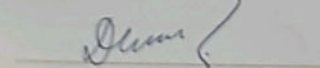
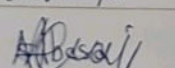
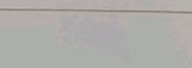
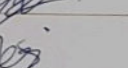
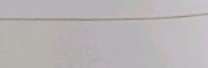
Me nënshkrimin e kësaj komunikate mbështetëse, ne rrisim zërin e Deklaratës së 19 nëntorit të vitit 2024 në komunat tona përkatëse, duke përforcuar kështu frontin e bashkuar që përfshin akterë të ndryshëm të shoqërisë, për t'i dhënë fund dhunës ndaj grave në politikë dhe në jetën publike.

IZJAVA PODRŠKE DEKLARACIJI O ELIMINACIJI SVIH OBLIKA NASILJA NAD ŽENAMA U POLITICI I JAVNOM ŽIVOTU NA KOSOVU

Mi, političarke i političari, javni službenici i službenice, kao i predstavnice i predstavnici građanskog društva, okupljeni u duhu solidarnosti i zajedničkog cilja, ovim putem izražavamo punu podršku Deklaraciji o eliminaciji svih oblika nasilja nad ženama u politici i javnom životu na Kosovu, koju su podržale i podržali poslanice i poslanici različitih političkih partija zastupljenih u Skupštini Kosova u okviru osmog saziva.

Uviđajući da nasilje nad ženama u politici i javnom životu i dalje predstavlja ozbiljnu i trajnu prepreku inkluzivnom i demokratskom upravljanju, kao i da direktno podriva puno i ravnopravno učešće žena u političkom životu, pozivamo sve relevantne institucije na svim nivoima vlasti da preduzmu delotvoran i sveobuhvatan pristup u cilju suštinske primene odredbi ove Deklaracije.

Potpisivanjem ove Izjave podrške, širimo glas Deklaracije od 19. novembra 2024. godine u našim opštinama, jačajući jedinstveni front koji obuhvata različite aktere u društvu sa ciljem okončanja nasilja nad ženama u politici i javnom životu.

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS MUNICIPALITY OF PEJA OPŠTINA PEĆ**

Në bazë të nenit 52, pika 2, të Ligjit Nr. 03/L – 040 Për Vetëqeverisje Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës nr.28.datë: 04. Qershor 2008”), nenit 20 paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenit 42, të Statutit Nr. 01/2020 të Komunës së Pejës, I. Numër: 01-016/01-413431 datë : 30. Shtator 2020, Komiteti për Politikë e Financa, në takimin e mbajtur me datë: 17 Shtator 2025, në propozim të Kryetarit të Komunës së Pejës, nxjerrë këtë:

KONKLuzion

I REKOMANDOHET Kuvendit të Komunës së Pejës të shqyrton dhe miraton e buxhetin e Komunës së Pejës 2026-2028, siç u është prezantuar anëtarëve të kuvendit në material për takim.

**I. Numër: 016-01/68732
Pejë, date: 17 Shtator 2025**

**KUVENDI KOMUNAL PEJË
-Komiteti për Politikë e Financa-**

**KRYESUES I KUVENDIT,
Z. Rexhep Kurtbogaj**

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS MUNICIPALITY OF PEJA OPŠTINA PEĆ**

Në bazë të nenit 52, pika 2, të Ligjit Nr. 03/L – 040 Për Vetëqeverisje Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës nr.28.datë: 04. Qershor 2008”), nenit 20 paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenit 42, të Statutit Nr. 01/2020 të Komunës së Pejës, I. Numër: 01-016/01-413431 datë : 30. Shtator 2020, Komiteti për Politikë e Financa, në takimin e mbajtur me datë: 17 Shtator 2025, në propozim të Kryesuesit të Kuvendit të Komunës së Pejës, nxjerrë këtë:

K O N K L U Z I O N

I REKOMANDOHET Kuvendit të Komunës së Pejës të shqyrton dhe miraton Draft Planin e Punës së Kuvendit të Komunës së Pejës – 2026, siç u është prezantuar anëtareve të kuvendit në material për takim.

I. Numër: 016/01-74824
Pejë, date: 17 Shtator 2025

**KUVENDI KOMUNAL PEJË
-Komiteti për Politikë e Financa-**

KRYESUESI KUVENDIT,
Z. Rexhep Kurtbogaj

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS MUNICIPALITY OF PEJA OPŠTINA PEĆ**

Në bazë të nenit 52. pika 2. të Ligjit Nr. 03/L – 040 Për Vetëqeverisje Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës nr.28.datë: 04. Qershor 2008”), nenit 20 paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenit 42, të Statutit Nr. 01/2020 të Komunës së Pejës, I. Numër: 01-016/01-413431 datë : 30. Shtator 2020, Komiteti për Politikë e Financa, në takimin e mbajtur me datë: 17 Shtator 2025, në propozim të Kryesuesit të Kuvendit të Komunës së Pejës, nxjerrë këtë:

KONKLuzion

I REKOMANDOHET Kuvendit të Komunës së Pejës të shqyrton dhe miraton Kalendarin e takimeve të Komitetit për Politikë e Financa dhe Kuvendit të Komunës së Pejës për vitin 2026, siç u është prezantuar anëtareve të kuvendit në material për takim.

I. Numër:

016/01-74826

Pejë, datë: 17 Shtator 2025

**KUVENDI KOMUNAL PEJË
-Komiteti për Politikë e Financa-**

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS MUNICIPALITY OF PEJA OPŠTINA PEĆ**

Në bazë të nenit 52, pika 2, të Ligjit Nr. 03/L – 040 Për Vetëqeverisje Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës nr.28.datë: 04. Qershor 2008”), nenit 20 paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenit 42, të Statutit Nr. 01/2020 të Komunës së Pejës, I. Numër: 01-016/01-413431 datë : 30. Shtator 2020, Komiteti për Politikë e Financa, në takimin e mbajtur me datë: 17 Shtator 2025, në propozim të Kryetarit të Komunës së Pejës, nxjerrë këtë:

K O N K L U Z I O N

I REKOMANDOHET Kuvendit të Komunës së Pejës të shqyrton informatën nga DKA për fillimin e vitit shkollor, siç u është prezantuar anëtareve të kuvendit në material për takim.

**I. Numër: 400-01-68731
Pejë, date: 17 Shtator 2025**

**KUVENDI KOMUNAL PEJË
-Komiteti për Politikë e Financa-**

**KRYESUESI KUVENDIT,
Z. Rexhep Kurtbogaj**

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS MUNICIPALITY OF PEJA OPŠTINA PEĆ**

Në bazë të nenit 52, pika 2, të Ligjit Nr. 03/L – 040 Për Vetëqeverisje Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës nr.28.datë: 04. Qershor 2008”), nenit 20 paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenit 42, të Statutit Nr. 01/2020 të Komunës së Pejës, I. Numër: 01-016/01-413431 datë : 30. Shtator 2020, Komiteti për Politikë e Financa, në takimin e mbajtur me datë: 17 Shtator 2025, në propozim të Kryesuesit të Kuvendit të Komunës së Pejës, nxjerrë këtë:

KONKLuzion

I REKOMANDOHET Kuvendit të Komunës së Pejës të shqyrton dhe miraton propozimin e Kryesuesit të Kuvendit të Komunës së Pejës për kompensimin e Komiteteve Konsultative dhe Komiteteve Tjera për vitin 2025, siç u është prezantuar anëtareve të kuvendit në material për takim.

I. Numër: 016/01-74827
Pejë, date: 17 Shtator 2025

**KUVENDI KOMUNAL PEJË
-Komiteti për Politikë e Financa-**

**KRYESUES I KUVENDIT,
z. Rexhep Kurtbogaj**

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS MUNICIPALITY OF PEJA OPŠTINA PEĆ**

Në bazë të nenit 52. pika 2. të Ligjit Nr. 03/L – 040 Për Vetëqeverisje Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës nr.28.datë: 04. Qershor 2008”), nenit 20 paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenit 42, të Statutit Nr. 01/2020 të Komunës së Pejës, I. Numër: 01-016/01-413431 datë : 30. Shtator 2020, Komiteti për Politikë e Financa, në takimin e mbajtur me datë: 17 Shtator 2025, në propozim të Kryetarit të Komunës së Pejës, nxjerrë këtë:

KONKLuzion

I REKOMANDOHET Kuvendit të Komunës së Pejës të shqyrton dhe miraton propozimin e e Kryetarit të Komunës së Pejës për kompensimin e anëtareve të KKSBB-së për vitin 2025, siç u është prezantuar anëtareve të kuvendit në material për takim.

**I. Numër: 400-01-69819
Pejë, date: 17 Shtator 2025**

**KUVENDI KOMUNAL PEJË
-Komiteti për Politikë e Financa-**

**KRYESUESI KUVENDIT,
z. Rexhep Kurtbogaj**

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS MUNICIPALITY OF PEJA OPŠTINA PEĆ**

Në bazë të nenit 52. pika 2. të Ligjit Nr. 03/L – 040 Për Vetëqeverisje Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës nr.28.datë: 04. Qershor 2008”), nenit 20 paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenit 42, të Statutit Nr. 01/2020 të Komunës së Pejës, I. Numër: 01-016/01-413431 datë : 30. Shtator 2020, Komiteti për Politikë e Financa, në takimin e mbajtur me datë: 17 Shtator 2025, në propozim të Kryetarit të Komunës së Pejës, nxjerrë këtë:

KONKLuzion

I REKOMANDOHEM Kuvendit të Komunës së Pejës të shqyrton dhe miraton propozimin e Drejtorisë së Administratës dhe Kryetarit të Komunës së Pejës për kompensimin e kryesuesve të Këshillave Lokale për vitin 2025, siç u është prezantuar anëtareve të kuvendit në material për takim.

**I. Numër: 400-01-69810
Pejë, date: 17 Shtator 2025**

**KUVENDI KOMUNAL PEJË
-Komiteti për Politikë e Financa-**

**KRYESUESI I KUVENDIT,
Z. Rexhep Kurtbogaj**

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

ZYRA E KRYETARIT
MAYOR OFFICE
URED PRECEDNIKA

KOMUNA E PEJËS
MUNICIPALITY OF PEJA
OPŠTINA PEČ

Në naze të nenit 13 dhe 58 të Ligjit mbi Vetëqeverisjen Lokale nr.03/L-40 të datës 20 Shkurt 2008 dhe nenit 52 të Statutit të Komunës së Pejës 01/2020 me numër protokolli I.nr. 01-016/01-413431/2020 i datës 30 shtator 2020, Kryetari i komunës më datën 29.08.2025, merr këtë:

K o n k l u z i o n

1. **I propozohet** Komitetit për Politikë dhe Financa që ta shqyrtojë dhe t'ia rekomandojë Kuvendit miratimin e buxhetit të Komunës për vitet 2026–2028.
2. Për implementimin e këtij Konkluzioni do të kujdeset drejtorati për Buxhet dhe Financa.

Konkluzioni dërgohet:
Drejtoratit për Buxhet dhe Financa,
Anëtarëve të KPF dhe
Arhives.

KOMUNA E PEJËS

I.nr 01-016-01-68732 / 2025
Pejë, 29 gusht 2025

Gazmend Muhaxheri
Kryetar i Komunës

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

ZYRA E KRYETARIT
MAYOR OFFICE
URED PRECEDNIKA

KOMUNA E PEJËS
MUNICIPALITY OF PEJA
OPŠTINA PEČ

Në bazë të nenit 13 dhe 58 të Ligjit mbi vetëqeverisjen lokale nr.03/L-40 të datës 20 Shkurt 2008 dhe nenit 52 të Statutit të Komunës së Pejës 01/2020 me numër protokolli L.nr. 01-016/01-413431/2020 i datës 30 shtator 2020, Kryetari i Komunës, z. Gazmend Muhaxheri me datën 02.09.2025, nxjerr këtë:

K o n k l u z i o n

I propozohet Komitetit për Politikë dhe Financa që ta shqyrtojë dhe t'ia rekomandojë Kuvendit Komunal në Pejë kërkesën e Koordinatorit të KKSBS-së, z. Fatmir Asllani, për marrjen e vendimit lidhur me pagesën e anëtarëve të KKSBS-së për vitin 2025, për gjithsej 25 anëtarë, në bazë të listës së pjesëmarrjes, me shumën prej 50 € për takim.

Konkluzioni dërgohet:

- Kuvendit Komunal,
- Anëtarëve të KPF- së dhe
- Arkivit.

KOMUNA E PEJËS

L.nr. 400/01-63819 2025
Pejë 02 shtator 2025

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

ZYRA E KRYETARIT
MAYOR OFFICE
URED PRECEDNIKA

KOMUNA E PEJËS
MUNICIPALITY OF PEJA
OPŠTINA PEČ

Në bazë të nenit 13 dhe 58 të Ligjit mbi vetëqeverisjen lokale nr.03/L-40 të datës 20 Shkurt 2008 dhe nenit 52 të Statutit të Komunës së Pejës 01/2020 me numër protokolli I.nr. 01-016/01-413431/2020 i datës 30 shtator 2020, Kryetari i Komunës, z. Gazmend Muhaxheri me datën 02.09.2025, nxjerr këtë:

K o n k l u z i o n

I propozohet Komitetit për Politikë dhe Financa që ta shqyrtojë dhe t'ia rekomandojë Kuvendit Komunal në Pejë kërkesën e Koordinatorit të KKSBB-së, z. Fatmir Asllani, për marrjen e vendimit lidhur me pagesën e anëtarëve të KKSBB-së për vitin 2025, për gjithsej 25 anëtarë, në bazë të listës së pjesëmarrjes, me shumën prej 50 € për takim.

Konkluzioni dërgohet:

- Kuvendit Komunal,
- Anëtarëve të KPF- së dhe
- Arkivit.

KOMUNA E PEJËS

I.nr. 400/21-69819 2025
Pejë 02 shtator 2025

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

ZYRA E KRYETARIT
MAYOR OFFICE
URED PRECEDNIKA

KOMUNA E PEJËS
MUNICIPALITY OF PEJA
OPŠTINA PEČ

Në bazë të nenit 13 dhe 58 të Ligjit mbi vetëqeverisjen lokale nr.03/L-40 të datës 20 Shkurt 2008 dhe nenit 52 të Statutit të Komunës së Pejës 01/2020 me numër protokolli L.nr. 01-016/01-413431/2020 i datës 30 shtator 2020, Kryetari i Komunës, z. Gazmend Muhaxheri me datën 02.09.2025, pas shqyrtimit të kërkesës nga Drejtoria për Administratë me numër protokolli 01-400/04-69551/2025, nxjerr këtë:

K o n k l u z i o n

I propozohet Komitetit për Politikë dhe Financa që ta shqyrtojë dhe t'ia rekomandojë Kuvendit Komunal në Pejë kërkesën e Drejtorisë për Administratë për marrjen e vendimit mbi pagesën e kryetarëve të këshillave lokal për vitin 2025, në shumë prej 300€ për secilin anëtar, gjithsej për 30 anëtarë.

Konkluzioni dërgohet:

- Drejtoratit për Administratë,
- Kuvendit Komunal dhe
- Arkivit.

KOMUNA E PEJËS

L.nr. 400/41-69810 2025
Pejë 02 Shtator 2025

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

ZYRA E KRYETARIT
MAYOR OFFICE
URED PRECEDNIKA

KOMUNA E PEJËS
MUNICIPALITY OF PEJA
OPŠTINA PEČ

Në bazë të nenit 13 dhe 58 të Ligjit mbi vetëqeverisjen lokale nr.03/L-40 të datës 20 Shkurt 2008 dhe nenit 52 të Statutit të Komunës së Pejës 01/2020 me numër protokolli I.nr. 01-016/01-413431/2020 i datës 30 shtator 2020, Kryetari i Komunës, z. Gazmend Muhaxheri më datën 29.08.2025, merr këtë:

K o n k l u z i o n

I propozohet Komitetit për Politikë dhe Financa që ta shqyrtojë dhe t'ia rekomandojë Kuvendit Komunal në Pejë raportin informativ të Drejtorisë për Arsim lidhur me përgatitjet dhe fillimin e vitit shkollor 2025–2026.

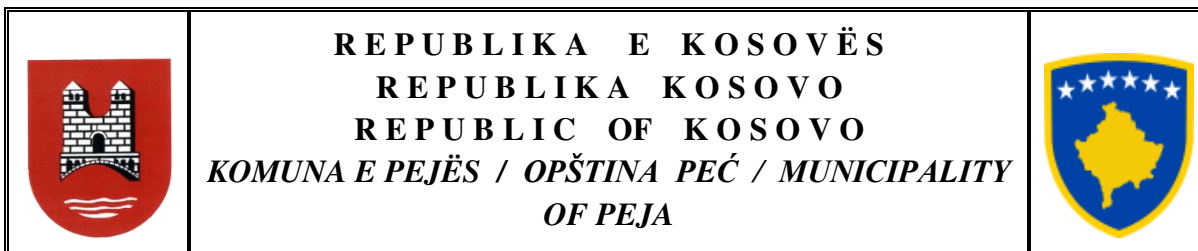
Konkluzioni i dërgohet:

- Kuvendit Komunal në Pejë
- Drejtorisë për Arsim dhe
- Arhivës

6873/
I.nr. 01-016/01-6873/2025
Pejë, 29 gusht 2025

KOMUNA E PEJËS

Gazmend Muhaxheri
Kryetar i Komunës

DREJTORATI KOMUNAL I ARSIMIT

Raport për fillimin e vitit shkollor 2025/2026

-Janë bërë të gjitha pregaditjet për fillimin e vitit shkollor

- Gëlqerosja e shkollave, sipas kërkesave të shkollave
- Plotësimi i vendeve të reja të punës me staf, bazuar në konkursin e shpallur në korrik 2025
- Pezullimi i përkohshëm i mësimdhësve që kanë kandiduar për zgjedhjet e 12 tetorit dhe zëvendësimi i tyre
- Furnizimi me ditar dhe material didaktik
- Furnizimi me material higjienik
- Finalizimi i mbikqyrjes së subvencionimit me tekste shkollore
- Realizimi i Ekskurzionit të maturantëve
- Hapja e Çerdhës në oborin e Shfmu “Dardania” dhe në Vitomiricë
- Rihapja pas renovimit, e Shkolles “7 Shtatori” në Vitomiricë
- Hapja e Shkollës së re në Karagaq, Shfmu “V.P. Shkodrani”
- Renovimi i Salles së Sportit në Shfmu “Lidhja e Prizrenit”
- Ndërtimi i salles së sportit në fshatin Treboviq
- Ndërtimi i salles së sportit në fshatin Logjë
- Në vitin shkollor 2025/2026 në klasën e 10-të janë regjistruar ≈1188 nxënës
- - //- -//- në klasën e pare janë të regjistruar ≈1200 nxënës

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJËS

I.Numër: , datë: 29 Shtator 2025.

Në bazë të nenit 12 paragrafi 2 pika d), neni 17 pika i) dhe neni 40 pika l) të Ligjit Nr. 03/L – 040 Për Vetëqeverisjen Lokale të Republikës së Kosovës (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës, nr.28, datë: 04. Qershor 2008, në bazë të nenit 7 dhe neni 77 paragrafi 2, të Statutit Nr.01/2020 të Komunës së Pejës, I. Numër: 01-016/01-41341 datë: 30. Shtator 2020, Kuvendi i Komunës së Pejës, në propozim të kryetarit të komunës, në takimin e mbajtur me datë: 29 Shtator 2025, nxjerrë këtë:

DEKLARATË MBËSHTETËSE

- I. Anëtarët e Kuvendit të Komunës së Pejës me aprovimin e kësaj deklarate shprehin mbështetjen e plotë për “Deklaratën mbi eliminimin e të gjitha formave të dhunës ndaj grave në politikë dhe në jetën publike”, deklaratë kjo e mbështetur nga deputetët e Kuvendit të Kosovës më datë 19 nëntor 2024, si dhe është nënshkruar nga 66 deputetë të Legjislaturës së VIII.
- II. Me këtë deklaratë Kuvendi i Komunës së Pejës mbështet pa rezervë edhe komunikatën mbështetëse të datës 16 Korrik 2025 të nënshkruar nga një numër i anëtarëve të Kuvendit në nivel regjional, të shoqërisë civile dhe disa institucioneve tjera publike në takimin e organizuar nga OSCE të mbajtur në Pejë.
- III. Me këtë deklaratë besojmë të krijohet një front i përbashkët për ti dhënë fund dhunës ndaj grave në politikë dhe në jetën publike.
- IV. Kjo deklaratë hynë në fuqi shtatë (7) ditë pas publikimit në gjuhë zyrtare në Web-faqen e Komunës së Pejës.

KRYESUESI I KUVENDIT,
z. Rexhep Kurtbogaj

Vendimi ti dërgohet:

1x1. MAPL.

1x1. Kryetarit të Komunës.

1x1. Arkiv.

**REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA E PEJËS / MUNICIPALITY OF PEJA / OPŠTINA PEĆ**

KUVENDI I KOMUNËS SË PEJES

I.Numër: 400-01-69810, datë: 29 Shtator 2025.

Në bazë të nenit 11 dhe nenit 12. 2. pika d) të Ligjit Nr.03/L – 040 Për Vetëqeverisjen Lokale të Republikës së Kosovës, nenit 14 të Rregullorës (KPE) Nr.01/2020 për Organizimin dhe bashkëpunimin e Komunës me Fshatrat, Vendbanmimet dhe Lagjet Urbane në territorin e Komunës së Pejës, I.Numër:352-01/21640, dt. 29.maj 2020, nenit 20.paragrafi 1 pika 1.4. dhe nenin 64. paragrafi 1, të Statutit Nr.01/2020 të Komunës së Pejës, I.Numër: 01-016/01-413431, datë: 30.Shtator 2020, ne propozim te kryetarit te Komunes, Kuvendi Komunal Pejë, në takimin e mbajtur me datë: 29 Shtator 2025, merr këtë:

Draft - VENDIM

Nr.66/2025

Mbi kompensimin e kryesuesve të Këshillave Lokal në Komunën e Pejës për vitin 2025

- 1.MIRATOHET vendimi për kompensimin e kryesuesve të Këshillave Lokal në Komunën e Pejës, për vitin 2025, në shumën prej 300,00 € (treqind euro).
2. Kompenzimi për kryesuesit e Këshillave Lokal, do të behet për vitin 2025, sipas pikës 1 të këtij vendimi dhe mandatit të caktuar me Rregullore, për mbulimin e shpenzimeve të tyre gjatë ushtrimit të detyrës.
3. Kompenzimi nga pika 1 e këtij vendimi do të bëhet nga buxheti Komunal, Kodi për mallra dhe shërbime i Drjtorisë për Administratë të Komunës së Pejës.
4. Për Zbatimin e këtij vendimi do të kujdeset kryetari i Komunës, në bashkëpunim me Drejtorin për Buxhet e Financa dhe Drejtorinë për Admnistratë.
5. Ky vendim shpallet tridhjetë (30) ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të Ministrisë për Administrimin e Pushtetit Lokal dhe hynë në fuqi shtatë (7) ditë pas publikimit në gjuhë zyrtare në Web-faqen e Komunës së Pejës.

**KRYESUESI I KUVENDIT,
z. Rexhep Kurtbogaj**

Vendimi ti dërgohet:

MAPL,
Kryetarit të Komunës,
Drejtorisë për Administratë,
Drejtorisë për Buxhet dhe Financa,
Arkivë.